

Augustyn Gorczycki.

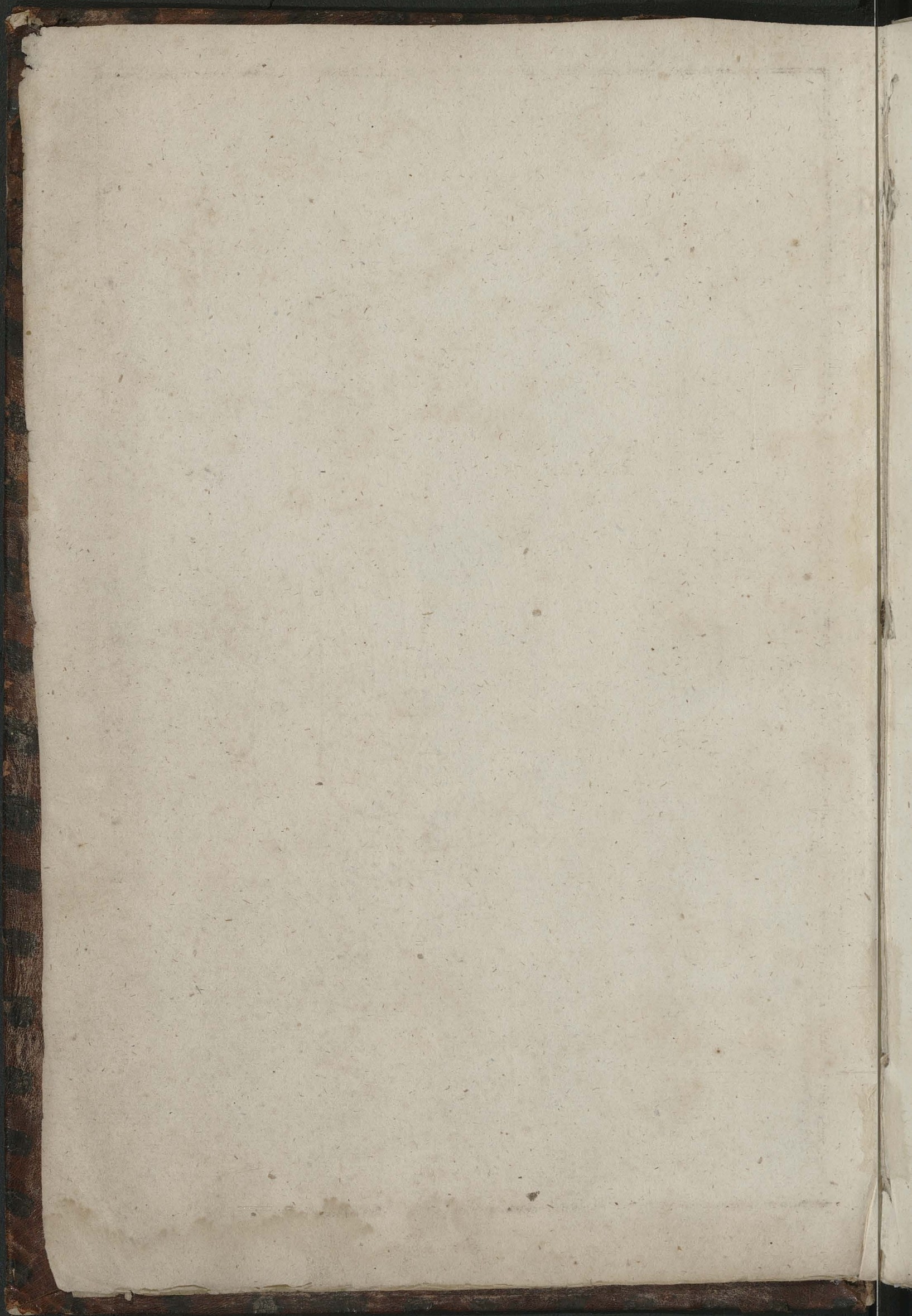
Fol. 355

359

5

PRZYWILEIE
KONSTYTUCYE SEYMOWE
Za Panowania Jego Krolewskiej Męci
STANISŁAWA AUGUSTA

Roku Pańskiego MDCC LXIV.

Dnia 3. Grudnia.

w WARSZAWIE
w Drukarni J. K. Męci y Rzeczypospolitey u XX. Scholarum Piarum.

Omyłki Konstytucyi Koronney.

- pag: 14. Versu 7. Lniwski lege Lniški.
 pag: 15. versu 20. & 21. Przewielebnego lege
 Nayprzewielebnieyszego.
 pag: 24. versu 15. Kommissarzow lege Kom-
 missarzom. Eadem, versu 22. y grzywien,
 lege iako też y grzywien.
 pag: 28. versu 27. na Protekcyą lege na pro-
 tellacyą.
 pag: 31. ver: 32. Jmieniem Krolewskim lege
 Jmieniem Naszym Krolewskim.
 pag: eadem ver: 37. odebrać ma, lege odebrać
 maia.
 pag: 34. ver: 25. *Et ac sub responsione refusione,*
lege, Et sub responsione ac refusione.
 pag: 41. ver: 11. Zeremite lege Zeremite.
 pag: 49. ver: 5. numerus 32. lege 33.
 eadem, ver: 18. numerus 33. lege 34.
 pag: 51. ver: 10. skroconym lege straconym.
 pag: 54. ver: 10. z opisu Alternaty, lege w opi-
 saniu Alternaty.
 eadem, ver: 21. w Konstytucyi wyrażono,
 lege w Konst. Konwokacyi wyrażono.
 pag: 58. ver: 12. Kyczowski lege Kiowski.

Omyłki w Konstytucyi W. X. Lit.

- Na karcie drugiey pod literą a. versu 3. Regi-
 mentu Koronnego czytay Koronego.
 na kar: drugiey pod lit: b ver: 39. one znożąc,
 czytay On znożąc.
 na kar: drugiey pod lit: d ver: 16. smili, czytay
 similiter.
 na teyże samey na drugiey stronie ver: 3. Sądu
 y sprawiedliwości, czytay Sądu y sprawiedli-
 wości wygrywali.
 na karcie drugiey pod lit: e ver: 19. *Trunam*
 czytay *Turnum*.
 na karcie drugiey pod lit: f ver: 21. *rigorse* czy-
 tay *rigorose*.
 na karcie pierwszej pod lit: h ver: 24. niedo-
 mienną czytay nieodmienną.
 na teyże samey ver: 26. *in actumque sui officiosum*
premissis, czytay *actumque sui officiosum in*
premissis,
 na karcie pierwszej pod lit: i ver: 37. Rypua-
 na, czytay Rypucina.
 na teyże samey ver: 38. Dobra Rypuan, czytay
 Dobra Rypucin.
 na karcie pierwszej pod lit: k ver: 8. w Grodzie
 czytay w Grodzie.
 na teyże na drugiey stronie, ver: 23. Manina
 czytay Marcina.

589 902

III

PRZYWILEIE
y
KONSTYTUCYE SEYMOWE
Za Panowania Jego Krolewskiej Mci
STANISŁAWA AUGUSTA
Roku Pańskiego M. D. CC. LXIV.
d. III. Miesiąca Grudnia.

DE NUNT I A T I O
REGIS CORONATI
STANISŁAWI AUGUSTI

STANISLAUS AUGUSTUS DEI Gratiâ REX Polonie, Ma-
gnus DUX Lithuanie, Russie, Prussie, Masovie, Samogitie, Kio-
wie, Volhynie, Podolie, Podlachie, Livonie, Smolenscie, Severie,
& Czerniechowie.

Mnibus in Universum Regni Nostri Ducibus,
Principibus, Comitibus, Baronibus, Spirituali-
bus & Sæcularibus, Archi-Episcopis, Episcopis,
Palatinis, Castellanis, Capitaneis, Dignitariis,
Officialibus, Judicibus, ac Eorum Vices-Gerentibus, tum Pro-Con-
sulibus, Consulibus, ac quibusvis aliis Regni Nostri & Magni Ducatus

2
tūs Lithvaniæ Magistratibus, aut eorum locum tenentibus, cæterisque cujuscunque Conditionis hominibus, ad quorum notitiam hæ Nostræ pervenerint Literæ, sincerè & fideliter Nobis Dilectis, Gratiam Nostram Regiam. Sincere & fideliter Nobis Dilecti. Cum præter spem, & ultra studia Nostra de Patria ita merendi, DEO per quem Reges regnant sic volente, studiis amplissimorum Regni Ordinum unanimiter in Personam Nostram concurrentibus ad capefenda Regni hujus Sceptra vocati, & liberis Electoris Populi Suffragiis in Comitibus Electionis Varſaviæ in diem vigesimam septimam Augusti designatis, sub die septima Septembris è Cive Patriæ in Regem renuntiati essemus, & præstito à Nobis in Ecclesia Insigni Collegiata Varſaviensi Divi Joannis Baptistæ, solenni in Pacta-Conventa jurejurando, publicum Electionis Decretum ac Diploma accepissemus, reliquum Nobis erat ut præfixum per Comitibus Electionis hinc Varſaviæ Inaugurationis Nostræ tempus, diem scilicet vigesimam quintam Novembris expectaremus, quo ipsomet die in supra nominata Insigni Collegiata Varſaviensi præmisso & præstito prius ante Altare majus in manibus Reverendissimi Domini Vladislai Lubienſki Archi-Episcopi Gnesnensis, Primatis Primique Principis Regni & Magni Ducatūs Lithvaniæ, ex concepta formula Actis Electionis Nostræ inserta de servandis & manutenendis Juribus, Privilegijs, Libertatibus Ecclesiasticis & Sæcularibus, privatis & publicis Regni, & Magni Ducatūs Lithvaniæ juramento, Sacro Oleo uncti, & Regio Diademate quo Reges Poloniæ ab antiquissimo tempore coronari solent, Ritu Catholico-Romano, Assistente Nuntio Apostolico, adstante & inspectante Senatu, Terrarumque Nuntiis ac plurimis Dignitariis, Officialibus, & Incolis Regni, insigniti & Coronati sumus. Qua quidem Coronatione & Inauguratione Nostra ritè ac legitimè peracta, jam quod Nobis & Reipublicæ, Univerſoque Orbi Christiano faustum ac salutare sit, DEO auspice Gubernacula Regni capeſſimus, & Nos Regimini Populorum Divinitus traditi accinximus, recepto jam à præsentibus Dominis Senatoribus, aliisque Dignitariis & Officialibus Regni ac Magni Ducatūs Lithvaniæ, tum à Civitatibus Cracoviensi, Poſnaniensi, Vilnensi, Leopoliensi, Varſaviensi, Petricoviensi, Lublinensi, Viſchovenſi, Compluribusque aliis fidelitatis juramento. Quod ad notitiam omnium & singulorum deducendo, Sinceritates & Fidelitates Vestras quarum interest hortamur, Illisque mandamus ut hanc inaugurationem Nostram, Libertatumque ac Jurium factam à Nobis confirmationem, publicè in Civitatibus, Oppidis, Parochiis, & Villis diebūs forensibus, aut solennioribus per Præcones, Literarumque harum in locis publicis affixionem denunciari ac publicari, & in Acta publica referri curent & faciant. Quod autem reliquum est, Sinceritates & Fide-

Fidelitates Vestrae intermissa tempore Interregni officia, aut munera sua (praestito prius quam primum Juramento) reassumant. Judicia tam Terrestria quam Castrensis, Causarum tam Judicialium quam Officiorum, Tribunalis itidem Regni ordinaria, ac etiam Civilia, & alia quaelibet, autoritate & sub Nomine Nostro aut Titulo exerceant, omniaque ea quae vel ex Legum praescripto, vel de more ac consuetudine ad illarum officia pertinent, jam facere incipiant, & Jura tam antiqua quam noviter sancita exequantur, dentque operam ne Jus & Justitia, quae Regnorum summa praesidia sunt, & firmamenta diutius intermissa jaceant aut negligantur, pro Gratia Nostrea, officiorumque suorum debito. Datum Varaviae in Comitibus felicitis Coronationis Nostreae. Die IV. Mensis Xbris Anno Domini MDCCLXIV. Regni vero Nostri Primo.

Ad Mandatum Sacrae Regiae
Majestatis proprium.

Andreas Zamoycki
Supremus Regni Cancellarius.

LITERAE JURAMENTI PRAESTITI
Juxta Formulam in Actu Electionis descriptam.

STANISLAUS AUGUSTUS DEI Gratia REX Poloniae, Magnus DUX Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Kioviae, Vohyniae, Podoliae, Podlachiae, Livoniae, Smolensciae, Severiae, & Czerniechoviae.

Significamus praesentibus Literis Nostreis quorum interest universis & singulis. Quia in frequentia magna hominum, in Insigni Ecclesia Collegiata Sancti Joannis Baptistae Varaviensi, Die Vigesima quinta Mensis Novembris Anno praesentis, verbis conceptis ad Sacro-sancta DEI Evangelia, tale Juramentum Ordinibus Regni & Magni Ducatus Lithuaniae praestitimus.

Ego Stanislaus Augustus Rex Poloniae, Magnus Dux Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Kioviae, Vohyniae, Podoliae, Podlachiae, Livoniae, Smolensciae, Severiae, Czerniechoviaeque per Omnes Regni Ordines Utriusque Gentis, tam Poloniae, quam Lithuaniae caeterarumque Provinciarum Regno Poloniae, Magnoque Ducatus Lithuaniae annexarum & incorporatarum, communi consensu liberè Electus, Spondeo ac Sanctè juro DEO Omnipotenti ad haec Sancta JESU Christi Evangelia, quod omnia Jura, Libertates, Immunitates, Privilegia publica & privata Juri Communi Utriusque Gentis & libertatibus non contraria, Ecclesiasticas & Saeculares Ec-

4
clesijs Catholicis, Romanis, Principibus, Baronibus, Nobilibus, Civibus, Incolis & quibuslibet Personis, cujuscunque Statûs & Conditionis existentibus, per Divos Prædecesores meos Reges, & quoscunque Principes Regni Poloniæ, & Magni Ducatûs Lithvaniæ, præsertim vero Casimirum Antiquum, Ludovicum Loiz nuncupatum, Vladislaum I. Jagellonem dictum, Fratremque Ejus Vitoldum M. D. Litt: Ducem, Vladislaum II. Jagellonis Filium, Casimirum III. Jagellonidem, Joannem Albertum, Alexandrum, Sigismundum I. Sigismundum II. Augustum, Henricum, Stephanum, Sigismundum III. Vladislaum IV. Joannem Casimirum, Michælem, Joannem III. Augustum II. & Augustum III. Reges Poloniæ, & Magnos Duces Lithvaniæ, justè & legitimè datas, quæ congruunt cum Pactis Conventis, à Nobismet juratis, tum Pacta per Ordines Regni & M. D. Litt: mihi tradita manutenebo, observabo, custodiam & adimplebo, in Omnibus Conditionibus, Articulis & punctis in iisdem expressis. Pacem quoque & tranquillitatem inter Dissidentes in Religione Christiana tuebor, manutenebo, nec ullo modo vel jurisdictione Nostra vel Officiorum Nostrorum & Statuum quorumvis Authoritate quemquam affici opprimique causa Religionis permittam, nec Ipse afficiam vel opprimam, ac ea quæ in Electione Nostra Varlavienfi constituta sunt, & quæ in conventionem Coronationis constituentur, manutenebo, iisque satisfaciam. Omnia illicitè à Regno Magnoque Ducatu Lithvaniæ, & Dominiis Eorundem quocunque modo alienata, vel bello, vel quovis alio modo distracta ad proprietatem ejusdem Regni Poloniæ, & Magni Ducatûs Lithvaniæ pro posse ad mentem Pactorum Conventorum aggregabo, terminosque Regni & Magni Ducatûs Lithvaniæ non minuam, sed defendam, & potius favente DEO dilatare curabo. Justitiam omnibus Incolis Regni juxta Jura publica in omnibus Dominiis constitutam absque omnibus dilationibus & prorogationibus administrabo, nullo etiam Sangvinis Nostrî respectu habito. In dispensatione quoque distributivæ Justitiæ non me alligabo solummodo ad affectum & propensionem naturalem sangvinis, sed ipsam bene meritorum rationem præ oculis & corde habebo, in disponendis occurrentibus Officijs & beneficiis Reipublicæ; Et si (quod absit) in aliquo Juramentum meum hocce violavero, tunc in eo casu ad mentem Constitutionis 1609, Incolæ Regni & M. D. Litt: à fide & obedientia Nobis præstanda dispensantur. Sic me DEUS adjuvet, & hæc Sancta Christi Evangelia.

De quo quidem Juramento Nostrò à Nobis præstito ut omnibus quorum interest, constaret, Literas hæc Nostras manu Nostra subscripsimus, Sigillumque Regni Nostrî appendi jussimus. Actum & Datum Varlavie in Conventu felicis Coronationis Nostræ, Die

3tia Decembris, Annô Domini, Millesimô, Septingentesimô, Sexagesimô, Quartô.

STANISLAUS AUGUSTUS REX.

Confirmatio Generalis Jurium.

In Nomine Domini Amen.

NOS STANISLAUS AUGUSTUS DEI Gratiâ REX Poloniae, Magnus DUX Lithvaniae, Russiae, Prussiae Masoviae, Samogitiae, Kioviae, Vofhyniae, Podoliae, Podlachiae, Livoniae, Smolensciae, Severiae, & Czerniechoviae. *Significamus testatumque facimus hisce Literis Nostris, quorum interest, Universis & Singulis, tam presentibus, quam futuris, horum notitiam habituris. Cum omnipotentis DEI Gratiâ, ac liberrimarum Gentium Regni Poloniae, & M. Ducatus Lithvaniae, spontaneis suffragijs, ad Thronum hujus Regni elevati, & sacro Diademate insigniti sumus: primam ac præcipuam imponi Nobis necessitatem conspicimus, ut studia Statuum Serenissimæ hujus Reipublicæ hactenus in Nos collata, favoribus gratissimi animi Nostri palam etiam profiteamur, testificemurque. Et licet nullis Literarum monumentis tanta inest fides, quantam Pectori Nostro Regio virtus & innatus erga communem hanc Patriam insculpsit amor; tamen, ne quid à veteri instituto, laudabilique Serenissimorum Antecessorum Nostrorum exemplo in Nobis desiderari videatur, scriptô id cavemus, quod re ipsa sanctissime observare, tueri, & manutenere spondimus, tum Sacramento Jurisjurandi à Nobis solenniter præstito promisimus; ac propterea sponte Nostra, ac animo deliberato morem & consuetudinem, Divorum Antecessorum, Nostrorum & Regum Poloniae & Magnorum Ducum Lithvanie insequentis, omnia Privilegia, Donationes, Inscriptiones, Advitalitates, Libertates, Prærogativas, & Immunitates Regni Poloniae, & Magni Ducatus Lithvanie, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Kioviae, Vofhynie, Podoliae, Podlachiae, Livoniae, Smolensciae, Severiae, Czerniechovieque, ut & in specie Ducalis Prussiae, Lemburgi & Bitoviae, juxta Jura sua, (quo Nomine confirmationem Nostram ad normam à Divis Antecessoribus editam, ex Cancellaria Nostra extradere, & Constitutionibus moderni Conventus inserere jussimus) ac aliarum Provinciarum ijs annexarum, conjunctim aut separatim Ijs concessas, Ecclesiasticas, & Seculares, Publicarumque, ac Privatarum Personarum cujuscunque Status, conditionis aut sexus existentium, Civitatum ac locorum quorumcumque per Antecessores Nostros Reges Poloniae & Magnos Duces Lithvanie, ac Terrarum ijs conjunctarum, Principes, Duces, ac Dominos, tam in toto, quam in parte, præsertim verò Casimirum Magnum, Ludovicum*

Loiz nuncupatum, Vladislaum Secundum Jagiellonem dictum, Fratresque Ejus Vittoldum & Sigismundum, Magnos Duces Lithvanie, Vladislaum Tertium, Casimirum Tertium, Jagiellonis Filios, Joannem Albertum, Alexandrum, Sigismundum Primum, Sigismundum Secundum Augustum, Henricum, Stephanum, ac Sigismundum Tertium & Vladislaum Quartum, Joannem Casimirum, Michaelem, Joannem Tertium, Augustum Secundum, ac Augustum Tertium, Reges Poloniae & Magnos Duces Lithvanie; ac etiam per Magistratus Prussiae, atque Archi-Episcopos, Episcopos, Magistros, & Praeceptores antiquos Livoniae, necnon Duces Principes ac Dominos Terrarum Russiae & Masoviae, juste & legitime concessas & emanatas, ac Juri Communi Utriusque Gentis non contrarias; Item Jura, Leges, & Statuta, Constitutiones, Judicia Tribunalis, & alia ultime instantie, ac Decreta, Libertates ac immunitates in Conventibus Generalibus quibuslibet ordinationes lectas atque sancitas, nominatim autem Libertates ac Leges in Conventu Electionis Henrici Regis, ac in Conventu Andrejoviensi, & Coronatione Regis Stephani, Constitutionesque in Coronatione Sigismundi Tertij laudatas; ac denique Leges in Comitij Convocationis ultimarie sub Confederatione, & que in presentibus Comitij Coronationis sancientur, & Nobis exhibebuntur; ita tamen, ut nec specialitas generalitati, nec generalitas specialitati deroget, ratificandas, & firmiter manutenendas; tum etiam condiciones, seu Pacta Nostra cum Ordinibus stipulata, in omnibus eorum punctis, articulis, clausulis, conditionibus, approbanda, roboranda, & confirmanda esse duximus, prout presentibus Literis Nostris ratificamus, manumemus, approbamus, roboramus, & confirmamus. Decernentes illas, & illa omnia, que superius commemorata sunt, perpetue, indubie, ac inviolabilis firmitatis robur obtinere debere. Insuper verbo Regio spondemus & pollicemur, illas in predictis earum punctis, Articulis, Clausulis, Conditionibus firmiter, inconcussè, inviolabiliter, tenere, observare, implere, & exequi, ac omnibus & singulis ex ijs satisfacere, cum effectu teneri & exequi facere. Pariter promittimus, assecuramur, ac in Nosque recipimus, quod omnia per hostes finitimos injustè à Regno ac Magno Ducatu Lithvanie, ac Dominijs eorundem, quocunque modo occupata, vel bellò, vel quovis alio modò distracta, ad proprietatem & unitatem ejusdem Regni Poloniae & Magni Ducatus Lithvanie, tum Provinciarum ijs annexarum aggregabimus, neque fines Regni & Dominijs Nostrorum minuemus, sed pro viribus Nostris proferemus, & dilatabimus. Quodsi aliquid contra Libertates & Immunitates, Jura & Privilegia prelibatorum Regni Poloniae & Magni Ducatus Lithvanie, ac ceterarum Provinciarum ijs annexarum faceremus non servantes (quod absit) in toto vel in parte, id totum irritum ac inane, nulliusque momenti fore ac esse decernimus

7

mus & pronunciamus. Quod verò supra hisce Literis, Privilegia, Libertates Ecclesiasticas, cum cæteris confirmavimus, in Juramento Nostro Catholicas Romanas nominavimus, id nihil omnibus Ecclesijs Grecis, & Privilegijs earundem obesse debet, imo eadem in suo robore conservamus, tum & Articulo Juramenti huic nequaquam derogare volumus, quod videlicet Pacem & tranquillitatem inter Dissidentes de Religione tuebimur & manutenebimus inconcussè, firmiter, inviolabiliter, & cum effectu Nos observaturos promittimus ac spondemus juxta Constitutiones & Statuta Regni; Jura quoque Terrarum Prussie in omnibus manutenebimus, & in suo robore conservabimus. Vacantiasque omnes in Terris prædictis juxta tenorem Articuli in Pactis Nostri cum Republica inserti, ac de distribuendis vacantibus conclusi conferemus; Dantes insuper potestatem Cancellario & Vice-Cancellario Regni & Magni Ducatûs Lithvanie, ut has Literas confirmationis Generalis Jurium, Privilegiorum & Libertatum Regni & Magni Ducatûs Lithvanie, ac Terrarum ijs annexarum authenticè sub Regni Sigillo, Ordinibus, Terris, ac Subditis Nostri, qui eas requirerent, non expectatò aliò mandatò Nostro, uter vel alter eorum extradat. In cujus rei fidem Literas hasce manu Nostra subscripsimus, Sigillumque Regni eis appendi jussimus. Datum Varsaviae in Conventu felicis Coronationis Nostræ die IV. Mensis Decembris Anno Domini MDCC. LXIV. Regni verò Nostri Anno Primo.

Præsentibus Reverendissimo, Admodum Reverendis, Reverendis in Christo Patribus, Magnificis & Generosis, Reverendis, Venerabilibus, Generosis ac Nobilibus. Vladislao Pomian Lubieński Archi-Episcopo Gnesn: Legato Nato, Regni Nostri Poloniae ac Magni Ducatûs Lithvaniae Primæ Primoque Principe: Venceslao Sierakowski Archi-Episcopo Leopoliensi, Cajetano Sołtyk Cracoviensi, Duce Severiae, Antonio Ostrowski Cujaviensi & Pomeraniae, Ignatio Malsalski Vilnensi, Theodoro Duce Czartoryski Posnaniensi & Varsaviensi, Hieronymo Szeptycki Plocensi, Antonio Wołłowicz Luceoriensi & Brestensi Lithvaniae, Joanne Łopacinski Samogitiae, Andrea Bajer Culmensi & Pomesaniae, Josepho Załuski Kioviensi & Czerniechoviae, Gabriele Wodziński Smolensciae, Episcopis; Antonio Jabłonowski Posnaniensi, Joanne Wielopolski Sendomiriensi, Palatinis; Michæele Malsalski Castellano Vilnensi Supremo Exercituum Magni Ducatûs Lithvaniae Duce; Ignatio Twardowski Calissieni, Casimiro Dąbski Siradiensi, Palatinis; Thaddæo Ogiński Castellano Trocensi, Thoma Sołtyk Lancieni, Antonio Dąbski Brestensi Cujaviae, Andrea Zamoycki Junivladislaviensi, Augusto Duce Czartoryski Terrarum Russiae, Exercituum Regni Supremo Regimentario & Confederationis Generalis Mareschalco, Josepho Olsoliński Vohyniae, Michæele Rzewuski Podoliae, Petro Sapięha Smolen-

8
 lensciæ, Alexandro Sapieha Połocensi Campestri Exercituum Magni Ducatûs Lithvaniæ Duce, Ignatio Cetner Belzensi, Josepho Podolski Plocensi, Josepho Dewoyna Soffohub Witebscensi, Bernardo Gozdski Podlachia, Casimiro Granowski Ravensi, Constantino Flater Mścislaviensi, Michaële Czapski Mariaburgensi, Paulo Mostowski Pomeraniæ, Joanne Augusto Hilzen Minscensi, Francisco Szembek Livoniæ, Petro Miaczyński Czerniechoviensi, *Palatinis*; Josepho Mielżyński Pofnaniensi, Mathia Sołtyk Sendomiriensi, Rocho Zbijewski Califfiensi, Josepho Starzeński Gnesnensi, Joanne Miaczyński Siradiensi, Thaddæo Lipski Lanciciensi, Paulo Dąbski Brestensi Cujavia, Andrea Moszczeński Junivladislaviensi, Michaële Ledochowski Vofhynia, Thaddæo Burzyński Smolensciæ, Stanisłao Sługocki Lublinensi, Adamo Brzostowski Połocensi, Ignatio Zboinski Plocensi, Michaële Suffczyński Cernensi, Antonio Miaczyński Podlachia, Francisco Czapki Culmensi, Joanne Czarnecki Braclaviensi, Josepho Hilzen Livoniæ; tum Stanisłao Chłapowski Mederecensi, Rocho Jablonowski Vislicensi, Josepho Potkański Radomiensi, Alexandro Romer Zawichosteni, Antonio Morlki Præmysliensi, Stephano Kunicki Chelmeni, Xaverio Kochanowski Czechoviensi, Antonio Gajewski Nacleni, Edvardo Garczyński Rospiriensi, Antonio Zakrzewski Biechoviensi, Josepho Głębocki Krulviciensi, Josepho Jakliński Osviecimeni, Adalberto Dąbski Kovaliensi, Mathia Malczewski Santocensi, Basilio Walicki Sochaczoviensi, Mathia Sołtyk Varlaviensi, Jacobo Zieliński Raciążnensi, Joanne Rostworowski Zakroczymeni, Joanne Nowosielski Ciechanoviensi, Ignatio Cieszkowski Liveni, *Castellanis Regni & Magni Ducatûs Lithvaniæ* Senatoribus, Ignatio Ogiński Marechalco, Michaële Duce Czartoryski Cancellario, Supremis Magni Ducatûs Lithvaniæ; Theodoro Wessel Regni, Georgio Fleming Magni Ducatûs Lithvaniæ Supremis Thesaurarijs; Josepho Duce Sanguszko Curia Magni Ducatûs Lithvaniæ Marechalco, *Statûs Ministris*; Josepho Kierski Supremo Regni Secretario, Episcopo Bolinensi Suffraganeo Pofnaniensi, Gabriele Junosza Podolski Spirituali Regni, Ecclesie Cathedralis Cracoviensis Præposito, Antonio Przedziecki Magni Ducatûs Lithvaniæ Sæculari, Referendarijs; Casimiro Poniatowski Regni, & *ex Palatinatu Belzensi*, Stanisłao Duce Radziwiłł Magni Ducatûs Lithvaniæ, Supremis Succamerarijs; Rocho Kossowski Curia Regni Thesaurario, *ex Palatinatu Lanciciensi*, Francisco Lubomirski Regni, Andrea Ogiński Magni Ducatûs Lithvaniæ, Enfiferis, altero *ex Terra Sochaczoviensi*, Hieronymo Wielopolski Regni, Michaële Brzostowski Magni Ducatûs Litt: Stabulorum Præfectis, ac altero Eorum Confederationis ejusdem Ducatûs Litt: Marechalco, Adamo Łodzian Poninński Culinæ Præfecto, Augusto Moszyński Dapifero, Felice Czacki

cki Pocillatore Regni, Gervasio Oskierka Pincerna M. Ducatûs Litt
ex Ducatu Livoniae, Stanislao Duce Czartoryski Regni, Antonio Za-
bieſſo Magni Ducatûs Lithvaniaë Venatoribus; Michæele Lipſki Spi-
rituali Regni, Abbate Lubenſi, Antonio Pac, Joſepho Soſnowſki,
Antonio Tyzenhauz, Sæcularibus Magni Ducatûs Lithvaniaë, Supre-
mis Notariis; intermedio Eorum ex Palatinatu Brestenſi Lithvanie;
& ultimo ex Districtu Grodnenſi; Michæele Ogiński Magni Ducatûs
Lithvaniaë Campeſtri Notario; Stanislao Lubomirski Excubiarum
Regni Præfecto, ex Palatinatu Sandomirienſi, Caſimiro Krasinſki Re-
gni, Leonardo Pociey, Magni Ducatûs Lithvaniaë Caſtrorum Metato-
ribus; Friderico Comite Brühl Regni, Euſtachio Potocki M. Duca-
tûs Litt: Rei Armamentariaë Præfectis; Philippo Wołodkiewicz Ar-
chi-Epiſcopo Metropolitâ Kiov: Halicienſi, & totius Ruſſiaë, Pro-
totroni Epiſcopo Vlodimirienſi Preſtenſi, Silveſtro Rudnicki Epi-
ſcopo Luceorienſi & Oſtrogienſi Exarcha totius Ruſſiaë, Smogo-
rzewſki ArchiEpiſcopo Poſocenſi; tum Leone Szeptycki Leopoli-
enſi & Halicienſi Metropolitaë Kioviensis Coadjutore; Geor-
gio Buſhak Pinſcenſi, Maximiliano Ryſſo Cheſmenſi & Beſzenſi, Ri-
tûs Græci Latino - Uniti Epiſcopis, Hilzen, Anteacto Epiſcopo Smo-
lenſciaë, Joanne Dembowſki Cujavienſi, Caſimiro Rokitnicki
Plocenſi, Stephano Giedroye Bialoruſſienſi Suffraganeis; Ada-
mo Rzewuſki Wągrowienſi, Eccleſiaë Archi-Cathedralis Leopoliensis
Cancellario; Vladislao Walknowſki Trzemeſzynenſi, Eccleſiaë Cathe-
dralis Poſnaniensis Canonico, Adamo Przerębki Jędrzejovienſi, Eccle-
ſiaë Cathedralis Cracoviensis Canonico, Abbatibus; Franciſco Czerny
Coronarum Regni Cuſtode; Adamo Mniſzek Curiaë Regni Vexil-
lifero, ex Palatinatu Ruſſiaë; Antonio Ważyński Magni Ducatûs Li-
thvaniaë Tribuno, ex Palatinatu Trocenſi; Ignatio Comite Krasicki
Premiſlienſis Cathedralis Eccleſiaë Præpoſito; Mathia Łubieński Ar-
chi-Cathedralis Gneſnenſis Decano, & Cathedralis Cracoviensis;
Chriſtophoro Szembek Principe Præpoſito Sielunenſi, & Inſignis
Collegiataë Varſaviensis; Cypriano Wolicki Officiali Gedanenſi,
Pomeraniaë, Archi-Diaconis; Andrea Młodziejowſki, Abbatiarum,
Hebdovienſis Coadjutore, Czervinenſis Adminiſtratore, Archi-Cathe-
dralis Gneſnenſis, Joſepho Gorzeńſki Præpoſito & Officiali Pilecenſi,
Cathedralis Cracoviensis, Ferdinando Kicki Canonico Leopoli-
enſi, Cathedralis Cujavienſis, Cancellariis, Eccleſiarum; Felice Tur-
ſki Canonico Gneſnenſi, Officiali Generali Varſaviensis, Præpoſiti,
Michæele Poniatowſki Canonico Cracoviensis, Decani Archi-Cathe-
dralium Gneſnenſium Coadjutore; Joanne Chriſtoſtomo Krajewſki
Inſtigatore Regni, ex Palatinatu Plocenſi, Stanislao Grodzicki Regni,
Adamo Chmara Magni Ducatûs Lithvaniaë Vice-Inſtigatore, alte-
ro Eorum ex Palatinatu Miſcenſi; Joſepho Dunin Karwicki Re-
gente Cancellariaë Regni, ex Palatinatu Sandomirienſi; Alexandro

Skumin Tyfzkiewicz Vilnensi, Antonio Giełgud Twerensi, *Cywnibus*, altero Eorum ex *Ducatu Samogitiæ*; Casimiro Narbutt Lidenſis, Casimiro Woſłowicz Słonimienſis, Stephano Olendſki Vołkoviſcenſis, Antonio Orzeſzko Pińſcenſis, Raphaële Ofkierka Mozyrienſis, *Districtuum Mareſchalciſ*, poſtremò Eorum ex *eodem Districtu*; Nicolao Skurzewſki Poſnanienſi, ex *Palatinatu Califfienſi*, Joanne Horain Vilnienſi, Georgio Jodko Lidenſi, *Districtu ex eodem*, Antonio Potkańſki Sandomiriienſi, Xaverio Sokolnicki Califfienſi, Joſepho Łacki Breſtenſi Cujaviæ *Palatinatu ex eodem*, Antonio Wołſki Junivladislavienſi, *Palatinatu ex eodem*, Joſepho Podofki Dobrinienſi, Thaddæo Jundziſł Grodnienſi, Antonio Dziedoſzycki Halicienſi, *Terra ex eadem*, Carolo Saryuſz Gomolińſki Lancicienſi, Stephano Slizen Słonimienſi *Districtu ex eodem*, Thoma Dembowſki Plocenſi, Joſepho Hurko Vitebſcenſi, Joſepho Karczewſki Cernienſi, Stanisłao Sobolewſki Varſavienſi, Joſepho Wilczewſki Viznenſi *Terra ex eadem*, Joſepho Wągrodzki Zakroczymenſi, Jacobo Narzymſki Ciechanovienſi, *Terra ex eadem*, Antonio Glinka Łomzenſi, *Terra ex eadem*, Michæele Kraſińſki Rozanenſi, Stanisłao Gadoſki Sochaczovienſi, *Terra ex eadem*, Joanne Czapſki Culmenſi, Venceſłao Byſtram Pomeraniæ, Antonio Chalecki Rzeczyenſi, Joanne Borh Livoniæ, *Ducatu ex eodem*, Petro Goſtyńſki Czerniechoviæ, *Succamerariis*; Stanisłao Maſachowſki Sandecenſi *Palatinatu ex Cracovienſi*, Ignatio Scypion Lidenſi, Joſepho Oſolińſki Sandomiriienſi, Friderico Joſepho Moſzyńſki Neokorczynenſi, Michæele Swidzińſki Radomienſi *Terra ex Ravenſi*, Nicolao Maſachowſki Opocznenſi, Ignatio Załuſki Chęcinenſi, *Palatinatu ex Sandomiriienſi*, Gaſparo Rogalińſki Naklenſi, *Palatinatu ex Poſnanienſi*, Franciſco Kwilecki Vſchovenſi, *Palatinatu ex Poſnanienſi*, Stanisłao Koſowſki Siradienſi, Hyacintho Maſachowſki Petricovienſi, utriſque *Palatinatu ex Siradienſi*, Adalberto Męcińſki Vielunenſi, Prozor Kovnenſi *Districtu ex eodem*, Mathia Łuſzczewſki Lancicienſi, Thodoro Moſzczeńſki Breſtenſi Cujaviæ, Joanne Cajetano Jlińſki Zytomiriienſi, ex *Palatinatu Kiowie*, Ludovico Dąbſki Junivladislavienſi, Joſepho Mielzyńſki Radziejovienſi, Adamo Duce Czartoryſki Generali Podoliæ, ex *Palatinatu Ruſſiæ*, Xaverio Branicki Halicienſi, *Terra ex Zakroczymenſi*, Franciſco Ledochowſki Vlodimirienſi, Joanne Zamoyſki Lublinienſi, Stephano Dembowſki Plocenſi, Joanne Hlebicki Jozeſowicz Orſzanenſi, Bielińſki Cernienſi *Terra ex eadem*, Joanne Roſtkowſki Viznenſi, *Terra ex eadem*, Mathia Szymanowſki Viſogrodienſi, Joſepho Młocki Zakroczymenſi, *Terra ex eadem*, Adamo Kraſińſki Ciechanovienſi, Stanisłao Młodzianowſki Rozanenſi, Joſepho Karczewſki Livenſi, *Terra ex eadem*, Thoma Oſolińſki Nurenſi, Alexandro Oſolińſki Drohicienſi, Alexandro Butler Mielnicenſi, Franciſco Lanckoroń-

ckoroński Ravenfi, *Terra ex eadem*, Valeriano Łuszczewski Sochaczowienski, Antonio Łasocki Gostinienski *Terra ex eadem*, Nicolao Łopaciński Mściwawieński, *ex Palatinatu Smolensciae*, Albrichto Duce Radziwiłł Rzeczyceński, Francisco Czacki Novogrodenski, *Capitaneis Jurisdictionalibus*, ultimo *ex Palatinatu Czerniechovia*; Ignatio Dąbrowski Wilkomirski, *Districtu ex eodem*, Antonio Gorzeński Calisienski, Martino Trojanowski Steżycenski, Andrea Święcicki Opoczneński, Simone Dzierzbicki Lancienski, Adamo Bielski Leopolienski, Alexandro Moriski Premislienski, Antonio Borysławski Halicienski, Jacobo Trembiński Urzędowienski, *Palatinatu ex Lublinski*, Nicolao Stadnicki Podolia, *Palatinatu ex eodem*, Stanislao Dzierżek Buscenski, Theodoro Szydłowski Wawarski, Stanislao Prus Opacki Vizneński, Ignatio Zambrzycki Łomzeński, Valeriano Piwnicki Culmenski, *Palatinatu ex eodem*, Antonio Lewald Gorski Rzeczyceński, *ex Palatinatu Marienburgensi*, Josepho Przebendowski Palatinatus Pomeraniae *ex eodemque Vexilliferis*; Romer Trocenski, *Palatinatu ex eodem*, Mathia Szydłowski Zawskrzyneński, *ex Palatinatu Plocensi*, Sigismundo Staniszewski Wawarski, *Terra ex Cernensi*, Antonio Nofarzewski, Ciechanowienki, *Terra ex eadem*, Francisco Śląski Nureński, *Terra ex eadem*, Georgio Podczaski Gostinienski, *Terra ex eadem*, Josepho Rutkowski Dobrinenski, Antonio Bagniewski Culmenski, Stanislao Jasiński Dirschawieński, *Judicibus Terrestribus*, penultimis *ex Palatinatu Culmenski*, prostremo *ex Pomerania*; Wołkowycki Grodnenski, *Districtu ex eodem*, Stanislao Walewski Siradienski, *Palatinatu ex eodem*, Brochocki Brzesinenski, *ex Palatinatu Lancienski*, Joanne Pausza Kiovienski, *Palatinatu ex eodem*, Michèle Zielonka Leopolienski, *ex Palatinatu Russie*, Michèle Bukowski Sanocenski, *ex Palatinatu predicto*, Macario Kurdwanowski Lubaczowienski, *ex Palatinatu Belzenski*, Joachim Litawor Chreptowicz Novogrodenski, *Palatinatu ex eodem*, Antonio Strzembosz Zawskrzyneński, *ex Palatinatu Plocensi*, Josepho Rogowski Wawarski, Leone Kuczyński Mielnicenski, *ex Palatinatu Podlachia*, Adamo Łasocki Sochaczowienski, *ex Palatinatu Pomeraniae*, Ludovico Orzeszko Pincenski, *Districtu ex eodem*, Dapiferis; Stanislao Dembiński Cracowienski, Caelestino Czaplicz Kiovienski, *Palatinatu ex eodem*, Antonio Białobłocki Łucowienski, *ex Palatinatu Culmenski*, Pio Boreyko Podolia, *Palatinatu ex eodem*, Adalberto Rakowski Terrae Vizneński, Mariano Grzybowski Livenki, *Terra ex eadem*, Sebastiano Sienicki Mielnicenski, *Terra ex eadem*, Cajetano Hryniewiecki *Districtus Laticzoviensis*, *ex Ducatu Livoniae*, *Pocillatoribus*; Gvidone Siedliski Premislienski, *ex Palatinatu Russie*, Alexandro Duce Czetwertyński Braclawieński, *ex Palatinatu eodem*, *Subjudicibus Terrestribus*; Adamo Łacki Opoczneński, Joanne Kobierzycki Siradienski, Georgio Leparcki Upitenski, *Districtu ex eodem*, Wyfogierd Smo-

Smolensciæ, *Palatinatu* ex eodem, Casimiro Łuski Vitebscensi, *Palatinatu* ex eodem, Victorino Kuczyński Drohicieński, ex *Palatinatu* Podlachia, Josepho Turcki Mielnicieński, *Palatinatu* ex eodem, Adamo Lenkiewicz Mozyrieński, *Districtu* ex eodem, *Subdapiferis*; Nicolao Rudomina Braśaviieński, *Districtu* ex eodem, Michæele Miszewski Vilsogrodieński, *Terra* ex eadem, Andrea Dobiecki *Districtus* Chęcieński, ex *Ducatu* Livonia, *Pincernis*; Alexandro Łętowski Cracovieński, *Palatinatu* ex eodem, Alexandro Taczanowski Siradieński, ex *Terra* Vielunieński, Vincentio Zawisza Lancicieński, Bartoszewicz Orszanieński, *Districtu* ex eodem, Melchiore Szymanowski Warfawieński, Thoma Nowowiecki Vilsogrodieński, *Terra* ex eadem, Martino Łopuski Drohicieński, *Terra* ex eadem, Valentino Siemiecki Bielsceni *Terra* ex eadem, Thoma Dłuski Lublinieński, ex *Palatinatu* Culmieński, Casimiro Jezierski Vendeński, ex *Palatinatu* Pomerania, *Venatoribus*; Morstyn Skotnieński, Dembiński Volbromieński, Siemieński Nosowieński, ex *Palatinatu* Cracovieński, Friderico Dunin Zatorieński, Przebendowski Mirachowieński, ex *Ducatibus* Osviecimeński & Zatorieński, Chodkiewicz Vielonieński, & Colonello Confœderationis *Ducatus* Lithvania ex *Palatinatu* Vilmieński, Oskierka Miadziolieński, Kocioł Markowieński, ex *Districtu* Olszanieński, Billewicz Loycievieński ex *Districtu* Vilkomirieński, Strutyński Szakinowieński, ex *Districtu* Braśaviieński, Romer Tyravieński, ex *Palatinatu* Sandomirieński, Myciełski Osinieński, Poniński Kopanieński ex *Palatinatu* Calissieński, Michæele Radoszewski Schadkowieński ex *Palatinatu* Sieradieński, Billewicz Woyniucieński, ex *Ducatu* Samogitia, Borzęcki Dołhanieński, Łoś Wyfinieński, ex *Palatinatu* Russia, Skarbek Sołotvineński, Kurdwanowski Baranowieński, ex *Terra* Halicieński, Komorowski Ochoznieński, *Terra* ex Chęcieński, Olizar Siennieński, ex *Palatinatu* Vohynieński, Kicki Oknieński, ex *Palatinatu* Podolia, Szumlański Rakovecieński, *Palatinatu* ex eodem, Moszyński Jnowłodzieński ex *Palatinatu* Lublinieński, Korsak Snitowieński, ex *Palatinatu* Połocenieński, Granowski Tarnogurieński, Mir Vilkowieński & Generali, ex *Palatinatu* Bełzenieński, Niesiołowski Cyrynieński, ex *Palatinatu* Novogrodzieński, Tyfzkiewicz Strzałkowieński ex *Districtu* Vokoviscieński, Antonio Maśachowski Ostrołecenieński, ex *Terra* Łomzenieński, Casimiro Korytowski Grabowieński, Joanne Dąbski Kłodavieński, ex *Palatinatu* Culmieński, Ciechanowiecki Chosławieński, Poniatowski Uszpolieński, ex *Palatinatu* Mscisławieński, Antonio Kczewski Straszewieński, ex *Palatinatu* Marięburgenieński, Czosiński Usanowieński, Comite Krasiecki, *Duce* Janussio Czetwertyński Danicieński, ex *Palatinatu* Braśaviieński, Simone Kicki Subovidzieński, Constantino Nowowiecki, Bernieński, Jacobo Tuchołka Jafinecieński, ex *Palatinatu* Pomerania, Kłokocki Kofaczevieński, ex *Palatinatu* Minsceni, Zyberg Rakacieński, ex *Ducatu* Livonia, Principe Woronie-

niecki, Mycielski Lubiatovienski, ex *Palatinatu* Czerniechovia, Casimiro Lubieński Lelovienski, Elia Wodzicki Stopnicenski, Francisco Wodzicki Grybovienski, Miaszkowski Gnesnenski, Casimiro Raczyński Czerwonogrodenski ex *Palatinatu* Posnanienski, Felice Sołtyk Zwino-
 grodenski, Ignatio Potocki Glinianenski, Philippo Nereo Szaniawski Kakolovnicenski, Potocki Leżajscenski, Ogiński Przecialenski, Augusto Sułkowski Neoforienski, Josepho Wielopolki Lanckoronenski, Alexandro Sułkowski Odolanovienski, Francisco Sułkowski Cudnovienski, Hieronymo Duce Sanguszko Czerkassienski, Potocki Kaniovienski, Joanne Pác Ziolovienski, Jabłonowski Kovlenski, Severino Rzewuski Dolinenski, *Capitaneis*; Duce Radziwiłł Ordinato Klecenski, Francisco Wielopolki Margrabio Pinczovienski, Casimiro Tymowski Siradienski Judice Ca-
 strenski Petricovienski, Casimiro Jliński Kiovienski, *Palatinatu ex eodem*, Sumiński Dobrinenski, *Terra ex eadem*, Nicolao Piaskowski Vlodimi-
 rienski, ex *Palatinatu* Vołhynia, Strawiński Starodubovienski, *Districtu*
 ex eodem, Francisco Zienowicz Połocenski, *Palatinatu ex eodem*, Jose-
 pho Kaczanowski Wołkovienski, *Districtu* ex eodem, Adalberto Cha-
 dzyński Rożanenski, ex *Terra* Nurenski, Ignatio Pruszanowski Rzeczy-
 censki, *Districtu* ex eodem, *Tribunis*; Mathia Sobolewski Varfavienski, Vi-
 ctorino Karniewski Rożanenski, *Terra ex eadem*, Laurentio Działowski
 Culmenski, *Palatinatu ex eodem*, *Notariis Terrestribus & Castrensibus*;
 Alexandro Kotkowski Cracovienski, *Palatinatu ex eodem*, Demetrio
 Szumlański Kołomyścenski, *Terra ex Halicienski*, Zagurski Vlodimi-
 rienski, ex *Palatinatu* Vołhynia, Antonio Niewodowski Viznenski, Zie-
 liński Łomzenski, *Terra ex Rożanenski*, *Ensisferis*; Antonio Sarnacki
 Theaurario Bielscenski, ex *Palatinatu* Pomerania, Stalzkiewicz The-
 saurario Livonia, ex *Districtu* Upitenski, Horain Arcium Plantatore
 Vilnenski, *Palatinatu ex eodem*, Narbutt Lidenski, *Districtu* ex eodem,
 Antonio Buchowiecki Brestenski Lithvania *Palatinatu ex eodem*, *Sta-*
balorum Praefectis; Joanne Hurko Castrorum Metatore Vitebscenski,
Palatinatu ex eodem, Deodato Szukiewicz Excubiarum Praefecto Slo-
 nimenki, *Districtu* ex eodem, Worcell Halicienski, *Terra ex ea-*
dem, Chrapowicki Starodubovienski, *Districtu* ex eodem, Leone Swiey-
 kowski Vinnicenski ex *Palatinatu* Braclavienski, *Vice-Capitaneis Ca-*
strensibus; Koziobrodzki Judice Castrenski Halicienski, *Terra ex eadem*,
 Leone Stecki Ovrucenski, ex *Palatinatu* Kiovia, Josepho Stecki Lu-
 ceorienski, ex *Palatinatu* Vołhynia, Casimiro Lipiński Camenecenski,
 ex *Palatinatu* Podolia, Alexandro Wybicki Christburgenski, ex *Pa-*
latinatu Mariaeburgenski, *Notariis Castrensibus*; Skurzewski, Garczyń-
 ski ex *Palatinatu* Calissienski, Antonio Kolsowski Regiminis Lanealis
 ex *Palatinatu* Brestenski Cujavia, Gasparo Lubomirski, ex *Palatina-*
tu Vołhynia, Starzeński, ex *Palatinatu* Podolia, Paulo Czapski ex
Palatinatu Pomerania, *Generalibus*; Wiktor ex *Palatinatu* Cracovi-
 enski,

14
ensi, Kalinowski ex *Palatinatu* Sandomiriensi, Węgliński ex *Terra* Chełmensi *Colonellis*; Poniatowski Rothmagistro ex *Palatinatu* Braclaviensi, Dłuski Capitano ex *Palatinatu* Lublinensi, *Exercituum* Regni; Kietliński ex *Palatinatu* Sandomiriensi, Sobolewski ex *Terra* Warsaviensi, *Succamerariis* *Nostri*; Chrysofomo Browiński Culmensi, *Palatinatu* ex eodem, Joanne Trembecki Dirschaviensi, Francisco Cielecki Swiecenfi, Michæele Lniwski Dirschaviensi, Stanislaŏ Czarliński Swiecenfi, Joanne Jezierski Mirachoviensi, Georgio Prądzyński Tucholiensi, *Assessoribus* *Terrestribus* ex *Palatinatu* Pomeraniæ, Joanne Mazowiecki Dobriniensi, ex *Palatinatu* Culmensi, Antonio Tokarski Culmensi, *Palatinatu* ex eodem *Regentibus* *Terrestribus*, Modliński Zuppario Cujaviensi, ex *Palatinatu* Junivladislaviensi, Francisco Zaremba Siradiensi, Nicolao Godlewski Nurensi, *Camerariis* *Terrestribus*; Ignatio Konarski Culmensi, ex *Palatinatu* Pomeraniæ, Walewski Lancieniensi, *Palatinatu* ex eodem, Bniński Szremeniensi ex *Palatinatu* Califfiensi, Michæele Trzciniński Dobriniensi, ex *Palatinatu* Culmensi, Niszczycki Raciążnensi ex *Palatinatu* Plocensi, Cieszkowski Livenfi ex *Palatinatu* Czerniechoviæ *Castellanidis*; Joachimo & Raphæele Comitibus Tarnowskich, Michæele Przędziecki Referendarida Magni Ducatûs Lithvaniæ, ex *Ducatu* Livoniæ, Josepho Wielopolski Vexilliferida Regni, Duce Czartoryski Regni, ex *Terra* Warsaviensi, Zabieŏ Magni Ducatûs Lithvaniæ ex *Districtu* Covenfi, *Venatoridis*; Ożarowski Castrorum Regni Metatorida ex *Palatinatu* Cracoviensi, Radoliński Califfiensi, *Palatinatu* ex eodem, Niemierzycz Kioviensi, *Palatinatu* ex eodem, Carolo Wodziński Livenfi, Chalecki Rzeczycefi, *Districtu* ex eodem *Succameraridis*; Meciński Capitaneida Vielunensi, *Terra* ex eadem, Georgio Kalckstein Vexilliferida Culmensi, ex *Palatinatu* Mariæburgensi, Dunin Pocillatorida Brzeziniensi ex *Palatinatu* Lancieniensi, Galimski Tribunida Orszanensi, *Districtu* ex eodem, Osmiałowski Ensiiferida Dobriniensi, *Terra* ex eadem, Ignatio Piwnicki, Thoma Wyczechowski, Antonio Klezczyński *Assessoridis* *Terrestribus* *Culmensibus* ex *Palatinatu* Mariæburgensi, Theodoro Działowski Notarida Terrestri Culmensi, ex eodem *Palatinatu*, ut & aliis numerosissimè pro Generali felici Coronationis *Nostre* Conventu congregatis, Dignitariis, Nuntiis *Terrestribus*, Prælatiŏ, Canonicis, Officialibus, ac Nobilibus; necnon Civitatum Cracoviensis, Poŏnaniensis, Vilnensis, Sandomiriensis, Leopoliensis, Petricoviensis, Lublinensis, Vŏchoviensis, & Warsaviensis Delegatis; Civitatum Terrarum Prussiæ, Gedanensis, Elbingensis, Thorunensis, & Mariæburgensis, Residentibus, ad Curiam *Nostram* Secretariis, Cæterisque quam plurimis Personis, Secretariis & Aulicis *Nostri*.

STANISLAUS AUGUSTUS REX.

KONSTYTUCYĚ¹⁵

Seymu Walnego Koronacyi K. I. M. ci

Dnia 3. Miesiąca Grudnia Roku Pańskiego

1764.

W IMIĘ PANSKIE Amen.

STANISŁAW AUGUST

Z BOZEY Łaski Krol Polski, Wielki Xiążę Litewski, Ruski, Pruski, Mazowiecki, Zmuydzki, Kiowski, Wołyński, Podolski, Podlaski, Inflancki, Smoleński, Siewierski, y Czerniechowski,

1mo. **W** Szem wobec y każdemu z osobna komu o tym wiedzieć należy, oznaymuiemy. Jż gdy osobliwą Opatrznością łaskawey Woli Boskiey, która wszechmocnością swoją ku wybraniu Naszemu na Tron Polski, iednomyślność w całym Narodzie Naszym sprawiła, y za błogostawieństwem swoim widocznym, iednostaynym zezwoleniem Stanow to zrządziła, abyśmy w Warszawie nieziedźdzaiąc na ten raz do Krakowa, obrządkiem Kościoła Świętego Katolickiego na Krola namaszczeni, y zwyczajną Koroną tegoż Krolestwa Ukoronowani byli; co dnia 25. Listopada przez Przewielebnego w Bogu Władysława Łubieńskiego Arcy-Biskupa Gnieźnieńskiego, Xiążęcia Prymasa Korony Polskiey, y Wielkiego Xięstwa Litewskiego, w przytomności Senatu, Ministrow, Dygnitarzow, Urzędnikow, y Obywatelow Oboyg Narodow licznie Zgromadzonych, iest wykonano; Zaczym My także dopełniając z Osoby Naszey to wszystko, cośmy na Seymie *Electionis* przez *Pačta Conventa* tey Rzeczypospolitey przyrzekli, y obowiązkiem Przyięgi ztwardzili, za zgodą wszech Stanow Rzeczy-Pospolitey w związku trwającej, na ten Sejm Koronacyi Naszey zgromadzonych, stanowiemy.

Acta Interregni.

zdo. **U** Stawy Rzeczy-Pospolitey w Bezkrolewiiu na Seymach Konwokacyinym pierwszym, y Elekcyinym drugim
D 2 ponie-

ponieważ tey są zupełney ważności y mocy, co y inne Ustawy w czasie Seymow wszystkich *in plenis Ordinibus* przez Stany Zgromadzone działane; przeto one w swey nieporuszoney natury swoiey istocie zachowuiemy, y na zawsze mieć chcemy; Tudzież *Pacta Conventa* między Nami, a Stanami Oboyg Narodow umowione, y przez Nas poprzyfigżone, nienaruszenie ztrzymać przyrzekamy. *Acta sub Interegno* Konfederacyi Generalnych Koronney y Wielkiego Xięstwa Litewkiego, *in toto* potwierdzamy. Sądow Kapturowych Dekreta Prawu nieprzeciwnie, lecz w granicach Opisu dawnieyszych Konfederacyi y obmowie Konstytucyi Seymu Konwokacyjnego 1764. Tit: o *Kapturach* poczynione, approbuiemy. A te sprawy, ktore Processsem Kapturowym zakończone, dla ustatania tey Iuryzdykcyi exekucyi swych Dekretow niedofzły, aby w Grodzie Onego Woiewodztwa, Ziemi, lub Powiatu *indilate* exekwowane były, stanowiemy. Rozpoczętych zaś, a nie dokończonych tamże spraw, *in foro Causis Lege prescripto*, rozsządzenie z osobnego Regestru przed innemi sprawami, zostawuiemy.

Złączenie Konfederacyi Oboyg Narodow.

3tio. **G**Dy Konfederacye Generalne Oboyg Narodow przy Dostoieństwie Naszym, celem iedynym ugruntowania Religii Rzymskiej Katolickiej, Praw, wolności, swobod Oyczytstych, z sobą złączone y zprzymierzone, do ubezpieczenia *premissorum* naygruntownieyszą są twierdzą; Zaczym na utrzymanie tego wszystkiego, *Actum* koniunkcyi Konfederacyi Litt: z Koronną, y oświadczone w niey chwalebne dla Dobra Publicznego przedsięwzięcia potwierdzając, onę w teraznieyszą Konstytucyą inferować zlecamy. A ponieważ *Actus* Konfederacyi Generalney W.X. Litt: mocą y powagą *Convocationis*, y teraznieyszego *Coronationis*, Seymow, wespół z Koronnemi dostatecznie są utwierdzone, zatym wszystkie tychże Konfederacyi Generalnych, tak Koronney, iako y W. X. Litt. *sancita* y Dekreta, za mocne y nieporuszone, *Lege presentis censendo*, ażeby *suum inviolabile robur*, y należyte *Judicatorum* miały dopełnienie, *authoritate Omnium Ordinum*, mieć chcemy.

Odesłane Dekretem teyże Konfederacyi Generalney W. X. Litt. *ad resolutionem & decisionem Omnium Ordinum* pretenzye, iako to: o przebierane *per tractum* Possejsyi Xiążąt Radziwiślow z Ekonomii Szawelskiej Podymne; o Akcyzę w Mieście Słucku y Kopylu, do czasu tylko *stante hostico* na Garnizon Słucki pozwoloną, od Roku Tysiąc Siedmset Siedmnaściego *ad privatos usus* perceptowaną, a teraz za Dekretem Generalney Konfe-

Konfederacyi W.X Litt: przez naznaczonych *ad idopus* Urzędników Sądowych zweryfikowaną; o Reprodukcyą Oryginalnych cyrkumskrypcyi Ordynacyi Nieświzkiej, y Ołyckiej, *in anonimitate* w Konstytucyą *Anni* 1589. wprowadzoney, dla uwiadomienia, iezeli w niey zgodne z Prawami Oyczyttemi zawierają się postanowienia; Oraz dalsze względem Xcia Karola Radziwiłła wyroki Dekretu Konfederacyi Generalney W. X. Litt: na dniu szesnastym Augusta w Roku terażnieyszym 1764. w Grodnie ferowanego, takż *ad resolutionem* zupełnych Stanow zostawione, że dla szczupłości czasu *Et ob ingruentiam* innych Interessow na terażnieyszym Seymie decydowane y ułatwione bydź niemogły, do przyszłego Seymu odkładamy.

A że odzyskanie *Archivi Et mobilium* Xiążat Radziwiłłow z Nieświza, Słucka, y innych Dobr przez Xcia Karola Radziwiłła wywiezionych, rownie *pro sorte Minorennis* Xcia Hieronima Radziwiłła Woiewodzica Wileńskiego należących, Wielmożnym y Urodzonym Tutorom y Kuratorom tychże Xiążat, Dekretami Konfederacyi Generalnych Koronney y W. X. Litt: iest załeczone, *eo magis*, że *in hocce Archivo Documenta Authentica unionis* Xięstwa Litt: z Koroną Polską y inne Prawa y Przywileie Prowincyi W. X. Litt: służące znaydują się; *Exinde* za dowiedzeniem się gdzieby były zawiezione y złożone, *ad recuperationem* onych *omni meliori modo* dopomoc, y Powagę Naszą Krolewską *interponere* deklaruiemy.

A ponieważ Ciż WW. y UU. *Tutores Et Curatores* nie mając żadnych dotąd *ad manus* dokumentow *Creditoribus Et Pretensoribus Radzivilianis* w Sądach Konfederacyi Generalney W. X. Litt: odpowiadać y Dobr onych bronić nie mogli; z tych przyczyn za wszelkie wypadke w tychże Sądach *judicata* nie mają bydź Dziedzicom *responsibiles*: Owszem wolno będzie tak WW. y UU, Tutorom y Kuratorom Xiążat Radziwiłłow, iako też y samym Dziedzicom, iezeliby na który dług lub pretenzją w Konfederackich Sądach iuż rozładzoną kwit wynalazł się, lub słuszną reprobacya Pretensyi *deduci* mogła, z takowemi o zły przewod Prawa *in foro competenti* rozprawić się; co iednak Dekretom w tychże Sądach za sprawiedliwemi *cujuscunque tituli* dokumentami y opisami, oraz w słusznych Pretensyach otrzymanym, *ullo pretextu prejudicare* nie ma. Akta Konfederacyi Generalnych Koronney y W. X. Litt: iako to: Dekretow y *Sancitorum* Protokusy, oraz wszystkie tychże Konfederacyi *Actus* iak się rozwiążą y zakończą, do Archiwow; Koronne do Koronnego, a Litewskie do Litewskiego Urodze-

ni Sekretarze y Regenci Konfederacyi Generalnych Koronney y W. X. Litt: *in spatio* Roku, *prævia* z odebrania *sibi danda a Custodibus Archiworum quietatione*, oddać mają. Mając oraz wzgląd, żeby zaślugujący się Oyczyźnie, sprawiedliwą *meritorum* odbierali nadgodę, *in recompensam* prac *in publico obsequio* Urodzonego Ignacego Strawińskiego Starosty Naszego Słonimskiego Sekretarza Generalney Konfederacyi W. X. Litt: Dwadzieścia Tysięcy Złotych ze Skarbu Litewkiego naznaczamy, które ażeby Kommissya Skarbowa w Roku blisko następującym z Importancyi do siebie wchodzących, wypłaciła, zalecamy.

Akt Przystąpienia Stanow zkonfederowanych W. X. Litt. do zkonfederowanych Stanow Koronnych.

*Actum in Curia Regia Varsaviensi sub tempus
moderni Interregni Feria tertia post Festum
S. Francisci Confessoris proxima, Anno Do-
mini Millesimo Septingentesimo sexagesimo
quarto.*

Ad Officium Actaque presentia Castrensia Capitanealia Varsaviensia, personaliter veniens Magnificus Jacobus Klembowski Tribunus Terra Lucoviensis, Judexque Capturalis Terre presentis Varsaviensis, eidem Officio Actisque presentibus Confederationem Statuum Regni & Magni Ducatus Lithvanie in unum Conulate obtulit & ad ingrossandum porrenit, tenoris talis.

4to. **W**iększe daleko nad powszechny udział wyznać winniśmy Naywyższej Opatrzności dla nas Dobrodzieystwa, że uspionym y tak długo na własne przypadki bezczułym umyślom, postawiła nayprzed przed oczy żywy obraz'wszystkich, które nam bliskością upadku groziły, niebezpieczeństw; sprawiła chwalebny owę w synach Oyczyzny o całość iey ducha trokliwość, wznieciła w sercach Obywatelów przygaszoną o Dobro publiczne gorliwość, a tak do przedsięwzięcia y wykonania zbawiennego dla Rzeczy-Pospolitey Dzieła przysposobionym, ukazała cel, do którego dążyć, zawady które miiąć, pobudki, któremi biegu przyspieszać, utorowaną przez Przodków naszych mieliśmy drogę.

Tę właściwą Opatrzności dzielność uznaliśmy w początkowych

kowych Konfederacyi tak Koronney, iako y Prowincyi W. X. Litewskiego związkach, które w różności czasow y przyczyn zaczęte, różnością środkow prowadzone, do iednego iednak publiczney szczęśliwości y ubezpieczenia powszechnego zmierzają kresu.

Snował się w myślach każdego, obraz powszechnego Oyczyzny w dawniejszych Interregnach spustoszenia, pola odłogiem puszczone, Wsie y Miaśta z Mieszkańców wyzute, a częstokroć w popioł obrocone, sprzęt domowy już to ku wygodzie, już ku roskoszy, troskliwego Gospodarza staraniem przyśpolobiony, albo gdzie za Granicą chowany, albo w wnętrznościach ziemi utajony, życia naostatek Obywatelów w niepewności iutra zostające, Prawa w Księgach zamknięte, Sądy milczące y inne tyfiące z bez-krolewem stowarzyszone nie-szczęśliwości.

Powiększały tę boiaźń zaiętrzone między Obywatelami umysły, z których iedni do utrzymania zamysłów ambicyi, drudzy do wykonania zemsty, inni do nabycia podłych zyskow, takich czasow oczekiwać zwykli.

Tak okropne bez-krolewia skutki, już już przed oczy zbliżone, przerażały zatrwożone mieszkańców umysły; aliści gorliwe dobrze życzących przedsięwzięcia ścisłym Konfederacyi skrepowawszy się węzłem, oddaliły w samych początkach te z doświadczenia przewidziane dla Oyczyzny przypadki, y natychmiast środki używać z roskoszą pozwoliły spokoyności.

Podobniali uważać bez wewnętrznego nasycenia powszechnego Kraiu obszernego równie y ludnego uspokojenie? przywroczone Prawom dawnym siły, zaszczerpione z nadzieją nowe, założone przyszłych narodu porządkow fundamenta, a co większa ułatwioną drogę do szczęśliwey Krola Elekcyi, dzieła Oyczyzny naszej najszlachetniejszego.

Wszystkie iednak iakie są naysłowniejsze czynienia naszego skutki przewyższa ten, żeśmy obrali Krolem tego, którego naysłownia opatrność zbiorem cnot y przymiotow, nad wysokość Majestatu wyniesionych, do uznania bardziey niżeli do wybrania podała.

Z tych y innych pobudek, My Stany zkonfederowane Duchowne y Swieckie Korony Polskiej y W. X. Litt: dotąd w szczegulnych tylko Prowincyi związkach zostające, łączemy się przy dostojności Naysłowniejszego Majestatu J. K. M. P. N. M. w iedno zgromadzenie, powszechną całego Narodu Konfederacyą sprawujące, ażebyśmy ścisłym związkiem skrepowani,

wani, im iednomysłniey tym zdolniey opatrzili to, cokolwiek wolną Nayiaśnieyszego Pana Elekcyą od szkodliwych machinacyi ubezpieczyć, Jego szczęśliwe do uporządzenia Praw y porządkow Oyczystych wspólne z Stanami Rzeczy-Pospolitey zamysły wspierać, wzajemne Oboygá Narodow wewnętrzne y zewnętrzne bezpieczeństwo y spokojność powszechną gruntować y utwierdzać może. A w tey nierozdzielności teraznieyszego związku naszego, aż do zupełnego we wszystkim uspokoienia, że we wszystkich Aktach publicznych, nieprzerywając alternaty Łaski Seymowey dla Prowincyi Wielko-Polskiey na Seymie *Coronationis* przypadającej, trwać będziemy, ninieyszym ziednoczenia się naszego Instrumentem iak naysołenniey wzajemnie sobie pod zaprzyiężonemi przez Nas obowiązkami przyrzekamy.

O którym Stanow zkonfederowanych Koronnych z Litewskimi ziednoczeniu, aby Krol IMć uwiadomiony został, oraz upewniony był o szczerych intencyach naszych, że ten uspolony obydwóch Konfederacyi węzeł, ma cel *tuenda Majestatis & libertatis*, iako też inne dla Dobra powszechnego, wyżej założone, Ich PP. Posłow J. W. W. Zamoyckiego Inowrocł: Gozdzkiego Podlaskiego, Plattera Mscisławskiego Woiewodow, Raczynskiego, Poznańskiego, y Kaliskiego, Masachowskiego Sieradzkiego, Łętowskiego Krakowskiego, Komorowskiego Chełm: Sosnowskiego Pisarza W. X. Lit: Brześciańskiego, Tyzenhauza Pisarza W. W. X. Litt: Grodzieńskiego, Woiewodztw Ziemi y Powiatu Konfederacyi Marszałkow, z pomiędzy siebie do J.K. Mci wyznaczamy; którym Instrukcyą Rękami J.O. y J.W. Marszałkow Generalnych Konfederacyi naszych podpisana, dać przyrzekając, to nasze oświadczenie ziednoczenia Konfederacyi Oboygá Narodow iednomysłnie *in publica facie* Rzeczy-Pospolitey uczynionego, podpisami Rąk własnych stwierdzamy. *Datum* w Warszawie Roku 1764. Miesiaca 7bra 15. Dnia.

August Xiążę Czartoryski Marszałek Generalney Konfederacyi. Michał Brzostowski Koniusz y Marszałek Generalney Konfederacyi Prowincyi W. X. Lit: Jan Wielopolski Woiewoda Sandomirski Konfiliarz Konfederacyi Generalney. Ignacy Twardowski Woiewoda Kaliski, Konfiliarz Konfederacyi Generalney. Kazimierz Dąbski Woiewoda Sieradzki. Andrzej Zamoycki Woiewoda Inowrocławski. Ignacy Cetner Woiewoda Bełzki. Jozef Antoni Junosza Podolski Woiewoda Płocki Konfiliarz przysięgły Konfederacyi. Stanisław Bernard Gozdcki Woiewoda Generał Ziem Podlaskich. Paweł Hr: Mostowski Woiewoda Pomorski, Starosta Skarszewski, Marszałek Konfederacyi Woiewodztw y Ziem Pruskich. Roch Rola Zbiiew-

Zbijewski Kasztelan Kaliski. Andrzej Moszczeński Kasztelan Inowrocławski. Konfyliarz Konfederacyi. Stanisław Sługocki Kasztelan Lubelski Konfyliarz Konfederacyi. Antoni z Morška Morski Kasztelan Ziemi Przem: Konfyliarz Konfederacyi. Xawery Korwin Kochanowski Kasztelan Czechowski, Konfyliarz Konfederacyi. Alexander z Łętowa Łętowski Łowczy y Marszałek Konfederacyi Woiewodztwa Krakowskiego. Ignacy Przebendowski, Pucki, Mirachowski Starosta, Marszałek Konfederacyi Xięstw Oświęcim: y Zatorskiego. Franciszek Czyż, Krayczy y Marszałek Konfederacyi Woiewodztwa Wileńskiego. Jan Antoni Horain Podkomorzy Wileński Starosta Jaśow: y Konfyliarz Konfederacyi W. Wileń: Jan Chodkiewicz Pułk: W. K. Konfyliarz Konfederac: Marcin Teodor Oskierka Sta Miadziolski Marszałek Konfederacyi Powiatu Oszmiańskiego. Tadeusz Kociński Sta Markowski Konfyliarz Generalny Powiatu Oszm: Jan Eperyeszy Mar: Star: Marszałek Konfederacyi y Sądow Kapturowych Powiatu Wiłkomirskiego. Teodor Billewicz Sta Łoyciewski Konfyliarz Generalny Wiłkomirski. Jan Zyberg Sta Bolnicki Konfyliarz Generalny Wiłkomirski. Alex: z Skrzetuszewa Wawrzecki Marš: Konf: Powiatu Brass: Sędzia Woysk W. X. Litt: *circa Regem, legem & libertatem* podpisał się. Franciszek Bielikowicz Cześnik y Konfyliarz Generalny Powiatu Brassawskiego Sta Miksztański. Kajetan Smigielski Krayczy y Konfyliarz Generalny Konfederacyi Powiatu Brassawskiego. Stanisław Lubomirski Strażnik Wielki Koronny Marszałek Konfederacyi Woiewodztwa Sandomirskiego. Antoni Ważyński Skarbny W. X. Litt: Konfyliarz z Woiewodztwa Trockiego na Generalną Konfederacyą W. X. Litt. Antoni Zabieffo Łowczy W. W. X Litt: Marszałek Konfederacyi Powiatu Kowieńskiego. Antoni Týzenhauz Pifarz W. W. X. Litt: Marszałek Konfederacyi Powiatu Grodzieńskiego. Jan Wołkowicki Stolnik y Konfyliarz Powiatu Grodzieńskiego. Jozef Jelski Podczaszy Powiatu Grodzieńskiego y Konfyliarz. Franciszek Bouffaff, Konfyliarz z Powiatu Grodz: do Generalney Konfederacyi W. X: Litt. Antoni Dołęga Koziorowski Starosta Brzozzkowski Konfyliarz z tegoż Powiatu obrany. Benedykt Karpp, Sta Płongiański Konfyliarz Powiatu Upitskiego. Tadeusz Puzyna Sta Filipowski Konfyliarz Powiatu Upitskiego. Hiacynt Nałęcz Małachowski Starosta Piotrkowski Marszałek Konfederacyi Woiewodztwa Sieradzkiego. Woyciech Męciński Starosta y Marszałek Konfederacyi Wieluńskiej. Roch z Głogowy Kossowski Podskarbi Nadworny Koronny Marszałek Konfederacyi Woiewodztwa Łęczyckiego. Stanisław Odachowski

Marszałek Konfederacyi Xięstwa Zmuydzkiego. Antoni z Głogowy Kossowski G. W. K. Marszałek Konfederacyi Woiewodztw Kujawskich. Celestyn Czaplic Podczaszy y Konfilyarz Woiewodztwa Kiowskiego. Szymon z Gosciszki Zieliński Chorąży Ziemi Nurlkiej Konfilyarz Ziemi Dobrzyńskiej. Piotr Sumiński Konfilyarz Ziemi Dobrzyńskiej. Adam na Klewaniu y Zukowie Xiążę Czartoryski Marszałek Konfederacyi Generału Woiewodztwa Ziem Ruskich. Jozef Joachim Hrabia na Liptowie y Orawie Komorowski Sta Ochozki Marszałek Konfederacyi Ziemi Chełmskiej y Powiatu Krafnostawskiego. Mikołay Junosza Piafkowski Woyski Włodzimirski Marszałek Konfederacyi Woiewodztwa Wołyńskiego. Jan Kicki Miecznik y Konfilyarz Woiewodztwa Podolskiego, Starosta Okniński. Xawery Kaczkowski Skarbnik y Konfilyarz Woiewodztwa Podolskiego, Sędzia Grodzki Kamieniecki y Pograniczny. Adam Wisogierd Pułkownik y Konfilyarz Woiewodztwa Smoleńskiego. Jgnacy de Campo Scipion Sądowy Powiatu Lidzkiego Sta y Konfilyarz Powiatu Starodubowskiego. Jgnacy Strawiński Woyski y Konfilyarz Powiatu Star: Sekretarz Konfederacyi Generalney W. X. Litt. Eustachiusz Potocki Generał Artylleryi W. X. Litt. Lwowski, Urzędowski Starosta, Marszałek Konfederacyi Woiewodztwa Lubelskiego. Jan Siellicki Regent W. W. X. Litt. Marszałek Konfederacyi Woiewodztwa Połockiego. Jan Mier Starosta Wilchowski Konfilyarz do Generalney Konfederacyi Woiewodztwa Bełzkiego. Joachim Chreptowicz Marszałek Konfederacyi y Stolnik Wdztwa Nowogr: Jozef Nieśiołowski Starosta Cyryński Pułkownik y Konfilyarz Generalney Konfederacyi z Woiewodztwa Nowogrodzkiego. Antoni Tulanowski Łowczy y Rota Wdztwa Nowogr: Konfyl: do Generalney Konfederacyi Prowincyi W. X. Lit. z tegoż Woiewodztwa, Chorąży Petyhoriski. Kazimierz Wołowicz Marszałek Powiatowy y Konfederacki oraz Pułkownik Powiatu Słonimskiego. Antoni Leon Czechowicz Obózny, Sędzia Kapturowy y Konfilyarz z Powiatu Słonimskiego. Bogusław Szukiewicz Strażnik y Konfilyarz Powiatu Słonimskiego. Stefan Olendski Marszałek Powiatowy y Konfederacki oraz Pułkownik Powiatu Wołkowyskiego. Jozef Antoni Kaczanowski Woyski Powiatu Wołkowyskiego Konfilyarz do General: Konfederacyi W. X. L. Stefan Dembowski Starosta y Marszałek Konfederacyi Woiewodztwa Płockiego. Hieronim Pieyzgalló Szemiott Obózny Marszałek Konfederacki Powiatu Orszańskiego. Adam Bartoszewicz Rottm: Vice-Marszałek Sądow Kapturowych y Konfilyarz do Generalney Konfederacyi Powiatu Orszańskiego. Tadeusz na Wołczkach Deynarowskich Wołczek Czesnik Rotmist: Powiatu Orszańskiego

skiego Konfyliarz Konfederacki W. X. Litt. Antoni Maxymilian Dłuski Rottm: y Konfyliarz Konfederacki z Powiatu Orszańskiego. Jzydor Hrabia Ostrog Stolnik y Marszałek Konfederacki Ziemi Czerkiew. Stanisław Sobolewski Podkomor: y Marszałek Konfederacyi Ziemi Warszawskiej. Jan Michał Rostkowski Starosta Wizki, Wąsowski, Marszałek Ziemi Wizkiej zkonfederowaney. Maciej Szymanowski Starosta y Marszałek Konfederacyi Ziemi Wyzogrodz: Jozef Młocki Starosta Zakroczyński y Syrocki Marszałek Ziemi zkonfederowaney. Antoni Kicki Podczaszy Ziemi Zakroczyńskiej Delegowany z Ziemi Ciechanowskiej Konfyliarz. Stanisław z Suchego y Łazow Młodzianowski Rożański y Makowski Starosta, Marszałek Konfederacyi Ziemi Rożańskiej. Baltazar Kolumna Oborski Chorąży Ziemi Liwskiej Marszałek Konfederacyi teyże Ziemi Woiewodztwa Mazowieckiego. Woyciech Kazimierz Chądzyński Woycki Rożański Marszałek Konfederacyi Ziemi Nurlkiej Woiewodztwa Mazowieckiego. Stanisław Gądomski Podkomorzy y Marszałek Konfederacyi Ziemi Sochaczewskiej. Jozef Mikorski Cześnik y Marszałek Konfederacyi Ziemi Gołtyńskiej. Jozef Sosnowski Pisarz W. W. X. Litt. Marszałek Konfederacyi Woiewodztwa Brześciańskiego: Antoni Buchowiecki Koniusz y Konfyliarz Woiewodztwa Brześci: Ludwik Orzeszko Stolnik y Marszałek Konfederacyi Powiatu Pińskiego. Ludwik Kurzeniecki Konfyliarz do Konfederacyi z Powiatu Pińskiego. Kajetan Korzeniowski Marszałek Kapturowy, Cześnik y Konfyliarz Powiatu Pińskiego. Jan Orzeszko Straznik y Konfyliarz Konfederacyi Powiatu Pińskiego. Jozef Antoni Hotyński W. P. W. Powiatu P. W. K. W. M. Franciszek Xawery Stachowski Skarbnik Woiewodztwa Nowogrodzkiego Konfyliarz z Woiewodztwa Mściwawskiego. Stanisław Emeryk Ostrowski Horodniczy Braclawski, Sędzia Grodzki Winnicki, Konfyliarz zkonfederowanego Woiewodztwa Braclawskiego. Gabryel Porczyński Woycki Winnicki Konfyliarz Konfederacyi Woiewodztwa Braclawskiego. Antoni Swiątorzecki Podczaszy y Konfyliarz Woiewodztwa Mińskiego. Franciszek Wniechorowski Koniusz y Konfyliarz Woiewodztwa Mińskiego. Rafał Alojzy Oskierka Marszałek Powiatowy y Konfederacki tegoż Powiatu Mozyrskiego. Antoni Oskierka Starosta Bachrymowski Konfyliarz Konfederacyi Generalney Prow: W. X. L. z Powiatu Mozyrskiego. Michał Weysenhoff Pisarz Woiewodztwa Inflan: Konfyliarz do Generalney Konfederacyi W. X. Litt. Alexander Gurowski Kasztelan Poznanski Konfyliarz Konfederacyi Woiewodztwa Wielkopolskiego. Ludwik Chyłkowski Konfyliarz Konfederacyi Woiewodztwa Wielkopolskiego. Tomasz z Długiego Dłuski Łowczy Woiewodz:

Sędzia Grodu Lubelskiego, Sekretarz Konfederacyi Koronney.
Ignacy Strawiński Woyłki Star: Sekrerarz Konfederacyi Generalney
W. X. Litt.

Post cuius quidem Confederationis ad Acta presentia ingrossationem, Originale ejusdem Idem offerens, pravia officii sui quietatione, rursus ad se recipit.

Objaśnienie władzy Kommissyi Skarbowey.

510. **J**Ako na Seymie *Convocationis* wszystkie rządy y dyspozycye Skarbu Koronnego na ułożoną radę Ekonomiczną władzę Kommissyi mającą zdane są, tak aby ta Kommissya, co do Ekonomicznych interesów zawsze moc miała czynić wszelkie rozrządzenie, stanowiemy w liczbie Osob pięciu. Co się zaś Juryzdycznych okoliczności y kwartalnych rachunkow, y wydatkow pieniędzy tycze, te mają być szczególnie na Kadencyach opisanym expedyowane. A że pensye Kommissarzow y Instygatorowi Koronnemu tylko na Kadencye są naznaczone; więc tym, którzy w czasie *extra Cadentiam* będą w Warszawie pilnować Skarbowych Interesów, nadgroda być ma dzielona *juxta presentiam* zasiadania na Sessjach, z pozostałych w Kasie Pienędzy nieprzytomnych Kommissarzow, prócz Wielmożnego Podskarbiego Wielkiego Koronnego terazniejszego, na Kadencyach, y grzywien do Kaszy pod czas Jurydyki wchodzących. A Protokoły być mają osobne Juryzdyczne, y osobne Ekonomiczne.

Approbacya Ordynacyi Kommissyi Skarbowey.

610. **P**onieważ Kommissya Skarbu Koronnego, dla powszechney wiadomości rozładania Juryzdycznych y Skarbowych Interesów Ordynacyą napisała, y wydrukować kazała, y do approbacyi Seymu terazniejszego podała, przeto My niektóre punkta *pro exigentia & necessitate rei* meliorując, one mocą terazniejszego Seymu approbujemy, y aby według opisu teraz poprawionego, y w Konstytucyą weszłego dla uniwersalney wszystkich wiadomości y obserwancyi przedrukowana była, teyż Kommissyi Skarbowey zlecamy.

Ordynacya Kommissyi Rzeczypospolitey Skarbu Koronnego pod prezydencyą J. W. JMci Pana Teodora Węsła Podskarbiego Wielkiego Koronnego, Kawalera Orderu Orła
Bia-

Białego, dnia pierwszego Miesiąca Sierpnia Roku Pańskiego 1764. z Opisu Prawa zaczętey, w przeciagu Kommissyi niniejszey ułożona y podpisana.

Pragnąc Kommissya Rzeczypospolitey Skarbu Koronnego, aby do wiadomości wszystkich Obywatelów Koronnych y innych, tak przez wnioski spraw swoich, iako y wszelkich żądań do Kommissyi naszej interessowanych, nietylko inchoacya Kadencyi z Opisu Prawa przypaść zawsze regularnie powinny, była wiadoma, ale y sposoby tak do wydziału potrzebującym sprawiedliwości, iako też rezolucyi y uradzenia pożytkujących Oyczyźnie Projektów, niebyły tajne; przeto takowy, stosując się do Prawa świeżo przez Stany Rzeczypospolitey uformowanego, ustanawia odprawowania porządek. A najprzód dla administrowania upragnionym sprawiedliwości niniejszą postanawia Ordynacyą: iż w wszystkich Kwartalnych Kadencyach Prawem opisanych, w każdym Tygodniu, Dni: Poniedziałkowy, Wtorkowy, Szrodowy y Czwartkowy, w rannych y poobiednich zafiadaniach, iedynie do odbywania spraw przypadłych (wedle niżej opisanego Regestrow porządku) wyznacza. W Piątki zaś y Soboty około Rady y pomnożenia dochodów Skarbu Koronnego, y tych układania Projektów, tudzież rezolucyi, oprócz niżej wyrażonych Regestrow: *Directi mandati, & poenaliū*, zabawiać się ma; Niezagrządzając iednak pod czas mnostwa spraw, a niedostatku nagłej potrzebujących rezolucyi Interessów Ekonomicznych, ten czas ku odbywaniu świętey obrócić sprawiedliwości, co przy odwołaniu Sessyi obwieszczono będzie. Zeby zaś w Sądzie swoim mnostwo Regestrow niezatrudniało, dwa tylko ordynaryjne *sine beneficio arresti*, Trzeci *Directi mandati*, a Czwarty *poenaliū*, ustanawia; to jest: w Poniedziałek y Wtorek każdego Tygodnia, ieden *ex delatione Thesauri*: w którym iedynie te mieścić się powinny sprawy prawne y uczynkowe, w których urodzony Instygator z doniesienia Skarbowego, lub Oficyalista Skarbowy Aktorat przeciwko komu, *& è converso* kto przeciwko Skarbowi uformuje; Drugi we Szrodę y Czwartek Regestr *injuriatorum*: w którym sprawy o handle, manufaktury, miary, Podatki Pogłownego y Podymnego, także *ad erarium publicum* należące, depaktacye, długi za Towary, y Wexle Kupców, y inne z przyczyny *commerciorum* krzywdy, pretensye, y wiolencye wynikające mieścić się mają, z tą prekułtodycyą: że gdyby w Regestrze spraw do sądenia nie stało, drugi Regestr wzięty będzie; a kiedy w obydwóch nie stanie, tedy około Interessów Skarbowych (iako wyżej jest wyrażono) Radę y ułożenia czynić powin-

na; Trzeci *directi mandati*, każdego dnia o godzinie szóstej po południu brać miany, w którym sprawy nawet z propozycyi za daniem Roku, albo z wydanego *in vim Terminu tacti* Pozwu, *respectu lese Auctoritatis Commissarialis*, także o wiolencye na Ołobach Sądowych y Ich Służących, oraz Officyalistów Skarbowych, tu pod bokiem Sądowym poczynione, tudzież przyjeżdżających do Sądu swego y odjeżdżających, *ad normam* Kommissyi Radomskiej mieścić się mają: A czwarty *Pœnarium* w sobotę o godzinie szóstej po południu, co do otrzymania Dekretów *executionis cum Capitaneis*. Wpisy własnym domysłem przeciwko Prawu przedzwoniane *per non sunt*, bydź niepowinny, a z przywołanego zaczęta Sprawa kontynuować się ma poty (choćby naznaczony innemu Regestrowi czas zabrała) poki zupełnie nie odsądzi się, tak dalece, że zaczętey Sprawy nie skończywszy, inšzey brać nie będzie się godziło. Konnexye tylko takowe w Sprawach, które albo przez intercepcyą Aktoratu, albo rzetelną ewikcyą, lub z iedneyże Sprawy, wynikać będą, scisle Konstytucyą 1726. zachowując, mieścić się mogą; a niesprawiedliwe *abrogantur* pod karą Sądową na stronę y Patronów promowujących y broniących wskazać mianą. W których to Regestrach Pan Regent Kommissyi Skarbowey wpisy rekwirującym zaraz według Rekwizycyi każdego nie na kartki, ale w Regestra na to *in folio* o-prawne, własną Ręką wpisywać powinien, z wyrażeniem Imion, Przewisk, y Urzędow, Aktora y Pozwanego, y o co; y tych wpisow do sądenia przypadających wokandę na Drzwiach Izby Sądowej dla powszechney wiadomości y pewności pod animadwersyą Sądową przybiić każe. Protokoły Sentencyonarzow Ekonomicznego, y Juryzdycznego Kommissarz ieden, a gdy ten dostarczyć nie będzie mógł, tedy dwoch, każdy osobliwie trzymać będzie, w który Sentencye w Sprawach, także rezolucye względem Interessow Skarbowych do naradzenia przypadających, zaśle, z wyrażeniem zdań, kiedyby różne nastąpić miały, *sine solario* wpisywać będzie, które według opisu świeżo nastąpienego Prawa, każdy Kommissarz podpisać ma. A po kadencyi każdej, tylko Sentencyonarz Ekonomiczny przy iednym będzie. Protokoły Dekretowy y Ekonomiczny, przy Panu Pisarzu Kommissyi Skarbowey zostawać mają, w których na końcu każdej Kadencyi Seryarz *transactorum* spisany bydź powinien; a *in casu* choroby, lub zatrudnienia onego innemi Skarbowemi Interessami, Pan Regent *vices supplebit*, do ktorego *extradita*, Pieczęć, y Korrekta należeć będzie; które Protokoły przydujący na Sessyi z dwoma Kommissarzami podpisywać ma. Re-
gestra

gestra zaś Kommissarz drugi trzymać ma dla wpisywania krotkiego Sentencyi y Kondemnat także *sine solario*; nie tylko zaś wpisy y Pozwy pod Intitulacyą w Prawie tymże wypisaną wychodzić miane, ale y Sentencye, Dekreta, y rezolucye Kommissarskie Polskim srodowitym ięzykiem dla zupełniejszego wszystkich objaśnienia, pisane bydź zawsze powinny. Te zaś czynione wpisy, Dekreta, Korrekty, Pieczęci y blankiety na Pozwy stronom rekwirującym, według wypełnionych przez tychże wzwyż wspomnionych PP. Pisarza y Regenta, iako od Skarbu pensjonalnych, przysiąg, bez żadney pod iakimkolwiek pretextem zapłaty, *etiam ab ultro offerentibus*, wydawane bydź powinny, oprocz Extraktow, od których Arkuſza *strictiori charactere* po dwadzieścia wierszy na iedney facyacie pisać mających, podług Konstytucyi 1726. nie więcej, iak po Złotemu iednemu, nawet choćby kto *ultro* więcej dawał, Kancellarya brać y depaktować nie ma, a to pod oddaleniem biorących y depaktujących od Urzędow y Kancellaryi, y winami osobnymi przez Sąd Kommissarski skazać mianemi. Ktobykolwiek do Skarbu Koronnego miał pretenſyą, ten Offycyalistom Skarbowym pod Tytułem: My Kommissarze &c. iako w Prawie iest opisano, ma wydać Pozew, z położeniem na Komorze Skarbowey, y zeznaniem Relacyi w tym Grodzie, gdzie ta Komora leży. W Palestrze w tym Sądzie stawać mającey, chcąc widzieć zawsze chwalebny w Młodzi edukacyą y szcycący onę porządek, przykładem Sądow Zadwornych Mecenasow nie więcej iak piętnastu mieć chce, którzy przystępując w tenże komput z Dependencjami, których Regestr Sądowi podać mają, Rotę Juramentu wykonać powinni będą w te słowa: *Ja N.N. przysięgam Panu Bogu Wszchemogącemu w Trojcy Świętey iedynemu, iż stronie, która mnie do sprawy swoiey wokuwać będzie, wiernie służyć będę, zbytecznego solarium czyli pensyi wyciągać nie będę, a onęż wziąwszy od sprawy nie tylko nie odstąpię, ale y Rady, y Papierow Stronie przeciwney ani przez siebie, ani subordynowane Osoby nie wydam, y Stronę przeciwną informować nie będę; także Rady na zwłokę Świętey Sprawiedliwości przeciwko Prawu, na wyniszczenie Stron pozostających się, Pryncypałom moim żadnym pretextem lub kolorem dawać nie będę, Dokumentow, które mi powierzone będą, na uniknienie lub przytłumienie sprawiedliwości tacić nie będę, ale Spraw przypaść mających in longo wypisane merita Sądowi rzetelnie bez uszczerbienia cudzey sławy podawać będę; tak mi Panie Boże dopomóż, y niewinna męka Chrystusa Pana.* A takowe wypełnione Juramenta mają bydź nieodwłocznie w Protokule Dekretowym

wym zapisane ; ei oraz Panowie Mecenasii skromności swych
 Dependentow przestrzegać mają, ażeby się bez Ich wiadomości
 y pozwolenia Sądowego, w sprawach nie odzywali, y żadnych
 hałasow, także inkonwencji nie czynili *sub amotione* od Pa-
 lestry & *penis arbitrariis*. A gdy ustąpi który Mecenas, za
 wiadomością Sądu inny *substitui* ma. Sprawy zaś nie tylko z u-
 szanowaniem Sądu, ale y bez najmniejszego Stron promowo-
 wane być mają urażenia, *sub animadversione* na to Sądu. Spraw
 wszystkich wypisane *merita* do Sądu z konkluzją, także Sum-
 maryusze do Patronizacyi podpisane każdemu Kommissarzowi
 y drugiey stronie w tey sprawie dawane być mają, w czym za-
 dna pod przypadły w sprawie wpis, exkuza uchodzić nie może.
 Po odbytych replikach żadne nowe Spraw rekapitulacye czynio-
 ne w tymże być nie mogą Sądzie, a illacye iedynie *ad omissa*,
non vero decisa wniesione bywać mogą, pod winami na wnoszą-
 cego takową niniejszey ustawie przeciwną illacyą. Do Sprawy
 dwoch, a do większey trzech tylko Patronow należeć może.
 Wpisy iakimże porządkiem wpisane, takimże wołane być za-
 wsze mają, ani *restitutio* lub *continuatio Causarum*, lub inne wy-
 nalazki y wybiegi formowane być mogą ; a wpisy, ktore pod
 czas iedney kadencyi osądzone nie będą, druga kadencya od
 przewołanych zaczynać ma.

A iako ta Kommissya iest Juryzdykcyą *ultima Instancie*,
 w Interessach Skarbowych pod iednymi Osobami od Seymu do
 Seymu Ordynaryinego zasiadająca, tak *pro securitate & certitu-
 dine* pragnących prętkiey sprawiedliwości, Exekucyi y satysfa-
 kcyi, żadnych dylacyi y wybiegow Prawnych na Protekcyą *ad-
 mittere* nie powinna, *noviter* iednak *reperta documenta rem evin-
 centia ad relevationem* Dekretow Sądu swego niniejszego raz ied-
 den w sprawie stronom wolne będą. Seſyje ani przywołane, ani
 odwołane przez nikogo być nie mogą przed czasem y godzina-
 mi w Prawie wypisanemi, ale za nadejściem godziny byle kom-
 plet był, nie czekając na nikogo Sądy się zacząć, y kontynuować
 mają. Zaden oraz z Osob zasiadających darmo o ustępy *in ex-
 tenuationem* czasu prosić nie powinien, ale uprosiwszy, słuszność
 swey proźby Sądowi na ustępie opowiedzieć powinien, tudzież
 zaden Kommissarz od zaczętey sprawy odchodzić, y kompletu
 zrywać, a podczas sentencyi z mieysca wstawać nie ma, pod a-
 nimadwersyą sądową.

Zaden także z Osob Kommissarskich na Kondescenſye,
 Rewizye, Luſtracye, lub iakimkolwiek sposobem Skarbu tyczą-
 ce się funkcyje, *ex effatis* Sądu swego wypadające wpraszać się, lub
 onych

onych nawet pretendować, albo akceptować, pod podobną animadwerfją Sądową, nie ma się ważyć.

Na ustępie Osoby choćby naydystryngwowańsze, oprócz Osob Sądu Kommissyi Skarbowey, zatrzymywać, czyli do zatrzymowania się prosić, mocy Kommissya mieć niema. Inkwizycye w sprawach na tey Kommissyi mieścić się powinny, nie *suo coram Judicio*, lecz przed Ziemskimi lub Grodzkimi naznaczonymi osobami, zawsze expedyowane bydź mają; komportacye zaś, że tykać będą całości Skarbu, inne następować niemogą, tylko w dłużności Skarbowi od Officyalistow lub Kupcow, tedy te przed Sądem Kommissyi swoiey naznaczone będą *sine quovis* od tego *Salario*. Kassaty, Sublewaćy od Processow bez przypadnienia własnego wpisu, nikt u Sądu dopraszać się pod winami Sądowemi, ani Sąd onych dozwalać *sub nullitate* onych, a *cognitio Processus circa negotium* resolwi ma.

Ponieważ wszelkie libertacye, paszporty, serwitoraty y protekcye przez wzwyż wspomniane Prawo Konfederacyi Seymu *Convocationis* są zniesione, zacych Kommissya Skarbowa onych bądź dla siebie używać, bądź dla kogokolwiek dawać *ullo pretextu in detrimentum* Skarbu nie będzie, ale Cło Generalne, od czego będzie należało, wedlug Instruktarza Roku 1764. każdy z zasiadających na Kommissyi bez wszelkicy excepcyi rowno z innymi ponosić y płacić powinien.

Jako zaś dawne mieć chcą Prawa, tak to się ostrzega, iż w obstawianiu przy wyraźnym Prawie, *Et circa Regestra Et latam sententiam*, także przy ninieyszey naszej Ordynacyi, *etiam unius oppositio* valere ma.

Palestra Sądu Kommissyi Skarbowey.

7mo. **P**Rzychylając się do Konstytucyi R. 1726. ninieyszym obotrzymamy Prawem, aby odtąd w Sądzie Kommissyi Skarbu Koronnego *in numero* Mecenasow 15. sama się Szlachta rodowita Polska mieściła, niewzruszając iednak tych, którzy na ostatney Kommissyi Kadencyi (ieżeli który *ex ignobili genere*) na też wykonali jurament, patronizacyą.

Wyznaczenie miejsca Juryzdykcyom *ultima Instancie* J. K. Mci y Rzeczypospolitey.

8vo. **L**Ubo Seymem *Convocationis* w Zamku tuteyszym Warszawskim dla Kommissyi Skarbu Koron: iest wyzna-

ezone, zważając iednak szczupłość onego, upatrując oraz nieuchronną potrzebę tak dla powagi Naszey, aby *ultima instantie* Jurzydkcy Rzeczypospolitey w przyzwoitych odprawowały się mieyscach, iako też aby pracującym *in illis subselliis* wszelka była wygoda, y *Archiva* też w należyte bezpieczeństwo opatrzone bydź mogły; ustanawiamy ninieyszym Prawem, y Kommissyi Skarbowey Rzeczypospolitey zalecamy, aby z dochodow Rzeczypospolitey y sumptem oney, starali się najać, kupić, a na reście wynalazszy przyzwoite mieysce z fundamentow wymurować Dom, w którymby mieysce obszerne było dla Sądow Kassy *Archivorum*, Archiwistow Kommissyi Skarbu Koron: y Woytkowey, niemniey dla Jurzydkcy Marszałkow, y Sądow Assessorskich, także rewizyi y expedycji Celnych.

Asssekuracya konserwacyi Papierow publicznych.

§*no*. **P**Onieważ Papiery publiczne iedne w Krakowie, a drugie tu w Warszawie *in Archivo Regni* znajduią się; zaczym aby toż *Archivum* porządnieysze napotym zostawało, y w iednym na to opatrzonym przez Kommissyą Skarbową mieyscu ułożone było, Kommissyą na przeniesienie z Krakowa do Warszawy famych tylko Papierow Rzeczypospolitey publicznych, My Krol wyznaczemy. A skoro tu przeniesione będą, zregestrowanie y ułożenie przeniesionych, wraz y z temi co się w Warszawskim *Archivum* znajduią, Wielebnym Sekretarzom y Referendarzom Oboyg Narodow przy Urodzonych Metrykantach pod dozorem WW. Kanclerzow, lub Pod-Kanclerzych, takoz Oboyg Narodow zlecamy. Aże wiele Papierow publicznych y expedycji rozmaitych w prywatnych Archiwach różnych familii znajduie się; więc *pro repetitione* Jchże z tamtąd *& comportatione ad Generale Archivum Regni* Urodzonym Instygatorom Koronnym w Koronie, a Litewskim w Litwie, *in foro competenti* czynić teraz y zawsze rozkazujemy. Do otwarcia to ktorego w Krakowie *Archivum* Wielmożni Senatorowie Klucza negować nie mają, ktorego to Regestr wiernie przepisany *ad Acta Castrensia Cracoviensia* ma bydź *per oblatam* podany.

Deklaracya Cła Generalnego.

romb. **L**Ubo Konstytucyą Seymu *Convocationis* naznaczone Cło Generalne, tak w Koronie Polskiej, iako w Wielkim

kim Xięstwem Litewskim, jednak gdy Woiewodztwa Pruskie przez Senatorow y Posłow swych uwolnienia siebie od tego Podatku dopraszały się, My Stany Rzeczypospolitey na fundamencie za-
szley iuż w tym Generalney Seymu *Convocationis* ustawy, *contra jus equalitatis* takowey excepcyi nieprzypuszczając, *circa decisionem Statuum forma Judiciaria, pluralitate uotorum* iako in *Categoria economica latam*, w tym Prawo Seymu *Convocationis in toto* reasumuiemy, y Cło Generalne na wszystkie *in genere*, tak w Koronie iako y Wielkim Xięstwem Litewskim rozciągamy, *ne- mine excepto*, Woiewodztwa, Ziemie, y Powiaty.

Obostrzenie Prawa o Dupli Kwarty.

imo. **L** Ūbo dawne Prawa, osobliwie Konstytucya Roku 1658. *Tit: Auctio Proventu Rzeczypospolitey*, y inne, dosyć wyraźnie opisały, aby *Novi Donatarii & Cessionarii*, y *jus communicativum*, albo *in solidum* mający, *à tempore realis suae Possessionis*, za pierwszy Rok takowey swoiey Possessyi do Skarbu Rzeczypospolitey Duplę z Starostw, Dzierżaw, y innych Krolewsczyzn *sub amissione iurium* wypłacali, a po wypłaceniu dopiero Dobra za Listami tylko podawczemi od Wielmożnego Podskarbiego Wielkiego Koronnego *propter intronittendum* wydanemi odbierali; że jednak *successu temporis abusive* tego Prawa zażywaiąc, częstokroć bez Listow podawczych, tylko własnym domysłem różne Starostwa, Dzierżawy y Krolewsczyzny w Possessyą brali, y Dupli Prawem ostrzeżoney do Skarbu Koronnego nie opłacali, przeto zabiegaiąc *his abusibus*, reasumuiąc dawnieysze o tym napisane Prawa, y one iak nymocniey obostrzaiąc, aby damnifikacyi Skarbu Rzeczypospolitey niebyło, *Novi Donatarii & Cessionarii*, albo *in solidum jus* mający, każdy skoro tylko otrzyma Przywilej, albo *vigore consensûs Regii* cessyą, a wdowy po śmierci mężow, czyli mężowie po śmierci Zon *in jure communicativo* pozostali, *abhinc*, zaraz, *& ad summum intra spatium* niedziel dwunastu z Kancellaryi Koronney List Jmieniem Naszym Krolewskim, donoszący Wielmożnemu Podskarbiemu Wielkiemu, y Kommissyi Skarbowey, Koronnym, o wyższym Przywileiu lub konsensie *ad cedendum*, otrzymać powinni, y za oddaniem iego do teyże Kommissyi, y pokazaniem Kwitu na Duplę wypłaconą, List podawczy na Dworzanią zwyczajem Litewskiego Skarbu odebrać mają, y przez tego tylko Dworzanią podanie w Przywileiu wyrażonego Starostwa, Dzierżawy, lub iakieykolwiek Krolewsczyzny, inkommissyą prawną znaczyć będzie. Ten zaś Dworzanią dwa In-

wentarze *in fundo* spisać powinien, żeby ieden przy tym, komu Przywilej służy, zostawił, a drugi do *Archivum* Kommissyi oddał. Co wszystko pod utraceniem niżej opisanym Prawa, *in casu* niewypelnienia *premissorum* ostrzegamy. Gdyby zaś Kancellarya Koronna bez przyczyny takowego na podanie Listu negowała, tedy *idem Privilegiatus previa Manifestatione contra Cancellariam*, ma się prosto o List podawczy do Skarbu udać. Warujemy oraz że przeciwko zaniedbywającemu tego ostrzeżenia, *extunc* też Kommissya Ekonomiczna *post elapsum spatium* niedziel dwunastu, te Starostwa, Dzierżawy y wszelkie Krolewskiej przez Duplę nieopłacone, y za Listem podawczym nieintromittowane, zapozwawszy *ad instantiam* Skarbu do Sądu swego, za pierwszym Dekretem lub Kondemnata, sekwestrować będzie, y *pro vacanti* poda według opisu Prawa tego rocznego Seymu *Convocationis*, a My Krol innego *ex Statu Nobilitari* na takowe Wakanse, *tanquam per commissum hujus legis abusum* zdarte, uprzywileiować mamy. Gdyby zaś Kancellarya Skarbową trudniąc niepotrzebnie, Dupli od płaconego odebrać niechciała, albo Kommissya za oddaniem sobie Listu Jmieniem Krolewskim z Kancellaryi Koronney, y pokazaniem Kwitu z wypłaconey Dupli, Listu podawczego do obięcia Dobr rekwirującemu dać rekużowała; na ten czas rekwirujący *previa manifestatione* tu w Warszawskim, lub *in casu vacantis* onego, w poblizszym Grodzie, *in elapsu* tych niedziel dwunastu *facta*, ma prezentować y reponować *officiosè* List wspomniony Kancellaryi Koronney, y Duplę dla uczynienia Skarbowi satysfakcyi; a po takowey repozycyi wolno będzie wziąć się do Dobr uprzywileiowanych, albo cedowanych, lub *juri communicativo* podległych *per officiosam intromissionem* przez Woźnego y dwoch Szlachty, y one bezpiecznie trzymać bez inkwietacyi aż do expiracyi *quatenus* dobrego Prawa swego.

Ustanowienie Miary Generalney.

12mo. **P**Onieważ Kommissya Skarbu Koronnego z mocy y władzy przez Konstytycyą Seymu Konwokacyjnego Warszawskiego niedawno w Roku terażniejszym 1764. zażąda, na siebie włożoney ustanowienie Generalney wszędzie miary zlecająca, aby różność miar, wagi, łokci &c. w Miastach, Miasteczkach y innych mieyscach dotąd *abusivè* praktykowanych, sprzeczki lub zakłócenia przyczyną niebyła, y kwitnącego niewstrzymywała handlu, na podobieństwo Konstytycyi *Anni* 1765. *Tit. Ustawa Wagi y*
Mia-

Miary, iednakowość onych wszędzie po Miastach, Miasieczkach
 ostrzegaiącey, znosząc wszelkie *abusus* Miar dotąd różnie nazy-
 wanych praktykowane y z ich nazwiskami, Miarę generalną, X
 Wagi, Łokcie, Garce, Pułgarca, Kwarty &c. iednakowe na
 wszystkie gatunki szynkow y kupna bez wszelkney excepcyi Ra-
 tufzną Warszawską, także Beczki, Pułbeczki, równe po caſey Ko-
 ronie *cum Provinciis annexis*, to iest: aby Korzec Warszawski
 Garcy takowychże 32. w sobie miał, a Gdańskich Korczykow
 dwa po Garcy 16.; Cwierci zaś cztery, każdą po Garcy ośm
 rachuiąc, w sobie zawierał. Łokieć calow 24. nie wzruszając
 miary Prętowey starodawney co do Włok. Kamień funtow 32.
 każdy zaś funt łotow 32. Wrocławskich. Cetnar Kamieni pięć,
 a Szafunt Kamieni 13. a Grzywna Łotow 16. w sobie aby zamy-
 kały; w Garniec zaś dwa Pułgarca, a Kwart cztery, w kwartę zaś
 cztery kwaterki, a w Konew Garcy takowychże pięć; tudzież w
 Beczkę 72. Garcy, a w Pułbeczkę garcy 36. aby wchodziło, na za-
 wsze ustanowiła, y takowe wymierzenie Cechą Skarbu Koronnego
 z okowaniem iednak Korca, także Korczyka y Cwierci (ktory
 Korzec wszędzie iednakowo Warszawski nazywać się ma) pozna-
 czone, do każdego Głownego Miasta, Ziem y Powiatow po Wo-
 iewodztwach, dla złożenia po Ratuszach, rozestłać ma, a dla wię-
 kszey wiary iedne *ad Archivum OEcōnomicum*, a drugie na Ratusz
 Warszawski dla wolnego każdemu wymierzenia bez płacy oddać
 każe. Ta zaś ustawa, aby po wszystkich Miastach, Miasieczkach,
 Jarmarkach, Targach, Dobrach Krolewskich, Ziemskich, Ducho-
 wnych, Juryzdykcyach y Karczmach obserwowana była, naka-
 zała; Aby zaś Wielmożni Woiewodowie, każdy swemu przy-
 sięgliemu Podwoiewodzemu, a Starosta każdy Grodowy swojemu
 Urzędowi; Na Wołyniu zaś y Ziemi Pruskiej Prawo do tego
 maiący wypełnić zalecili, *sub rigore Legis* na teyże Kommissyi *in*
casu contraventionis ad instantiam cuiusvis nawet y Skarbu Ko-
 ronnego, *extendendo*, ostrzegła; Tudzież aby Urodzeni Podwo-
 iewodzowie z Urzędem Grodzkim, lub iedną Osobą, czyli *in ca-*
su legalis eorum impedimenti, sami z Magistratem Mieyskim; w
 Woiewodztwie zaś Wołyńskim y Ziemiach Pruskich ci, ktorzy
 gdzie iakowe do stanowienia *premissorum* Prawo mają, według
 rozestłanych Miar pocechowanych, wszędzie iednakowe Miary,
 Łokcie, Garce, Wagi, Beczki &c. pod Cechą Woiewodzyńską y
 okowaniem u gory, dołu, y żelaznym poprzecznym przez szrodek
 prętym Korca, Korczyka, y Cwierci, po wszystkich Miastach,
 Miasieczkach swego Woiewodztwa, z ostrzeniem każdego zbo-
 za Ozimnego y Jarego w strych bez koźnierza zwyczajnym szeroko-
 kim

kim drewnianym strychulcem, a nie wałkiem, przez przedaiącego mierzenia, tak dalece, żeby pręt żelazny poprzeczny widać było, aby na zawsze ustanowili, y na Ratusz każdego Miasta y Miałeczka, a gdzie go nie masz, do Burmistrza czyli Woyta przysięgłego, dla więkzey wiary pocechowane y okowane, co do Korca, Korczyka, y Cwierci, według modelu wszędzie rozefanego, aby oddali, y tak te, iako y Kłody *in circulo* Miast, Miałeczek Juryzdykcyi wszelkich, kosztem onych porobić, nie odwłocznie, aby nakazali, a dawne miary pokasowali, wolność każdemu rekwirującemu przemierzyć na miarę Ratuszną y Kłodową zostawując, wspomniona Kommissya zaleciła; y aby według takich Miar, Łokci, Wagi &c. wszędzie Woiewodzyńską *sine depectatione* Cechą (iako wyzey jest wyrażono) cechowanych, Dwory, Arendarze, Kaczmarze, Szynkarze, Kupcy y wszyscy Obywatele, gdzie komu należy, wszędzie po Miastach więkzzych y mnieyszych, Miałeczkach, Juryzdykeyach, Wsiach, y Karczmach wszelakich bez żadney excepcyi szynkować, mierzyć, przedawać y kupować mają, pod winą Sądu teyże Kommissyi, lub Ziemstwa albo Grodu własnego na Instancyą czyjąkolwiek albo y Skarbową nastąpić mianą; Czego aby żaden Dziedzic, albo Possessor bądź Duchowny, bądź Swiecki, *cujuscunque Status & Conditionis* aktualny Possessor *ullo pretextu*, nie tylko nie bronił, ale owszem o zupełną exekucyą *præmissorum* w Dobrach swoich starał się, y sprawiedliwość nieodwłoczną rekwirującemu czynił, a to *sub pœnis Legibus descriptis, & sub responsione ac refusione prætensionis in casu Contraventionis* na Instancyą każdego, lub Skarbu Koronnego w własnym Grodzie, lub Ziemstwie, *salva Appellatione irrogandis*; Falszuiący zaś miarę, albo Cechy na miarach, Łokciach &c. ze *gravioribus pœnis* tamże karany bydź ma, ostrzeżę; y aby też ustawę zaczawszy *a die 1ma Januarii* w Roku przyszłym 1765. *ad diem 1mam Octobris Anni ejusdem* nie przeciągając nic czasu, Urodz: Podwoiewodzowie z Urzędnikami Grodzkiemi, lub *in casu legalitatis*, sami z Magistratem Mieyskim, także na Wołyniu y Ziemiach Pruskich mający do tego Prawo, każdy w swoim Woiewodztwie, Ziemi lub Powiecie *sub distinctis pœnis & refusione itidem per occasionem negligentie injuriatis damnorum*, tamże w przypadku sprzeciwiania się na Instancyą wyzey rzeczoną *decernendis*, wypełnili, obwarowała; Aże niektóre Fundacye Duchowne, Starostwa y inne Dobra Spy, *alias Osipy* czyli Mefzne, Tace, &c. według dawnych Praw y zwyczajow starą miarą odbierać powinny, przeto aby różności w Miarach, y sprzeczki

sprzeczki ztąd w odbieraniu nie było, też same stare Miary z te-
 rażnieyszą nową ustanowioną wymierzywszy, *ad proportionem* sta-
 rych Miar, należytość Osępów, Mieszego y Tac, nową aby od-
 bierali, wspomniona Kommissya Skarbu Koron: postanowiła; Pr-
 zeto wyżej wyrażone ustanowienie za iednostayną zgodą
 wszęch Stanow *Lege presentis* we wszystkich punktach y obowiąz-
 kach approbujemy, y za wieczne, y w niczym niewzruszane Pra-
 wo mieć chcemy, y aby temuż postanowieniu wyżej wspomnieni
 Wielmożni Woiewodowie, tudzież Urodzeni Podwoiewodzowie,
 y Starostowie y Miasła, iako też wszelkiey Kondycyi y Stanu lu-
 dzie, zadofyc we wszystkim nieodwłocznie, nie tylko pod winą
 dawnemi Prawami opisaną, ale y pod popadnieniem Tyśiąca
 Grzywien, a w Miasłach *abjudicatione à Magistratu*, a na po-
 dleyfzey Kondycyi Ludzi pod więzieniem w Turmie przez
 Cwierć Roku, czynili, przykazujemy.

Zniesienie Pogłownego, Podymnego, tak w Ko- ronie iako y w W. X. Litewskim.

13 **L** Ubo Konstytucya Seymu *Convocationis* z nowych poda-
 tkow ktore ustanowiła, zniesienie Pogłownego y Podymne-
 go podług wystarczaiącej proweniencyi, Kommissyom Skarbo-
 wym zaleciła; Gdyby iednak bądź trudności w dyspartymencie
 y wybieraniu przerzeczonych nowych proweniencyi (ktore dłuż-
 szego czasu wyciągaią) bądź inne nieuchronne expensa, ktore w
 tych czasach Skarby Oboygą Narodow uczynić musiały, prze-
 szkodą bydź miały do przyspieszenia y dopełnienia tey Dobrom
 Ziemskim, Krolewskim, y Duchownym ulgi; Tedy dla żada-
 nia wszęch Stanow Oboygą Narodow postanawiamy, iż zniesie-
 niu tych uciążliwych Pogłownego y Podymnego Podatkow, da-
 ley iść w odwłokę nie dopuścimy, iak tylko do przyszłego Sey-
 mu Ordynaryinego 1766. na którym po wysłuchanych Skarbow
 Oboygą Narodow rachunkach, skoroby z nich nie pokazał się
 dostarczaiący sposob zniesienia tych ciężarow, inne naykute-
 cznieysze dla zapłaty Woyska sposoby obmyśleć y ustanowić będą
 się powinny z obwarowaniem, aby temuż Woysku należący żołd
 nieodwłocznie odtąd nie w Woyskowych ale Skarbowych Kom-
 missyi Sądach *ad instantiam cuiusvis injuriati* pod winami w
 Prawach wyrażonemi decydowane były. Same nawet *desideria*
 co do tychto zapłat y onychże regularności, na kazdym Seymie
 sposobem y skutkiem w Interessach Skarbowych w Prawie opisa-
 nym, nieodwłocznie rezolwowane y decydowane bydź mają.

Insistendo oraz uchwałę Seymu *Convocationis*, Woiewodztwom, Ziemiom y Powiatom Obojga Narodow przyrzekamy, iż na tymże następującym ordynarynym Seymie w Roku 1766. Kommissye Skarbowe importowane wszystkie z tych to nowo ustanowionych podatkow, mianowicie Cła Generalnego, Kwarty sprawiedliwej, Pogłownego Zydowskiego, dochody na zniesienie podatkow Pogłownego y Podymnego, Stanom Rzpltey likwidować y komportować *methodo* rezolucyom w Interessach Skarbowych *prescripta* powinny, co ma służyć Xięstwu Zmuydzkiemu y Inflantkiemu.

Zniesienie *Foraliorum*.

14. **D**Oznawiając skutkiem, iako dawniejszemi dozwalany Prawami sposob Podatku nazywany *Foralia* czyli Targowe Kupczącym krzywdę, a mieszkającym w Miastach Krolewskich drogość czyni nieznośną; Przeto pragnąc pomnożyć handle, Miastom okazałość, a przybywającym na ziazdy Publiczne w nabywaniu *Victualiorum* wygodę przywrócić; *extunc* wszelakim Juryzdykcyom, Osobom nadawane do wybierania tegoż Targowego Prawa y Przywileie, uchylamy, y żadnym wynalazkiem komżkolwiek pod winą w Grodzie, Ziemstwie, lub też Sądzie Kommissyi Skarbu Koronnego *ad cuiusvis Instantiam* na extorkwującego, lub extorkwować nakazującego, dwóch Tyficy Grzywien nieodwłocznie wskazać mianą, mocą niniejszego zabraniamy Prawa.

Most na Wiśle pod Warszawą.

15. **P**Onieważ naznaczona na Seymie *Convocationis* exakcyja Mostowa na Wiśle pod Warszawą, pokazała się z doświadczenia niedostarczającą, tak na utrzymanie Mostu, iako też wypłacenie *Contingentis* terażniejszey Possessorce Przewozu Przywileiem zaszczyconey, ktore przerweczonem Seymem *Convocationis* z teyże exakcyi bydź miało; więc postanawiamy Tryplikacyą Mostowego, oprócz płacy od podniesienia Mostu Stalkom przechodzącym, tak, aby co po trzy grosze było, po dziewięć płacono, a co po groszu, po trzy grosze, było wypłacane. Aże Most terażniejszy na czas tylko Elekcyi zrobiony, nie może bydź na zawsze utrzymany, więc widząc potrzebę inszego Mostu wystawienia gruntownie na miejscu, ktore się zdać będzie najlepiej, do ktorego Brzegi od Dziedzicow ich zabraniane bydź nie mają

maią, a dla wygodnego, zaś do Mostu przyjazdu zastępujących Domow, *pravia* przez Kommissyą Skarbową *taxatione & bonificatione*, demolicyi, moc y staranie polecamy Kommissyi Skarbu Koronnego, a *in casum* zepfucia Mostu, zapłata od Przewozu równaż iak od Mostowego bydz ma. A Starostowie y Dzierżawcy Dobr Naszych według dawnych Praw 1632, 1648, 1668, 1674. nie mają bronić Drzewa z Lasow na budowle Mostu dla powszechney wygody, pod winą Tyfjaca Grzywien w Sądzie Kommissyi Skarbowey na Instancyą Skarbu wskazać mianą.

Kwit Sukcessorom W. niegdyś Ossolińskiego Podskarbiego W: Koronnego.

16. **P**onieważ Wielmożny Jozef Woiew: Wołyński y Tomasz Starosta Nurski z Tęczyna Ossolińscy iako Sukcessorowie Wielmożnego Franciszka Maxymiliana Ossolińskiego Podskarbiego Wielkiego Koronnego Oycy swego za lat cztery y kwartał ieden od obięcia Podskarbstwa *usque ad voluntariam* przez Tegoż Oycy *Ejusdem Ministerii Resignationem*, to jest *à Quartuali Aprilis pro Annis 1729no, 1730mo, 1731mo, 1732do, ad ultimam Junii 1733tii* przed Delegowanemi od Rzeczy-Pospolitey na Seymie *Anno 1738vo*, agitowanym, ze wszystkich generalnie Teyże Rzeczy-Pospolitey Prowentow y Dochodow, iako też z Dobr Stołowych *sub tempus Interregni* w Roku 1733cim administrowanych, *sufficientem* uczynili *Calculationem*, y z tegoż Rachunku przewyższaiącą nad wszelkie Prowenta Summę Sześćdziesiąt Sześć Tyfjicy, Sto Trzyńaście Złotych Polskich *de proprio* wyłożoną, *ex amore boni publici donò gratuitò* Teyże Rzeczy-Pospolitey ustąpili, też samą Kalkulacyą przed Kommissarzami przez Seym *Convocationis* Roku terażnieyszego 1764go delegowanemi, *mediante etiam comprobatione Juratoria* komportowali, y przyrzeczeni Kommissarze produkowaną przed sobą y zrewidowaną podpifali, iako tychże Dekret świadczy: A tak *de pleno & integro* we wszystkim Rzeczy-Pospolitey zadofyc uczynili, zaczym za zgodą Trzech Stanow, *insistendo* pomienioney Kalkulacyi Seymowey, *uti legaliter & realiter* uczynioney, pomienionego Wielmożnego Ossolińskiego y Jego Sukcessorow *plene, integre* y generalnie kwituiemy, z samey nawet Księgi rachunkowey oddaney y od wszelkich *quocunqae titulo & pretextu* impetycyi *perpetuis temporibus* uwalniamy.

K

Kwit

Kwit Sukcessorom W. Jana Kantego Moszyńskiego Podskarbiego W. Koronnego.

17. **C**Zyniac zadofyc Prawu ustanowionemu przez Seym Konwokacyjny 1764ti Urodzeni August Stolnik Koronny, y Fryderyk Starosta Nowomieyski Moszynscy Sukcessorowie W. Jana Kantego Moszyńskiego Podskarbiego W. Koronnego, poniewaz przed Deputowanemi na to od Rzeczypospolitey Kommissarzami, podlug obowiazku Konstytucyi 1736ti *Titulo* Skarb Koronny: Rachunki zupełne z Proweniencyi Skarbu Koronnego za lata wszystkie, tak Administracyi iako y przez czas Urzędu Podskarbitwa Wielkiego Koronnego, *evincendo* iuz zmarłego przerzeczonego W. Moszyńskiego, względem Rzeczypospolitey *in suo Ministerio* szczerą przyffugę, wiernie oddali y wyrachowali się, zaczym za zgodą Stańow zgromadzonych z pomienionych Rachunkow y oddaney nad expensa Summy Złotem a flor: 18. każdy Czerwony Złoty rachuiąc, Złotych Polskich Dwa kroć Dwadzieścia y Sześć Tyficy, Trzysta Osmnascie, groszy Dwadzieścia y ieden, pieniążkow dwa, Superaty, *una cum provisione assignata* od Seymu *Convocationis* Złotych Polskich Cztery Tyficyce pięćset, Dwadzieścia y Sześć, groszy dzieficy; Szelągow dwa; onychże zupełnie kwituicmy, & *ab omni impetitione* wiecznemi czasy uwalniamy; Owszem za tak przykladną Rzeczypospolitey wierność y staranie, dla tychże pozostałych Sukcessorow wdzięczną pamięć zachowamy.

Ciz iednak Sukcessorowie Papiery Skarbowe pod czas Urzędu wzwyż wzmiankowanego W. niegdys Podskarbiego W. Koronnego, a przez wyznaczonych z Seymu Kommissarzow zapieczetowane, *ad Archivum* Skarbu Koronnego *previa* od Kommissyi Skarbowey *Quietatione* nieodwlocznie oddac maia.

Kwit Sukcessorom zmarłych Podskarbiech Czapkiego y Grabowskiego.

18. **P**O uczynioney relacyi przez Wielebnego Xiędza An-drzeia Ignacego Baiera Biskupa Chełmińskiego wraz z Delegowanemi na Seymie Konwokacyi do wysluchania rachunkow Sukcessorow zmarłych Podskarbiech, między innymi W. Jana Anzgarego Czapkiego y Macieia Grabowskiego Podskarbiech Wiel:Koron. Poniewaz ciz Sukcessorowie według przeznaczenia na dawniejszych Seymach kalkulacyą *coram Delegatis* expedyowali,

wali, y onę w Xięgach przez siebie komportowanych z podpisa-
mi na ow czas Delegowanych pokazali, y te Księgi komporto-
wane zaprzyśięgli; z których gdy się okazało, że Wielmożny
Czapski Podskarbi Wielki Korn: Summę ogólną przy ostatniej
kalkulacyi w Roku 1744. w Grodnie expedyowancy, Delegowa-
ni *ex Senatorio & Equestri Ordine* Summę ogólną Dziewięćdzie-
siąt dziewięć Tysięcy, Czteryśta Czterdzieści Cztery Złotych Pol-
skich, groszy iedenaste, pieniążkow cztery y puł, *pro remanenti*
dla Rzeczy-Pospolitey do oddania uznali y podpisałi; którą kal-
kulacyą wyznaczonym z Seymu Konwokacyjnego *ex Senatorio*
& Equestri Ordine Delégatom examinować y weryfikować kaza-
no; z której to weryfikacyi gdy się nie większa Summa iak tylko
wyżej zmiankowana do oddania, to jest 99444. Złotych Pol-
skich, groszy 11. pieniążkow 4. y puł, Rzeczypospolitey należy;
y z tey Summy mając u siebie *in deposito* Wielmożny Franciszek
Bieliński Marszałek W. Koronny Summę 62550. Złotych Pol-
skich, też Summę *mediante Decreto* Kommissyi Skarbowey *cum*
provisione oddał, y Kwit od teyże Kommissyi otrzymał;
a zaś resztującą Summę 36894. Złotych Polskich groszy 11.
Pieniążkow cztery y puł; Sukcessorki przerzeczonego niegdyś
Wielmożnego Czapskiego Podskarbiego Wielkiego Koronnego
wypłacić są powinne, iakoż UU. Czapscy Starostowie Knyżyńscy
gdy połowę z tey resztującej Summy *ex interesse sui exnunc cum*
provisione wypłacają; więc z wypłaconey wraz złączoney z
Summą od Wielmożnego Marszałka W. Koron: odebrana, mocą
Seymu terazniejszyego kwituujemy. A zaś ze Urodzeni Niebor-
scy Generałowie Woysk Koronnych drugą część *ex restanti sum-*
ma Trzydzieści Sześć Tysięcy; Ośmset Dziewięćdziesiąt y cztery
Złotych Polskich, groszy iedenaste, pieniążkow cztery y puł, pła-
cić mający; teraz iey nie komportują y nie oddają; zlecamy więc
Kommissyi Skarbowey; ażeby przez Urodzonego Instygatora
Koronnego o oddanie oncy prawnie dopomnieć się nie omieszka-
ła; a odebrawszy, zakwitowania wszelką moc będzie miała. U-
rodzonych zaś Sukcessorów Wielmożnego niegdy Grabowskiego
Podskarbiego y Administratora Generalnego Skarbu Koronne-
go; gdy się *on stante vita* ieszcze *sui* dostatecznie z Prowentow
wszelkich y Dochodow Rzeczypospolitey wyrachował; y wy-
kalkulował; do ktorego iako też y do Urodzonych Czapskich za-
dncy nie zostawując pretensyi *ex re* rzetelnych kalkulacyi kwi-
tuujemy.

Co się zaś tycze Ksiąg y Papierow wszelkich do kalku-
lacyi

lacyi regulujących się, zlecamy Kommissyi Skarbowey, ażeby one *ad Archivum* Skarbu odebrała.

Agdy Sukcessorowie niegdy W. Przependowickiego *ex restanti* po zaślzym od Stanow Rzeczypospolitey *in rem* W. niegdyś Podskarbiego W. Koron: kwicie, y Siedlnickiego Podskarbiego W. Koron: *ex totali* Rachunkow przed Delegowanemi z Seymu konwokacyjnego nie komportowali, y kalkulacyi nie czynili, przeto nakazujemy Urodzonemu Instygatorowi Koron: ażeby o-nych *indilate* na Kommissyą Skarbową *ex mure Officij sui* zapozwał, ktorzy to Sukcessorowie tak niegdy W. Przependowickiego iako y Siedlnickiego na Kommissyi Rzeczy-Pospolitey Skarbowey będąc zapozwani, stawić się *precisus omnibus dilationibus sub rigore Pene peculatūs*, maia, y tamże stanawszy, Kalkulacyą *ad prescriptam Regulam* na Seymie Konwokacyi, uczynić maia, a cokolwiek się pokaze pozostałych Summ z kalkulacyi u Sukcessorow W. Siedlnickiego, daliśmy moc Kommissyi Skarbowey, ażeby odebrała y zakwitowała, który kwit gdy nastąpi, mocą Seymu teraznieyszego za ważny na potym mieć chcemy.

Kwit W. Teodorowi Wefslowi Podskarbiemu Wielkiemu Koronnemu.

19. **L**ubo *Sancito* Stanow Oboyg Narodow na Seymie *Convocationis* W. Teodorowi Wefslowi Podskarbiemu W. Koron: zlecono, ażeby z Prowentow Dobr Ekonomicznych Stołowych y Zupp Solnych na Seymie teraznieyszym kalkulacyą uczynił, y *Titt: Warunek Dobr y Intrat Stołowych Krolewskich* iest *cautum*: Ażeby WW. Podskarbiowie Wielcy Oboyg Narodow Prowentow wszelkich do Stołu Naszego Krolewskiego należących całości przestrzegali, y do siebie dla dochowania y oddania Ich Nam Krolowi odbierali, a gdyby co z nich użyto było na *Expensa bez-krolewia*, żeby Nam to z Skarbu Rzpltey kompensowane y powrocone było. Z tym wszystkim że WW. UU. Delegatom Naszym do słuchania wspomnionego W. Teodora Wefsla Podskarbiego W. K. tak rzeczonych Rachunkow, iako y z Kwartału iednego *a ima Aprilis, ad ultimam Junii* w tym Roku *de proventibus* z Cesi y Składow winnych Rzeczy-Pospolitey wyznaczonym, czas krotki Seymu tego wystarczyć nie może do uczynienia doskonałej kalkulacyi z Dobr Stołowych y Zupp Solnych, ale tylko z kwartału *a die ima Aprilis ad ultimam Junii* z dochodow Rzeczy-Pospolitey Cesi y Składow winnych odebrać mogli, y nam o tym dostateczną relacyą uczynili. Więc *Auho-ritate* Seymu teraznieyszego W. Teodora Wefsla Podskarbiego
W. Ko-

W. Koron: z Rachunkow *de Proventibus* Rzeczy-Pospolitey Cess y Składow winnych za kwartał pomieniony *de plano* & *integro* oddanych kwituemy, y kwit Generalny *de integra Proventu Reipublice* z Cess y Składow winnych Jemu *cum Officio* & *Successoribus* od wszelkich impetycyi *ex hoc capite* Jchże zafiancując daiemy. Rachunki zaś z Prowentow Ekonomicznych y Zupp Solnych *consulendo angustie* czasu terażnieyszego Nam samym zdaiemy y zostawuemy, to ostrzegając, aby W. Podskarbi W. Koron: kalkulacyą z dochodow *Mense Nostrae Regiae* uczyniwszy, kwit z uczynioney odebrawszy (ktery *ejusdem valoris* mieć chcemy, iak gdyby *à plenis Ordinibus* był dany) *quantum* to ktore na potrzebę y konto Rzeczy-Pospolitey *erogatum*, w Rachunkach Nam *deducendum apparebit*, a w Rachunkach kwartału z dochodow Rzeczy-Pospolitey teraz oddanych, iako w nie weszło *deductum est*. Tenże W. Podskarbi y Kommissya Skarbowa, Koronni, z przyszłych teyże Rzeczy-Pospolitey dochodow, do Skarbu Naszego powrocić y oddać powinni będą. A że Rachunki W. Podskarbiego z Prowentow Rzeczy-Pospolitey, tak teraz kwartałowe, iako y dawniey na Seymie *Convocationis* oddane, zawsze potrzebne Kommissyi Skarbowey, więc te wszystkie generalnie Rachunki z należącemi do nich dokumentami y kwitami, W. Podskarbi Koron: do *Archivum* Kommissyi Skarbowey *previa* Jeyże *quietatione* z odebranych oddać obligowany jest, y to mu zalecamy.

Przywrocenie kosztow W. Xiążęciu Augustowi Czartoryskiemu.

20. **P**onieważ W. Xiążę August Czartoryski Woiewoda, General Ziem Ruskich, Marszałek Stanow zkonfederowanych Rzeczy-Pospolitey, y Generalny Regimentarz Woysk Koronnych, przy wielkich dowodach przykladney miłości Oyczyzny, ktore pracą y doskonałym Regimentarstwa użyciem w utrzymaniu niepraktykowaney dotąd pod czas bez-krolewia publiczney spokojności y bezpieczeństwa dla każdego, y tey nie opuścił Oyczyźnie przyssługi, że zastępując wydatki Rzeczy-Pospolitey, ze swego Summy niżej wyrażone. Nayprzod Urodzonemu Alexandrowiczowi od Xiążęcia IMci Prymasa y przytomney Jemu w czasie bez-krolewia Rady do Porty wyslanemu, do Summy którą wziął z Skarbu dodając dla wyciągającej potrzeby Czerwonych Złotych Tysiąc Dwieście, potym Urodzonemu Sługockiemu do Krymu wyprawionemu inkludując

w to prezent dla Hana IMci Siedmset Czerwonych Złotych, nakoniec Tłumaczowi Anton: Sadet dla Rzeczy-Pospolitey sprowadzonemu, y na sprowadzenie Jego Czerwonych Złotych Trzysta Dwadzieścia Siedm wypłacił, przeto czynom Jego wyżej wyrażonym wdzięczną teraz y w potomności zostawiwszy pamięć, aby mu przereczone Summy Skarb Koronny nieodwłocznie zapłacił, zalecamy.

Rekompensa Urodz: Darowskiemu.

21. **N**A Instancją Urodzonych Posłów Ziemskich, Urodzonemu Adamowi Werysze Darowskiemu Podśęd-kowi Ziemskiemu Podolskiemu, Porucznikowi Pancernemu w nadgodę dokładnych fatyg y starania, w interessie Rzeczy-Pospolitey z Dworem Tatarskim przez Kommissye w Jozef-grodzie y Kamieńcu odprawione, skutecznie zakończonym podiętych, Summę Dwanastie Tysięcy Złotych Polskich naznaczamy, którą Skarb Koronny wypłacić będzie powinien.

Subsidium Miastu Elblągowi.

22. **O**bmysłone Konstytucją Seymu *Pacificationis* 1736. Miastu Elblągowi w Podatku publicznym przez Skarb Koronny coroczne Summą Ośmiu Tysięcy Złotych Polskich zastępowanie z przyczyny, że *Territorium* własne wspomnionego Miasta na interess Rzeczy-Pospolitey w zastawę odeszło, teraznieyszą Stanow uchwałą ponawiamy, y aby dotąd kontynuowane było, dokąd toż Miasto do zupełney Possessyi swego Dziedzictwa powrocone nie będzie, mieć chcemy. Miastu też Malborkowi skarżącemu się o aggrawacyą podatkami Summy Ośm Tysięcy Złotych Polskich na Rok następujący wypłacenie Kommissyi Skarbu Koronnego zalecamy, na następujące zaś lata stosując się *ad Resultatum Senatūs Consilii Anni* 1748. obmyslenie defalki na Generale Ziem Pruskich nayspierwsze temuż Miastu *precommitimus*.

Gratitudo Urodzonemu Marszałkowi Seymu *Electionis*, tudzież U. Sekretarzom.

23. **C**Hwalebne y usilne starania y prace Urodzonego Jozefa Sownowskiego, Pifarza Polnego W.X. Litt: Marszałka Seymu *Electionis* zasłużyły u Nas y Rzeczy-Pospolitey na sprawiedliwą

dliwą wdzięczność, którą chcąc mu oświadczyć, Summę Sześćdziesiąt Tyficy Złotych Polskich ze Skarbu W. X. Litt: oraz Urodzonym Sekretarzom, *idque* Janowi Szadurkiemu Stolnikowi Xięstwa Inflantkiego Sekretarzowi Seymu Elekcyi, Szesnaście Tyficy Złotych Polskich ze Skarbu Litewskiego, y Urodzonym Wincentemu Zawiszy Łowczemu Łęczyckiemu, Sekretarzowi Seymu niniejszego, Szesnaście Tyficy Złotych Polskich ze Skarbu Koronnego, naznaczamy, które wyznaczone Summy przez Kommissyę Skarbowe, aby nieodkładnie wypłacone były mieć chcemy, y że *in rationibus* Expensow przyięte będą, ubezpieczamy, oraz na dalszy czas, iż Summy nie większe nad dawniey w rekompensę Marszałkom Seymowym y Sekretarzom naznaczane, asygnowane być mają, waruiemy.

Zwaziąc równieź czynne wysługi niniejszego Seymu Marszałka Urodzonego Hiacynta Małachowskiego Podstolego Koronnego Starosty Piotrkowskiego, podobną mu ofiarowaną od Stanow 60. Tyficy Summę teraz nieprzyimującego, w przyszłych Rzeczy-Pospolitey, a niewątpliwych mieć chcemy względach.

Wypłacenie Summy Sukcessorom U. Kazimierza Karwowskiego Marszałka Seymowego.

24. **P**onieważ *per Senatūs Consilium, Millesimo, Septingentesimo, Quinquagesimo Octavo Anno*, na Seymie Warszawskim, Summa Dwadzieścia Tyficy Złotych Polskich Sukcessorom niegdy U. Kazimierza Karwowskiego Stolnika Ziemi Bielskiej, za Łaskę Seymową Marszałkowską była naznaczona, przeto zlecamy Kommissyi Skarbu Koronnego zapłacić rzeczzonego Marszałka Sukcessorom, ieżeli ta Summa czyli *in toto*, czyli *in parte* nie jest wypłacona.

Nadgroda Fournierowi.

25. **W** Nadgrode zaślug Fournierowi Pułkownikowi w Wojsku Koron: Rotmistrzowi Chorąg Węgierskiej Summę Ośm Tyficy Złotych Polskich za zgodą wśzech Stanow naznaczamy, y ażeby ta Summa z Skarbu Koronnego temuż wypłacona była, Kommissyi Skarbu Koronnego zalecamy.

Lustratorowie Woiewodztwa Kiowskiego.

26. **P**onieważ w Konstytucyi Seymu *Convocationis* do Lustracyi Starostw, y wynalezienia Kwarty Sprawiedliwych w Woiewodz-

wodztwie Kiowskim do Powiatu Owruckiego, Urodzony Stżaniśław Ochocki, a za Kommissarzow do Pogłownego Zydowskiego, w tymże Powiecie Urodzeni Piotr Dybowski, y Antoni Wasilkowski, Possessyi żadney w Wojewodztwie y Powiecie tym nie mający, są podani, a Skarb Rzeczy-Pospolitey w pokrzywdzeniu swoim bezpiecznego upomnienia się mieć nie mogłby, przeto za proźbą Urodzonych Posłow tegoż Wojewodztwa, na miejsce Urodzonego Ochockiego do Lufracyi Starostw, Urodzonego Jana Steckiego Stolnika Zytomirskiego. Do Pogłownego zaś Zydowskiego, Urodzonych Jozefa Niezwoiewskiego, y Ignacego Zeremię za Kommissarzow, mocą niniejszey ustawy nznaczamy.

Przywrocenie Juryzdykcyi Marszałkowskiej Wielmożnemu Franciszkowi Bielińskiemu.

27. **P**onieważ Wielmożny Marszałek Wielki Koron: przyjął do Rzeczy-Pospolitey, przeto Temuż Wielmożnemu Marszałkowi Wielkiemu Koronnemu Juryzdykcyą Marszałkowską, ze wszystkim Iey Prawem y uprzywilejowaną mocą na tych miał reassumować y kontynuować pozwalamy. Tęż oraz Juryzdykcyą Marszałkowską, na ktorey dobry porządek, y powszechne przy Boku Naszym, y pod czas Publicznych Obrad fundnie się bezpieczeństwo, przy wszelkich Prawach o niey stanowiących, Prerogatywy Jey warujących nienaruszenie, nie tylko przy Boku Naszym, y podczas Obrad Publicznych, ale y przez cały czas *Interregnum*, na zwykłym obrad publicznych miejscu, albo gdzieby się też Obrady odprawowały podług Artykułow Marszałkowskich za zgodą wszech Stanow zachowujemy.

Wyznaczenie Assessorow do Sądow Naszych.

28. **L**ubo w Konstytucyi 1764. Regenci Kancellaryi Koronnych y W. X. Litt. położeni są pomiędzy Assessorami, *vota decisiva* w Sądzie Naszym Assessoriskim mającemi, gdy iednak ciż nie za Przywileiem Naszym, lecz *ad beneplacitum* WW. Kanclerzow y Podkanclerzych swoje mają Urzędy, tak iak inni Offycyalistowie wspomnionych Kancellaryi, zaczym onych *circa vota* tylko *Consultiva*, Miasta zaś Nasze tak Koronne, iako y Litewskie & *annexarum Provinciarum* przy ostrzeżeniu względem Infant w przerzeczoney Konstytucyi wyrażonym zachowu-

chowuiemy, y czyniąc zadofyc wzmiankowaney Konfytucyi *ad Natos Affeffores*, wyznaczamy z Korony, z *Senatu*: WW. Jana Wielopolskiego Sandomirskiego, Pawła Moftowskiego Pomorskiego, Woiewodow, Franciszka Czapfkiego Chefmińskiego, Urodzonego Franciszka Xawerego Kochanowskiego Czechowskiego Kafztelanow, *ex Ordine Equeftri*: Urodzonych Xiążęcia Adama Czartoryskiego Generała Ziem Podolskich, Stanisława Małachowskiego Sandeckiego, Jozefa Offolińskiego Sandomirskiego, Franciszka Bielińskiego Czerkiego, Fryderyka Dunina Zatorskiego, Staroftow, Jana Czapfkiego Podkomorzego Chefmińskiego, Teodora Szydłowskiego Chorążego Warszawskiego, Andrzeia Gofłomskiego Miecznika Ziem Prufkich; a z Prowincy W.X.Lit: *ex Ordine Senatorio*: Wielmożnych Antoniego Soffohuba Witebskiego, Konftantego Plattera Mściławskiego Woiewodow, *ex Ordine Equeftri*: Urodzonych Andrzeia Ogińskiego Miecznika W.X. Litt: Jerzego Jodkę Podkomorzego Lidzkiego, Tadeusza Jundziłłę Podkomorzego Grodzińskiego, Jgnacego Strawińskiego Staroftę Słonimskiego, Jozefa Plattera Staroftę Duneburskiego, Jana Zyberka Staroftę Ławaryskiego, Leopolda Orzeszkę Sędziego Ziemskiego Pińskiego, Niefiółowskiego Staroftę Cyryńskiego, Jana Zaiarskiego Cześnika Upitskiego, Alexego Wiefzczyckiego Podczaszego Witebskiego. Urodzonych zaś Podskarbach Nadwornych Koronnego y W. X. Litt: iako zatrudnionych *ex munere Officii* w Kommissyi Skarbowey Rzeczy-Pospolitey, oraz Nafzey Krolewskiej, od zafiadania w Sądach Affefforskich uwalniamy. A Pifarzow do Spraw w Sądach Referendarfkich naznaczonych abrogujemy. Tudzież na żądanie Wojewodztw Biało-Rufkich do wyznaczonych mieysc na Sądzenie Affefforyi Litewskiej w Konfytucyi Seymu *Convocationis* Miałto Mińsko przydaiemy. A gdyby przed Seymem przyszłym Ordynarynym, który z wyznaczonych Affefforow umarł, albo *ad Ministerium* czyli do Senatu był przeniefiony, tedy na mieysce Jego My Krol za Radą *Residentium ad latus* innego uprzywilejowanego do czasu expiracyi Funkcyi innych Affefforow naznaczyć mamy.

Compositio inter Status.

29. **P**Onieważ na Seymie *Convocat*: w Roku terażnieyszyni umowily między sobą zkonfederowane Stany Rzeczy-Pospolitey *Compositionem inter Status Spiritualem & Secularem y in Paetis Conventis* obiecaliśmy na ten koniec wyznaczyć Kommissa-

M

RZOW,

rzow, więc pragnąc tego, żeby tak dawno od Rzeczy-Pospolitey
 pożądane przez Nayiasnieyszych Predecessorow Naszych na kil-
 ku Seymach zlecane, y dotąd nie ziszczone dzieło do skutku przy-
 prowadzić. Termin tey kompozycyi tu w Warszawie agitować
 się mającey *pro 28. 7bris* w Roku przyszłym 1765. naznaczamy,
 y za Kommissarzow z Rad Naszych mianuiemy z Senatu: *Ducho-*
wnych. Wielebnych Antoniego Ostrowskiego Kujawskiego,
 Hieronima Szeptyckiego Płockiego, Jana Łopacińskiego Zmuydz-
 kiego, Stefana Giedroyca Nominata Inflantkiego, Biskupow;
Swieckich, Wiemożnych Antoniego Jabłonowskiego Poznańskie-
 go, Xcia Augusta Czartoryskiego Ruskiego, Jozefa Podolskiego
 Płockiego, Kazimierza Granowskiego Rawskiego Woiewodow.
Ex Equestri Ordine Urodzonych Antoniego Kossowskiego Refe-
 rendarza Koronnego, Olędzkiego Czesnika Litewskiego, Chry-
 zostoma Kraiewskiego Instygatora Koronnego, Jerzego Jodkę
 Lidzkiego, Tadeusza Jundziłłę Grodzieńskiego, Karola Gomo-
 lińskiego Łęczyckiego, Antoniego Dzeduszyckiego Halickiego,
 Jana Borchy Inflantkiego, Podkomorznych; Teodora Szydło-
 wskiego Chorążego Warszawskiego, Jozefa Łuszczewskiego Sę-
 dziego Ziem: Sochaczew: Joachima Chreptowicza Nowogrodz:
 Leona Swiejkowskiego Winnick: Stolnikow. Tomasza Dfu-
 lskiego Łowczego Lubelskiego, Sobolewskiego Łowczego War-
 szawskiego, Andrzeia Gostomskiego Miecznika Ziem Pruskich,
 Szypowskiego Pifarza Bydgoskiego, Niesiołowskiego Starostę Cy-
 ryńskiego, Bielewicza Starostę Woynośowskiego. Panowie Du-
 chowni także z strony swoiey na tenże czas tyle zessać mają Osob
 pewnych do Warszawy, ile od Nas iest z Stanu Rycerskiego wy-
 znaczonych, y z IMcią Xiędzem Nuncyuszem Apostolskim, w
 czym przyłożenie się Stolicy Apostolskiej do zamierzonego koń-
 ca potrzebne osądzą, znosić się zechcą. A ta kompozycya *absen-*
tiâ nonnullorum non obstante, dummodo tak z Duchownych iako y
 Swieckich z Senatu po dwoch, a *ex Equestri Ordine, & ex Depu-*
tatis a Collegio Episcopali po sześciu *adsint*, niezawodnie w dzień
 wyżej wyznaczony zacząć się, y trwać do umowienia zachodzą-
 cych Materyi ma, *etiam cum facultate prorogandi* onę *ad tempus*
Delegatis benè visum, za zgodą icdnak na to *pluralitate Votorum*,
 gdyby tego była potrzeba, y tak żeby przed Seymem przyszłym
 Ordynaryinym dokonana była, o ktorey kompozycyi naprawie-
 niu y spisaniu, na przyszłym Seymie Ordynaryinym Relacyą
 uczynią, y onę przeczytaią; Zeby tamże Exekucyą Jey obmy-
 slić y ubezpieczyć. A iezeliby z tych Osob od Nas mianowa-
 nych

ných przed zaczęciem lub dokończeniem zleconego dzieła, kto umarł, lub *infirmirate verâ, vel legali impedimento detineretur*; O czym Kancellaryi Naszey oznaymić będzie powinien, tedy Nam wolno będzie na miejsce takiego, innego deputować, co samo z tychże przyczyn *respectivè* do delegowanych *ex Clero à Collegio Episcopali* uczynić Nayprzewielebnieyszemu Xiążęciu IMci Arcy-Biskupowi Gnieźnińskiemu Prymasowi Korony Polskiej y W. X. Litt: *Nomine Eiusdem Collegii Episcopalis* pozwalamy.

Alternata Prowincyi.

30. **S**Koro Naywyższy Stanu Rycerskiego zaszczyt *equalitas*, ktora gdy między Osobami dotąd *Sacro-sanctè* zachowywana, tym bardziey między Prowincyami *observari* powinna; Przeto znosząc praktykowane częstokroć (nie bez straty naydroższego Seymowania czasu,) między Pierwszych Wielkiej, a Małej Polski, tudzież W. X. Litt: Wojewodztw Półkami o pierwszeństwo głosu y alternaty dysceptacye, raz na zawsze postanawiamy: Jż iako Alternata Łasek rownie na Ordynaryinych iak Extra-Ordynaryinych Seymach *sine ullo discrimine* wciąż odtąd zachowana bydź powinna, tak pierwszeństwo głosu za rozdającą też głosy Łaską chodzić ma, to iest Marszałek Starey Łaski lub podnoszący Łaskę pierwszy Posel *in Ordine* Wotowania na Nowego Marszałka, pierwszemu swoiey Prowincyi Woiewodztwu, podobnież nowo obrany Marszałek, iuz *in Materia* Rugow albo Seymowania także pierwszemu swoiey Prowincyi Woiewodztwu głosy dawać powinni będą, to iest na następującym naypierwszym Seymie, pierwszy głos *in Ordine* wotowania na Nowego Marszałka, ma bydź dany Prowincyi Wielko-Polskiej, na drugim *in post* Seymie Prowincya Mało-Polska, na trzecim zaś Seymie Prowincya W. X. Litt: wotować nayprzod będzie, po głosach zaś pierwszych Woiewodztw czyli Generałow wedle Alternaty, głos drugi dawany będzie Półkom *ex Turno* następującey *ex alternata* do Łaski *immediatè* Prowincyi, dalsze zaś głosy Woiewodztw innych *secundum Turnum omnino* kontynuowane bydź mają, *Salvâ per omnia lege* o Alternacie kadencyi każdego trzeciego Seymu Ordynaryinego dla Prowincyi Wielkiego Xięstwa Litewskiego *in toto manente*.

Objaśnienie Konstytucyi dawniejszych o trwaniu Sessyi Seymowych.

31. **L** Ubo Konstytucye Roku 1678. *Titulo o Seymach Deklaracya*, a druga Roku 1690. *Titulo Objasnienie Konstytucyi dawniejszych o porzadku Seymowania* niedozwalały przy swieczach Seymowania, iednak My uważaiąc okoliczność czasu, iż kadencye Seymowe ordynaryinie w tey części Roku przypadają, kiedy dni krotkość potrzebnym Radom nie wystarcza, zaczym za powłzechną Stanow zgodą odtąd chcemy mieć y postanawiamy, ażeby wszystkie tak Ordynaryinych iako Extraordynaryinych Seymow Sessye, *etiam* przy Swieczach trwać mogły, poty, poki potrzeba zachodzących Projektow wyciągać będzie.

Korrektura Trybunału.

32. **N**A Seymie przeszłym *Convocationis* zdało się Stanom Rzeczy-Pospolitey do ułożenia Korrektury y uregulowania iak naycisleyszego *in Majoribus & Minoribus Subsellis* Sprawiedliwości y opifania Prawa o Sukcesyach wyznaczyć *ex Senatorio & Equestri Ordine* Kommissarzow, którzy lubo okolo tego wielce potrzebnego dzieła, na którym szczęśliwość Panowania Naszego y spływające na cały Kray Błogosławieństwo Boskie zakładamy, z wszelką usilnością chwalebnie pracuiąc, na Seymie terazniejszym ułożone Projekta pokazać Nam byli gotowi; Ze iednak ta tak ważna, iak naydoskonalszego sprawiedliwości ustanowienia y opifania Materya nie małego czasu y rozmyślney potrzebuie deliberacyi, więc onę do przyszłego y następuiących wszelkich odkładamy Seymow, tak aby zaraz po złączeniu się Izby Poselskiej przy powitaniu Nas, gdy Kommissyie Skarbowa y Woyfkowa Stanom Rzeczy-Pospolitey, *de transactis suis* sprawią się, y relacyą swoię uczynią, naypierwey, w żadne inne nie wchodząc Materye, ta Korrektury Trybunału, y ustanowienia iako naydoskonalszego sprawiedliwości Świętey bywała zawsze zaczęta y *formâ Judiciariâ* konkludowana Materya, do ktorey ułożenia tymże delegowanym z Seymu *Convocationis*, Projekta rozważać y skombinować zlecamy y moc nadaiemy zupełną. Y ci to Wielmożni y Urodzeni Kommissarze na Niedziel cztery przed Seymem, Wielmożnym Pieczętarzom poukładane Projekta *ad concertandum cum presentibus ex Deputatis*, podać mają. Trybunały zaś tak Prowincyi Wielko-Polskiej, iako y Mało-Polskiej
wedle

wedle dawnych Praw, y obserwując *novellam* na Seymie *Convocationis Legem*, in toto zachować się mają, *salvis exceptis Ducatus Masoviae, & Correcturâ Jurium Prussiae.*

Objaśnienie Prezydencyi Lwowskiej.

33. **P**onieważ przez ustawę Seymu *Convocationis* Kapituła Lwowska jest obowiązana prezydować Trybunałowi, Prowincyi Mało-Polskiej, a niewyrażono *explicite*, czyli ma mieć także swojego Vice-Prezydenta, objaśniamy tedy terażniejszą Konstytucyą, że Prezydencyą Lwowską *parem & ad normam* Kapituły Gnieźnieńskiej mieć chcemy, a przeto dwóch Deputatów, *alias* Prezydenta y Vice-Prezydenta Kapituły Lwowska obierać ma. Dla których to Prezydenta y Vice-Prezydenta Subsystencyi na Trybunałskiej funkcyi, Proboństwo Trembowelskie *salvo moderno Possessore* Kapituły Lwowskiej *in perpetuum relicta quarta parte Proventuum pro Commendario perpetuo* inkorporujemy.

Deklaracya Ziemstw Woiewodztwa Sandomirskiego Powiatow Radomskich.

34. **Z**iemstwa Sandormirskiego, a Powiatow Radomskich Elekcyą (ponieważ z przepisu Seymu Konwokacyi na same dni Świąt Narodzenia Bożego następujących przypada) do Poniedziałku po Święcie *Purificationis B. V. Mariae* w Roku blisko przyszłym 1765. odkładamy, które to Ziemstwo Sądy swe przyszłe podług Kadencyi postanowionych sobie *non immiscendo* spraw iednego Powiatu do drugiego sądzić będzie.

A w Trybunale Pisarze Dekretowi Ziemstw Woiewodztwa Sandomirskiego *Turnum* po między sobą corocznie przez czas Rejestru swego w trzymaniu Piora, to jest na pierwszy Rok Ziemstwo Sandomirskie, na drugi Radomskie, na trzeci Stężyckie zachowają. Ze zaś sądzienia Grodzkich Sądow Nowokorczyńskich Alternata w Pilźnie, gwoli wygodzie Powiatu tarniecznego, tegoż to Seymu *Convocationis* Konstytucyą jest pozwolona, przeto na wygodne wspomnionych Sądow, tudzież y Ziemskiej Kadencyi sądzenie Dom przyzwoity, y sklep na Książ chowanie Ziemskich y Grodzkich Urodzony Starosta Nasz Pilźnieński opatrzyć y postawić będzie powinien, a to *sub responsione*, w tychże to samych Sądach.

50
Upewnienie miejsca sądzenia się w Trybunale
Ziemi Dobrzyńskiej.

35. **Z**iemia Dobrzyńska do sądzenia się w Trybunale, lubo przez Konstytucyą Seymu Konwokacyjnego *in Anno presenti* 1764. zapadłą w Poznaniu y w Bydgoszczy ma wyznaczone miejsce, ale kiedy Urodzeni Posłowie teyże Ziemi Dobrzyńskiej na fundamencie Instrukcyi swoiey *exposcunt*; Ażeby nie w Poznaniu dla odległości miejsca, y innych przyczyn, ale w Bydgoszczy podług przypadającej tylko Alternaty była sądzona; Więc za powszechną wszęch Stanów zgodą, teyże Ziemi Dobrzyńskiej w Bydgoszczy podług przypadającej Alternaty w czasie przez Ordynacyą Trybunału ułożonym miejsce wyznaczamy do sądzenia,

Sądy Ziemskie Warszawskie.

36. **P**rzychylając się do żądzy Urodzonych Posłów Ziemi Warszawskiej, też Sądy Ziemskie po Powiatach teyże Ziemi do tych czas z wielką ciężkością sądzące się, aby odtąd, w samey Warszawie odprawiały się, mocą Seymu teraźniejszego postanawiamy.

Sądy Ziemskie Czerckie.

37. **A**by sprawa wiedliwość tym łatwiey y dogodniey była administrowana, dogadzając żądaniom Posłów Ziemi Czerckiej, oraz za powszechną Stanów Rzeczypospolitey zgodą, na zawsze ustanawiamy, aby Sądy Ziemskie dotąd z wielkim utrudzeniem po Powiatach sądzone, odtąd w Czercku na iednym miejscu Powiatami sądzone, odtąd w ten sposób: pierwszego Tygodnia Sądy Czerckie, drugiego Sądy Powiatu Groieckiego, trzeciego Pow: Wareckiego, czwartego zaś Pow: Garwolińskiego. Gdyby zaś którego Powiatu sprawy przedzey odsądzone były, tedy następującego Powiatu sprawy brane bydź mają, za obwołaniem iednak przez Wóznego; iakowy Powiat sądzony będzie, a dla takowego rozporządzenia, Regestra osobne dla każdego, Powiatu zrobić rozkazujemy.

Kommissya *ad Revisionem Archivi* Ziemi
Ciechanowskiej.

38. **L**ubo przez uchwałę Seymu Konwokacyjnego 1764. Roku Kommissya *ad Revisionem Archivi* Ziemi Ciechanowskiej

51

skiej jest naznaczona, gdy iednak do tych czas też Kommissya zadnego niewzięła skutku, więc mając wzgląd na słuszne żądania Posłów Ziemi Ciecchanowskiej, też Kommissyą, *in toto reassumuiemy*, y aby swoy skutek wzięła mieć chcemy, też oraz Ziemia z podatku Prawem pozwolonego tychże salaryować ma Kommissarzow.

Przydanie Surrogata Urodzonemu Brzozowskiemu Pifarzowi Ziemskiemu y Grodzkiemu Ciecchanowskiemu.

39. **P**onieważ Urodzony Kazimierz Brzozowski Pifarz Ziemski y Grodzki Ciecchanowski wieloletnością straconym wzrokiem przycisniony, niemoże dosyć czynić funkcyi swoiey, więc aby sprawiedliwość w Ziemstwie y Grodzie w biegu swoim niebyła przytamowana, Urodzonego Mchowieckiego Komornika Ciecchanowskiego *Laudo* na Seymiku Ante-koronacyjalnym obranego za Surrogata *ad subsequenda* tegoż Urodzonego Pifarza *fata* naznaczamy, taki iednak, iż tenże Surrogat po wykonanym juramencie, dochodam z tegoż Urzędu ma się połową dzielić z rzeczonym Urodzonym Brzozowskim, który na Pifarstwie tymże wzrok y lata utracił.

Ustawa Rokow Ziemskich Woiewodztwa Podlaskiego Ziemi Drohickiej.

40. **L**ubo Roki Ziemskie Drohickie względem czasu y miejsca są oznaczone y determinowane, gdy iednak Urodzeni Posłowie teyże Ziemi, w części *reassumptionem*, w części zaś pomnożenia Kadencyi, y odmienienia czasu onychże ku lepszej wygodzie Ziomkow swoich dopraszają się, więc *desideriis* onychże dogadzając, co do miejsca Drohiczyna, wszystkie reassumując Konstytucye, trzy Kadencye w Roku każdym, teyże Ziemi Drohickiej w Drohiczynie według dawnego Prawa naznaczamy. Co zaś do czasu Kadencyi też Prawa uchylamy; A tak która była Kadencya *Feria secunda post Michæelis*, pro *Feria secunda post Trium Regum proximâ*, która była w Poniedziałek po Nowym Lecie, pro *Feria secunda intra octavas Festi Sacratissimi Corporis Christi Domini*, która zaś była *Feria secunda post Festum Sanctissime Trinitatis*, pro *Feria secunda, post Festum Sancti Luca Evangeliste* przekładamy. A każdej takiej Kadencyi przeciąg czasu do sądzenia na tamtey stronie Buga Mieszkańcom Niedziel dwie wyznaczamy. A ponieważ Konstytucyami *Anorum* 1631. & 1678. tak dla odleglejszych od Miasta Drohiczyna Parafii, iako też dla rozlewającej Rzeki Buga, a ztąd złych przepraw miey-

sce Miasteczko Miedzna do sądzenia spraw Obywatelskich z tey tu
 strony Buga mieszkających, iest wyznaczone, więc reasumuiąc też
 same Prawa, co do mieysca Miasteczka *adpresens* Miedzny Uro-
 dzonego Butlera Starosty Preńskiego Dziedzicznego, Kadencyą ie-
 dną w Roku niżej wyrażoną temuż mieyscu waruiemy, w czasie ie-
 dnak zaczęcia onczyze y Ksiąg otwarcia, też mianowane Konstytucye
 uchylamy. Gdy iednak dla rozlicznych a od siebie odległych na
 tey tu stronie Rzeki Buga Parafii będących zrzecznością y bliskością
 Miasteczko Miedzna dla wszystkich Obywatelow bydź nie może,
 przeto *itidem* dwie Kadencye ku lepszey wygodzie tychże Obywate-
 low, aby rownie iak Zabuzanie trzema zaszczytzeni byli Kadencyami,
 to iest: w Sokołowie Miasteczku Dziedzicznym Wielmożnego Ogiń-
 skiego Marszałka Wielkiego, Wielkiego Xięstwa Litewskiego, y w
 Mokobodach Miasteczku Dziedzicznym Urodzonego Ossolińskiego
 Starosty Drohickiego, *lege perpetua* stanowimy, y na zawsze te
 mieysca do Kadencyow obserwowane mieć chcemy. Czas zaś w
 Sądeniu tych trzech Kadencyi w exekucyi swoicy takowy zachowu-
 iemy: To iest po odsądzoney pierwszey w Drohiczynie Kadencyi,
 a potym skończonym pauzy Dwu Niedzielney czasie, do Sokołowa
 na tę stronę Sedziowie Ziemszy ziechać będą powinni, y tamże poki
 spraw stanie nieprzeciągając iednak czasu więcej nad Niedziel trzy,
 wszystkich tey strony Obywatelow sądzić będą. Po reasumowa-
 ney zaś y skończoney drugiej w Drohiczynie Dwu Niedzielney Ka-
 dencyi, która *ut supra* przypadać będzie, podobnież w Niedziel
 dwie do Miedzny ziechać mają, gdzie przez Niedziel dwie *itidem*
 wszystkie Parafie sądzić będą. Po reasumowaney zaś y skończoney
 trzeciej w Drohiczynie Kadencyi ciż Sedziowie w wyściu pod-
 bnegoż *interstitii* czasu do Mokobod ziechać obligowani będą,
 gdzie reasumowawszy swoię Juryzdykcyą, *itidem* wszystkich
 tey strony Obywatelow przez Niedziel dwie sądzić będą. *Et*
omni in loco cunctos Judicarios actus exercere powinni, *sine impedi-*
mento tamecznych Dziedzicow y Possessorow. A te wszystkie na
 każdym mieyscu Kadencye, *Feriâ secundâ proxima* zaczynać y reas-
 sumować się mają, a gdyby *quo casu* Kadencya która, na oboicy
 stronie upaść miała, Alternacie *prejudicare* niema, y owszem gdzie
 się sądzić miała, tam się zaczynać powinna, stanowimy y naznacza-
 my. To iednak *precavendo* ażeby żaden Obywatel nikogo mimo
 tych Kadencyi y mieysc to iest za Bugiem mieszkających do Sokoło-
 wa, Miedzny y Mokobodow *Et è converso* z tey strony Buga miesz-
 kających do Drohiczyna *sub penis arbitrariis evocatoriè* niepocią-
 gał, *ac sub nullitate Decretorum* waruiemy. Przed zaczęciem zaś
 Rokow bądź w Drohiczynie, bądź w Sokołowie, Miedzny y Moko-
 bo-

bodach podług Kadencyi wyżej opifanych przed każdą Kadencyą *posita*, z otwatciem Kfiąg Ziemfkich przez Pifarza, lub Regenta, y Komornikow *ad fufcipiendas quasvis Transactiones Et Relationes* dwoma Niedzielami każde Roki poprzedzać ma, a po tych fkończonych, drugie Dwie Niedziele dla wyięcia onychże trwać powinny. Suscepta zaś ftrony Zabufkiey w Drohiczynie, a z tey ftrony Buga, w mieyfcu fwoich Kadencyi otfzega fię. Pozwom czas wedle Konfytucyi 1670. *prefigitur*. Konferwacya zaś *omnium actorum* w famym Mieście Drohiczynie *cavetur*. Zeznanie Relacyow, y zapisowanie onychże na Sądy Ziemfkie *in proprio territorio* w Ziemfctwie albo Grodzie, oprócz Parafii Knychowfkiey, która do Kadencyi Drohicfkiey należeć ma, *sub nullitate terminorum ordinatur*. Od Relacyi każdej Grofzy Piętnaście od Suscepty płacić należeć będzie. Regeftra do fądzenia fpraw, pierwszy ordynaryiny *prævio arresto*, drugi Taktowy *sine beneficio arresti*, a trzeci *Penalium* oznaczają fię. Pod czas Rokow Ziemfkich Sądy Grodzkie fądzone bydź niemają. Sędziowie zaś Ziemfscy ftron depaktować niepowinni, *lege perpetua* waruiemy y ftanowiemy.

Pozwolenie Sądow Grodzkich w Goniądzu.

41. **S**Tofuiąc fię do Konfytucyi Roku 1667. którą pozwolony iefć Grod w Mieście Goniądzu do Starofstwa Knyfzyńfkiego należącym dla przyimowania tranzakcyi z racyi odległości Grodu Brańfkiego y złych przepraw przez Rzeki Obywatelow Ziemie Biel-fkiey traktu Zatykockiego, pozwalamy y postanawiamy, aby Urodzeni Podstarofci y Pifarz Grodzcy Brańfcy teraznieyfi y na potym będący, odprawiwszy pierwszą Kadencyą *Feriâ secundâ post Festum Sanctorum Trium Regum* w Brańfku, do Miasta Goniądza na iednę Kadencyą, to iefć *pro Feriâ secundâ post Dominicam Reminiscere Quadragesimalem* wieżdżali, y tam wfzyfkie fprawy Grodowi należące Obywatelow traktu Zatykockiego w Domu wygodnym fądzili, inne zaś Kadencye w Brańfku kontynuowali, pod winami w Prawie opifanemi.

Przeniefienie Xiąg Ziemfkich Ziemi Rawfkiey do Miasta Biafły.

42. **P**Onieważ w Mieście nafzym Rawie, dla znacznego tegoż Miasta upadku Xięgi Ziemfkie befieczney dla fiebie niemają konferwacyi, na czym niemało należy y zawiffo ucalenie Fortun Szlacheckich, aże Urodzony Andrzej Leszczyńfki Pifarz Ziemfki

Raw-

Rawski Miasta Biały Dziedzic, gdzie *positio actorum* w tymże Mieście dawnym Prawem jest ostrzeżona, ku pomnożeniu swych w Oyczyźnie y w Woiewodztwie zasług Dom wymurowac sklepiony na konferwacyą tychże Xiąg oblige sie; więc przychylając się do proźby Urodzonych Posłów Ziemi Rawskiej, na przeniesienie Xiąg Ziemskich do Miasta Biały pozwalamy, ale niewprzod, aż wspomniony Dom będzie wymurowany, y ze wżyskim zakończony.

Alternata Pifarza Ziemskiego Płockiego z Pifarzem Ziemskim Ziemi Zawkrzeńskiej.

43. **P**onieważ w Konstytucyi Seymu *Convocationis* w opisaniu Alternaty między Pifarzami Woiewodztwa Mazowieckiego, y innych opuszczona jest Alternata zieżdzania do Trybunału y pisania tamże Dekretow na Regestrze Woiewodztwa Płockiego, między Pifarzem Ziemskim Płockim, y Ziemskim Zawkrzeńskim, którą teraz na proźbę Urodzonych Posłów chcąc aby była, postanawiamy: Ze iednego Roku zaczynając od pierwszego Trybunału Pifarz Ziemski Płocki, a drugiego Roku Pifarz Ziemski Zawkrzeński Dekreta pisywać mają.

Przeniesienie Suscepty Grodzkiej Płockiej z Szeńska do Mławy.

44. **L**ubo w Konstyt: Konwok: wyrażono jest, aby Suscepta ustawiczna w Mieście Szeńsku pod Jurydykcyą Starosty Płockiego była, żądanie zaś Urodzonych Posłów, na terazniejszym Seymie, podług Instrukcyi jest, aby taż Suscepta nie w Mieście Szeńsku, ale w Mławie Mieście Krolewskim *in meditullio* Ziemi Zawkrzeńskiej, dla wygody publiczney teyże Ziemi Zawkrzeńskiej *continuo* bywała, którą to Susceptę tamże w Mławie pod Jurydykcyą Starosty Płockiego odtąd na zawsze mieć chcemy, y żeby Susceptant przyięgły y ustawiczny *circa acta & sine depectatione* tranzakcyę przyimował, mocą ninieyszego Seymu nakazujemy. Suscepta Ziemska pod czas Sądow przy Regencie Ziemskim tylko bydz ma, y Komornikowskie Xięgi przy nim bydz mają.

Rewizya Xiąg Ziemi Liwskiej.

45. **N**A żądanie Urodzonych Posłów Ziemi Liwskiej, za powszechną wżech stanow zgodą, Konstytucye Lat 1601. 1609. 1613. 1616. 1647. 1678. o Rewizyi Xiąg Ziemi Liwskiej nastą-
pio-

pione, a dotąd nie ziszczone reasumujemy, y mieć chcemy, aby taż Ziemia Liwska na przyszłym Relacyinym Seymiku Kommissarzow do ułożenia *Archivi*, przepisania Xiąg y wiecznego w nich ułożenia porządku z pomiędzy siebie wybrała, y onych przy Urodzonych Staroście y Pisarzu Ziemskim Liwskim, dla większego warunku *etiam* przysięgą gdyby potrzeba było obowiązawszy, *condignè* rekompensować starała się,

Deklaracya Konstytucyi Seymu *Convocationis* uchwaloney o Kommissyi Woyskowej.

46. **K**onstytucyą o Kómmisyyi Woyskowej *quò ad tenorem legis* w Punktach Exekucyi podpadających od wszelkiej wymuiąc wątpliwości, opuszczamy chętnie assumpu Jey słowa wszelkie, ktoreby tłumaczone bydź mogły na dotkliwość Wielmożnych Hetmanow Koronnych, gdyż w tym iesteśmy przeświadczeniu, że tak znaczni nietylko z Urzędu, ale y z Urodzenia, y cnot w Oyczyźnie Ludzie, niechybnie poznają, iż cokolwiek w niniejszym zawiera się Prawie, nie żadnym Jch umartwienia powodem, ale iedynie z rozważenia większego *in posterum* publicznego Dobra postanowiono iest.

Tę zaś pomienioną Konstytucyą przez iedyny wzgląd Dobra Publicznego przenoszącą na Kommissyą Woyskową to, co samowładności Hetmanow Koronnych należało, tak deklarujemy: Jż ta Kommissya zacząć się ma w Warszawie dnia pierwszego Miesiąca Marca w Roku przyszłym 1765. pod Prezydencyą Hetmana Wielkiego, czyli Polnego Koronnych, lub pierwszej *in ordine* znajdującey się pod ten czas Osoby *Senatorii* czyli *Equestris Ordinis*, y agitować się w każdym potrzeby czasie bez zachowania Kadencyi, dla czego, aby na niey kompletu ustawicznego brakować niemogło, zaraz po reasumpcyi opisaną umową wyznaczeni Kommissarze obowiązac się mają, który z nich przez tak długi czas pilnować Kompletu *dummodo quinque adsint* obligowany będzie, y dla tego wyznaczony ze Skarbu płacy wyliczenie, nie Kadencye, lecz samo *Attestatum* czterech z gory Woyskowych Kommissarzow *quantum* należące dla każdego z nich determinować będzie, Pensye Pisarzowi, Regentowi teyże Kommissyi y inne potrzebne expensa z largicyi, taż Kommissya wyznaczy. Ten iednak względem Kompletu warunek nieodbiera mocy, aby taż Kommissya limitowana *ad tempus benè visum* była, skoroby Woyskowe interesa *interstitium* czasu pozwalaly. Pozwy y Ordynanse od tey Kommissyi pod Pieczęcią Jey wydawane bydź

36
maią, oraz wszelkie expedyce z Kancellaryi Kommissyi Woyskowej wychodzić powinny pod Pieczęcią teyże Kommissyi, która ma być Orzeł Polski Miecz y Armaturę w Szponach mający. Inskrypcya zaś do tey Pieczęci: *Pieczęć Kommissyi Woyskowej Kor: Pol: n: nięctwa* wszelkie od Oryentalnych Potencyi przez Hetmanow, czyli w niebytności tychże, od przyduiącego na ow czas *Consilio Bellico* przyimowane być mają, który *cum Consilio Bellico* Nam samym y przytomney Nam Radzie *in intervallo* Seymow, a pod czas Seymu całą Rzeczpospolitą o rzeczonym Posłannictwie informować ma. Inne zaś Punkta podług przerzeczoney Konstytucyi Konwokacyney, aby *in toto* przez Kommissyą Woyskową zachowane były, mieć chcemy. Generałowie Artylleryi Koronney rachunki *perceptorum, expensorum*, które przedtym na Seymie czynione były, odtąd na Kommissyi Woyskowej expedyować mają, a Kommissya, Stany Rzeczpospolitey informować będzie, oraz aby Projekta od tey Kommissyi Woyskowej Rzeczpospolitey podawane, zaraz po ułatwieniu Ekonomicznych, tymże samym porządkiem, *eadem methodo & formâ* iak Projekta Kommissyi Skarbowey rezolwowane y decydowane były, postanawiamy.

Deklaracya Sądowej Juryzdykcyi nad Gwardyami naszymi.

47. **L** ubo Rzeczpospolita z sprawiedliwych wyrażonych powodow przez *Pačta Conventa*, oddała iedyney a zupełney władzy y dyspozycyi Naszey cztery Regimenta Gwardyi konne y piecze, My iednak przekładaiąc nad wszelkie inne względy iak nayzupełniejszy zachowanie spokojności wewnętrzney y sprawiedliwości rowney dla każdego [tychże Gwardyi żołnierskie posłuszeństwo w nienaruszoney zupełności Nam samym zostawiwszy,] względem Likwidacyi y zachowania *discipline militaris* do Kommissyi Woyskowych, aby należeli, mieć chcemy. Ktore to Woyskowe Kommissye żeby niewątpliwe Sądow swoich prawidło miały, *codicem discipline militaris* na przyszły Seym Ordynaryiny do examinu y approbacyi Rzeczpospolitey wygotować mają, niżeli zaś to nastąpi według dawniejszych Artykułow Woyskowych każdy *delinquens* sądzony być ma.

Kwit Urodzonemu Fryderykowi Brühlowi,

48. **P** onieważ Urodzony Fryderyk Aloyzy Brühl sprawuiący dotąd Urząd Generała Artylleryi Koronney, na terażniejszym

fzym Seymie *Coronationis*, przed Wielmożnemi y Urodzonemi *ex Senatorio & Equestri Ordine* do odebrania y expedyowania rachunkow, Artylleryi Koronney delegowanemi Kommissarzami, tak z Summ, pierwfzey, Stu szesnastu Tyficy fześciu set ośmdziefiat y siedmiu Złotyeh Polfkich, grosza iednego, corocznie na tęż Artylleryą *ab Anno 1748. die una Junii ad Annum presentem 1764tum, ultimam diem Maij*, z Kancellaryi Skarbu Koronnego kwarcianey, braney, iako tęż z drugiey Summy, Siedmiudziefiat y ieden Tyficy Złotyeh Polfkich *per Resultata Senatūs Consilii* z Skarbu Koronnego odebraney, tak na reparacye Ceughauzow, Warszawskiego, Krakowskiego, y Malborskiego, iako tęż na kupno dwunastu sztuk Armat od Urodzonego Potockiego przefzłego Starofy Błofskiego, y na inne teyże Artylleryi Koronney potrzeby wydaney y obroconey, dowodny przy dokumentach rachunek uczyniś, y z tychże Summ wyżey wyrażonych do Skarbu Rzeczyfpolitey nic winien niepozoftał fię, więc onegoż *cum Successoribus ejus* kwituiemy.)

O obieraniu Posłow na Seym y Deputatow na Trybunał w Woiewodztwach Poznańskim, Kaliskim, y Ziemi Wfchowfkiey.

49. **P**Onieważ Woiewodztwa Poznańskie y Kaliskie, iak świadczy Konstytucya Roku 1685. Posłow na Seym, y Deputatow na Trybunał zwykły *pluralitate votorum* obierać; zacyh przy tym obyczaju tęż Woiewodztwa przychylaiąc fię do proźby Urodzonych Posłow Woiewodztwa Poznańskiego y Kaliskiego, na zawsze zachowuiemy. Y żeby *ad pluralitatem votorum* czyli *ad activitatem* na Seymikach sami tylko w tych Woiewodztwach Posfessyonaci, to iest Posf sfią Dziedziczną lub zastawną, albo arendowną mairący należeli, y dla tego przez Assessorow przyficznych Marszałkowskich mairą bydź *in tractu* Seymikowania zaregfirowani przez Powiaty y Parochie, dozwalamy.

Dla porządneho zaś wotowania tęż Woiewodztwa Ławki na Gmentarzu Sredzkim zrobić dla każdego Powiatu każą, aby nikt z innego mieysca, tylko z swey Powiatowey Ławki wotował *sub non acceptatione voti*, a Marszałek tychże Seymikow z Assessorami *super realem annotationem votorum & Laudi* przyfiągfiży, każdego y na kogo wotuiącego imię y przezwifko niech notuje, y *ad acta* Woiewodztw razem z *Laudum* poda, *presenti lege cavemus.*

O Posłach Woiewodztwa Lubelskiego.

30. **P**onieważ Woiewodztwo Lubelskie w obszerności swoiey y liczbie Obywatelow między innemi nienayszczupleysze, a z dwoch Ziem y Powiatu, tylko trzech Posłow na Seym wysyła, przeto na instancyą Posłow tegoż Woiewodztwa przerzeczoną liczbę *ad alterum tantum* podwyższamy, y aby odtąd szczęściu Posłow z tegoż Woiewodztwa na każdy Seym wysyłano, mieć chcemy.

Ustawa Podkomorzych y Ziemstwa w Powiatach, Zytomierskim y Owruckim Woiewodztwa Kiowskiego.

31. **P**onieważ Woiewodztwo Kiowskie trzy Powiaty, to jest Kiowski, Zytomierski y Owrucki w sobie zamykające jednego tylko Podkomorzego y Ziemstwo Kiowskie dotąd miało, a przeto Obywatele w dochodzeniu prędkiey sprawiedliwości częstokroć przewłokę miewali, a nawet dla nacisku do Kandydacyi wielu osob w Woiewodztwie zasłużonych, y do tych Urzędow sposobnych, trudność w dochodzeniu Seymikow Podkomorskich y Ziemskich zachodziła, zaczym na żądanie Posłow tegoż Woiewodztwa dla przedszego czynienia sprawiedliwości (zachowując nienaruszenie w swoiey dostojności Urząd Podkomorzego y Ziemstwa Powiatu Kiowskiego dawnieyszym Prawem obwarowany) w Powiatach Zytomierskim y Owruckim Urząd Podkomorzego, tudzież Sędziego, Podśędka y Pifarza Ziemskich z Juryzdykcyą y wślystkiemi tym Urzędom Prerogatywami z Prawa pozwolonemi na zawzse postanawiamy, y mieysce sądzenia się Sądow Ziemskich Kiowskich y Zytomierskich w Zytomierzu, a Owruckich w Owruczu wyznaczamy. A że Ziemstwo Kiowskie czas Kadencyi dawnieyszym Prawem ma sobie naznaczony, tedy Ziemstwo Zytomierskie w Niedziel trzy po Kadencyi Kiowskiej, a Owruckie także w Niedziel trzy, po Zytomierskich Ziemskich Sądach zakończonych (nieprzeszkadzając iednak Kadencyom Grodzkim Powiatowym Woiewodztwa tego) Kadencye swoie reassumować y na zawzse sądzić będą. Oraz na Seymikach y innych Zjazdach Woiewodztwa Stalla swoie Podkomorzowie po Kiowskim Podkomorzym, a Sędziowie, Podśędkowie, y Pifarze Ziemscy Zytomierscy y Owruccy po Kiowskich zasiadać mają, y wślystkich Prerogatyw Urzędowi swemu z Prawa należących zażywać będą. Ze zaś Podkomorski, tudzież Sędziego, Podśędka y Pifarza Ziemskich Kiowskich Urzędy, teraz aktualnie wakują, tedy

na obranie tych Urzędników Kiowskich y Zytomierskich w Zytomierzu, a Owrućkich w Owrućku Wiel: Woiewoda lub *in ejus resententia* Kasztelan, Innotescencye wyda, a na reszcie na Seymiku Gospodarskim w Roku przyszłym 1765. naznaczamy. Na który termin y czas Seymikom naznaczony, Obywatele ziechawszy się, *pluralitate votorum* Marszałkow Seymikowych do wszystkich trzech Powiatow obiorą, y pod temiż Marszałkami, *& eadem pluralitate votorum* do każdego Urzędu po czterech Kandydatow obierając, Osoby Spolobne, Prawa wiadome, y Possessye w tym Woiewodztwie mające wedle ustawy Seymu *Convocationis* 1764. wybiorą, y nam *ad confirmandum Privilegio* z każdego Powiatu *attenta majori pluralitate votorum* prezentowac będą. Przyśięgi zaś na Urzędy swoje Podkomorzowie, na Kadencyi Ziemskiej lub Grodzkiej *proprii Districtus*, a Sędziowie, Podśędzkowie, y Pisarze Ziemscy zawżę na Leżeniu, *alias* na otwarciu Xiąg Ziemskich według dawnego Prawa, przed Woiewodą lub Kasztelanem, albo Starostą Grodowym, a w niebytności onych przed następującym Urzędnikiem, w przytomności innych Urzędników y Szlachty Obywatelow, Rotą Prawem opisaną wypełniać mają. Ułatwiając oraz wczesnie kłotnie między Pisarzami Ziemskimi, z okazji pisania Dekretow Trybunalskich urosć mogące, postanawiamy, aby w pisaniu Dekretow Trybunalskich, y zieżdżaniu na Kadencyą Woiewodztwa, Alternata między niemi zachowana była, a gdyby ktoremu *Legalitas*, lub *fata pro Turno sui* zieżchania na Kadencyą Woiewodztwa do Trybunału niepozwołyły, na ten czas żyjący Pisarz według Alternaty powinność tę zastąpić ma.

Ustanowienie Seymikow Gospodarskich w Woiewodztwie Mazowieckim.

52. **Z**E przez Konstytucyą Seymu *Convocationis* w Roku terniejszym nastąpią, Seymiki Gospodarskie dla wszystkich Woiewodztw, Ziem y Powiatow nazajutrz po Seymikach Deputackich, są naznaczone, w Woiewodztwie zaś Mazowieckim dzieścię Ziem w sobie zawierającym, nieprędzey iak w pięć lat Alternata obierania Deputatow podług dawnego zwyczaju przypada, więc aby nie tak przedłużone, owizem częstszę Kadencye y czasy do decydowania intereffow swoich pomienione Woiewodztwo Mazowieckie mieć mogło, Seymiki dla niegoż Gospodarskie, iuz nie po Deputackich, ale po każdych Poselskich Seymikach nazajutrz, naznaczamy.

O Obieraniu Posłow Pruskich.

53. **D**La Woiewodztw Ziem Pruskich Konstytucyą Roku 1613. o Obieraniu Posłow y Deputatow nastąpioną, teraz y przez Woiewodztwo Chełmińskie z Ziemią Michałowską przyiętą reasumuiemy, oraz aby podobnym sposobem Marszałkowie y Posłowie, tak na Seymikach iako y Generale byli obierani, stanowimy, co ma służyć Woiewodztwu Wołyńskiemu y Podolskiemu,

Postanowienie Płaty Smolakom Ziemi Halickiey.

54. **P**onieważ Ziemia Halicka na zapłatę Smolakom ku ubezpieczeniu Podgorza od Opryszkow podatek podymnego, drugie tyle iak teraz Woysku wypłacać zwykła, mieć chce; Przeto przychylając się do proźby Posłow teyże Ziemi, na tenże Podatek podymnego zezwalamy, *hoc praecautio, ażeby ad privatos usus*, ciż Smolacy zażywani nie byli, y procz Kommand przez Ziemięznaczonych Kommissyą Woyskową za naywyższą władzę znali.

Lustracya Podatku Czopowego y Szeleżnego w Ziemi Chełmskiej.

55. **N**A instancyą Urodzonych Posłow Ziemi Chełmskiej, y Powiatu Krasnostawskiego, Lustracyą nową Podatku Czopowego y Szeleżnego w wżyskich Miastach y Miasteczkach teyże Ziemi Chełmskiej y Powiatu Krasnostawskiego *authoritate* Seymu tego naznaczamy, do ktorey Kommissarzow na naypierwszym Seymiku Gospodarskim, Obywatelom wspomnioney Ziemi y Powiatu obrać pozwalamy, a kto by się czuł *aggravatus* przez tychże Lustratorow, temu zostawuiemy *viam agendi* w Trybunale *ex Registro fisci*, lub z Regestru Ziemi Chełmskiej podług opisu Seymu *Convocationis Anni presentis*.

Przedłużenie Seymu.

56. **G**Dy nam w rozmaitych tak publicznych iako prywatnych Woiewodztw, Ziem y Powiatow Oboyg Narodow żądach w czasie dwu Niedzielnym Aktem Elekcyi do Seymowania naznaczonym *effectuari* dotąd nieprzyszło; Przeto za powszechną Stanow zgodą, tenże seymowania czas do kilku dni, to iest do dnia dwudziestego Miesiąca terażniejszego *inclusivè* przedłużamy y przeciągamy.

Przy-

Przysięga Urodzonego Seymowego Sekretarza.

57. **P**Onieważ dotąd Przysięga dla Sekretarza Prawem nie jest ostrzeżona, a nie mało na niey Stanom Naszym należy, więc za powszechną zgodą aby Urodzony Sekretarz zaraz po wypełnioney Przysiędze Urodzonego Izby Poselskiej obranego Marszałka, od niegoż nominowany, na każdym Seymie *in facie* Stanu Rycerskiego w te słowa przysięgał, raz na zawsze staniemy.

JA NN. przysięgam Panu BOGU w Trojcy Świętey Jedynemu, iż podane mi od Łaski Projekta do czytania, tak iak będą napisane, nic nieprzydając, ani umniejszając, one czytać będę, a Projekta przez Marszałka Seymowego y Deputatów do Konstytucyi podpisane mnie do przepisania dane, do Druku nic nie uymuiąc ani przydając podam, y onegoż wiernie dopituię. Tak mi Panie Boże dopomóż, y niewinna Męka Syna Jęgo.

Xieństwo Kurlandzkie y Semigalskie.

58. **P**Onieważ Konstytucya Seymu *Convocationis* Roku terażniejszego J. W. Xiążęcia Ernesta Jana de Biron y Potomkow Jęgo Pci Męskiej przy Xieństwach Kurlandzkim y Semigalskim, nie mniej też Szlachtę Kurlandzką y Semigalską przy Ich Prawach zachowała, przeto stosując się do oney, *in fundamento* Konstytucyi 1736. Roku, y *vigore* teyże, ustanowionych Paktow przez Kommissyą Gdańską w Roku 1737. oraz Inwestytury pomienionych Xieństw Kurlandyi y Semigallii Onemu daney, Tęgoż J. W. Xcia Ernesta Jana, *circa Possessionem Feudi legitime obtenti*, y przy Prawach wszystkich zdawna Xiążętom Kurlandzkim służących, bez żadnego onych umniejszenia *in toto* zachowujemy y utwierdzamy. Zaszle zaś bez dozwoleńia Seymowego *ex Resultatis* tylko *Senatûs Consiliorum* do tychże Xieństw Dyspozycye, y wydane *Diplomata*, oraz wszystkie z tego wynikłe *Actus*, równie, iako y nastąpione w nieszczęśliwych tegoż J. W. Xcia Ernesta Jana czasach Reskrypta, Prawom Rzeczy-Pospolitey, Xiążęcym *Juribus Feudi*, y pomienionych Xieństw przeciwne, za nieważne uznaiemy, y że bynajmniej wspomnionemu nie raz Xiążęciu, y Jęgo Następcom Męskiego rodzaju *obstare & prejudicare* nie mogą y niepowinny, *declaramus*. Przytym Szlachcie, Obywatelom Xieństw Kurlandzkich, którzy dotąd *Homagium* Xiążęciu swemu nie złożyli, ażeby w

czasie

czasie od Tegoż J. W. Xcia Ernesta Jana zamierzonym y wyznaczonym, takowe *Homagium* powinnie oddali, y we wszystkim wiernemi, oraz podług Praw posłusznemi byli, Zwierzchnością władzy Naszey pod obowiązkami *ex rigore Legum* ściągającemi się nakazujemy. A że Syn Starszy J. W. Xcia Ernesta Jana, Xiążę Piotr na Seym terazniejszy *Coronationis* przybył, dla oddania *Homagium vigore* Konstytucyi Seymu *Convocationis* Nam y Rzeczy-Pospolitey za Oyca swego y za siebie; przeto po ułatwionych Rzeczy-Pospolitey na terazniejszym Seymie potrzebach, y zakończeniu onych, pomienionego Xcia Piotra do oddania *Homagium* w czasie sposobnym saskawie przypuścić obiecujemy, oraz Inwestyować tak J. W. Xcia Oyca Jego *renovando Eiusdem Jura Feudi*, iako też *simultanè* samego Xcia Piotra, tegoż Xięstwa Feudalnego Dziedzica (*salvis Conditionibus in Pactis Gedanensibus expressis*, y przez J. W. Xcia *Ejusque Successores Masculos adimplendis*) będziemy. Względem których kondycyi dopełnienia, aby bez uciążliwości J. W. Xiążęcia Ernesta Jana sposob opłacenia Długow podług Konstytucyi 1736. do Dobr Stołu Xiążęcego należących w tych Paktach Gdańskich opisany, był zachowany, y do skutku przywiedziony, baczenie na to damy. A iako pomienione *Pacta* przez Kommissyą Gdańską ustanowione, żadnego *Prejudicium* Prawom Obywatelow tych Xięstw przynosić nie mogą y niepowinne, tak Obywatelow Stanu Rycerskiego Xięstw Kurlandyi y Semigallii, *circa Pacta primæ subjectionis Divi Sigismundi Augusti, Eiusdem Privilegia Nobilitatis, & Formulam Regiminis, aliaque Privilegia legitima & Jura, Immunitates, ac libertates*, tudzież Miaśta y wszystkich Obywatelow przy Ich Prawach zachowujemy y ubezpieczamy, oraz żeby Sprawy Tych Xięstw na Sądach Naszych Relacyinych podług dawnych Praw y Ustaw ostateczną Decyzją odbierały, warujemy; Obywatelow zaś tych Xięstw, przy rownych wolnościach y Prerogatywach z Innemi Rzeczy-Pospolitey Obywatelami, według Praw oney zachowujemy.

Na żądze zaś Woiewodztw y Powiatow graniczących z Xięstwami Kurlandzkim y Semigalskim *ad mentem* Konstytucyi Seymu *Convocationis*, oraz według Paktow *subjectionis* y dawniejszych Inwestytur, Kommissarzow Naszych zesłać nieomieszkaemy. Co y z strony swoiey Xiążę IMć Kurlandzki uczynić ma, ktorzy w czasie umowionym *ad loca controversa præviis Innotescentiis* ziada, Dukta Graniczne przeyrzą, kontrowersye rozsądzą, y Granice pewne (zachowując się we wszystkim według Instrumentow *Commissionis*, ktore onym dane będą) postanowią

Waru-

Warunek Praw Religij Katolickiey w Xięstwach Kurlandzkim y Semigalskim.

59. **W**iarę Świętą Katolicką Rzymską & *Ritus Græci Latino-Uniti* w Xięstwie Kurlandzkim y Semigalskim, tudzież *Pacta Subjectionis, Formulam Regiminis*, wszystkie Prawa y Przywileje Szlachty tameczney iako y innych Obywatelów wzorem y przykładem Konstytucyi toż warujących, ponawiamy, zachowujemy y utwierdzamy, oraz wszystko coby się z niemi nie zgadzało, lub przeciwnie w tey mierze działało, znosiemy, kassujemy, y za nieważne deklarujemy. Wielmożni Pieczętarze Obojga Narodów aby według Konstytucyi Roku 1717. wyżej namieuiione Prawa sobie zalecone mieli, mieć chcemy. A gdyby zaś co przeciwko tym Prawom, *Formule Regiminis*, y Przywilejom Szlacheckim y innych Obywatelów popełniło się Urodz: Instygatorom Koronnym y W. Xięstwa Litt: aby *ad Instantiam* każdego *ibi ubi de jure venerit*, Przestępców dla odebrania należytey kary zapozwali, *serio* zlecamy y nakazujemy.

Kommissya do traktowania z Dworem Rossyjskim.

60. **K**iedy Nam Wielmożny Xiążę Repnin Poseł Extraordynaryiny y Pełnomocny Nayiasnieyszey Imperatorowy Casy Rossyi przełożył, że w Artykule 31. Traktatu Pokoju Roku 1686. między Polską y Rossyą zawartego przepisano jest, iż tenże Traktat na początku każdego panowania odnowiony bydź ma y potwierdzony zobopolnie, y że determinacya Granic wyrażona w pomienionym Traktacie nieprzyszła do skutku, a wszczęło się wiele różności tak względem Possessyi, iako też o Zbiegow y insze pokrzywdzenia publiczne y partykularne; Więc potwierdzając y chcąc do Exekucyi przyprowadzić tenże wspomniony Traktat, tudzież dla uspokojenia wszystkich tych różności y sporek, mianujemy pod Naywyższą Zwierzchnością Naszą przy Prezydencyi Nayprzewielebnieyszego w Bogu Xiążęcia IMci Prymasa, oraz przy Kanclerzach Wielkich y Podkanclerzych Obojga Narodów, za Kommissarzów, z *Senatu* Wielmożnego Ignacego Twardowskiego Kaliskiego Woiewodę Wielmożnego Xiążęcia Augusta Czartoryskiego Woiewodę y Generała Ziem Ruskich, W. Jozefa Sossłohuba Woiewodę Witebskiego; z *Stanu Rycerskiego*: Urodzonych Antoniego Tyzenhauza Koniuszego W. X. Litt: Hiacynta Masachowskiego Pod-

stołego Koronnego, Xiążęcia Stanisława Czartoryskiego Łowczego Wielkiego Koronnego, Ktorem dajemy zupełną moc do traktowania o tych wszystkich Sprawach, y wziąwszy wspomniony Traktat 1686. Roku za fundament do umowienia po Przyjacielsku y zakończenia zupełnie z Tym, albo z Temi, którzy, lub którzy będą mieli do tego podobną od Nayaśnieyszey Imperatarowy Rossyiskiey Plenipotencyą. Aże do tego Interesu należy wyexaminowanie na miejscu Granic obudwoch Państw, oznaczenie onych, Ustanowienie Sądow Pogranicznych niezawodne, przepis powinności y mocy tychże Sądow, powroćenie do Polski Archiwow zabranych z Polski y Litwy, y cokolwiek dla niewzruszonego zachowania wiecznego Pokoju, y zobopolnych wszelkiego rodzaju korzyści handlowych y Narodowych ściągac się może; przeto za Radą Tychże wyzey mianowanych Kommissarzow mianować *subalterne* inszych będziemy, przepisać Im Instrukcyę potrzebne każemy, y umocować onych zupełnie zechcemy. A ci zieżawszy na Granice, y umówiwszy się z temi, którzy będą do tego wyznaczeni ze strony Nayaśnieyszey Imperatorowy Rossyiskiey, biorąc także Traktat R. 1686. za fundament, Granice uznają, y oznaczają, różności y sporki wszystkie uspokoją y decydować będą: oraz wyinaydą iak naydostateczneyse sposoby do zabiezenia wszelkim na dalszy czas kłotniom, y Sądy Pograniczne ustanowią, dla zachowania y czynienia zobopolnie, y iak naysurowszey każdemu ukrzywdzonemu bez dystrynkcyi sprawiedliwości, ażeby odiać przez to wszelkie okazye y przyczyny do nieukontentowania. A iako to iest z pożytkiem obudwoch Państw nie tylko utrzymać Przyjaźń między niemi trwałą, ale scisleyszym ieszcze zmocnić związkiem, y Tenże Wielmożny Xiążę Repnin kilkakrotnie Nam oświadczył, że Nayaśn: Monarchini Jego, w tey samey iest intencyi, tak za Radą Tychże wyzey mianowanych Kommissarzow przez Urodzonego Franciszka Rzewuskiego Piarza Polnego Koronnego delegowanego od Konfederacyi Generalney, a teraz od Nas mianowanego Posła, do Dworu Imperatorskiego Rossyiskiego, lub innego, kogobysmy na to wybrali y wyznaczyl, *cum Ministerio* Nayaśnieyszey Imperatorowy Rossyiskiey dla zawarcia nowego Traktatu przyjaźni y Sojuszu, obrony na fundamencie Gwarrancyi wzajemney Possessyi Państw obudwoch, y Praw Przywileiow wolności Rzpltey w negocyacyą wnidziemy, Plenipotencyą specyjalną do tego potrzebną, y informacyę do negocyowania o nowy Traktat przyjaźni y Sojuszu

szu obrony poszlemy. Cokolwiek zaś będzie ułożono względem tego nowego Traktatu Pokoju y Sojuszu obrony, to wszystko dla mocy y stałości swoiey potrzebować będzie approbacyi, y ratyfikacyi na przyszłym Seymie czyli Ordynarynym, czyli nmyślnie na to złożonym. A w tym wszystkim pilną baczność damy, y wyżej mianowani Kommissarze doglądać będą, aby nowe obowiązki nie były szkodzące Prawom Naszym, ale owszem aby ile możność y okoliczności pozwolą, wszystko z naywiększą korzyścią Rzeczy-Pospolitey ustanowione było, nie naruszając w niniejszym Traktatu Karłowickiego, iako wieczysty utwierdzającego pokoy.

Deklaracya do traktowania z Dworem Berlińskim.

61. **W**Iele na tym każdemu zależy Państwu, żeby z Sąsiedzkimi Potencjami w dobrej y nienaruszonej Przyjaźni zostawać mogło; Zaczynając gdy Krol IMć Pruski przez Ministrow swoich, to nam oświadczył, że dla spokojności Sąsiedzkiej y Sprawiedliwości dla zobopolnych Krajow, a przez to dla zagrodzenia drogi do wszelkich zaczepiek, któreby tak dawny y mocny węzeł dobrego y zgodnego między Jego y Naszymi Państwami zachowania zrywały, życzyłby sobie umowienia y wyznaczenia z obudwoch Stron Sądown Pogranicznych, któreby dotąd zachodzące y w przyszłym czasie trafiać się mogące kłotnie między Pogranicznymi Mieszkańcami o rzeczy y wszelkie zobopolne pretenzje rozeznawać, examinować, finalnie sądzić, Sprawiedliwość nakazywać, y iey wykonanie obmyślać, władzą y moc nadaną sobie zawsze miały. Zyczyłby sobie niemniej podobnego umowienia y wyznaczenia Kommissarzow do miarkowania y uspokojania dyfferencyi o Granice między partykularnymi Obywatelami, którzy niedołożywszy się naywyższej Zwierzchności swoiey, bezprawia popełniają, *fura & securitates bonae Vicinitatis* gwałcą, y dobre porozumienie, zgodne pożycie, między Tych to Dwoyga Państw Poddanymi psują. Na resztę życzyłby sobie tenże Krol IMć Pruski, żeby między Obiema Państwami handlow Kupieckich lądowych y wodnych zakwitnienie, y wszelkiego bezpieczeństwa obmyślenie nastąpić mogło; więc wzajemne żądanie z Naszej Strony całości Granic Naszych y Fortun Obywatelow w Pograniczu wspomnianym mieszkających y sprawiedliwości nie zwłoczney dla każdego oświadczał, y tę Zbawienną obu stronnie myśl Nayjaśnieyszego Krola IMci Pruskiego Nam oznajmioną mile przyjmując, a oraz obiecany od Krola IMci, przez Xiążę-

cia Czartoryskiego Łowczego Koronnego od Nas do tegoż Kro-
la IMci wyślanego ukrzywdzonym od Poddanych Jego Oby-
watelom Naszym w Pograniczu Śląskim, Pruskim y Brandebur-
skim różnemi czasy, naywięcey zaś w Roku 1763. y w Roku te-
rażnieyszym sprawiedliwej satysfakcyi mając mocną nadzieję,
do traktowania w wyrażonych Punktach z Ministrami Krola
IMci Pruskiego, ktorzy na to będą od niego umocowanemi, y
porozumienia się z niemiz względem dania Instrukcyi *ab utrinque*
zgodnych, Kommissarzom y Sędziom Pogranicznym y rowne-
go z obuch stron Ich umocowania, tudzież względem nadgrody
namienionych krzywd tych samych WW. y UU. Kommissa-
rzow, ktorzy do traktowania terażnieyszego Seymu ustanowie-
niem z Dworem Rossyiskim są naznaczeni, postanawiamy, y Im
relacyi uczynienie o tym traktowaniu przed Nami, y przytomną
przy Boku Naszym Radą zalecamy; po ktorey według potrze-
by Kommissarzow y Sędziow Pogranicznych Instrukcyami przy-
zwoitemi z Kancellaryi Naszey opatrzonych niebawnie wyzna-
czyć, y Pensye, gdzie obeysć się bez nich nie będzie można, dla
Sędziow y Kommissarzow determinować zechcemy, oraz środki
iakié ułożone będą, przez tychże Naszych Delegowanych nay-
skutecznieysze przed się wziąć zechcemy.

Approbacya Sądow Pogranicznych Wojewodztwa Bracławskiego z Tatarami.

62. **P**onieważ przez Wielmożnych Humieckiego Kamieniec-
kiego, Jana Czarneckiego Bracławskiego Kasztelanow,
Kommissya z Tatarami w Palijowym Jeziorze zaczęta, a potym
ex limitatione w Kamieńcu Roku 1762. zakończona, y żeby z
tym Narodem podobne nie wypadaly kłotnie y niebezpieczeń-
stwa, przez tychże Wielmożnych Kasztelanow Kommissarzow
Sądy Pograniczne *ad formam* Sądow Pogranicznych Woiewodztwa
Podolskiego z Kommissarzami od Porty y Hana Tatarskiego
ześlanemi ustanowione, też Sądy *ad normam* Prawa Woie-
wodztwa Podolskiego aprobuujemy; Prace zaś nie małe y Expen-
sa na te dwie Kommissye przez Wielm:Kasztelanow łożone, do
sprawiedliwej nadgrody w pamięci niezawodney zostawujemy.

Pensya Sędziom Pogranicznym Woiewodztwa Podolskiego.

63. **P**onieważ w Sądach Pogranicznych Woiewodztwa Po-
dolskiego z Portą Ottomaną, przez Urodzonych Sę-
dzie-

dziego y Pisarza Grodzkich Kamienieckich, tudzież dwoch Sędziów Pogranicznych y Burgrabiego Grodzkiego Kamienieckiego sędzić się zwykłych, Sprawy Obywatelów Tureckich, nie tylko z Obywatelami Województwa Podolskiego mają być rozstrzygane, iak dawniey bywało, ale *per Resultatum Senatûs Consilij* ostatniego, wszystkim Obywatelom całego Królestwa *Forum* do odpowiadania *ad Actoratus* Obywatelów Tureckich w tychże Sądach naznaczono; przeto potwierdzając też Ustawę *eiusdem Senatûs Consilij*, oraz mając wzgląd że przez to przybywa pracy y kosztów, wspomnionym Sędziom do pensyi dawniejszey Tyśiąca Złotych, każdemu po drugiemu Tyśiącu przyczyniamy, y ażeby każdemu z tych Sędziów po Dwa Tyśiące corocznie wypłacane były, Skarbowi Koronnemu zalecamy.

Interessa z Dworem Saskim.

64. **G**Dy wnieszone na Seymie *Convocationis* przez Urodzonych Posłów potrzebne z Dworem Saskim traktowanie o pretenzye Rzeczy-Pospolitey *ex Pactis* Najjaśniejszych Predecessorów Naszych Drugiego y Trzeciego Augusta wynikające, od niegoż dotąd nie są uspokojone, y Obywatele rozmaici Państw Naszych w dochodzeniu sprawiedliwych należytości y długów, od tegoż Dworu trudność mają, z Dobr także Stołowych Królewskich dochody od śmierci Najjaśniejszego Augusta III. do Rzpltey należące, do Kaszy wspomnionego Dworu importowane *anticipativè*, które Nam Królowi teraz *de jure competunt* y wrócone być powinny; Więc na usilne żądanie na Seymie terazniejszym Urodzonych Posłów, y za zgodą wśzech Stanów traktowanie z Dworem Saskim, tak o Rzpltey pretenzye, iako też o wybrane *anticipativè* dochody, z Dobr Naszych Stołowych, tudzież o partykularne Obywatelów Państw Naszych kredyty, długi y pretenzye, My Król na Siebie staranie bierzemy, y wszelkich przyzwoitych środków dla otrzymania skuteczney satysfakcyi zażyć, starać się będziemy.

Urzędy Koronne.

65. **Z**Achęcając Ludzi zgodnych do usług Rzeczy-Pospolitey do dalszego w nichże postępku, dla zaszczytu ich, za powołaniem Stanów zgromadzonych zgodą, przyczyniamy Urzędy Sekretarzów Świeckich w Koronie y Litwie, także Pisarzów Świeckich, trzech w Koronie *ad normam* Pisarzów W. Litew: y te Osobom dobrze Nam y Rzeczy-Pospolitey zasłużonym, konferować będziemy.

R₂

Kasze-

Kasztelania Buska y Urzędy Ziemskie Powiatowe różnych Woiewodztw.

66. **Z**Ebyśmy obfitze mieli *ad premiandam virtutem* wierznych poddanych Naszych sposoby y szafunki Łask Naszych, na prozbę Posłów Ziemskich, Woiewodztwu Bełzkiemu Buską Kasztelanią nadaemy, y miejsce pomienionemu Buskiemu Kasztelanowi, po Urodzonym Kasztelanie Konarskim Kujawskim w Senacie naznaczamy, Urzędy zaś Ziemskie oprócz Podkomorzich y Sądowych, Woiewodztwu Sieradzkiemu na Powiaty: Szadkowski (*salvo statuto* Urodzonego *ad presens* Starośty Szadkowskiego) y Radomski, Łęczyckiemu na Orłowski, Brzeżkiemu Kujawskiemu na Przedeczki y Radzieiowski, a Ziemi Dobrzyńskiej na Rypiński, Woiewodztwu Płockiemu na Powiat Sierpski, Ziemi Ciechanowskiej na Powiat Prasnyski, Ziemi Gostyńskiej na Powiat Gabiński, nadaemy, y Przywileie na pomienione Kasztelanią Buską y Urzędy, z Kancellaryi Naszey *Possessionatis* wydać rozkażemy. Ktorzy to Urzędnicy *secundum Ordinem* Woiewodztw y Powiatów, to jest: Chorążowie po Chorążych, & *consequenter* aż do ostatniego głosu na Seymikach zabierać będą, *Authoritate* Seymu terażnieyższego deklaruiemy.

Pozwolenie Woiewodztwu Bełzkiemu Podkomorzego dla Ziemi Buskiej.

67. **P**onieważ Woiewodztwo Bełzkie dwie Ziemie y trzy Powiaty mające, iednego tylko ma Podkomorzego, przeto Zemi Buskiej odtąd Podkomorzego obierać na zawsze dozwalamy, oraz aby odtąd na następujące Seymy iuż nie czterech, ale pięciu Posłów toż Woiewodztwo obierało, *Lege perpetua* staniemy.

Wyznaczenie Miejsca dla Podkom: Wschowskiego, ostrzeżenie Juryzdykcji Starośty y Ziemstwa Wschowskich.

68. **P**odkomorzemu Wschowskiemu Konstytucyą 1678. miejsce obiecane po Podkomorzym Kaliskim, a Starościu Wschowskiemu przed Waleckim, za zgodą wszech Stanow naznaczamy. Ziemstwo zaś Wschowskie przy dawnym Prawie y Prerogatywie zachowuiemy. Miasto Wschowa według Praw Koron-

Koronnych y Lustraćy, Juryzdykcyi Starosty na wzor Stołecznego
Miaſta Poznania aby poſuſzne było, nakazuujemy.

Dom Naſz Krolewski.

69. **Z**Oſtawſzy z Łona równoſci wolnemi Narodow głosami na
naydoſtoynieyſze Tronu Polskiego wynieſieni mieyſce,
nieutraciłiſmy iednak ſmaku ulubienia tego równoſci Stanu, w kto-
rym rodzić ſię y wychować ſię nam przyſzło; y w tey mierze my-
ſli naſze zupełnie Stanom na Seymie Elekcyi naſzey otworzywſzy,
między warunkami Paktow z nami umowionych przyrzekliſmy za-
dnemi z ſtrony naſzey Nomenklaturami Familii nowych Tytułow
luſtru, tey ſzacowney, a nam miſey równoſci nie zacieſniać lub
przydumiać, y Domowi Naſzemu iako w Obywatelſtwie Oyczyſtym
umieſzczonemu niewięcey Prawa y wolnoſci nad innych tegoż za-
cnego Narodu Obywatelow przyznawać; y w tym przedſięwzięciu
trwać żądaliſmy y żądamy. Gdy zaś ogolne Stanow Zgromadzo-
nych żądze wymagają po nas, abyſmy tak na znak Narodowego,
do nas przywiązania, iako y nadgrode czynow wielkich, niegdys
Rodzica naſzego, to męſtwem w młodſzych latach, to skuteczney y
Narodowi użyteczney w pierwſzeńſtwie Senatu Rady y pomocy
ſkłonili ſię *ad publica vota* y Domowi naſzemu, to ieſt Braci naſzym
Rodzonym, Kazimierzowi Podkomorzemu Koronnemu, Jędrzeiowi
Staroſcie Ryckiemu y ich Sukceſſorom, tudzież Michałowi Opatowi
Czerwińſkiemu Poniatowſkim Tytuł Xiążęcy przyznali, to nam od
Stanow uczynione ofiarowanie, tym chętniey przyimuiemy, im pe-
wnieyſi ieſteſmy, że tegoż przydatku ozdobnego Tytułu nieodmowie-
nie, utwierdzi nam miłość ludu w Rzady powierzonego, który Tytuł
że z równoſci Szlacheckiey y podległoſci Prawu poſpolitemu tychże
Braci Naſzych y ich potomſtwo wyłączać niema, *ad mentem Paſtorii
Conventorum* waruiemy.

Reintegracya Dobr Staroſtwa Halickiego.

70. **P**onieważ niektore Wſie *ad Corpus* Staroſtwa Halickiego
należące, pretextem Przywileiow *ad ſiniſtras delationes*
exportowanych, iako to Kozina, Wyſoczanka, Pułwiktrowa oder-
wane, Pawelcze zaś Proceſſem inwolwowane znaydują ſię, przez co
Urodzony Sita Halicki, nietylko w Grontach, Prowentach y Granicach
krzywdę cierpieć, ale y Proceſſa prawne ponosić muſi, przeto na
inſtancyą Poſſow Ziemſkich, za zgodą wſzech Stanow pomienione
Dobra Kozinę, Wyſoczańſką, Pułwiktrowa y Pawelcze *ad Corpus*

pomienionego Starostwa, zachowując przy dożywotniej Possessyi, tak Possessorkę Koziny, iako też Possessora Wyfoczanki (*previa* przez Urząd Grodzki Zydaczewski lub iednego Urzędnika *in spatio* Niedziel dwunastu, *sive captato tempore* ziechać mającego, iak wiele Possessorowi teyże Wyfoczanki podług Lustracyi *Anni* 1664. w teyże Wyfoczance należeć powinno) *determinatione ac in rem* tegoż Possessora w dożywotnią iego Possessyą, *non involvendo* iednak Gruntow Wiktorowskich, *non obstante quavis contumacia ex divisione*, przywrocne mieć chcemy, y reinkorporuiemy. Lubo zaś Wielmożny Andrzej Zamoycki *adpresens* Kanclerz Wielki Koronny przeszły *immediate* Starosta Halicki, Summę czterdzieści y dwa Tysięcy Złotych Polskich niegdy Wielmożnemu Potockiemu na ow czas Staroście Halickiemu Konstytucyą Roku 1658. za Reparacyą Zamku Halickiego na Wsiach Boffzewie y innych do Starostwa Halickiego należących affekurowaną, przychodząc do Possessyi tegoż Starostwa Sukcessorom niegdy Wielmożnego Potockiego nie tylko *juxta nexum* Konstytucyi wypłacił, ale y dwie Wsie to iest Jumnice y Uhrynów do Starostwa Halickiego *in bonificationem* łatwości zgodzenia się bez prawnego Processu pomienionym Sukcessorom na Lat dwadzieścia (ewikcyą *in casu fatalitate* odpadnienia zapisawszy) w Possessyą wypuścił, *mediante* zaś *consensu* Regio pomienione Starostwo Urodzonemu Branickiemu terażnieyszemu Staroście Halickiemu *dimittendo ad manutenendum* konwencyi swoiey obligował, przeto mając wzgląd na obfitość zasług Urodzonego Branickiego Nam y Rzeczypospolitey chwalebnie świadczonych, a Sukcessorom Wielmożnego Potockiego najmnieyszey niechcąc czynić krzywdy, niemniey uwalniając Wielmożnego Zamoyckiego od zapisaney *eo intuitu* Sukcessoribus *Potoccianis* Ewikcyi, Summę pomienioną czterdzieści dwa Tysięce Złotych Polskich iuż raz przez Wielmożnego Zamoyckiego wypłaconą, niemniey kilkuletnią Dobr pomienionych Possessyą poczęści wytrzymaną, *denuo* tymże Sukcessorom z Skarbu Koronnego *exnunc* wypłacić naznaczamy, a Dobra pomienione Jumnice y Uhrynów *in rem* Urodzonego Starosty Halickiego, *non obstantibus quibusvis iuribus & Contractibus in spatio* Niedziel dwunastu *ab actu* Seymu *de-occupando* deklaruiemy.

Wsi naszych Sołomka y Zurawka rozporządzenie.

71. **Z**Ważając szczerpę bardzo Starostwa naszego Grodowego Lwowskiego Prowenta, a ieszcze y tych zmnieyszenie skaffowaniem na terażnieyszym Seymie *Foraliorum*, tudzież mając
spra-

71

śprawiedliwe względy, że Urodzony Starosta terazniejszy, na Repara-
cya Zamku dla Trybunału Małopolskiego, y utrzymywanie Staro-
ścińskich ludzi, expensę mieć będzie znaczną; zacyym Wsie nasze
Sofomkę y Zurawkę w Woiewodztwie Ruskim, Ziemi Lwowskiej
leżące, y zdawna ku Starostwu Lwowskiemu należące, do tegoż
Starostwa, y Prowentu iego, wraz z propinacyą przywracamy y
przyłączamy. A uchylwszy na stronę dawne tych to Wsianow
oboicy Wsi na wypełnianie pewnych nam posług, dane od Przod-
kow Naszych Przywileie, y uwolniwszy onych od tychże posług, aby
odtąd na ich miejsce Urodzonemu Starości Lwowskiemu podobne
powinności, Czyny, y Daniny, iak y inne Wsi nasze w okolicznych
pewną Starostwach, oni także wypełniali, stanowimy, *salva penden-
da quarta proventuum* z tychże Wsi, iakie się pokażą, *ad erarium
Reipublice.*

Affekuracya Dożywocia Urodzonym Ordyna- tom Zamoyfkim Małżonkom, na Starostwo Płoskierowskie y Tarnawatkę.

72. **D**Ożywocie na Starostwo Płoskierowskie y wieś Hreczaną
w Woiewodztwie Podolskim, na Dzierżawę Tarnawatkę
y Wieprzowe Jezioro w Woiewodztwie Bełzskim z przyległościa-
mi, to które służy Wielmożney Teressie z Mnichowskich Zamoy-
fki Woiewodziny Lubelskiej Wdowie, Urodzonemu Klemenso-
wi Zamoyfkiemu Ordynatowi Synowi iey, y Konstancyi z Xiążąt
Czartoryfskich Małżonkom *in solidum*, tak aby po zeyściu teyże
Wielmożney Woiewodziny Lubelskiej Matki, toż Starostwo y
Dzierżawy w Possefya y używanie swoje obiać mogli *ad extre-
ma vite sue tempora*, za zezwoleniem Stanow Rzeczypospolitey *at-
tentis meritis* przyznaiemy, które to nadanie dożywocia Prawom
naszym Krolewskim w wolnym szafunku Starostw *et iurium com-
municativorū præjudicare* niema, zachowując *novellam legem* o pła-
ceni Kwarty y Dupli.

Przeprawy Wielko-Polskie

73. **J**Ako wiele na tym przynależy, ażeby dla wygodnego wszel-
kiego stanu ludzi przeiazdu, iako y Kupcow, handle pro-
wadzących, dla przymnożenia Skarbowi Rzeczypospolitey pożytko-
w, wszelkie przeprawy opatrzone były; zacyym kiedy Urodzeni
Woiewodztw Wielko-Polskich Posłowie donieśli Nam, że przepra-
wa w Dobrach Białośliwiu, znacznym kosztem Dziedzica w Mostach

wystawiona, dla niedostatku Borow, znacznie nadruynowana, dla ktorey zespucia, przeiezdziący tak Obywatele, iako y Kupcy, do Gdańska, Wrocławia, Leczna y innych Miałt, przez nadstawienie daleko więkzey y gorszey podroży, nie małą ponoszą niewygodę; Więc za powszechną Stanow Rzeczypospolitey zgodą, Urodzonego Wfiow Białośliwia, y Wyfoki Dziedzica, obligujemy, aby dogadzając *publice commoditati*, starał się tę przeprawę poprawić, na ktorey iedynie utrzymanie, *liberam scissuram*, na borach Naszych Dzierżawy Zelgniewskiej, w bliskości pomienionych Dobr będącey, na wieczne pozwalamy *sine desolatione* borow czasy. Ktorego wolnego zażywania borow, aby Dziedzicom Wfi Białośliwia y Wyfoki nie bronili, tak teraznieyszemu, iako y następującym zalecamy Possessorom.

Przeniesienie Akt Generału Kiowskiego z Lublina do Lwowa.

74. **W**Oiewodztwom, ktorych Akta Trybunałskie są w Lublinie, to iest Kiowskiego, Braclawskiego, Podolskiego, y Czerniechowskiego, a teraz podług rozdziału w Trybunale się Lwowskim sądzić mają, *exnunc* wolne tychże Akt z Lublina do Lwowa przewiezienie oznaczamy, do ktorego to przewiezienia y bezpiecznego we Lwowie oblokowania Woiewodztwom y Ziemiom, po dwoch Obywatelów osiadłych, y Regentów Ziemskich przysięgłych gdzie są, w czasie, ktory się sposobny zdawać będzie, delegować zlecamy. Ponieważ zaś Trybunały są teraz rozdzielone, przeto aby każdy z tych Trybunałów osobliwie miał Pieczęć z wyrażeniem w około Orła Polskiego wypisu: *Pieczęć Trybunału Piotrkowskiego, Poznańskiego, czyli Bydgoskiego, także Lubelskiego y Lwowskiego*, ktore na Inchoacyi Trybunałów ma oddać Ziemstwu tegoż mieysca, a te Ziemstwa depaktować nie mają.

Dobra Stołu Krolewskiego.

75. **Z**E się Konstytucyi Titt: Reintegracya Dobr naszych Ekonomicznych, tak w Koronie iako y w Wielkim Xięstwie Litewskim, na Seymie *Anni 1717.* postanowioney dosyć nie stało, y owlzem przeciwko wzwyż wspomnionemu Prawu y innym całość Dobr Stołu Naszego warującym, wiele się na umniejszenie dochodów stołu naszego, tak w Koronnych iako y Litewskich Ekonomiach działo; więc chcąc, aby też Dobra nasze stołowe do swoiey całości przywroczone były, Kommissye nasze *in Personis Senatoriis, & Equo-*

Equestris Ordinis z Szlachty osiadłej *cum plena facultate*, tak do Koronnych iako y Litewskich Ekonomii, tudzież Lesnictw *generaliter* wszystkich w Ekonomiach Naszych będących ordynować będziemy; ktorzy Kommissarze, *absentia* tych, ktorzyby *in Instrumento Commissionis* wyrażeni nie ziechali, *non obstante*, byle piąciu było przytomnych; wszelkie dochody, Czynnze, Daniny, y Pańszczyzny należące od poddaństwa, bez uciemżenia onych, ale za sprawiedliwą uwagą *in qualitate* Gruntow, na których osiadają porządki, Jurzydykcy przyzwolicie opiszą. Prawa Miast, y ich Lokacye rozważą, roztrząsą, y decydować będą; Granice gdzie potrzeba będzie ołobiście rozeznają, *& amicabiliter adhibito officio campestri* to iest: przy Podkomorzym, lub Komorniku Granicznym *componere*; a gdyby strona *componere* nie chciała, tedy w Sądach naleznych Zadwornych Assessorckich Dozorcy nasi, o to, *ad instantiam Instigatoris agere* mają. Praw iakie kto ma, *sub amissione Possessionis*, pokazanie nakazą, y dawne to iest: na ktore Przywileie wychodziły, *ante Lustrationes ultimarias* otrzymane, przeyrzawszy nienaruszenie zostawią. A z pod Pieczęci Pokoiowey wyszłe iako nieważne skasują, Possesye zaś reinkorporować będą, inne zaś y wątpliwości podlegające, żadnem nie wsparte Lustracyami, *pro decisione & cognitione*, do rzeczonych Sądow naszych Assessorckich odeszłą. W Ekonomiach Malborskiej y Rogozińskiej wszystko to, co winnych dla pomnożenia dochodow słołu Naszego, y dla wprowadzenia iako naylepszego w tychże Ekonomiach Rządu y porządku, czyniąc; Czynnzownikow, Mięszkańcow w Ekonomiach rzeczonych, *ex occasione renovationis emphiteusis*, różnemi sposobami *ad sinistram informationem* wypadłych, że zażywani y wycieńczeni bywali a często podkupowania sąsiadow doświadczając, ręce w Gospodarstwie opuszczając im przychodziło, co gdyby dłużej praktykować się miało, zamiast polepszenia, uszczuplone w dochodach te Ekonomie nasze zostaćby musiały; o bezpieczeństwie wieczystym dla nich samych, y Sukcessorow, lub *propter juris Quæstiones*, upewnią y *in Emolumentum* Skarbu Naszego, z takowym bezpieczeństwem, nadane od nas, z postanowieniem Czynnzu corocznego, *perpetuo* trwać mającego, Przywileie w swojej ważności zachowają, y zachowywać zalecą. Jeżeli zaś ktore *jura Emphiteutica* w tychże Ekonomiach są Szlachcie służące, za takowemi Prawami trzymanych Possesyi *Statum* opisałwszy podobnie do Sądow Naszych Assessorckich *pro cognitione* odeszłą. Zamek Rogoziński zdezolowany zlustrują, *& rudera ejus* na pożytek Skarbu Naszego obrocą. Te tedy Kommissyie od nas zesłane, cokolwiek według mocy teraz dozwoloney postanowią, to tak ważno ma bydź, iakoby *authoritate* Seymu tera-

74
źnieyszego stwierdzono było, *precisis omnibus Appellationibus & prosecutionibus*. My zaś żadnych Przywilejow, na iakąkolwiek alienacyą Dobr stołu Naszego Krolewskiego, *sub nullitate Privilegiorum* wydawać nie będziemy. A iako dawnemi Prawami, tak y świeżemi warowano, aby Dobra stołu Naszego, Lustracyom niepodpadały, *& ab omnibus oneribus* wolne były, więc to samo *presenti lege cavetur*. Warunek Konstytucyi *Anni 1717. de non evocatione* Dorozorcow Dobr stołu Naszego do Grodow y Trybunałow *in toto sub nullitate Judicatorum* reasumujemy.

Miaſto Zakroczym.

76. **M**iaſto Naſze Zakroczym przez dawnieyszych czasow nie-
szczęśliwości, a naybardziej przez oddalenie ſię Rzek
Buga, Narwy, y Wiſły, tam przedtym płynących, prawie iuż upa-
dłe, chcąc poratować, a do Stanu pierwſzego przyprowadzić, podług
Konſtytucyi temuż Miaſtu Roku 1589. ſłużącey, na poratowanie o-
negoż w bałwanach ſzczęściu przychoǳących z Zupy Zakroczym-
ſkiej; A że te mając zaległe w teyże Zupie, więc nakazujemy, aby
precedente calculo cum quo competierit ab ultima quietatione Uro-
dzonemu Jozefowi Młockiemu Staroſcie Zakroczymſkiemu, *vi ſcri-
pti* wypadłego między tymże Staroſtą Zakroczymſkim a Obywate-
lami Miaſta Zakroczyma za rekwizycyą iegoż wroczone było, na
naſtępujące zaś Lata *ad producenda jura legitima* przed Kommiſsyą
Prowentow ſtołu Naſzego toż Miaſto odyſyłamy.

Konſerwacya Puſzczy Niepołomskiej.

77. **J**ako Dobra naſze Stołowe ſą *Patrimonium* Rzeczypoſpoli-
tey nam docześnie pozwolone, tak z miłości Naſzey, ku
Pańſtwom nam od Pana Boga powierzonym, w konſerwowaniu
tychże Dobr chęć naſzą ogłaſzamy. A że w Puſzczy Niepołomskiej
roźni przez zaſługi ſwoie za Przywilejami y Prawami pewną liczbę
fur drzewa, y drew warowaną ſobie mają, która Puſzcza z kilko-
krotnych Rewizyi znacznie zruynowana, y zdezolowana ſię byǳ
pokazuie, tedy przez ſamę ſłuſzność tak dla Naſzey, iako y dla Pra-
wa do niey mających wygody (wyjąwszy tych, co przez zamianę
Gruntow Dziedzicznych z Anteceſſorami Naſzemi wolny wrąb
w teyże Puſzczy naſzey na zawſze ubezpieczony mieli ktorych my
w całości Prawa zachowujemy) Inni zaś *per medium* tylko ſwoiey
należytości w Drzewie y drwach partycypować y odbierać będą
przez lat dwadzieſcia, *hac conditione*, aby tam na tych mieyſcach to
drzewo y drwa brali, gdzie im ludzie naſi Łowieccy zdolne według
ich

ich potrzeby pokażą, a to pod konfiskacyą wozow y sprzętów *secus* czyniącym, poki młodzież drzewa do swego nieprzyjdzie wzrostu y perfekcyi, a po wypłynionych lat dwudziestu mają *ad plenum jus suum redire, co presenti cavemus Lege.*

Approbata Zamiany Dobr Kuchar y Rudna
Ekonomicznych J. K. Mci za Dobra Wieś Bo-
gucice Dziedziczne Urodzonego Jana z Słaz
Słaskiego, Woyckiego Woiewodztwa
Krakowskiego.

78. **P**onieważ dla zachodzących Granicznych spoięk y dyffe-
rencyi, między Dobrami Ziemskimi Bogucice Urodzone-
go Jana z Słaz Słaskiego Woyckiego Krakowskiego, a Dobrami Na-
szemi stołowemi, za Kuchary y Rudno do Ekonomii Niepołomskiej
należącemi nastąpiła zamiana *mediante Commissione vigore Instru-*
mentu przez Najiaśniejszego niegdy Predecessora naszego Augusta
III, Dnia 23. Lipca 1755. Roku wydanego na Gruncie Dobr Bogucice
sub actu 14. Dnia Miesiąca Sierpnia *expedita.* A ten *Actus* Kom-
missyi tylko przez samego niegdy Najiaśniejszego Augusta III.
Listem z Kancellaryi Koronney *de die 4. 8bris* 1755. wydanym au-
toryzowany dotąd przez Stany Rzeczypospolitey dla niedoszłych
Seymow nie approbowany; więc *prospiciendo juri & integritati*
utriusque, aby takowa kommutacya *vim perpetuitatis* miała, też
Kommissyą y zamianę wraz z Skryptem do niej się referuiącym
sub die 14. Augusti 1755. przez Kommissarzow danym, y ich podpi-
sem stwierdzonym, mocą Seymu terażniejszego na wieczne czasy
cum omni proprietate & oneribus Rzeczypospolitey iako iuż z Dobr
Ziemskich Urodzonemu Słaskiemu y iego Sukcessorom na Dobra
Kuchary y Rudno, *juxta antiquum usum practicum,* approbujemy,
a zaś Dobra Bogucice przeszłe *modo quo supra* Ziemskie w Nasze
stołowe zamieniamy, y one do Ekonomii Niepołomskiej *juri Nostro*
Regio przyłączamy.

Uspokoienie Granic między Dobrami Dziedzi-
cznymi Dzwiniaczem y Starostwem
Czerwonogrodzkim.

79. **G**Dy Akt Graniczny Kommissarski między Dobrami Na-
szemi, Klucza Dzwiniackiego Ziemskimi, y Staro-
stwem Czerwonogrodzkim zasły, y odprawiony dla założoney
od tegoż Starostwa Czerwonogrodzkiego do Sądow Assessorских
Koronnych Apellacyi, swego dotąd skutku nie ma; zaczym dla ła-
twiejszego uspokoienia, za zgodą Stanow, Kommissyą, y Kommiss
fa-

46
farzow Urodzonych Tomasz Stadnickiego Podolskiego, Tadeusza
Dzieduszyckiego Halickiego Podkomorzych, Antoniego Borysław-
skiego Chorążego Halickiego, Adama Darowskiego Pod-
sędka Podolskiego, Antoniego Chrzanowskiego Podczaszego,
Jana Kickiego Miecznika, Macieja Newego Cześnika Czer-
wonogrodzkich, Ignacego Swieykowskiego Podczaszego Zytormir-
skiego, Jakuba Gorskiego Halickiego, Waleryana Bielawskiego y
Darowskiego Komornikow Podolskich, Marcina Dołęgę Pułko-
wnika Woysk Naszych naznaczamy, którzy na wioinę w Roku na-
stępującym, aby ich tylko Pięciu było, *previs innotescentiis ad
locum controversum* ziada, przerzeczony Akt Kommissarski Grani-
czny zweryfikowawszy, bez wszelkich Dylacyi lub Appellacyi, albo
prosekucyi, sprawę całą Graniczną, *ad citatis collateralibus, nulli
partium favendo* osądzą, Kopce usypią, y wszystkie pretensye dotąd
zachodzące uspokoią: ktorých Dekret, aby wiecznemi czasy nienaru-
szenie był zachowany y do exekucyi przyprowadzony, *presenti lege
cavetur*.

Approbacya Sprzedaży *Medietatis* Wsi Gnatowice *in rem* Urodzonego Bazylego Walickiego, Kasztelana Sochaczewskiego.

80. **G**Dy Panny Dominikanki Konwentu Sochaczewskiego po-
łowy Wsi Gnatowice nazwanej w Woiewodztwie Ra-
wskim, a Ziemi Sochaczewskiej leżącey, na osobę Urodzonego Ba-
zylego Walickiego Kasztelana Sochaczewskiego, drugiey połowy
tey to Wsi Gnatowice Dziedzica, Kontraktem *Resignationis prece-
dente consensu Romano & aliis solennitatibus juris* za Summę dwa-
dzieścia Tysięcy Złotych Polskich sprzedać determinowały się, więc
za tę samę kwotę dwadzieścia Tysięcy Złotych Polskich a nie-
większą, pozwalamy tymże Pantom Dominikankom Konwentu So-
chaczewskiego części czyli Wiołki w bliskosci ku pożytkowi ich przy-
trafiającey się Prawem Dziedzictwa nabyć, którą My z następcami
Naszemi tranzakcyą według teraznieyszego pozwolenia w szlach-
Stanow Rzeczypospolitey nastąpić mającą za wiecznie trwałą mieć
chcemy.

Dobra Brwilno y Bielawy.

81. **P**Onieważ Dobra Brwilno Wyfokie, w Woiewodztwie, y
Powiecie Płockim leżące Urodzonego Wincentego Mo-
dlińskiego Zupnika Kujawskiego Dziedziczne, Konwentowi Płoc-
kiemu Panien Zakonnych Świętego Norberta, *a prima fundatione*
przyległe; Dobra zaś Bielawy, y Złotniki w Woiewodztwie Brze-
skim Kujawskim, Powiecie Radziejowskim leżące, tychże Panien
Zakonnych Płockich Dziedziczne, Dobrom Urodzonego Modliń-
skiego

40

87

kiego Zapnika Kuiawskiego Dziedzicznym przyległe zostały;
więc na obligacyą wzwyż wyrażonych Stron, dogadzając *Com-*
moditatibus Jch, zamiany wzajemney tychże Dobr pozwalamy.

Przyczynienie Placow do rozprzeźtrzenia Zamku Warszawskiego.

82. **L**Ubo na Seymie Konwokacyi w Roku terażnieyszym
agitującym się dla rozprzeźtrzenia Zamku Naszego
Warszawskiego niektore Place y Domy, iako to Rowennowski, y
Rafałowiczowski nazwane ztykające się z murami Zamkowemi
podług uznania na ten czas Architektow W. Podskarbiemu W.
Koronnemu okupic y znieść naznaczono, y to iuz swoje wzięło
exekucyą; gdy iednak dla dostatecznieyszego rozprzeźtrzenia
tegoż Zamku y Dziedzińca na wygodę publiczną przez uznanie
tychże Architektow ieszcze ieden Dom Rafałowiczowski do Kra-
kowskiey Bramy rozciągający się, y drugi Dom Sławetnych Zam-
bergerow w Samey Bramie Krakowskiey sytuowany, tudzież
z drugiey strony Domy y Place cztery, idąc od Bramy Zamko-
wey Grodzkiey nazwaney, do Kościoła S. Jana po prawey ręce, do
Urodzonego Płohockiego y innych należące aż do rogu kanału,
to iest do Kamienicy XX. Manlyonarzow Warszawskich rozcią-
gające się są *indispensabiliter* potrzebne; Przeto za zgodą wszech
Stanow dogadzając publiczney we wszystkim wygodzie, zlecamy
Wielmożnemu Podskarbiemu Wielkiemu Koronnemu y Kom-
missyi Skarbowey, ażeby uczyniwszy wprzod ugode z Possesso-
rami o wyżej wspomniane Place y Domy, za słuszną y spra-
wiedliwą onych taxą nabyć, y w okrag Zamkowy *indilate* wpu-
ścić mają, Sumnę iaka będzie należała wypłacić, co *in Rationibus*
Skarbu Koronnego przyięto bydz ma, postanawiamy.

Pozwolenie kupienia Placow Tepperowi w Warszawie.

83. **P**ONieważ się przy Mieście Naszym Stołecznym Warsza-
wie, wiele Placow częścią pustych, częścią drewniane-
mi Budynkami przypadkom ognia całemu Miastu grożącemi
zabudowanych znajduie; więc dogadzając *Publice Commoditati*
iako też dla ozdoby tegoż Miasta Naszego Rezydencyonalnego,
pozwalamy Piotrowi Tepperowi Obywatelowi Miasta Naszego
Poznania; aby mógł takoweż Place ku pożytkowi publicznemu
y ozdobie Miasta Warszawy kupować sobie, y na nich czyli to
Domy ozdobne dla najmow, czyli Szpiklerze dla składow y
skupowają

skupowania zboż, *in usum publicum* potrzebnych murować, w czym ażeby od nikogo *quocunq; modo, titulo & pretextu* inkwietowanym niebył, *presenti Lege* dla niego y Sukcesorow Jego *una cum facultate testandi* waruiemy, *salvis oneribus Reipublice & Civilibus.*

Szkoła Rzemieślnicza w Opolu.

84. **S**zkołę Rzemieślniczą w Opolu w Woiewodztwie Lubelskim od Xieży *Scholarum Piarum in commodum* ubogich Dzieci y Kraiu erygowaną wraz z Fundacją tychże Xieży *Scholarum Piarum* przez ś. p. Jana Tarła Woiewodę Sandomierskiego *ad mentem* Prawa 1736. *cum perpetua* do niej *incorporatione* Plebanii, Opolskiej, *mediante Sancte Sedis Apostolicæ Beneplacito* uczynioną, pod Protekcyą Naszą bierzemy y Approbuiemy. A uczniowie wyzwolone w tey Szkole, aby wszędzie po Cechach w Miastach y Miałeczkach we wszelkiej z Drugimi Rzemieślnikami równości przyimowani y zachowani byli, nakazuiemy.

Szpital Warszawskie,

85. **S**zpital Generalny w Warszawie, za staraniem Xieźdza Baudovin Kongregacyi *Missionis* Kapłana, pod Tytułem Dzieciątka JEZUS założony, Dobrami niektoremi Ziemiemi, Kręczki, Umiaśtowo, Klimonty, y Falki, w Ziemi Warszawskiej leżącemi nadany, approbuiemy. Rządy zaś tegoż Szpitala, iakie Nam się będą zdawały nayprzyzwoitsze postanowiemy: y on dostatecznymi dochodami opatrzymy.

Szpital także w Warszawie pod Tytułem Świętego Rocha dla ubogich chorych, od Wielebnego w Bogu Bartłomieja Tarła, na ow czas Biskupa Poznańskiego erygowany, y częścią Wsi Stanczlewice nazwaney, od niegoż nadany approbuiemy; Zezwalając oraz aby Wioska Rakowiec w Possessyi tegoż Szpitala będąca, temuż Szpitalowi *Jure perpetuo* od Dziedzicow cedowana, a druga część Wsi Stanczlewic przykupiona była.

Approbacya Fundacyi Domu Nacyonalnego w Rzymie, oraz Szpitala y Alumnatow przy nim fundowanych.

86. **K**ościół y Dom Nacyonalny Polki w Rzymie z Szpitalem y Alumnatami pod Tytułem S. Stanisława Biskupa y Męczennika, Krolestwa Naszego Patrona, a pod Rządem Przewielebnych Biskupow Krakowskich zostający, *pia liberalitate*

89

ze Stanu Duchownego tey Rzpltey od dawnych iuż czasow fundowany, dla obfitych pożytkow z niego na Narod Polski spływających: ze w Rzymie na wzor innych Krolestw Kościoły tam y Domy swoje mających, własnością iest Nacyi Polskiej, że Rodakom Rzeczypospolitey czyli to z Nabożeństwa *Limina Apostolorum* nawiedzającym, czyli *causâ Studiorum* osobliwie *Ecclasticorum* do Rzymu się udającym skłonienie czyni, & *in parte per Alumnatus modum subsistendi, & educationis subministrat*, a potym *excultos* Oyczyźnie oddaie, godny uznaiemy Protekcyi Naszey y Rzpltey, przeto Fundacyą tegoż Domu, Szpitala, & *Alumnatum* przy nim tak dawniey *fundatorum*, iako też *recenter* przez Wielebnego Jozefa Benedykta Grodzickiego Kanonika Katedralnego Krakowskiego fundowanego, *Authoritate* ninieyszego Seymu *juxta tenorem & obloquentiam respectivarum Erektionum in toto* approbuiemy, oraz wszystkie rzeczony Fundacye pod protekcyą Naszą, y Rzpltey bierzemy, obiecuiąc nie tylko ie usilnie *manutenere, & protegere*, ale też sposobnych okazyi *ad Augmentum, & ampliationem* onych, iako Narodowi Polickiemu wielce pożytecznych, opuścić niebędziemy.

Forteca Częstochowska.

37. **P**onieważ Rzeczpospolita do swoiey Nayświętszey Krolwy Maryi Panny, w Obrazie Częstochowskim Cudami slynącej zawsze nabożna, y Iey Protekcyi w potrzebach doznawająca, wszystkiemi Konstytucyami, a mianowicie *Anno- rum 1652, 1658, 1676, 1710, 1717mi* Jasną Gorę ztwierdziła, więc na oświadczenie, iako nieustannie pragniemy Matki Boskiej, dla Nas y Calogo Krolestwa skuteczney pomocy y Opieki, za zgodą wszystkich Stanow Rzpltey Obojga Narodow, wyżej wyrażony Konstytucye w swoich właściwych Opisach, mocą teraznieyszego Seymu mieć chcemy, to na przyszły czas co do Jasney Gory postanawiając y ostrzegając, żeby Prowenta z Dobr od Nayiasnieyszych Predecessorow Naszych y Rzpltey nadanych, na utrzymanie dostatecznego Garnizonu y Ammunicyi potrzebney, iedynie na ten koniec y na lepsze co raz opatrzenie, y reparowanie Fortecy obracane były, y żeby Kommendant tey Fortecy, ktory ma byc Rodowity Polski Szlachcic Katolik a przez Nas uprzywileiowany co Rok Kommissyi Woyskowej *de Statu & necessitatibus* tey Fortecy, z Dobr na to nadanych, *providendis* sprawał się.

U₂

ko-

Korony y Insignia Krolewskie.

88. **K**iedy z woli y zgody zkonfederowanych Stanow Rzpltey na Seymie *Convocationis* 1764. Korony y *Insignia* do Koronacyi Krolow należące z Krakowa sprowadzone były, tak za Wolą y zgodą tychże Stanow Rzpltey na Seymie terazniejszym zgromadzonych, po odprawioney iuz szczęśliwie Koronacyi Naszey, nazad do Krakowa odwiezienie tychże Koron & *Insigniorum* pod dozorem Xiędza Kustosza Koron Wielmożnemu Dembińskiemu Kasztelanowi Woynickiemu, Urodzonemu Stanisławowi z Poławic Ankwiczowi Kasztelanowi Bieckiemu, y *delegando* od Kommissyi Skarbu Koronnego zlecamy, aby umowiwszy między sobą dzien z Warszawy razem ruszyli, y do Krakowa przyiechawszy na zwykłym miejscu Korony y *Insignia in presentia* W.W. Senatorow *ex Lege* do zawiadywania Skarbem Krakowskim wyznaczonych, lub Jch subalternow, iako też przytomnych na ow czas Burgrabich Zamkowych Krakowskich zapisałwszy w Grodzie *Actum* złożenia, zamknięcia y zapieczetowania deponowali, a Urodzony Deputat Kommissyi Skarbowey *de erogatis* na Expens podróżną W.W. y U.U. Kommissarzow y Kustosza Koron teyże Kommissyi Skarbowey oddać ma Rachunek, ktory *in Rationibus* przed Nami w Czasie swoim *reddendis* przyięty bydz ma.

Libertacya Placow Urodzonych Kuczyńskiego y Kłopotowskiego.

89. **D**worki Urodzonych Leona Kuczyńskiego Stolnika Mielnickiego, y Wincentego Kłopotowskiego Burgrabiego Drohickiego, w Mieście Naszym Drohiczynie będące, y Place do wybudowania tychże skupione od wszelkich impetycyi Zołnierskich, Przechodow, Dawania Podwod, wiecznymi czasły, *salvis tantummodo oneribus pro Interesse Reipublice & Civitatensibus* uwalniamy.

Iarmark w Miasteczku Siedlcach.

90. **P**Rzywiley Nayiaśnieyszego Augusta III. Predecessora Naszego, ktorym Iarmark w Miasteczku Siedlcach w Woiewodztwie Lubelskim, a Ziemi Łukowskiej leżącym, Wielmożnego Xiążęcia Michała Czartoryskiego Kanclerza Wielkiego W.X. Litt. Dziedzicznym, iest ustanowiony (czas przedzey zaczęcia Jego to iest od Niedzieli Starozapuſtney naznaczając) mocą Seymu terazniejszego approbuiemy, oraz ustanowienie drugiego Iarmarku Dwuniedzielnego, w tymże Miasteczku, ktory się w dzien pierwszy Miesiąca Lipca zaczynać ma, pozwalamy.

Indy-

819

Indygenat Urodzonych Brühlów.

91. **P**Onieważ Urodzeni Fryderyk y Karol Graffowie Brühlowie od Woiewodztw niektórych rekomendowani, Procedencyą swoją y zacność Urodzenia Dokumentami z Xięstwa Saskiego Zagranicznymi, y że dotąd w Xięstwie Saskim iako dystryngowani Obywatele Majorat y Possesye znaczne trzymają dowiedli, y do usług Rzeczypospolitey są sposobni; Przeto Onych za Indygenow Korony Polskiej y Wielkiego Xięstwa Litewskiego oraz Prowincyi do nich należących z Jch Sukcessorami przyimuiemy, y do wszelkich Prerogatyw Stanowi Szlacheckiemu przyzwoitych *Capessendorum Bonorum & Honorum* przypuszczając, tychże przy Dziedzictwach, tak przez Oyca ich, iako y przez nich samych nabytych, *salvo prestando Reipublice super fidelitatem juramentò*, zachowuiemy, y teraznieyszą uchwałą, za zgodą Wszech Stanow uznaiemy, y *Diploma eo intuitu* z Kancellaryi Koronney wydać rozkażemy.

Indygenat Urodzonego Jozefa Gabaleona Salmoura.

92. **Z**Awdzięczając Wielkie zasługi w Rzeczypospolitey Nayprzewielebnieyszego Jmci X. Arcybiskupa Gnieźnieńskiego Prymasa Korony y W.X. Litt, iako też Wielmożnego Franciszka Bielińskiego Marszałka W. Koronnego, pierwszego Brata, a drugiego Wuia Urodzoney Graffowy z Lubieńskich Salmourowy Syna Jey, a Synowca y Wnuka *respectivè* dwóch wspomnionych Wielkich Mężow w Xięstwie Pedemontskim starożytnością Familii zaszczyconego, w Xięstwie Saskim Indygenat y Dobra znaczne mającego, do Indygenatu Korony Polskiej y W. X. Litt, oraz Prowincyi do nich należących, z Sukcessorami (ieżeli ich mieć będzie) przyimuiemy, y do wszelkich Prerogatyw Stanowi Szlacheckiemu przyzwoitych, *capessendorum Bonorum* za zgodą Wszech Stanow, *salvo prestando super fidelitatem Reipublice Juramentò & productione Documentorum Nobilitatem suam probantium* przed Pieczętarzami, ktore *ad Archivum Regni* podane bydź mają przypuszczamy, y *eo intuitu Diploma* z Kancellaryi Koronney wydać rozkażemy.

Indygenat Urodzonemu Pyrhys de Varille Szlacheicowi Francuzkiemu.

93. **M**Ając sobie doznana *in re Literaria indolem*, y pracowitą chęć do usług Publicznych Urodzonego Cezara
W
Pyr-

82
Pyrhysa de Varille Szlachcica Francuzkiego, Onego za zgodnym Panow Rad Naszych y Poslow Ziemskich zezwoleniem do Indygenatu *cum Successoribus* w Państwach Naszych Koronnych y Wielkiego Xięstwa Litewskiego za wyprobowaniem przed Kanclerzami Szlachectwa w Narodzie swoim przypuszczamy, y *eo intuitu Diploma* z Kancellaryi Naszey wydać rozkazemy, *salvo prestando super fidelitatem Reipublicae* przed temiz *juramentô*.

Indygenat Urodzonemu Jerzemu Bertrandowi.

94. **Z**Asługom niegdy Urodzonego Krzysztofa Bertranda Pułkownika, przez tak wiele Lat, w Woysku Rzpltey czynionym, ponieważ śmierć Jego w Akcyi pod Nadarzynem, pod czas przeszłego Bez Krolewia uprzedziła sposob należytey dla Osoby Jego nadgrody, przeto Sukcessorom Jego winną oswiadczać wdzięczność, Urodzonego Jerzego Bertranda Syna Jego, iako z Szlachetney Krwi Francuzkiej pochodzącego, za Rekomendacją Wielmożnego Augusta Xiążęcia Czartoryskiego, Woiewody Generała Ziem Ruskich, iako Generalnego Woysk Koronnych Regimentarza, do Indygenatu Polskiego, *et ad omnes Prerogativas*, ktore tylko prawdziwemu Indygenie Państw Rzpltey należą, przypuszczamy; nie wprod iednak *ad capefenda Officia et Beneficia* Rzpltey przychodzić ma, aż przed Kanclerzami Szlachetność Zagraniczną procedencyi swoiey Dokumentami, Nam y Rzpltey dowiedzie, y *prestabit super fidelitatem Reipublicae. Juramentum, eoq; intuitu Diploma* z Kancellaryi Naszey wydać rozkazemy.

Indygenat Urodzonych Riaucoura y Schmidta.

95. **Z**Ę wiele na tym należy Rzpltey, żeby Ludzi Cnotliwych y Maiętnych osobliwemi względami zaszczycać, Urodzonych Piotra Riaucoura z Synem Jędrzeiem, y Synowcem Jozefem Generałem Majorem w Woysku Lit. y Ludwika Biskupa Ptolomeyskiego, iako też Urodzonego Karola Schmidta *in Imperio* Szlachtą będących, *prout ex Diplomatus* ichże *constat*, Nam zasfuzonych, za powszechną zgodą do Indygenatu y Prerogatyw Szlachectwa w Koronie, W. X. Litt: y Prowincyach do Nas należących przypuszczamy, *et Capefendorum Bonorum capaces* mieć chcemy, *salvo prestando* przed Kanclerzami *super fidelitatem Reipublicae Juramentô*, y *eo intuitu Diploma* z Kancellaryi Naszey wydać rozkazemy.

Inyd-

838

Indygenat Urodzonego Szymona Corticellego.

96. **J**ako Przodkowie Urodzonego Szymona Corticellego Oberstleytnanta w Woysku Naszym, rodowitością Szlachećwa, znakomitością Urzędow sprawowanych w Kraiu swoim zaszczytzeni do Polski przeniosłszy się dawno, zawsze wierni Nam byli, tak My zgromadzone Stany, mając zalecone Dwudziestoczteroletnie tegoż Oberstleytnanta, tudzież Ojca Jego niepoślednie w Woysku Rzpltey zasługi, onego za Indygenę Korony Polskiej y W. X. Litt: powagą Seymu terażnieyszego uznaiemy, wszelkich swobod Szlacheckich pozwalamy, y Przywilej *eo nomine* z Kancellaryi Naszey Koronney wydać zlecamy, nie pierwey jednak, azby Autentyczne swego Szlachećwa pokazał wywody, y przyśięgę wierności Nam wykonał przed Wielmożnemi Kanclerzami.

Nobilitacya Urodzonych Hizow.

97. **P**Rzez wzgląd zawsze należyty na rekommendacyą Rządzących Woyskiem Naszym Koron: y W. X. Lit: mając sobie zaleconych przez Wielmożnego Xiążęcia Augusta Czartoryskiego Woiewodę y Generała Ziem Ruskich, iako Woysk Koronnych Generalnego Regimentarza, tudzież pamięć zasłużonych w Woysku Naszym Koron: Nam y Antecessorom Naszym, mianowicie pod Panowaniem niewygasłej Pamięci Jana III. Dom Urodzonych Hizow, do Kleynotu Szlachećwa Polskiego y należytych mu Prerogatyw przypuszczamy y domieszczamy Urodzonych Franciszka Oberstleytnanta w Regimentcie Gwardyi Naszey, Piotra Kapitańa Indziniera, Wilhelma Kapitańa w tymże Regimentcie Gwardyi, Sukcessorow Jana Pułkownika nie dawno zmarłego z Ichże Oboiey Płci Sukcessorami, tudzież Jozefa Kanonika Przemyckiego Brata Ich Rodzonego, zostawuiąc przy używaney Im dotąd Jeza w czerwonym polu Herbu Pieczęci, a dodaiąc na Chełmie rękę zbroyną, *salvâ Lege de Scartabellis sancitâ & præstando super fidelitatem Reipublicæ Juramentô*, przed Kanclerzami, którym Dyploma z Kancellaryi Naszey wydać rozkazuiemy.

Nobilitacya na Rekommendacyą Wielmożnego Xiążęcia Augusta Czartoryskiego Woiewody Generała Ziem Ruskich, iako Generalnego Regimentarza Woysk Koronnych.

98. **S**Tofuiąc się do Praw dawnych Authoryzuiących Powagę rekommendacyi Hetmanow czyli Generalnych Regimentarzy

mentarzew Woysk Obojga Narodow mairac sobie zaleconych przez Wielm: Xcia General:Regimen:Woysk Koron:zaffugami y Experyencyą *in re Militari* Urodzonego Ludwika Tolchsdorffa Pułkownika Regimentu Artylleryi Koron: w Wierze Katolickiey prawowierney będącego wraz z Synem, *extunc ad Jus Nobilitatis salvâ Lege de Scartabellis* przypuszczamy, *salvo super fidelitatem* Nam *prestando Juramentô*, a *Diploma eo intuitu* z Kancellaryi Naszey wydać rozkażemy.

Nobilitacya zasłużonych w Woysku Koron:

99. **M**Aiãc wzgląd na rekomendacyą Wielmożnego Augusta Xiążęcia Czartoryskiego, Woiewody y Generała Ziem Ruskich, iako Generalnego Woysk Koronnych Regimentarza, na fundamencie Prawa wyraźnego Nam y Stanom Rzpltey uczynioną, za Janem Majorem, y Alexandrem Kapitanem w Regimencie Piełzym Buławy W. Koron: Lindsayami Bracia rodzonemi, Katolikami, onych do Kleynotu Szlachełwa Polskiego, *salvo* iednak *Jure Scartabellatûs* przypuszczamy, & *prestando super fidelitatem Reipublice Juramentô*, y *eo nomine* Diploma z Kancellaryi Naszey wydać rozkazujemy.

Nobilitacya UU. Brzozowskiego, Nowickiego, Słomińskiego, Kozłowskiego, y Fontanny.

100. **M**Aiãc wzgląd na pilne y dawne *in Publico* zasługi Urodzonych Antoniego Brzozowskiego Pisarza Dekretowego, Ignacego Nowickiego, Jana Słomińskiego Metrykantow Kancellaryi Naszych Koron: Łukasza Kozłowskiego Sekretarza Naszego, tudzież Jakuba Fontanny, za rekomendacyą Wiel: Pieczętarzew Koronnych y Litewskich, tudzież niektorzych Woiewództw, onych z Potomstwem Ich *sexûs utriusque accedente Consensu Ordinum* do Kleynotu Szlachełwa Polskiego, & *Annexarum Provinciarum* przypuszczamy, y przyimujemy, *salvâ de Scartabellis Lege sancita*, & *prestando super fidelitatem Rei-Publice* przed Pieczętarzami *Juramentô*, którym *Diploma* z Kancellaryi Naszey wydać rozkażemy.

Zachowanie przy Prawach y Prerogatywach Szlacheckich Sukcessorow Urodzonego Jana Tatarowicza.

101. **M**Aiãc wzgląd na podeymowane usługi Woienne niegdy Urodzonego Prokopa, y długie *in variis subselliis* o
Sub-

83

Substancją Processa, iako też sposobienie się *ad quevis obsequia* Oyczyźnie Urodzonego Sebaſtyana Towarzysza w Woysku Koronnym Tatarowiczow, *abusum* Jana *Statûs Nobilitaris*, ktorego się dawno z uboſtwa y rożnych klęsk dopuścił znosiemy, y ażeby *Juri Nobilitari* Sukceſſorow Jego, tudzież *validitati* tranzakcyi wszelkich, *nihil præjudicet*, Seymu terażnieyszego mocą deklaruiemy. Inne zaś przeciwnie *Actus*, ieżeliby się gdziekolwiek znalazły, umarzamy, oraz tegoż Urodzonego Sebaſtyana Tatarowicza z oſobliwey uwagi *capacitatis ad usus Publicos*, do wszelkich Praw, Prerogatyw y zaſzczytow Szlacheckich *cum natis, & nascituris Successoribus* przypuszczamy.

Warunek Prerogatyw Stanu Szlacheckiego.

102. **J**Ako Prawo rowności y Urodzenia Szlacheckiego, chociażby w naywiększym uboſtwie, naypierwszym iest w tym Narodzie zaſzczytem; Tak lubo Urodzeni Frańciszek z Bracią ſwemi Łukowiczowie, Herbu Newlin, y Frańciszek Dobrzyński Herbu Jelita, dla ſtraty *per varias temporum calamitates*, przez Oycow ſwoich Fortuny y Dokumentow, w uboſtwie ſą urodzeni, że iednak Szlachetnemu Ich *in equalitate* (choćby dla uboſtwa *aliquem abusum Nobilitatis* uczynili) urodzeniu, żadney niepodpadaiącemu wątpliwości, ſzkodzić to *ad Prerogativas nobilitares* Im y Potomkom Onych nie ma, *Authoritate* Seymu terażnieyszego ogłaſzamy, y wszelkich od kogożkolwiek Impetycyi zakazuiemy.

Approbacya Przywileiu *Aurati Equitis*.

103. **M**Ając zaleconych w zaſługach Nayiaśnieyszich Antecessorow Naſzych, y Oſoby Naſzey Krolewskiej z Magiſtratu Krakowskiego Baltazara Hintza, Jozefa Feiſtenmantela, Jana Kozłowskiego, Macieia Baijera; z Magiſtratu Warszawskiego Frańciszka Wittoffa, Michała Sacreſſa, Pawła Andrychowicza, Jana Felixa Dulfuſa, Antoniego Fryza, y Kazimierza Czempińskiego, ktorych na ſzcześliwey Koronacyi Naſzey uczyniliſmy *Equites Auratos* z Łaski Naſzey, Przywiley Oſobom Ich dany, temu Honorowi y Prerogatywie ſłużący *preſenti Lege* approbuiemy *ad normam* Konſtytucyi *Anni 1676.* za Jana III. Seymu *Coronationis*.

Wyiazdu za Granicę Pozwolenie.

410. **P**onieważ ſłabość zdrowia Wielebnych Xiążęcia Teodora Czartoryskiego, Poznańskiego, Jozefa Zaſuſkiego

86
Kiowskiego, Adama Krasńskiego Kamienieckiego Biskupow,
J. W. Jana Branickiego Kasztelana Krakowskiego Hetmana W.
Koronnego. Wielmożnych Ignacego Twardowskiego Kaliskie-
go, Jozefa z Tenczyna Ossolińskiego Wołyńskiego, Piotra Sa-
piehy Smoleńskiego, Stanisława Bernarda Gozdzińskiego Pod-
laskiego, Konstantego Plattera Mściwawskiego, Jana Augusta
Hilzena Mińskiego Woiewodow, Jozefa Hilzena Kasztelana
Inflantkiego, Urodzonego Rafała Gurowskiego, Kasztelana
Przemęskiego, niemniej Wielmożnego Ignacego z Kozielska
Ogińskiego Marszałka Wielkiego W. X. Litew: do dalszych
Rzeczy-Pospolitey usług wyciąga kuracyi u wod zagranicznych,
przeto *accedente omnium ordinum consensu*, tymże rzeczonym Wie-
lebnym, Jasnie Wielmożnemu, Wielmożnym, y Urodzone-
mu, *cum beneficio Suspensionis, in Judiciis Majoris Minorisve
subsellij in causis Personalitatem requirentibus*, mianowicie od
czasu realnego Ich wyjazdu za Granicę, aż do czasu następu-
jącego Seymu, odiazdu tegoż dozwalamy. Rowneż Wielmożne-
mu Jozefowi z Dowoynow Sosłohubowi Woiewodzie Witeb-
skiemu zyskującemu pozwolenie, do Grodu Witebskiego za Sur-
rogata Urodzonego Kazimierza Łuskię Podstolego Witebskie-
go mieć chcemy. Nie mniej Wielmożnemu Jozefowi Lubar-
towiczowi Xiążęciu Sanguszkowi Marszałkowi Nadwornemu
W. X. Litt: *simile* dozwalając *Beneficium*, za Surrogata do Grodu
Krzemieńskiego Urodzonego Celestyna Czaplica Podczaszego
Kiowskiego deklaruiemy. Tudzież Wielmożnemu Pawłowi
Mostowskiemu Wojewodzie Pomorski: Staroście Skarszewskiemu
wyjazdu dozwalając za Granicę z podobnymże Dobrodziey-
stwem dla Administrowania sprawiedliwości w Grodzie Skar-
szewskim wyznaczamy za Surrogata Urodzonego Michała Prze-
bendowskiego Chorążego Woiewodztwa Pomorskiego; Na ko-
niec Urodzonym Jozefowi Ossolińskiemu Staroście Sandomierskie-
mu, Fryderykowi Moszyńskiemu Staroście Nowokorczyńskie-
mu, Jozefowi Mniszchowi Staroście Sanockiemu, Adamowi
Krasńskiemu Staroście Ciechanowskiemu za zezwoleniem Na-
szym do odwiedzenia Krajow Zagranicznych iadącym rownież
dozwalamy *suspensionis* Dobrodzieystwo, y za Surrogatow mia-
nowicie do Grodu Sandomierskiego Urodzonego Macieja
Skorupkę Podczaszego Drohickiego, do Grodu Nowokorczyń-
skiego Urodzonego Łukasza Moszyńskiego, Łowczego Radom-
skiego, do Grodu Sanockiego Urodzonego Jozefa Malickiego,
Chorążego Sanockiego, do Grodu Ciechanowskiego Urodzone-
go Jozefa Piegłowskiego Chorążego Ciechanowskiego Surroga-
tami mianuiemy.

Wnieście

87

Wniesienie się *ad Curiam Romanam* o Kanonizacyę, y Beatyfikacyą Stanisława Papczyńskiego.

105. **Z** Akładając wielką ufność uszcześliwienia Rzeczy-Pospolitey w Intercessyi Sług Bożych za Nami, starać się będziemy wniesć Instancją do Stolicy Apostolskiej o Kanonizacyą Błogosławionych Jana Kantego, Jana z Dukli, Kadłubka de Rosis, tudzież Beatyfikacyą Cudami słynącego Polaka Stanisława Papczyńskiego Fundatora Zakonu Kleryków Regularnych *sub Titulo Immaculate Conceptionis Beatissime Virginis Marię y Andrzeia Bobolego Societatis Jesu.*

Deklaracya Seymikow Relacyinych w Woiewodtwach, y Ziemiach Prowincyi Koronnych.

106. **Z** Achowując dawny zwyczaj doniesienia Woiewodztwom, Ziemiom y Powiatom o ustawach Seymowych, czas Seymikow Relacyinych tymże Woiewodztwom y Ziemiom w Prowincyach Koronnych wedle żądzy przytomnych Posłów deklarujemy, iako to: *Woiewodztwu Krakowskiemu* na Deputackie czyli *in casum* Extraordynaryinego Seymu na Poselskie Seymiki. *Xięstwom Oświęcimskiemu y Zatorskiemu* na Deputackie Seymiki. *Woiewodztwom Poznańskiemu y Sandomierskiemu*, na Seymiki Deputackie, czyli *in casum* Extraordynaryinego Seymu na Seymiki Poselskie. *Kaliskiemu* wraz z *Poznańskim. Sieradzkiemu* we dwa tygodnie po odprawionych Seymikach Gospodarskich *respectiue* Powiatowych, to jest *pro 24. Septembris* w Roku następującym w Szadku. *Ziemi Wieluńskiej* *similiter* iak Woiewodztwom *Poznańskiemu y Sandomierskiemu. Woiewodztwom Łęczyckiemu* również, iak Woiewodztwom *Poznańskiemu y Sandomierskiemu. Brzeskiemu Kujawskiemu* także iako y *Łęczyckiemu. Kiowskiemu* *pro 22. Aprilis* w Roku nadchodzącym. *Inowrocławskiemu* wraz z Woiewodztwem *Brzeskim Kujawskim. Ziemi Dobrzyńskiej* na Seymiki Deputackie. *Woiewodztwu Ruskiemu*, to jest Ziemiom *Lwowskiej, Przemyśkiej y Sanockiej* z Powiatem *Zydaczewskim* *pro 22. Aprilis* w Roku nadchodzącym. *Ziemi Halickiej* tak, iako y Woiewodztwu *Sandomierskiemu. Ziemi Chełmskiej* równie z *Halicą. Woiewodztwu Wołyńskiemu* nazajutrz po odprawionych Seymikach Elekcyinych Woiewodztwa tegoż w *Łucku*, to jest *pro 15. Junii. Woiewodztwom Podolskiemu* na Deputackie, czyli najpierwsze Poselskie. *Lubelskiemu* *pro die 30. Januarii* w Roku następującym. *Bełzkiemu* na Deputackie, *Płockiemu* *similiter* na Deputackie,

tackie, czyli nayıpierwsze Pofelskie. *Woiewodztwu Mazowieckiemu* iako to: *Ziemi Czerskiej pro Feria quarta post Dominicam misericordie. Ziemi Warszawskiej pro Feria secunda post Dominicam conductus Pasche, Ziemi Wiskiej,* na nayıpierwszy Pofelski; *Ziemi Wyszogrodzkiej* także na nayıpierwszy Pofelski, *Ziemi Zakroczymskiej* na Deputacki, *Ziemi Ciechanowskiej,* także na Deputacki. *Łomżyńskiej, Rożańskiej, Lwskiej y Nurskiej* Ziemiom, rownie iak *Ziemi Wizkiej* na nayıpierwsze Pofelskie *Seymiki. Woiewodztwu Podlaskiemu,* utpote: *Ziemiom Drohickiej, Mielnickiej, y Bielskiej* na *Seymiki Deputackie,* lub nayıpierwsze Pofelskie. *Woiewodztwu Rawskiemu* nempe: *Ziemi Rawskiej* na nayıpierwszy Pofelski, *Ziemi Sochaczewskiej* na Deputacki, *Ziemi Gostyńskiej* iak dla *Rawskiej,* na nayıpierwszy Pofelski, *Seymiki. Woiewodztwom Chełmińskiemu,* na *Generał boni Ordinis,* na ktoren z *Kancellaryi Naszey Koronney* Uniwersał wydany będzie. *Malborskiemu* wraz z *Woiewodztwem Chełmińskim. Braclawskiemu* na *Seymik Deputacki. Pomorskiemu,* iak *Chełmińskiemu. Czerniechowskiemu* rownie iak *Braclawskiemu,* na *Seymik Deputacki.* naznaczamy.

Szkoła Rycerska.

107. **K**iedy krotkość dni Seymu terażnieyszego przy wielości y innych Materyi Projektu dokładnego do ustanowienia y uregulowania Szkoły Rycerskiej ułożyć niedozwolila, więc tę Materiją tak dla Kraju požadaną, *inter primæva* do Seymu przyzłego *negotia* w *Recess* puszczamy.

Pretensye Domow.

Jablonowskich, Lubomirskich y Sukcessorow niegdys *W. Rybińskiego* *Woiewody Chełmińskiego.*

108. **P**retensye Domu Wielmożnych *Jablonowskich* do Rzeczypospolitey miane względem *Summ* przez niegdys *J. W. Jablonowskiego* *Kasztelana Krakowskiego* *Hetmana Wielkiego Koronnego* na zapłatę *Woysku Koronnemu* wydanych, iuz *Konstytucyami Roku 1703. tudzież 1718. y 1726.* w *recessach* umieszczone, że dla szcuplego *Seymowania* terażnieyszego czasu nie mogąc *likwidacyą* onych do skutku przywieść, odsyłamy w *recess* do przyzłego *Seymu.* Podobnie rekompensę za *Szybę Solną* *Kunegunda* zwaną *Domowi Urodzonych Lubomirskich* w *Konstytucyi 1726.* *wzmiankowaną,* do następującego odkładamy *Seymu.* Także *pretensyą* *Sukcessorow* niegdys *W. Jakuba Rybińskiego* *Woiewody* *Cheł-*

46

Chełmińskiego y Generała Artylleryi Koronney w Konstytucyi 1726.
wytkniętą do przyszłego w recess puszczamy Seymu.

Recess do drugiego Seymu. *Desideriorum*
Woiewodztw, Ziem y Powiatow.

109. **P**Onieważ na terażnieyszym Seymie dla krotkości czasu, y
Spraw Publicznych, *Desideria* wszystkie Woiewodztw,
Ziem, y Powiatow Koronnych y W. X. Litewskiego zupełnego sku-
tku wziąć nie mogły, tedy wszystkie Materye na terażnieyszym
Seymie nie umieszczone, *per recessum* do przyszłego Seymu Ordy-
naryinego, odkładamy; oraz złożenie Seymu Extraordynaryinego
precedente Senatūs Consilio ieżliby iakowe *ingruentes necessitates*
wyciągały, w Mocy Naszey zostawuiemy.

Rezydenci do Boku Jego Krolewskiej M Ci
do przyszłego Seymu.

Z A C Z Y N A I Ą C

A Die ima Januarii 1763, ad ultimam Martii Anni ejusdem.

Nayprzewielebnieyszy w BOGU Xiążę JMé Prymas

Jaśnie Wielmożny Kasztelan Krakowski,

Wielmożny Kasztelan Poznański

Urodzony Kasztelan Sandecki

A Die ima Aprilis ad ultimam Junii.

Tenże Nayprzewielebnieyszy Xiążę JMé Prymas

Wielmożny Woiewoda Krakowski,

Wielmożny Kasztelan Sandomirski.

Urodzony Kasztelan Międzyrzecki.

A Die ima Julii ad ultimam Septembris Anni ejusdem.

Przewielebny Xiądz Arcy-Biskup Lwowski.

Wielmożny Woiewoda Poznański.

Wielmożny Kasztelan Kaliski.

Urodzony Kasztelan Wiślicki.

A Die ima 8bris ad ultimam Decembris Anni ejusdem.

Tenże Przewielebny Xiądz Arcy-Biskup Lwowski.

Wielmożny Woiewoda Wileński.

Wielmożny Kasztelan Woynicki.

Urodzony Kasztelan Biecki.

A Die ima Januarii Anni 1766. ad ultimam Martii Anni ejusdem.

Przewielebny Xiązę Biskup Krakowski.

Wielmożny Woiewoda Sandomierski.

Wielmożny Kasztelan Gnieźniński.

Urodzony Kasztelan Rogoziński.

A Die ima. Aprilis ad ultimam Junii Anni ejusdem.

Tenże Przewielebny Xiązę Biskup Krakowski.

Wielmożny Kasztelan Wileński.

Wielmożny Kasztelan Sieradzki.

Urodzony Kasztelan Radomski.

Y

A Die

A Die 1ma Julii ad ultimam Septembris Anni ejusdem.

Wielebny Xiądz Biskup Kujawski.
Wielmożny Woiewoda Kaliski.
Wielmożny Kasztelan Łęczycki,
Urodzony Kasztelan Zawichostki.

Hiacynt Natęcz Małachowski Podstoli Koron: Ssta Piotrkowski
Marzatek Koła Rycerskiego, mpp.
Antoni Ostrowski, Biskup Kujawski y Pomorski.
Ignacy z Skrzypna Twardowski Wda Kaliski Deputat do Konstyt:
z Senatu z Prowincyi Wielko-Polskiej.
Ignacy Cetner Wda Belz: Dep: do Konstyt: z Prow: Mało-Polsk.
Jozef Dawoyna Sołłohub Wda Witebski Deputat do Konstytucyi z
Prowincyi W. X. Litt.
Antoni z Głogony Kossowski Gene: Woysk Koron: Posel Wdzstwa
Brzesk: Kujaw: y Dep: do Konstyt: z Prow: Wielko-Polskiej.
Jan Chryz: Krajewski Instyg: Koron: Posel Wdzstwa Płock: y Dep:
do Konstyt: z Prow: Wielko-Polskiej mpp.
Stanisław Lubomirski Strażnik W. Koron: Posel Wdzstwa San-
domierskiego. Deputat do Konstyt: z Prow: Mało-Polskiej.
Tadeusz Dzieduszycki Podkomorzy y Posel Ziemi Halic: z Pro-
wincyi Mało-Polskiej do Konstyt: Deputat.
Antoni Tyzenhauz Koniuszy W. X. Litt: Posel z Pow: Grodzień:
Deputat do Konstyt: z Prowincyi W. X. Litt.
Jozef Sosnowski Pisarz Polny W. X. Litt: Ssta y Posel Wdzstwa
Brześćciań: Deputat do Konstyt: z Prowincyi W. X. Litt.
Wincenty Czarny Zawisza Łowczy Wdzstwa
Łęczyckiego Podkom: Nadwor: J. K. Mci
Sekretarz do Konstytucyi.

91-20

KONSTYTUCYJE

WIELKIEGO XIĘSTWA LITEWSKIEGO

na tymże Seymie

KORONACYI KROLA JMCi

o Czynieniu dyspozycyi Skarbowych

extra Cadentias.

1. **K**ommissya Skarbowa, ażeby w Rozrządzeniu Ekonomicznych interesów nieustanną *pro commodo* Skarbu czynić mogła dyspozycyą, stosując się we wszystkim do Koronney Kommissyi, ustanawiamy takową Radę Ekonomiczną *extra Cadentias* w liczbie trzech Osob, dla rezolwowania y dysponowania Skarbowych nadarzanych interesów przez umowionych *è medio sui* Skarbowych Kommissarzow w Mieście Grodnie sprawowaną mieć chcemy.

Prorogacya czasu do wykonania juramentu
Lustratorow Starostw.

zdo. **W**Yznaczeni do Lustracyi Starostw Lustratorowie ponieważ niektórzy dla nadchodzących Sejmików Ziemskich w zieczaniu na dniu pierwszym *Februarii* do Grodow w tych Woiewodztwach y Powiatach gdzie Starostwa leżą, trudność mieć mogą; zaczym wykonanie takowego juramentu w Roku następującym 1765. *ad primam Martii* przedłużając mieć chcemy, aby *intra spatium* od pierwszego *Februarii*, do pierwszego Marca *ad presens prorogatum* a naydaley *prima die mensis Martii* takowy jurament *in ordine* expedyowania zaleconey funkcyi w Grodzie tegoż Woiewodztwa lub Powiatu, gdzie *extendetur* Lustracya, *prævio* na wykonanie takowego juramentu w Kancellaryi *testimonio* był wypełniony.

Czopowe y Szeleżne Woiewodztwa Wileńskiego, Nowogrodzkiego, Brzeskiego Litewskiego,

Wilkomirskiego y Grodzieńskiego Powiatow,
tudzież Xięstwa Zmuydzkiego.

310. **P**ensye w Wielkim Xięstwie Litewskim na Buławę Wielką y Polną, tudzież na Dygnitarzow, Offycyalistow Woyskowych, y Largicye Rycerstwu *ex mente* Konstytucyi Roku 1717, naznaczone, y z niżej opisanych Poborow *idque* na pensyą Buławy Wielkiej, y na exsolucyą Pensyi Offycyalskich, tudzież na Akkomodacyą Rycerstwa, z Czopowego y Szeleźnego Woiewodztwa Wileńskiego, Siedm-
dziesiąt tysięcy Złotych Polskich; z Czopowego Szeleźnego Woiewodztwa Nowogrodzkiego, Sześćdziesiąt pięć tysięcy; z Czopowego Szeleźnego Woiewodztwa Brzeskiego Litewskiego, Trzydzieści tysięcy Złotych; z Czopowego Szeleźnego Powiatu Wilkomirskiego Piętnaście tysięcy Złot: Pol: wybierane; a na Buławę Polną, z Czopowego Szeleźnego Powiatu Grodzieńskiego, Czterdzieści tysięcy; a z Czopowego Szeleźnego Xięstwa Zmuydzkiego, Czterdzieści tysięcy Złot: Pol: takż wybierane, żeby *abhinc* w Roku przyszłym 1765. od zaczynającej się Raty Marcowej, ze Skarbu Litewskiego dwoma Ratami w czasie Konstytucyą 1717. Roku wyrażonemi, tak na Buławę Wielką y Polną, iako też Dygnitarzom y Offycyalistom Woyskowym podług Konstytucyi Roku 1717. punktualnie wypłacone, a na Akkomodacye Rycerstwa y Largicye straconym, Czterdzieści sześć tysięcy Złotych Polskich *sancito* teyże Konstytucyi naznaczone, aby w Skarbie Litewskim do dyspozycyi *supra id contingens* od Kommissyi Woyskowej zachodzących, składane były postanawiamy. A takowe dotąd z pomienionych Woiewodztw y Powiatow, oraz z Xięstwa Zmuydzkiego Czopowego, Szeleźnego Prowenta, ażeby do Kommissyi Skarbowey należały, mieć chcemy; dając moc teyże Kommissyi w Woiewodztwie Wileńskim, Nowogrodzkim, y Brzeskim Litewskim, oraz Wilkomirskim y Grodzieńskim Powiatach, tudzież w Xięstwie Zmuydzkim importancyi Czopowego Szeleźnego wybierania, niemniej w Miastach Wilnie, Nowogrodku, Brześciu Litewskim, Wilkomirzu, Grodzie, y Rosieniach, takowego podatku sprawiedliwym Instruktarzem uregulowania, który *juxta constitutum* Skarbowey Kommissyi od wszystkich kotłow, szynkow, trunkow przywożnych y innych *ex genere* Czopowego Szeleźnego y Sołowego wybieranych dotąd podatkow, aby *abhinc nullo excepto* był wypłacany, dla pomnożenia Skarbu Rzeczypospolitey, postanawiamy. W Aptekach zaś y Klasztorach, aby żadnych trunkow *ullo Titulo* nieszynkowano y nieprzedawano *injungimus*. A lubo Konstytucya Roku 1717. w Mieście Wilnie sześć kotłow na Juryzdyce Montwidowskiej, y trzy kotły na Werkach, od podatku Czopowego uwolniła, iednak

93.

zważając z tą znaczną Skarbu publicznego szkodę, *presenti lege* trzy tylko na Werkach kotły, do robienia na nich y szynkowania tamże nieprzewożąc do Wilna na szynk trunkow, iako przez odległość miejsca *prejudicium* Po orowi Czopowego z Miasta Wilna nieczyniące, *circa präteritam libertationem*, zostawujemy; a zaś z Kotłów na Juryzdyce Montwidowskiej aby rowny iak w całym Mieście płacony, y *ad erarium publicum* wybierany był podatek naznaczając, Kommissyi Skarbowey zalecamy, aby umiarkowawszy *proportionatam designationem census Annualis* dla Possessorow Juryzdyki Montwidowskiej corocznie *in hujuscemodi recompensam* punktualnie wypłacała. *Eoque intuitu veteres* w tym mieście *in prejudiciū* Skarbu Czopowego Szeleżnego *abusus* znalazając, *omnis tituli* excepcye y libertacye kassujemy, generalny podatek od wszystkiego, cokolwiek *ad naturam* Czopowego y Szeleżnego ściągac się może, *nullo excepto* w Mieście Wilnie y wszystkich onego Przedmieściach, *similiter* w Nowogrodku, Brześciu, Grodnie, Wiłkomirzu y Rosieniach rozściągając *plenam in hac re* dysponowania *potestatem*, tudzież przestępnych sądzania, Kommissyi Skarbu Litewskiego naznaczamy.

Kommissya Woyskowa w Wielkim Xięstwie Litewskim.

4to. **L**ubo przez rekognicyą chwalebnych postępkow WW. Hetmanow W. Massalskiego Kasztelana Wileńskiego, y W. Sapiehy Woiewody Połockiego Konstytucya *novelle legis* Seymu *Convocationis* Roku 1764. *ad instantiam* na ow czas Prowincyi Litewskiej, zachowała tychże Hetmanow przy dawnych Prawach y Prerogatywach, a mianowicie według opisu Konstytucyi 1717. iednak gdy Prowincye Koronne *indissolubili nexu* z Prowincyą W. X. Litt: złączone, porownania Praw, y Prerogatyw Władzy Hetmańskiej w teyże Prowincyi, ze swoiem i przez Instrukcyą Woiewodztw, Ziem y Powiatow, na teraznieyszym Seymie dopominały się; zaczynam sądzac za rzecz sfluszną, mieć ią w nieodmiennych między Prowincyami Kardynałnych Prawach y Prerogatywach, Kommissyą Woyskową według Reguł do takoweyże Kommissyi Koronney wspomnioną Konstytucyą *Convocationis & modernâ lege* przepisanych w Prowincyi W. X. Litt: postanawiamy. Do ktorey WW. y UU. Kommissarzow *ex Senatorio ordine* J. W. Michała Ogińskiego Woiewodę Wileńskiego, W. Jana Horaina Kasztelana Brześciańskiego; z *Stanu Rycerskiego* UU. Jozefa Sosnowskiego Pifarza Polnego W. X. Litt. Antoniego Zabiellę Łowczego W. X. Litt: Stanisława Odachowskiego Ciwuna małych

Derwian, Starostę Botockiego, Tadeusza Narbutta Porucznika Petyhoriskiego, Michała Paca Sta Ziołowskiego Generała Majora, Franciszka Bittowta, Oberšteleytnanta Regimentu Koronnego Buławy Polney W. X. Litt: Michała Horaiina Horodniczego Wileńskiego, Oberšteleytnanta Regimentu Buławy Wielkiej W. X. Litt: oraz miejsce dla niej w Mieście Grodnie naznaczamy. Ktoey się pierwsza Kadencya *pro hac sola vice die 25. Febr:* w Roku przyszłym 1765. zaczynać ma. Następuiące zaś wszelkie Kadencye aby wraz z Skarbowey Kommissyi Kadencyami zaczynały się y kontynuowane były postanawiamy. Penſye tymże Kommissarzom rowne z Kommissarzami Kommissyi Skarbowey W. X. Litt: naznaczamy.

Seymiki Elekcyjne Deputackie y Ziemskie.

510. **Z** Agęszczone Woiewodztw y Powiatow przez zrywanie Seymikow *abusus*, iako powszechną znayduią iedno-myślność, ażeby w Seymikowych Elekcyach Deputatow y Urzędnikow Ziemskich *pluralitas* głosow skutki Rad *ad normam* dawnych Praw stanowiła, tak dogadzając naybardziej. nalegaiącey ugruntowania sprawiedliwości potrzebie, znosząc *abusum* zrywania tych Seymikow, y reassumuiąc Konstytucyą 1613. Roku, mieć chcemy y ustanawiamy: ażeby Seymiki Elekcyjne Deputatow, y Ziemstw, a w Xięstwie Inflantkim, Kommissarzow do Kommissyi Skarbowey, y Ziemskich Urzędow, *pluralitate suffragiorum* konkludowane były; na ktorzy Ci tylko, ktorzy prawdziwie według dawnych Praw są w swoim Woiewodztwie lub Powiecie, *benè nati & Possessionati*, moc dawania *suffragiorum* mieć będą.

Do Urzędow zaś Ziemskich Possessye według świezey Konstytucyi Seymu *Convocationis*, a do funkcyi Deputackiey przed Rokiem Dziedziczne, lub zastawne maiący, obierani bydź maią. *Ad activitatem dandi suffragii* lat ośmnaście zupełnych, *ad capacitatem* zaś bydź obranym Urzędnikiem, lub Deputatem, lat dwadzieścia trzy skończonych *salvis modernis Possessoribus* mieć powinien. Oppozycye zaś przeciwko tym, ktorzyby pod procederem Prawnym, *ex liquido debito* wynikającym, czyli pod Kondemnatami, lub *crimine notati vel convicti* byli, albo też possessye nie według Prawa mieli, założone, zachowane bydź maią; y gdyby przeciwko takowym objekcyom y excepcyom był kto obranym do funkcyi Deputackiey, nazaiutrz po ufundowanym Trybunale, za wniesieniem z Obicyentem *experiri* powinien będzie; a Trybunał za dowodem słusznie czynionych *eiusmodi* na Seymikach objekcyi, takowego Deputata *ab officio & ab omni* na lat trzy *activitate amovere*

95
tenebitur, któremu wykonany jurament na Seymiku w tey mierze *suffragari* nie będzie mogł. A jeżeliby *obiciens* niesprawiedliwą czynił obiekcyą, rowneyże podlegać ma karze. A chociażby podczas Seymiku przy obieraniu Deputatów niebyło Kondemnatami obiekcyi, takowe iednak czterema Niedzielami przed Seymikiem otrzymane a w Trybunale zarzucone od funkcyi go oddalać powinny. Porządek zaś Seymikowania ma być takowy: Jż w dzień Prawem naznaczony, *in solito loco* nieprędzey iak o godzinie osmey zrana, zebrawszy się na Seymik, mieysca swoje koło stołu Urzędnicy zasiąść, a *Nobilitas* nie cisnąwszy się do stołu, *stalla* Urzędnikow otoczywszy, Seymikować zaczną; y takowy Seymik przez pierwszego Senatora Swieckiego, a w niebytności Senatora, przez pierwszego Urzędnika przytomnego zagaiony, *Et sub praesidentia* onego, nie obierając iuż odtąd Dyrektorow Seymiku, odprawowany być powinien. A że Stany Rzeczypospolitey w związku Generalney Konfederacyi, *ad mentem* kojunkcyi Konfederacyi Litewskiej z Koronną, Konstytucyą terażnieyszą potwierdzoney zostawać nieprzeftają, *exinde* na następujących *proximè* Seymikach Elekcyjnych Deputackich y Ziemskich, oraz dalszych, poki Exwinkulacya wspomnioney Konfederacyi nie nastąpi, nie iuż pierwszy Urzędnik, własnego Woiewodztwa lub Powiatu, lecz Marszałek Konfederacki tegoż Woiewodztwa czyli Powiatu Seymik zagaiać, y mieysce Dyrektorskie zasiadać ma; co iednak Senatorom w zagaieniu Seymikow, y zasiadaniu mieysca Dyrektorskiego w swoich Woiewodztwach *praedjudicare* nie powinno. Na których Seymikach porządek, zagaiać y przydować mających, ma być ten: w Woiewodztwach: Woiewoda, Kasztelan, Podkomorzy, Starosta Sądowy, któremu to mieysce do zasiadania naznaczamy, Chorąży y inni porządkiem Statutu opisani; w Powiatach: Marszałek, Podkomorzy, Starosta, Chorąży, y inni podług Porządku Statutowego; a Cywuni Wilcniński, Trocki, y Zmuydzcy, po Senatorach przed innemi Urzędnikami mieysce mieć będą. Sposob zaś kreskowania się *super pluralitatem* na Seymikach (ażeby było bez praktyk y inkoweniencyi, y ażeby do onego ci, co wotować niepowinni, nie mieřzali się) Woiewodztwa y Powiaty sobie ułożą. Jednak żeby *realis connotatio suffragiorum* była, tak przydujący, iako też pierwsi Urzędnicy (ktorych czterech *ex ordine* przytomnych przy przydującym zasiadając, *Vota* razem z przydującym konnotować, *in attendentia Et vigilantia* dalszych Urzędnikow, a *pluralitate* przydujący promulgować będą powinni) wykonać jurament mają na Seymiku, *super iustam connotationem Et promulgationem suffragiorum*; co y Marszałkowie Konfederaccy na następujących Seymikach wykonać mają. A gdy iuż którym przy-

96
dzie raz *ex ordine* przyśiądz na którym Seymiku, tedy na innych przyśięgać nie będą obligowanemi; dowod zaś takowey wykonaney przyśięgi ma bydź, w Kancellaryi Grodzkiej zapisany, do ktorey y *suffragia* Obywatelow przez nich samych podpisane lub przez prezydującego, y czterech Assessorow konnotowane po każdym Seymiku *ad Acta indilate* oddawane będą, *Et vigore ejusmodi Laude* My Krol Przywileie dawać będziemy; a za otrzymanymi Przywilejami, w Ziemstwie lub w Grodzie Woiewodztwa lub Powiatu swego *Privilegiati* Urzędnicy Ziemscy przyśięgę wykonają, *Et officii suis fungentur*.

A iezliby kto dawszy *suffragium* iednemu do Urzędu Ziemskiego, a dwom do funkcyi Deputackiej, ważył się innemu do tegoż Urzędu, lub do Deputacyi znowu *vota* dawać, y zapisywać *suffragia*, takowego krefki akceptowane, y na żadnego Kandydata *ad suffragia* mieszczone bydź nie mają; a Kandydaci swoich krefek po zapisaniu onych na drugiego wlewać mocy mieć nie będą. Obrani Deputaci y kredensowani, dla uniknienia tumultow przedtym na ufundowaniu Trybunałow praktykowanych, y wielu inkonwencji, zaraz na miejscu Elekcyi nicodstępnie *in facie* Woiewodztwa y Powiatu, przed pierwszym Senatorem Swieckim, lub *in absentia* onego, przed pierwszym Urzędnikiem zagajającym y innymi czterema *ex ordine* przytomnemi przyśięgę Prawem opisaną wykonać mają, ktora przyśięga do Kredensu inserowana, bydź powinna, y *ad acta proprii Districtus* podana; a iezliby się iednego dnia Seymik Deputacki nie skończył, tedy drugiego dnia kontynuowany, a koniecznie w trzecim naydaley, konkludowany bydź powinien, po którym skończonym zaczynać się Seymiki Gospodarskie *in crastino* będą. O bezpieczeństwie zaś Seymikow y Osob nań przyeżdżających, iako y wwszystkich Zjazdow, tak dawne, iako y Seymu *Convocationis* Prawo ponawiamy, *superaddendo* aby na pomienionych Seymikach, Zjazdach, *Et ubique locorum* żaden z Obywatelow nikogo *lesivis verbis* lżyć, infestować, na pojedynki Prawami Bolkiem y Swieckiem zakazane, y *specialiter* Statutem W. X. Litt: zabronione, przez się lub subordynowane osoby wyzywać, prowokowanych *aggredi* nie ważył się, *sub irremissibili pena pro lesione* skomatycznemi słowy, *sessionis turris Civilis* Sześciu Niedziel, a za wyzwanie, tumulty, y aggressyę, lub dobycia Szabel, w czasie Seymiku, Niedziel Dwunastu *in fundo* w Sądzie Grodzkim, *ad instantiam injuriati precisa appellatione decernenda*.

Opisanie Sadowey Sprawiedliwosci, czas zaczy- nania Trybunału y sądzenia onego.

6to. **P**onieważ czas wyznaczony sądzenia Trybunałów na każdej Kadencyi po Niedziel Dwadzieścia był wcale niedostarczający na rozśądzenie spraw licznie namnożonych w Prowincyi W. X. Litt: Więc pragnąc tey nayszczynliwiejszey potrzebie, podług powszechnych żądź zupełnie dogodzić, *presenti lege* stanowimy: Jż Woiewodztwa y Powiaty obierając *pluralitate wotorum* sposobem teraz opisanym w czasie przyzwoitym Deputatow, po dwoch mają kredensować, iednego na Kadencyą Wileńską, a drugiego na Kadencyą Ruską; Xięstwo zaś Zmuydzkie odtąd czterech ma wysyłać, *idque* dwoch na Kadencyą Wileńską, a dwoch na Ruską, z których pierwsi na Kadencyą do Wilna ziadą, y w pierwszy Poniedziałek po Świętym Stanisławie Biskupie, obrawszy Marzałka *solita praxi*, Sądy głównego Trybunału przez Niedziel Dwadzieścia dwie nieprzerwanie sądzić będą; do ktorego obrania Marzałka obrani Deputaci Ruskiey repartycyi, ktorzy się w Wilnie naydować będą, *suffragia* dawać mają. Po ktorey Kadencyi skończoney ciz Deputaci, iuz do sądzenia Kadencyi Ruskiey obligowani nie będą, ale tylko Marzałek Trybunału Głównego w Wilnie obrany, z Deputatami na Ruską Kadencyą od Woiewodztw y Powiatow destynowanemi, na pierwszy Poniedziałek po Trzech Krolach do Nowogrodka, lub Mińska podług alternaty przypadającej, ktora od Mińska zaczynać się ma, ziechać, y *similiter* przez Niedziel Dwadzieścia dwie w tymże Trybunale przydować, y Sądy Trybunału Ziemskiego *non interruptè* sądzić *tenebitur*, ażeby *sitientes iustitiam* tym przedszą sprawiedliwość utrzymać mogli. Pisarzami Trybunałskimi nie mają być iuz odtąd Pisarze Ziemscy, ale Deputaci *per Turnum* Woiewodztw y Powiatow, każdego Roku na każdej Kadencyi zaczynając one od Woiewodztwa Wileńskiego, Pisarzow Trybunałskich Urząd sprawować powinni, wykonawszy zwykły Pisarzom jurament, a po skończoney Kadencyi *Acta* Trybunałskie zintroligowane, y porządnie zregestrowane Pisarzowi Ziemskiemu mieysca sądzącego się Trybunału oddawać mają.

Podskarbiowie zaś Trybunałscy na każdej Kadencyi dawnym zwyczajem obierani być powinni.

Trybunał Duchowny.

7mo. **T**rybunał Duchowny dotąd na Kadencyi Wileńskiej we Wtorki sądzący się, ponieważ Trybunałowi Ziemskiemu

90.
niu do sądzenia się był przeszkodą; przeto po skończonym Trybuna-
le Ziemskim w Wilnie, wyznaczeni przez Marszałka Koła
Wielkiego w liczbie sześciu Deputaci, z sześciu Deputatami Ducho-
wnymi, których Kapituła Wileńska trzech, Zmuydzka dwóch, a
Smoleńska jednego wyznaczać będą, złączywszy się y Marszałka
Swieckiego obra wszy *ex medio sui*, Sądy Trybunału *compositi Judicii*
przez Niedzielę szcście nieprzerwanie sądzić będą. A lubo Trybunał
Duchowny Konstytucją 1726. *stricto* obwarowany iakie sprawy są-
dzić ma, a których przywłaszczać nie powinien; iednak ponieważ
per abusum tegoż Prawa *prejudiciosè contra prescriptum Legis* wiele
spraw przywłaszczal; zaczym *insistendo* teyż Konstytucyi, ażeby
Trybunał Duchoway *abhinc* żadnych spraw *ad suum forum* nie na-
leżących *sub nullitate Decretorum* nie przyjmował, warujemy. A
gdz eby w nim *paritas vatorum* zachodziła, takowa sprawa na dru-
gi Trybunał *pro resolwenda paritate* odesłana będzie; A Dekreta,
Zapisy, Extrakty wszelkie Marszałek Trybunału Duchownego *pri-
mo loco* przed Duchownymi podpisywać będzie. A iezeliby kto
z Duchownych, lub Swieckich, w takowych *ad forum compositum*
nie należących sprawach Sąd *sentare* ważył się, takowy zapłaceniem
dwieście Kop Groszy Litewskich, *per medium Partii Et per medium
Judicio irremissibiliter* karany bydź ma, iednak sama sprawa *ad fo-
rum competentem* remitti powinna. A Urodzeni Palestranci, iezeliby
w takowych sprawach stawać podejmowali się, *pene sessionis Turris*
dwoch niedziel *eo instanti* karani będą. A iezeliby Dekret *evocato-
riè* w Trybunale Duchownym kto otrzymał, tedy do Trybunału
Ziemskiego zapozwany, *penalitati* Kop dwieście podlegać będzie.
A iż Sędziowie do tego Sądu naznaczeni, niepilnując sami
Sądow, na swoje miejsce coraz innych zasadzali, *Et eo ipso* w Są-
dach trudność czynili; więc gdy powiększona onych teraz jest licz-
ba, *eo fine*, ażeby *abhinc sub abjudicatione* nie absentując się sami są-
dali, determinujemy. A Pisarz w tymże Trybunale zasiadać, re-
gestra y Protokoły zawiadywać ma tenże sam, który w Trybunale
Wileńskim, Ziemskim, *immediate* skończonym Pisarską funkcyą
odbywał.

Zniesienie Trybunału Skarbowego.

300. **P**onieważ przez Konstytucją Seymu *Convocationis* Kom-
missya Skarbowa jest ustanowiona, do ktorey sprawy
wszystkie, w Trybunale Skarbowym dotąd sądzące się, należeć po-
winne; więc one znosząc, sprawom wszystkim, *ex prescripto legum*
do Trybunału Skarbowego należącym, *forum* w Kommissyi Skar-
bo.

bowey na zawsze naznaczamy. Ze zaś Xięstwo Inflantkie podług dawnego Prawa, obierało dotąd dwóch Kommissarzow na Trybunał Skarbowy, y tey Prerogatywy utrzymanie sobie rezerwowało; przeto tegoż Xięstwa obrasi Kommissarze, od Woiewodztwa *anti-quo more salariandi* na Kommissyi Skarbowey W. X. Lit: aby mieysce mieli, y niewdawiając się w inne Kommissyi sprawy, tylko w tych, ktore dawniey do Trybunału Skarbowego należały, decyzye swoje spólnie z innemi Kommissarzami dawali, na zawsze warujemy. *Similiter* Pisarze Skarbowi W. X. Litt: wedlug obligacyi funkcyom swoim przyzwoitey, na teyże Kommissyi Skarbowey, zasiadać mają; y *gaudere antiqua Prerogativa* niewdawiając się w decyzye, ktorych Kommissya Skarbowa do zdarzonych potrzeb y okoliczności, używać będzie mogła.

Trybunał W.X. Lit: iakie ma sądzić sprawy.

900. **P**onieważ to wielo Prawami jest warowano: żeby sprawy *in minori Subsellio* nie rozstrądzone, do Trybunału nie ciskały się; zaczym wszystkie sprawy czy to *ex Cruda Citatione*, czyli też po Dylacyach, Inkwizycyach, Kondemnatach, Exekucyach, oraz po wszystkich Akcessoryach, *similiter* y te wszystkie, w ktorych *etiam* oczywista zapisana, nie iuz po Apellacyi; a *definitiva sententia*, lecz tylko po wyższych Dylacyach, nie drabowane *in minoribus Subsellis* w Regestrach Trybunałskich znajdujące się takż wszystkie sprawy, z Regestrow *incarceratorum* & *termini Tacti* w ktorych zapisana była oczywista, iako *per abusum legis solo adinvento pretextu* do tych Regestrow wprowadzone *in minori Subsellio* niedrabowane, *cum suis connexis actoratibus* w Regestrach ordynarynych, *ex vi* łączenia *persistentibus*, do Ziemstw y Grodow *proprie Districtis aut Palatinatus ubi bona consistant* (*excepto* spraw Apellacyinych a *finali Iudicio* w Trybunale znajdujących się, tak tych, w ktorych po Apellacyi, a *definitiva sententia* od Ziemstw y Grodow oczywista zapisana, iako y tych, w ktorych oczywista nie zapisana, tudzież o kontrawencye Dekretom oczywistym Trybunałskim, *similiter* z Dekretow *peritatum*. ktore *ad disjudicandū* w Trybunale *persistere* mają) *presenti sancito* odsyłamy; *eoque intuitu*, następujące *post hanc legem* Trybunały, iczliby strony w sprawach *presenti lege ut supra expressū* odesłanych *ad minora Subsellia*, nie pozywiając do Ziemstw y Grodow, ważyły się jedna drugą pozywać do Trybunału, lub Aktoraty wynosić, nietylko takowe sprawy *pro finali disjudicatione* do Ziemstw y Grodow *ad primam incidentiam* Aktoratow odsyłać będą, lecz *pro evocatione irremissibiliter* stronę po-

c

dlug

dług Statutu y Konstytucyi penami karać mają. W sprawach zaś sukcesyjnych y o Aktořstwo, o Dobra w roźnych Woiewodztwach y Powiatach *situm* mające, ieźliby strony *litigia* z sobą wiodące nie mogły się zgodzić, w którym Ziemstwie tę sprawę zacząć y koncludować mają, *in tali casu* powinny się zapozwać do Trybunału, a Trybunał, nie wchodząc *in cognitionem negotii ad primam instantiam* takowe sprawy odsyłając *ad minus Subsellium* determinować będzie, w tym Ziemstwie procedować stronom, *Et finaliter salva Appellatione a definitiva sententia experiri*, w którym Woiewodztwie lub Powiecie większość Dobr, o które *vertitur*, sytuowana będzie. Po otrzymanym w Ziemstwie lub Grodzie *post, aut, ante Dilaciones* kontumacyinym iednym, lub więcey Dekrecie, nie iuź do Trybunału, ale *iterum* do tegoż Sądu Ziemskiego czyli Grodzkiego, gdzie sprawa zaczęta, aż do oczywistego *in principali negotio* Dekretu, lub zupełney *ad ultimum gradum in contumaciam* konwicyi, aby procedera kończyli, *salva* tylko *ab eodem principali disjudicato negotio Appellatione* do Trybunału, postanawiamy. A gdyby strona po oczywistej, ostatney w Ziemstwie lub w Grodzie rozprawie, nie czyniąc Appellacyi, a przez to samo Dekretem tych Sądow kontentuiąc się *satisfactionem* czynić nie chciała, tedy *etiam* o takowe kontrawencye *iterum iterumque* w tymże Ziemstwie, lub w Grodzie, gdzie sprawa sądzona była, *sine ulla Appellatione* z przysądzeniem *irremissibiliter* pen kontrawencyinych sześć Niedziel Wieży, Sta Kop, y expens Prawnych *terminari* powinna.

O Appellacyach.

Uwaga. Appellacye *a minoribus Subsellis* iako też od Sądow Podkomorskich *post latum* tylko *finale in principali negotio Decretum*, *in omni modestia* podług Statutu czynione bydź mają: to iest, gdy takowy Dekret oczywisty, promulgowany przed stronami będzie, strona czy to iedna, czyli wszystkie od całego Dekretu, lub od niektórych Kategoriei appellowacby chciały, *puncta in scriptis* z Appellowanych Kategoriei Urzędow z podpisem swoim, lub Plenipotentow własnych podać *tenentur*, a Urzędy takowych Appellacyi *omnino a toto iudicato vel punctis* sentencyi swych dopuścić powinni będą. Jeźliby zaś nie od całego Dekretu urosły Appellacye, tedy Dekret w punktach nie appellowanych wiecznemi czasy za mocny trzymany bydź ma, a Trybunał tylko appellowane Kategorie, nie wdając się *in disquisitionem, Et cognitionem* akceptowanych przez strony punktow rozśadzić ma; a gdy Appellacye od całego Dekretu *malitiosè* uroszone będą, a w Trybunale sprawiedliwie inne punkta rozśadzone bydź się pokazaą, y za słuszne *ex decisione* Trybunału uznane będą, *similiter* y w Kategorieach strona *injuncte*

ſte appellans od Dekretu winą płacenia Sta Kop Grofzy ukrzywdzoney Stronie, a drugie Sta Kop Urzędowi, od ktorego appellowała, przy tym ſiedzeniu Wieży ſześciu Niedziel *cum reſuſione expenſorum irremiſſibiliter* karana bydz ma: Po uroſzczoney zaś Appellacyi w Ziemſtwie lub w Grodzie, od oczywiſtego Dekretu przez Stronę, która ieżliby pretendowała deliberacyi do trzech dni, czy przy Appellacyi obſtawać, czyli też Dekretem kontentować ſię ma, takowey deliberacyi Sąd *permittere* powinien, a dla doſtateczney informacyi z Dekretu ſtronie Kancellarya Ziemſka lub Grodzka wraz *poſt latum & promulgatum Decretum* też decyzyą wydać *tenetur*, a Dekreta oczywiſte Ziemſkie y Grodzie *in principali* ferowane z kontrowerſyami y zaſobami Stron, *etiam* od tychże Stron piſanemi a przez Regenta zkorrygowanemi układane y wydawane bydz powinny *partibus requirentibus*.

Exekucya za Dekretami kontumacyinemi.

imo. **P**onieważ *per Constitutionem Anni 1726* Exekucya za Dekretami z aggrawacyą ſtron, y nie prędkim ſprawiedliwości doyciem ieſt opisana, więc w tym zkracając *abusum* przeciągłego Prawa, tak poſtanawiamy: Ażeby ſtrona *jure vincens* w ſprawach wſzelkich *ſummarii Proceſſus* przyznanych *liquidi debiti*, y nieprzyznanych Zapiſow *in cauſis exemptionis*, tudzież *objecte Ignobilitatis*, o zbiegłych lub wyprowadzonych poddanych, o wiołencye, inwazye, y w dałszych ſprawach Rukiem zawitym podług Statutu ſądzących ſię, otrzymawſzy *in quocunq; Foro competenti* kontumacyiny Dekret, y po ſprowadzoney za tym Dekretem Prawney exekucyi, y po przyięty *in ſcriptis cedula* za drugim w takowych ſprawach otrzymanym Dekretem kontumacyinym, a w ſprawach ſukceſſyinych tudzież o Dziedzictwo Dobr, o kognicyą między Prawami, o Aktorſtwo Gruntow (*non præjudicando* Jurydykcyi Podkomorſkiej) w innych *ſimplicium injuriarum* ſprawach, po dwoch Exekucyach za trzecim kontumacyinym Dekretem, po Appellacyach zaś *a minoribus ſubſelliis* za pierwszym kontumacyinym w Trybunale otrzymanym Dekretem, *& ſimiliter* w ſprawach, w ktorych *ante hanc legem* zaſzły kontumacyiny Dekreta, tedy po otrzymanym iednym *poſt hanc legem* kontumacyinym Dekrecie, podanie Dobr *cum forti executione mota Nobilitate ſub privatione officiorum quovis captato tempore ſubſequi* powinno. Urzędnik od ſtrony konwinkującey użyty obwieſzczenie ma Czerma Tygodnia mi, licząc po ſiedm dni w każy Tydzień, *juridicè* wydać, a wydawſzy na terminie ziechać, y tentować obięcia, ktorego ieżliby

strona *convicta* nie dopuściła, odiechać, a na dowod kontrawencyi Dekretowi *Parti Actorea testimoniales* wydać *tenetur*, za którym to podanym *anterius* obwieszczeniem, czy ten sam Urzędnik, czyli inny *a Parte Actorea* użyty, powtore już bez żadnego dalszego obwieszczenia, *quovis captato tempore iterum* tentować zaiazdu wolen będzie, a za niepostąpieniem od strony zkonwinkowanej, y za drugim razem takż *partii Actorea testimoniales* wydać ma, *post hac jure vincens* do tegoż Sądu z którego Dekret *ultime instantie* wypadł, stronę sprzeciwiającą się pozwać *tenetur*, a Sąd każdy nie wprzod ma słuchać *in principali negotio* sprawy, aż pierwey za tę kontrawencyą, która pokaze się *ex testimonialibus* Zaiazdow, nie odkładając *ad principale*, lecz *circa incidentiam Actoratus* po dwieście Kop Groszy Litew: za każdy *distinctim medium* sobie, *medium parti injuriate*, y do tego po sześć Niedziel Wieży wskazać powinien będzie, a ten Prze-Sąd sobie przysądzony *Judicium non a parte Actorea*, lecz *a parte convicta* zyskiwać ma, *deinde ad principale negotium* przystąpić powinien będzie, a którzyby obiecia za Dekretami nie dopuściwszy, *itidem* kondemnować się mieli, tedy takowi *tanquam rebelles* Prawom Oczystym *omni activitate carere* mają, którym Kancellarye W. X. Litt: Gleytow wydawać *sub nullitate* onych nie powinny będą. Dobra onych przez Urząd *ad libitum* użyty *quovis tempore captato non attenta ulteriori resistentia; neque attenta defensione per Partem convincentem fortiter* obeymować wolno będzie. Urzędnicy zaś na exekucye wszelkie zieżdzając iezliby *partii jure victo faventes* bydz się pokazali, lub też niezieżdzając sami czasu Exkucyi *ad fundum, testimoniales* stronom wydawali, *penis sessionis Turris* przez Niedziel sześć *et refusione damnorum* karani bydz mają. *Ad expediendas vero Inquisitiones et executiones*, za Dekretami w Sądach Ziemskich lub Grodzkich, nie tylko *hujusce Palatinatus vel Districtus* gdzie się sprawa agituie, ale z inszych Woiewodztw y Powiatow stronom Urzędnikow używać pozwalamy. Urodzeni zaś Urzędnicy że po wydanych Innotescencyach na extenuacyą stron na terminie nie zieżdzając, odroczeniami częstokroć czas sprowadzali; zaczym po wydanych Innotescencyach ażeby bez żadnych odroczeń, *excepta vera infirmitate, et consensu partium actus suos* expedyowali, mieć chcemy.

Warowanie *loci standi* na Kondemnaty.

1310. **A** Zeby odtąd na Kondemnaty Trybunalskie Koła Wielkiego w Trybunale tegoż Koła, y na teyże repartycyi, na ktorey otrzymane były, Skarbowe w Skarbowey Kommissyi, *Fori compositi* w Try-

163

w Trybunale Duchownym, Ziemskie w Ziemskim, Grodzkie w Grodzkie znaszane, y warowanie *loci standi* sposobem w dawnych Prawach opisanym, *in eadem repartitione & Judicio* gdzie wypadły znaszane były, postanawiamy; *secus* zaś *pro nullis ac irritis* deklaruiemy. A że *presenti Lege ad Subsellia sibi competentia* wszystkie sprawy są odesłane, zaczym *etiam* na Trybunalskie *ante terminum executionis moderne legis* wypadłe Kondemnaty, w sprawach Ziemskich w Ziemstwie, Grodzkich w Grodach, do których przynależć będą warowanie *loci standi* naznaczamy, toż się ma rozumieć o Kondemnatach, y na tych, którzy Deputatami obrani będą, ażeby nie czasu Rugow, ale *in foro circa incidentiam Actoratus*, gdzie Kondemnata wypadła, *securitatem loci standi* sobie warowali.

Dylacye.

1310. **D**ylacye moltiplikowane y *beneficia Juris* na iedną protrakcyą sprawiedliwości świętey do tych czas po różnych Subselliah używane *abrogando*, mieć chcemy, ażeby nie więcej Dylacyi iak tylko Kopia spraw wszystkich, *munimenta*, y godzina iedna *modo infra expresse* używane były, to iest: w sprawach sukcesywnych, tudzież o Dziedzictwo kognicye między Prawami y dyfferencyami Gruntow, na pierwszym terminie Kopie spraw wszystkich razem z przydaniem Patrona, iezliby strona potrzebowała, na drugim zaś terminie *munimenta specificata sub juramento subsequendo juxta exigentiam* stron & *antiquas leges* każdy Sąd użyzać ma, godzinę zaś iedną *Actori & citato, in causis simplicium injuriarum non vero summarii Processus concessibilem*, mieć chcemy, w sprawach *ex quolibet Subsellio per appellationem* w Trybunale przypadających, żadne *prorsus* Dylacye, *etiam & beneficium juris*, używane y używane bydź nie mają, lecz *ad primam incidentiam actoratus in principali* sądzone będą; A ponieważ tak przez odesłanie spraw *ad minora Subsellia*, iako też przez umniejszenie Dylacyi *juris Processus*, iest zkrócony, zaczym w praktykowanych dotąd przy konkluzyi Trybunału trzech Dylacyjnych Tygodniach, nie iuz Dylacyjne, lecz oczywiste sprawy sądzić się mają. *In causis exemptionum; & pupillorum;* o zbiegłych lub wyprowadzonych poddanych, & *in causis facti* według Statutu Prawa, oraz Konstytucyi 1699. *de expulsionibus* postanawiamy, aby każdy Sąd, we wszystkich *expulsionum* sprawach *a sola reinductione* zaczynał, nie użyzając *expulsoribus*, żadnych *prorsus* Dylacyi, Appellacyi, y Dobrodzieystw Prawnych, *excepta sola & unica Dilatione Copiarum* spraw wszystkich y to *in spatio reinductionis, calculationis, verificationis, inquisitionis,*

d

scu

seu comportationis reddendarum. A ponieważ *eadem Constitutione* 1699. *pena sessionis Turris pro expulso*ribus jest naznaczona, więc *pari jure* też peny, y na tych którzy o *expulsią* oskarżywszy oney nie dowiodą, Wieży szczęść *Niedziel* naznaczamy. Sąd zaś od peni wżwyż wyrażonych strony, na ktoreby się ściągaly uwalniać, ani tychże peni *ad principale* suspendować niepowinien będzie. W sprawach też o poddanych wyprowadzonych lub zbiegłych, ktore bez *Appellacyi* w Grodach *terminari* powinny, *ad primam instantiam Copie* spraw, *cum statuitione in causis exemptionum similiter* (*nil quidquam preiudicando* warunkom y obowiązkom w Prawach zastawnych opisanym, or z *Possessyi* za onemi *usque ad plenariam* tychże warunkow przez *Wicznika satisfactionem*) *Inekwitacya*, a *in causis facti Inkwitacya*, *ad primam instantiam* przy *Kopii* spraw *in spatio eorum mium actuum* w Sądach uznane bydz maia.

O Obmowach.

14to. **B**eneficium Obmowy *circa antiquas leges* zachowuiemy, *hoc tamen precanto*: iezeliby Senator, Minister, *Poseł* Ziemski na *Seymie* *actu* nie będący, obmowę, na funkcyi swojej *posat*, a przeto y *strone* siebie *pozywaiąca* y Sąd *eludere* wazył się, tedy każdy na to *rezolwuiący* się *pena sessionis Turris Civilis* przez *Niedziel* szczęść karany bydz ma, dla czego *presentiam suam* każdy z Senatorow, y *Ministrow* od *Marzałka* W. X. Litt: lub *in absentia* *Litewskich* *Marzałkow*, od *przytomnego* w ow czas *Koronnego*, a z *Posłow* *Ziemskich* od *Urodzonego* *Marzałka* *Seymowego* dokumentem *testari* powinien będzie. Ktore to *Obmowy*, przez *Senatorow*, *Ministrow*, y *Posłow* *supra publicam legalitatem, exceptis causis exemptionum, expulsionis, & inscriptionum*, w ktorych *per Plenipotentarios*, *odpowiadać* *tenentur*, we *wszystkich* Sądach *isc* *powinne*; *similiter* *Obmowy* *contra Judicium* w *Trybunale* *podane*, & *supra veram infirmitatem in causis Personalibus*, *prævio juramento supra eam* Sąd *przyimować* *powinien*. Ktore to *Obmowy* przez *Senatorow*; *Ministrow*, y *Posłow* *supra publicam legalitatem* *podane*, aż do *terminu* *zakonczenia* *funkcyi* *Seymowej*, a *contra Judicem* w *Trybunale* do *zakonczenia* *tey* *funkcyi*, na ktorey *jest* *Sędzią secundum leges antiquas acceptari* maia. Ktore to *Obmowa* *Senatorom* y *Potiom* w Sądach *Affessoryi* W. X. Litt: *sluzyc* *nie* *ma* *gdy* *te* *Sądy*, w *Mieście* *Seymu* *agitować* *się* *będą*. Takowe tedy *pozostałe* *Aktoraty*, po *przyjętych* *Obmowach* *za* *wyściem* *terminu*, wraz *in quolibet Subsellio*, *opuściwszy* *do* *wołania* *ex ordine actorati iterum* *resuscitowane* y *wołane* *bydz* *maia*, *non attento ordine*; to się

ma rozumieć y o tych Aktoratach , przy których zapisana godzina, że wraz przy expiracyi godziny, według zegaru wołana będzie, a iezeliby, *in tractu* expiracyi godziny *ex ordine* wołania Aktoratow wpadła inna sprawa oczywista, wtedy po odsądzeniu oney też na godzinie pozostała sprawa, *ante omnia* wołana y sądzona ma bydź. A iezliby w Ziemstwie lub w Grodzie była podana Obmowa *contra Judicem*, tedy ten Sędzia, przeciwko ktoremu będzie podana sprawiedliwa Obmowa, nie powinien będzie zesiadać na swoiey sprawie, sprawa iednak przez innych Sędziow decydowana bydź powinna.

Regestra Sądowe Trybunalskie.

15to. **P**onieważ z przeszłych Regestrow Trybunału Głow. W. X. Litt; y Dni do wołania onych naznaczonych *practicatum*: iż niektore Regestra po wielekroć razy wołane były, a drugie y do konkluzyi Trybunału niezaczące zostały, raz że Urodzeni Marszałkowie niechcąc wołać Regestrow ordynaryinych *arbitrariè incarceratorum* lub Faktowe do wołania brali, *simili*: y Palestra *favendo* swoim Aktorom, ażeby przeciwny Aktorat nie był wołany, kontrowersyami przeciągali, zaczym *antiquum usum* wołania Regestrow *biennium in omnibus Subsellis* znosząc, takowy względem Regestrow wpisywania spraw, y wołania onych ustanawiamy porządek.

1mo. Regestr *Appellationum*, do ktorego tylko za Appellacyą sprawy od Sądow Ziemskich Podkomorskich, lub Grodzkich, odchodzące dla rozśadzenia w tymże Trybunale wpisywane bydź powinny, tudzież Dekreta *paritatis* dawnieysze Trybunalskie.

2do. Regestr Sprzeciwieństwa, do ktorego mają bydź ingrossowane sprawy *contraventionum* Dekretom Trybunalskim *post Appellationem* wypadłym, iako też y tym, którzyby popierając Appellacyi, sami dopuścili się w Trybunale *post Appellationem* kondemnować.

3tio. Regestr *Officii*, do ktorego tylko mają bydź sprawy ingrossowane *cum negligentibus Officialibus* za omieszaniem Kokow lub Roczkow wpisane z Delacyi *cujusvis* lub *ad instantiam Instigatoris*.

4to. Regestr *Incarceratorum*, do ktorego mimo wszelką sprawiedliwość *solo abusu variis pretextibus* Sprawy Ziemskie lub inney natury strony wprowadzały, dla wciągnięcia do tegoż Regestru *causam juris seu differentiarum*, wziąwszy człowieka czy to na dyfferencyi, czyli na drodze lub od siebie namowionego, *crimine non notatum* do Trybunału o mil kilkadziesiąt przy-

prowadziwszy, *sinistrè in contumacium* strony udając za kryminalistę, Regestr *in carceratorum* częstokroć y Taktowy *in elusionem* Sądu y sprawiedliwości; więc *abhinc* znosząc takowe *abusus*, żadnych spraw, oprocz tylko samych kryminalnych za przyprowadzeniem aktualnego Kryminalisty, *similiter in causis honorum* o więzienie Szlachty *sub ullo titulo*, & *pretextu* wpisywać, ani Sądu tentować *sub penis irremissibilibus sessionis Turris* sześć Niedziel na stronę, a na Urodzonych Palestrantów, którzyby wnosić lub stawac *circa actoratum* w takowych sprawach mieli, Niedziel dwie Wiezy naznaczamy. A gdyby kto wpisał w sprawę, *tanquam* z Kryminalistą, a *in futura juris* przez Inkwizycyą tego nie dowiodł, y ten ktorego pod Wartę Trybunalską oddał, aktualny delinkwent *in crimine* nie pokaze się, tedy takowa strona o co zapożywała, rzecz traci, & *penis pro illusione* Sądu, Niedziel sześć przy nawiązce sowitzey *cum restitutione litis expensorum*, & *refusione damnorum*, karana będzie, a za Szlachcica nie słusznie inkarcerowanego *penis* sześć Niedzielami Wiezy, *in fundo* z nawiązką sowitzą, *litisque expensorum* & *damnorum subesse* powinna.

§10. Regestr TAKTOWY który nie inaczej rozumieć się powinien, tak tylko w tych sprawach, gdy się kryminał, lub pod Sądami, lub *in circuitu* Miasta, o miłę, także gdy *leditur* Ołoba Deputacka, *securitas*; & *authoritas Judiciorum* y stron *similiter* o excessa pod tymże Trybunałem, takowe sprawy, wraz po wpisaniu Aktoratu *extra Regestrum*, *etiam in tractu* oczywistej sądzone bydź mają, do ktorego Regestru, *etiam* Sędziowie Trybunalscy żadnych spraw *sub ullo pretextu* czy to *in causis facti*, czyli z *dyfferencyi promanantibus*, w Dobrach swoich, *quocunque casu* wynikłych, *stante charactere* wpisywać, do Trybunału pożywać, lub Regestr Taktowy czyli inny tentować, Szlachty aggrawować, *sub nullitate Decretorum* & *sub refusione damnorum* nie powinni będą, ale w takowych sprawach *in foro competenti ubi bona consistunt*, *actiones instituire* y skonczyć *ibidem tenentur*. Te zas wszystkie Regestra, nie przywieszując się do Dni, mają bydź wołane tym porządkiem; nayıpierwey Regestr *Appellationsum*, potym aż się z niego jedna oczywista *in principali negotio* odsądzi sprawa, po ktorey odsądzoney, ma bydź wołany Regestr sprzeciwieństwa, z ktorego takoz po odsądzoney jedney oczywistej, wołany będzie Regestr *officii*, *tandem* Regestr *in carceratorum*. Takowym tedy wyżej opisanym sposobem, *non servato ordine dierum*, wszystkie wzwyż wyrażone Regestra,

a w nich *consecutivè* następujące Aktoraty *suo ordine* wołane bydź mają. Gdyby zaś sprawy mając naznaczone sobie Regestra, nie mieřzały się, y ażeby żaden z Litygantow nie ważył się, sprawy *officii* do Regestru sprzeciwieństwa, lub innych *Et è contra* wpisywać, oraz ażeby nikt pod omyłkami nie ważył się wpisywać Aktoratow *sub nullitate Judicati*, y wpisu *eliminatione*, a Marszałkowie Trybunałscy Regestra nie przeskakiwaiąc, ale *ordine* w tey Konstytucyi *expresso* wołać, ani nowych Regestrow koncypowac nie mają, y Dekreta, *hoc modo illegitimè* od stron otrzymane, nietylko *nullitati* mają bydź podległe, ale *insuper* otrzymuiący takowy Dekret *sessione* Wieży Cywilney Niedziel sześć ma bydź karany *cum solutione litis expensarum*. Sprawy zaś wszystkie, nie wpisuiąc na drugiey Kadencyi z tychże famych Regestrow, iedne po drugich mają bydź wołane, y gdzieby dla wielkości Regestrow iuż więcej Aktoratow wpisywać nie można było, tedy do Introligowanych nowych Regestrow nie przemaszaiąc Aktoratow nieodwołanych, nowe przybywaiące sprawy, pod numerami *consecutivè*, po ostatnich Aktoratach idącemi wpisywać będą. A gdy iuż takowe pierwsze Regestra Aktoratami napełnione zostana, tedy powtorne Regestra mają bydź sporządzone, a przybywaiące Aktoraty strony wpisywać będą, takoz pod numerami, *a primo posito numero* przy pierwszym powtorneho Regestru Aktoracie, *consecutivè* na dal wpisywać y numery klasz powinni będą. A Marszałek każdy poty z nowych powtornych Regestrow spraw wołać nie będzie, poki wszystkie stare Regestra, oraz przy których Obmowy zapisane były nieprzywoła, a dla pewności wpisane Aktoratu, Pisarze Trybunałscy Wokandę tych wszystkich Aktoratow, które tylko od początku Kadencyi wpisywane będą, wpuł Kadencyi drugą Wokandę, od połowy do konkluzyi Kadencyi, wpisywanych Aktoratow w Trybunale aktykować każdej Kadencyi, *sub relegatione* od funkcyi Pifarskiej powinni będą, których Wokand Widymusy, Aktoratow *excerpta* każdej potrzebuiącey stronie, *sub penis* wolne bydź *absque solutione* mają. A że praktykowało się do tych czas wielkie pokrzywdzenie *litigantibus* przez Urodzonych Pifarzow y Regentow Regestrowych, że *favore* przyiacioł swych, tak przed wydaną Wokandą, iako też powydanej z Regestrow Trybunałskich karty wymownano z Aktoratami, a drugie na to miejsce wkładano, Regestra po wielekroć razy odmieniono, y znowu introligowano; więc zabiegaiąc *his inconvenientiis*, ieźliby się *abhinc* to pokazało, na Urodzonych Pifarzach lub Regentach, tedy *ex termino tacto cum abjudicatione* od swych funkcyi *Et refusione damnorum* sądzeni bydź, na tym, czyli drugim Trybunale mają; w Trybunale *similiter* Duchownym, praktyko-

wane dotąd Regeſtra utrzymując, wpisywanie do nich ſpraw, y wołanie *methodo*, o Regeſtrach Trybunału Głównego W. X. Litt: Ziemſkiego *ad preſens circumſcripta* poſtanawiamy, y ażeby Urodzeni Piſarze Trybunałſcy. za Wpisy ſami przez ſię, y przez ſwoich Subalternow, żadnych *penitus* offerencyi nie brali, ale ſolucyą w Konſtytucyi 1726. Roku od Aktorow kontentowali ſię, *ſub relegatione* od funkcyi waruujemy.

Regeſtra w Ziemſtwach, y Grodach.

16to. **W** Ziemſtwach y Grodach Regeſtra dwa bydź powinny, Jeden wſzelkich ſpraw Cywilnych, a drugi ſpraw ucyzkowych *in carceratorum*, te zaś Urzędy Ziemſkie y Grodzkie, ſprawy Statutem y dalszemi Prawami ſądzić determinowane, *ad mentem* tychże Praw *Judicata* ferować powinny będą, do których Regeſtrow ſprawy ſpoſobem o Regeſtrach Trybunału Głównego opiſanym ingroſſowane, y teſz Regeſtra *alternatim* między ſobą tymże ſpoſobem, iako o Regeſtrach Trybunału opiſanym wołane y ſądzone bydź mają. Urzędy Ziemſkie, Roki mają ſądzić trzy razy w Roku po ſześć Niedziel w czasie Statutem opiſanym, chybaby ſpraw nieſtało, a w Xięſtwie Inflanſkim, dwoie tylko Rokow, to ieſt Święto Michalskie y Trzy-Krołskie; a Roczki cztery razy po cztery Niedziele, pierwsze w Marcu, *à die prima Martii*, drugie *à die prima Maii*, trzecie *à die prima Auguſti*, czwarte *à die prima Decembris non obſtante Feſto*, bez troyga wołania zaczynać ſię mają. W Xięſtwie zaś Inflanſkim z przyczyny przypadającej w Maju Kadencyi, tegoż Xięſtwa w Aſſeſſoryi Koronney, oraz ſzczupłości ſpraw, Roczki Majowe, y Marcowe ſądzone bydź nie mają, lecz tylko dwa razy na Rok, w Auguſcie y Decembrze.

O Sprawach *Minoris Importantie*.

17mo. **P**Onieważ w małych importancyach naywięcey ſpraw po Ziemſtwach y Grodach znayduie ſię, y *in principali* ſtrona *convicta* przyſądzonego *judicatum* ſtronie pokrzywdzoney nie chcąc płacić na iedyną extenuacyą *malitiosè*, ſiebie y drugą ſtronę gubiąc Appellacyą do Trybunału uroſzczała, a tak acz ſprawiedliwie otrzymane *Judicatum* bez skutku y konkluzyi uſtawac muſiało; zaczym dogadzaiąc *Nobilitati*, ażeby w ſprawach wſzyſkich *minoris importantie*, ktore *ex merito ſuo non excedunt valorem* Pięciu ſet Złotyeh, Urzędy Ziemſkie y Grodzkie przez finalną pryn-

pryncypalną w swoich Sądach decyzyą *Judicata* ferowali, *non ad missã quavis appellatione*, waruiemy.

O Deputatach.

1870. **D**Eputaci ktorzy dają się korrumpować, *ad cuiusvis instantiam* czy to w tym Trybunale, czyli w następującym *previã deductione ab omni activitate in perpetuum* mają bydź odsądzeni. Ciz Deputaci ażeby Sądow pilnowali, Produktow y Replik wszystkich stron słuchali, też Repliki kontrowersyjne sami, a nie przez zasadzonych w Kole od siebie Subalternow notowali, od Sądow *ullatenus sub abjudicatione* od charakteru Sędziowskiego nie absentowali się bez oznajmienia się w Kole, ale też Sądy punktualnie *secundum prescripta legis* zasiadali, *omnẽ honestatem* zachowywali, *in tractu* tak kontrowersyi, iako też pod czas namowy z mieysc swoich na drugie *post inchoatum Turnum* w Kole nieprzechadza się z mieysc swoich, decyzyą dawali do promulgacyi *pluralitatis votorum* przez Urodzonego Marszałka, tym bardziey Praktyk y zniesienia się pod czas namowy czynić *sub relegatione* od funkcyi nie wazyli się, postanawiamy. *Post finitum* zatym *Turnum* iczeliby który Deputat *ante promulgationem* decyzyi powtornie *Trunum* niepotrzebował, tedy Urodzony Marszałek *pluralitatem votorum, antequam* Deputaci z mieysc nie powstaną *promulgare tenebitur*, a każdemu z Deputatow, poki z mieysc niepowstaną *Turnum* pretendującemu, raz, drugi, y trzeci pozwolić Marszałek powinien. *Postquam pluralitatis promulgationem* żaden z Deputatow *Turnum* dopraszać się, z Sądow *usque ad promulgationem* przed stronami Dekretu oddalać się *indispensabiliter* takoz *sub relegatione* od funkcyi nie będzie mogli. Podobnym sposobem, aby żaden z stron lub do spraw należący *cuiuscunque Status & conditionis*, y nikt inny do zawartego Koła iak wezmą do namowy do Izby Sądowcy wchodzić *ante promulgationem* Dekretu przed stronami, *sub pœnis sessionis Turris* przez Niedziel sześć y pod zapłaceniem sta Kop excessu *ad cuiusvis etiam* z Deputatow *instantiam, per medium Iudicio & per medium Delatori decernendis*, y Sędziowie Trybunalscy wprowadzać *sub iisdem pœnis* aby niewazyli się, postanawiamy. A ktorzyby Produktow y Replik wszystkich nie słuchali, decyzyi dawać nie powinni *sub relegatione*.

Wniesienie abrogowane.

1910. **P**onieważ do tych czas praktykowały się w Trybunałach y innych Subselliach bezprawia, iż strony nie mając

Aktoratu, albo przywołania onych nie czekając przy Processach albo przy podanych Suplikach Listy zaręczne, Regestra y inne różne *Judicata* otrzymywały, przez co wiele czasu zabierały, *tollendo hos abusus* przeciwko Prawom praktykowane, postanawiamy: Ażeby żaden tak z stron, iako też y z Urodzonych Patronow *sub quocunque titulo* nie wazyli się wnoszać, nie czekając przywołania, o List zaręczny, o Regestr czyli inne iakiekolwiek *Judicatum* upraszać, ale każdy *ex litigantibus* sprawę za zapozwem lub za zakazem *pro merito actionis* do Regestrow *ubi competierit* wpisawszy, Aktoratu swego przywołania *ex ordine* czekał, *sub nullitate secus judicatorum* & *sub poena sessionis Turris* przez Niedziel dwie tak na stronę oto dopraszającą się, iako też na Urodzonych Patronow wnoszących w każdym Sądach *ex termino tacto eo instanti* po takowym wniesieniu *irremissibiliter irroganda, nihil quidquam derogando* wniesieniu, o stałe *sub securitate* Sądow Akcyje. Processa zaś *in scriptis* bez żadnych kontrowersyi z *expressiā* tylko od kogo, przeciwko komu, y o co przed Sądem przeczytawszy, do Kancellaryi mają być oddawane. Listy zaręczne *ad obloquentiam* Prawa Statutowego Urzędow Ziemskim y Grodzkim *committimus* wydawać.

Dochody Sędziom Trybunalskim.

1000. **L** Ubo Konstytucya 1726. *lucra alias* Kopy od Litygantow Sędziom Trybunalskim *à Judicatis* opisała, iednak ponieważ *per abusum* Urodzeni Deputaci *extorsivè* Kopy *pro arbitrio suo* nakładali, mimo wzwyż wyrażoną Konstytucyą nowe *lucra* formowali; zaczym znalazając takowe bezprawia, ażeby Trybunał *abhinc* takowych extorsyi nieczynił, strony Kopami nad *lutra* należące według wzwyż wyrażoney Konstytucyi nieagrąwował, mieć chcemy. A *in causa* takowey extorsyi ukrzywdzoney stronie czy to przez się, czyli przez Plenipotentow lub Attendentow na drugi następujący Trybunał nie iuz Sukkollektorow ale Podskarbach Trybunalskich, y Censorow *vigore Constitutionis* 1726. wolno zapożywać bądzie *ex Registro termini tacti*, a za pierwszym przywołaniem Aktoratu Trybunał rozładziwszy *in principali* takową sprawę, przebrane nad *fluzność* Kopy od stron *cum triplici pensione*, & *seorsivè litis expensā irremissibiliter Parti injuriatę* na zapozwanych przyśądzić będzie powinien; a Urodzeni *Succollectores* odbierając Kopy od Stron y Kwity onym dając, powinni *expressè* wyrazić w Kwicie swoim, za ktore y iakie *lucra*, y wiele Kop brać będą, *sub penis irremissibiliter* dwóch Niedziel Wieży *etiam* za wniesieniem *decernendis*, iezeliby takich Kwitow y z taką *expressiā*, iak się wyraziło, stronom dawać niechcieli. O Do-

O Dochodach Urzędem Ziemskim y Grodzkim

2110. **D**ochody w Ziemstwach y Grodach lubo są opisane Kon-
stytucją Seymu *Convocationis* 1764, Ktora czterech
Sędziow Ziemskich zniozszy, Podśędkow w każdym Woiewodz-
twie y Powiecie determinowała; zaczym Dochody wszelkie w Ziem-
stwie wszystkim Sędziom równie należeć mają. Pieczęć zaś
w Ziemstwie iedra z Herbem Litewskim y Inskrypcją własnego
Woiewodztwa czyli Powiatu tak do Dekretow iako y Extraktow
używana y w Kancellaryi Ziemskiej konserwowana bydź ma; od
ktorey dochod, nie podwyższając nad dawny przepis Prawa, *equali-
ter* między Sędziow Ziemskich rozdzielany bydź ma. Od Przesą-
dow zaś wszelkich na Rokach y Roczkach, od Dekretow oczywi-
stych, niestannych, y Apellacyinych *ex ratione* ingruencyi spraw
następujących po Ziemstwach y Grodach z remissy Trybunałow,
oraz *ex ratione* czasu przedłużenia tymże Sądom y Sędziom w
większey liczbie będącym; zaczym od tych Judykatow od każde-
go wyroku *ad normam* dochodu Sędziom Trybunalskim w Konsty-
tucyi 1726. wyrażonego, nie iuż po Kopie, lecz po złotemu na-
znaczamy.

O Kancellaryi Trybunalskiej.

22do. **K**ancellarya Trybunału W. X. Litt. że przez obszernie y dłu-
gie pisanie Dekretow pod czas namowy wiele czasu zabie-
rała; przeto *cavetur* żeby Urodzeni Regenci samę tylko decyzyą,
przez którą co się komu y na iakim fundamencie przysądzi, lub ko-
go od czego odsądzi, pisali, y takowe same *Judicata* w Izbie Sado-
wey przed stronami czytali, y stronom wydawali, stanowiemy. A
ieźliby kto pretendował z załobami, kontrowersyami, wyięcia De-
kretow, tedy takowe łączenia Aktoratow kombinacye załob, ułoże-
nia kontrowersyi w stancyach pisać mają, y samym stronom po-
zwalamy, z poprawieniem iednak takowych układanych kontro-
wersyi przez UU. Regentow; A chociaź Konstytucya 1726. ustano-
wiła, aby stronica każda arkuszu *excepto* pierwszey, na ktorey doku-
mentu intytulacya, także ostatniey na ktorey Pieczęć Sędziow Try-
bunalskich y Urzędnikow *cujuscunque Subsellii* wyrażać się zwykła,
miała wierszow trzydzieści, iednak ponieważ Kancellarya przez
obszernie pisanie y rozciąganie słow dla płacenia dochodow *gra-
vamen* stronom przynosiła; zaczym *abhiac strictiūs* pisać powinni,
nierozciągając słow y liter *sub penis*. A ponieważ praktykowało
się w Trybunale W. X. Litt. że Urodzeni Regenci brali Litygantow

sprawy w attencye y promocyje swoje *favore* utrzymania ktorych Deputatow karekowali, & *variis studiis etiam* pod czas samey namowy przechadzając się, nie pilnując miysca swego, sprawy promowowali; zaczym ażeby tak pod czas kontrowersyi, iako też pod czas namowy, przy swoim stole siedzieli, nieprzechadzali się, spraw nie promowowali, z Jzby Sądowej nim Dekret promulgowany będzie niewychodzili, y w Decyzycie nie wdawali się, *sub pena abjudicationis ex termino tacto decernenda*, y ażeby U. Pisarz Trybunalski nad trzy osoby do Regencyi Trybunalskiej *viros nobiles* do tey funkcyi *idoneos, legum gnaros*, y w niczym *non notatos* nie kreował, y Trybunał nie więcey nad trzy osoby nie akceptował, postanawiamy.

O Kondemnatach na WW. Woiewodow lub UU. Starostow Sądowych wypadłych.

23to. **K**ondemnaty wszelkie na Wielmożnych Woiewodow y Urodzonych Starostach Sądowych otrzymane, *activitati* Urzędnikow Sądowych od nich installowanych w Sądach ich, oraz na Inkwizycye y Exekucye zieżdzających *nocere* nie mają, y onym *activitatem* zaden tamować takowemi Dekretami nie powinien będzie. A Woiewodowie, y Starostowie Sądowi Urzędnikow Grodzkich nie za pieniądze, lecz *gratis sub penis* & *refusione* wziętych pieniędzy installować, tudzież Woiewodztwa, y Powiaty Urzędnikow Ziemskich obierać mają, *personas non notatas, etate* & *intelligentiâ vigentes*, Praw Oyczystych wiadomych; oraz Woiewodowie y Starostowie, nie iuż iak przedtym było, iż trzech kreowali Urzędnikow, Podstarościę, Sędzię, y Pisarza; lecz teraz przez wzgląd na mnostwo spraw do Ziemstwa y Grodow odeszłych, tudzież dla łatwieyszego *Nobilitati* sprowadzenia exekucyi, niemniey iż Roczki przez cztery razy na Rok *indispensabiliter* sądzone będą, przy Podstarościem trzech Sędziow kredensować mają. Ktorzy, *absentiâ duorum non obstante*, Sądy z Pisarzem sądzić będą powinni, *a paritate similiter* iak w Ziemstwie Pisarz rezolwować będzie. Jezliby zaś kto miał sprawę z Pisarzem, Sędzia *ex ordine* ostatni, miysce Pisarza zastąpić ma, y tylko *in casu paritatis* sentencyą dawać y onę rezolwować powinien.

De valore Dekretow oczywistych.

24to. **I**nstendo wszystkim Prawom y Konstytucyom a mianowicie Konstytucyi 1726. Roku *de valore* Dekretow oczywistych Trybunalskich *quam strictissime* opisany, ustanawiamy.

Azc-

11413

Ażeby też Dekreta oczywiste Trybunałskie *ex seriis partium contro-*
versis ferowane, tudzież Dekreta Sądow Polubownych przez nikogo
in ullum dubiū wprowadzane y naruszone nie były, lecz *circa valore*
sui inviolabiliter perpetuè zostawały. *Similiter censendum* o De-
kretach ktore Kasztelanowie, Marzałkowie, y Starostowie, z Kom-
missarzami *jus decisionis* mającemi *in causis differentiarum* w spra-
wach z remisy odesłanych ferować będą, także Dekreta Podko-
morskie z remis Ziemijskich, lub Trybunałskich *sine appellatione* za-
szle; *Item* Dekreta Ziemijskie, y Grodzkie *ex seriis partium contro-*
versis ferowane, od których Appellacye nie zasły lub nie zaydą,
aby przez nikogo wzruszane y w wątpliwość wprowadzane nie były,
presenti lege waruiemy; y ażeby wszelkie Urzędy za takowemi
tanquam ultima instantie Dekretami w wiązanie przysądzoney rzeczy
sub penis tak na Urząd, iak y na stronę w Statucie *expressis omnino*
czyniły, nakazuiemy.

O Dekretach Kondyktowych.

25to. **P**onieważ w Trybunałach y Subelliach W.X.Lit: *invaluit*
abusus Dekretow Kondyktowych *ad placitū* międzystronami
ferowanych, przez co niecznośnie zagęszczone są *prejudicia*; więc zabie-
gając *his abusibus*, ustanawiamy: Ażeby *ab hinc* żadne strony tako-
wych Dekretow między sobą opisywać, a Sąd żaden takowych *ex*
condicto uformowanych Dekretow przyjmować, podpisywać, do
Akt ingressować *sub nullitate & eliminatione ex actis ad cuiusvis*
Nobilis instantiam, nie ważyły się.

O Patronach.

26to. **U**rodzeni Patronowie podług Konstytucyi 1726. *Nobiles,*
jurati, Possessionati & nullo excessu notati in omnibus
Subelliis, bydź mają: Ciz UU. Patronowie do żadney sprawy
choćby y w wielu Kategorjach będącey, nie więcej iak tylko po
dwoch, *idque* jeden od Produktu, a drugi do Repliki całej sprawy
należeć będą, y który z nich Produkt lub Replikę zacznie, takowe
kontrowersye nie dzieląc na wielu Kollegow sam z Kollegą *sub pen-*
is konkludować *tenetur*. A że UU. Patronowie *lesivè* stawiając
sub pretextu niby žaloby Aktora, nie zachowując żadney *modestyi,*
obserwancyi Sądu, y stron, częstokroć strony, przeciwko którym sta-
wiają, wexować zwykli; zaczym *pro tantà vexà & lesione, penà*
abjudicationis à patrociniò karani bydź mają, *ad instantiam cuiusvis*
ex termino tacto; ciz UU. Patronowie ze kontrowersyami długiem

Sąd trudnili, *abhinc* żeby Produkta *in scriptis consonè in omni* z dokumentami nie nad to nie dokładając, ani uymuiąc, *Et similiter* Repliki Sędziom dawali, y czytali, a produkując czyli replikując bez żadnych słownych przedłużanych remonstracyi y exaggeracyi, dygressyi Prejudykow allegowania dla iedyney impressyi, które częstokroć *contra legem Et iustitiam* były ferowane, pokrotce stawali, po stancyach żadnych korrupcyi roznosić y onemi Sędziowtentować nieważyli się (co się ma ściągać y na Urodzonych Attendentow) Prawa tylko *directè ad meritum actionis* służące allegowali, y onemi dowodzili, postanawiamy, *sub iisdempenis*.

O Xiegach y Aktach.

27mo. **P**onieważ wielka trudność była tak *Litigantibus* iakoteż wszystkim stronom rekwirującym dokumentow z Akt Ziemskich y Grodzkich, w których częstokroć dla nieporządku onych *nullus ordo* znaydował się. Zaczym ażeby w Ziemstwach y Grodach Xiegi były otwarte, y Akta wszelkie z wolną rewizyą każdemu y wyięciem z onych w dymusow, oraz ażeby wszelkie Akta tak dawnieysze iako *Et post hanc legem* przybyte, po wszystkich Ziemstwach y Grodach rejestrowane y z introlgowane, oraz porządnie *cum specificatione* Datt od kogo, komu, y na co służą spisane były, *rigorsè* obowięzuiemy wszystkie Urzędy, *eoque intuitu ob securitatem* tychże Aktow, gdzie mają bydź konserwowane, na Ziemskie Woiewodztwo, y Powiaty; na Grodzkie Woiewodowie y Starostwie *contribuere*, y *Archiva* murowane mieć mają. Dokumenta które dotąd w Grodach były przyznawane, lub aktykowane, a do Ziemstw nie przeniesione, ażeby *in suo robore Et valore* zostawały waruiemy.

O Magdeburyach W. X. Litt.

28vo. **L**ubo Magdeburyc w W. Xięstwie Litewskim będące, przyznania od osob Stanu Rycerskiego dotąd przyimowały, iednak dla lepszego Aktow bezpieczeństwa, na przyszły czas to *abrogando, salvo anterioribus usque ad datam presentem, etiam sub Interregnis*, Praw, Zapisow, Cessyi, obligow, *Et varii tituli* Zapisow, *recognitionibus* w tychże Magdeburyach *expeditis abhinc* żadnych tranzakcyi, *sub nullitate* przyznania w Magdeburyach Wielkiego Xięstwa Litewskiego na Dobra Ziemskie Donacyi, Przedaż, Zapisow, Kontraktow, Obligow, Testamentow, tudzież na Starostwa, Dzierżawy, Krolewszczyzny Cessyi, y innych wszelkich między stanem Szlacheckim y Duchownym tranzakcyi

115.

zachodzących, przyjmować nieważyli się, ale żeby stan Szlachecki y Duchowny według Statutu W. Xięstwa Litewskiego mając iakiekolwiek do przyznania tranzakcyę, *in foro & coram Officio competenti* to jest: w Trybunałach, Ziemstwach, Grodach przyznanie, a pod czas nie sądzących się Rokow, lub Roczek, Pisarz Ziemski y Grodzki *circa acta sua* lub Regent aktualny przysięgły wpisując tranzakcyę do Xięgi introligowaney z podpisem rąk zeznawających, przyznania podług Prawa y zwyczaju Koronnego przyjmować mają, *presenti lege* postanawiamy. Do Akt zaś Magdeburških aby tylko w samych sprawach Mieyskich, lub o Grunta y place Mieyskie, wszelkie Zapisy, Kontrakty, do przyznania przyjmowane były, mieć chcemy. Akta Magdeburške *similiter* iako o Ziemskich y Grodzkich opisano, mają być zintroligowane y zarejestrowane.

O Woznych *alias* Generałach.

29no. **Z** Abiegając ażeby Generali przeciwko przysiędze y funkcji swoiey nie wykraczali, żadnych zeznań *falsificatorię* nie czynili, ustanawiamy: Jz ieżeliby który Wozny nie podałszy Pozwu y obwieszczenia, nie czyniąc Obdukcyi, Wizyi, *in fundo* Intromissyi y innych *cujuscunque tituli* ktore do Woznych należą powinności, ważył się *falsificatorię* relacye w Kancellaryach zeznawać, y toby onemu *legitimę* dowiedziono było; takowy Generał, w każdym sądzie *ex termino tacto* na peny kryminalne sądzony być ma, y nie tylko takowe fałszywe iego zeznanie *nullitate* powinno być w każdym sądzie kassowane, ale też za onemi wyniesione Pozwy, y wypadłe *in contumaciam* Dekreta y wszystkie onych *falsificatorii actus*, żadnego waloru mieć niepowinny; *Providendo* oraz *securitati* osob tychże Generałow funkcye swoie odprawujących, *eo intuitu* Konstytucyą 1726. reasumując, *contra violatores* peny w tymże Prawie wyrażone, *quam strictissimę* opisujemy.

O Zbiegłych poddanych.

30no. **W** Sprawach o Zbiegłych Poddanych lubo *sumimarius processus inter Concives*, dawnieyszemi Prawami opisany; Jednak *presenti lege* ustanawiamy: Aby z ktorego Woiewodztwa lub Powiatu o wyszłych Poddanych *instituetur actio*, w Grodzie *eiusdem Palatinatus vel Districtus summario processu precisà Appellatione finaliter* rozstrzygnięta była.

O Exekucyach Kapturowych Wielkiego Xięstwa Litewskiego.

31mo. **P**onieważ *contra mentem* Konstytucyi 1736. y Konstytucyi Seymu *Convocationis* Sędziowie Kapturowi nie mający Urzędów Ziemskich y Grodzkich na exekucye zieżdzali; zaczym takowe *actus*, iako *contra mentem* Prawa, kaslujemy: Dekreta zaś oczywiste po Inkwizycyach *etiam* przez Sędziów Kapturowych *expedyowanych in principali ad mentem* Praw o Sądach Kapturowych ferowane; *Et similiter* Inkwizycye, weryfikacye, y kalkulacye *expedyowane, in pleno valore* zachowujemy.

O Gleytach z Kancellaryi wydawanych.

32do. **G**leyty z Kancellaryi W. Xięstwa Litewskiego od Obywatelów Prawo wiodących potrzebowane, aby przy warowaniu *loci standi* nie aktykowane *robur suum* nie miały, *Subsellia* wszystkie W. X. Lit. przestrzegać mają. A w dalszych Prawa terminach w tey Konstytucyi nie opisanych, *usum* Statutu W. Xięstwa Litewskiego, y Konstytucyi Seymowych wcale zachowujemy; w punktach zaś *presenti lege* opisanych, ażeby przeciwko terażniejszemu Rzeczypospolitey postanowieniu, żadne przeszłe Prawa na pomoc brane nie były warujemy.

Pozwolenie Dwoch Ziemstw, y Dwoch Grodów Xięstwu Zmuydzkiemu.

33do. **Z**ważając iż w tak obszernym y ludnym Xięstwie Zmuydzkim na dwadzieścia ośm Powiatów dzielącym się, ieden Urząd Ziemski y ieden Urząd Grodzki w administrowaniu S. sprawiedliwości mało co uspokojenia między prawującymi się mogłby sprawić; przeto skłoniwszy się do prozb przez Urodzonych Posłów tegoż Xięstwa zanieśionych, Dwa Ziemstwa temuż Xięstwu Zmuydzkiemu fundować *cum plena Jurisdictione* pozwalamy; *Idque* iedne mające się sądzić w Rossieyniach, a drugie w tymże Xięstwie w Telszach, w cząłach Prawem *pospolitym* opisanych; niemniej Wielmożny Xięstwa Zmuydzkiego Starosta w raz po wieździe swoim, ktorego sobie Obywatele Xięstwa Zmuydzkiego podług dawnych Przywileiów, nadań y wolności od Najjaśniejszych Krolów Polskich Antecessorów naszych pozwolonych, sami obierać mają; Grodów dwa, ieden *pro loco solito consiliorum* w Rossieyniach, drugi *pro secundo loco* na sążenie spraw drugiey połowy Xięstwa Zmuy-

Zmuydzkiego, teraznieyszym postanowieniem w Telszach *designato* fundować ma, y aby dwoch Podstarości, sześciu Sędziow, y dwoch Pisarzow Grodzkich kredensować mógł, *vi legis modernae* stanowimy; z ktorych ieden Podstarości, y trzech Sędziow y ieden Pisarz w Rossieyniach; a drugie tyle takichże Urzędnikow w Telszach, według opisanych Kadencyi sądzić mają.

A że na dwoch mieyscach Sądy Ziemskie y Grodzkie *praesenti lege* ustanowione, pociągają ten porządek, aby Szlachta Xięstwa Zmuydzkiego rozprawować się mająca, wiedziała do ktorego należeć ma Sądu, dlatego przepisuie się dyspartymen takowy: Do Ziemstwa y Grodu Rossieyńskiego należeć będą Powiaty: Eyragolski, Wilkoski, Wieloński, Rossieyński, Widuklewski, Krozki, Tendziagolski, Jaswoyński, Szawelski, Wielkich y Małych Dyrwian, Berzański, Uzwetki. Do Ziemstwa zaś y Grodu Telszewskiego, Powiaty: Telszewski, Retowski, Pojurski, Wieszniański, Korzawski, Szaudowski, Gondyński, Twerski, Potumszewski, Birzyniański, Polongowski, Powondencki, Medyngiański, Konklański, Zorański należeć mają.

Warujemy to, ażeby Urząd ieden Ziemski, lub Grodzki w drugiego Juryzdykcyą nie mieszal się *sub nullitate Decretorum*, y ażeby nikt nie ważył się *extra repartitionem* tych Powiatow *evocationis* sta Kop & *sessione Turris* sześciu Niedziel *in foro proprio decidenda & irroganda*, nakazujemy,. A iezeliby Kompetitorska z Dobr w obudwoch dyspartycyach Xięstwa Zmuydzkiego leżących sprawa była, tedy na takowe sprawy iedne Ziemstwo Rossieyńskie determinujemy. W Sprawach zaś wszelkich z Dobr zapozwanego do Sądu tey repartycyi, gdzie Dobra pozwanego leżą *forum* naznacza się. *Acta vero publica*, Taryffy, mają zostawać w Kancellaryi Rossieyńskiej, a w Telszewskiej Grodzkiej y Ziemskiej tylko Dekreta tychże Sądow, y wszelkie w nich zaśże tranzakcy, Inkwizycye, zachowane bydz powinny. Urzędnicy Ziemscy Rossieyńscy przed Telszewskimi Ziemskimi, y Grodzcy Rossieyńscy przed Grodzkimi Telszewskimi na Seymikach y Ziazdach publicznych w zasiadaniu mieysca mieć mają. Ciz Urzędnicy Ziemscy y Grodzcy obudwoch dyspartycyi do expedyowania Inkwizycyi, kalkulacyi, weryfikacyi, czynienia exekucyi w tychże Sądach *ad requisitionem* stron, wzajemnie na obiedwie repartycye mogą bydz naznaczeni. Przyznania Praw, Obligow, y innych wszelkich tranzakcyi w każdym z tych Sądow rownie za ważne mieć chcemy. A względem przeniesienia wieczyfnych tranzakcyi w Grodzie przyznanych do Ziemstw swoiey repartycyi w ktorey Dobra leżą, Statut W. X. Litt: zachowujemy.

Activitas Ciwunow Xięstwa Zmuydzkiego.

34to. **U**Rodzeni Ciwunowie Xięstwa Zmuydzkiego ktorzy iest Czternaſtu, tym porządkiem mają mieć ſwoie *Stalla*; Eyragolski, Wielkich Dyrwian, Małych Dyrwian, Retowski, Uzweſki, Pojurski, Twerski, Szaudowski, Berzańſki, Tendziagolski, Korſzewski, Wieſzniański, Gondyński, Birżyniański. Prerogatywy tychże Ciwunow podług dawnych Praw utrzymują ſię. A ponieważ ieden Podkomorzy w tak obſzernym y ludnym Xięſtwie wystarczy ſądzić dyfferencye nie może; więc Urodzonych Ciwunow Zmuydzkich na ſądzenie ſpraw Podkomorſkich w tym tylko Xięſtwie *preſenti lege* authoryzujemy, y podług Statutu W. Xięstwa Litwo Podkomorzych opisanego moc zupełną do ſądzenia dajemy; y że ciż Ciwunowie *intra limites* tylko Xięstwa Zmuydzkiego ſprawy Podkomorſkie, nie wyieżdżając do innych Woiewodztw y Powiatow Prowincyi Litewſkiej, ſądzić moc mają, ſtanowimy. Apelacyą *a diſinitivo* tychże Ciwunow, *principalis iudicatio directe* do Sądu Staroſty *vel* Kaſztelana Zmuydzkiego wolną zachowujemy. *Eo intuitu* ciż Ciwunowie Rotą Podkomorſką na ſądzenie ſpraw Podkomorſkich przyſiądz przed Sądem Ziemſkim Roſſicyńskim na Rokach Ziemſkich *in facie Nobilitatis ſtringuntur*; y ciż Ciwunowie mają moc każdy od ſiebie po iednym Komorniku kreować y kredensować, a Komornicy *itidem* Rotą Komornikowſką w Statucie Litewſkim opisaną, powinni bydź przyſięgli, *& eadem autoritate & activitate* iak y Komornicy Podkomorſcy *gaudere* tylko na toż Xięſtwo Zmuydzkie *non ultra* iako y Ciwunowie mają. Podkomorzy zaś Xięstwa Zmuydzkiego przy generalney powadze ſwoiey z Komornikami ſwemi *& circa poteſtatem* wyieżdżania *extra limites etiam* Xięstwa Zmuydzkiego na ſądzenie ſpraw dyfferencyinych, zachowuje ſię. A że odtąd Ciwunowie Zmuydzcy zoſtawali Sędziami do ſądzenia ſpraw Podkomorſkich, przeto ażeby ciż Urodzeni Ciwunowie niebyli Sędziami Ziemſkimi y Grodzkimi, tak w Xięſtwie Zmuydzkim iako y w całej Prowincyi W. Xięstwa Litewſkiego, waruje ſię. A Dekreta onych w tychże mają bydź lokowane Kancellaryach z ktorego Dyſpartymentu Sądow zapifani będą.

Przydanie Deputata Xięſtwu Zmuydzkiemu y Poſſa.

35to. **Z**E dotąd Xięſtwo Zmuydzkie podług dawnych Praw y Konſtytucyi W. X. Litewſkiego obierało trzech Deputatow, dwoch Poſſow. Więć w tak ludnym y obſzernym Xięſtwie

stwie aby odtąd czterech Deputatow na Trybunał Główny W. Xięstwa Litewskiego, Obywatele Xięstwa Zmuydzkiego *in loco solito Consiliorum* w Mieście Naszym Rossieyniach obierali za zgodą Stanow Zgromadzonych, niemniey obierania Trzeciego Połka na Seym z tegoż Xięstwa Zmuydzkiego pozwalamy.

Mieysce Sądom Ziemskim Trockim.

36to **Z** Wyczay Sądenia każdej kadencyi Rokow Ziemskich Woiewodztwa Trockiego na dwóch repartycyach w Trokach y Mereczu dotąd zachowany, że jest z utrudzeniem tak Sądownych, iako też prawujących się Osob, w przeiezdaniu, oraz dla szczupłości Gospod skassowawszy, tymże Sądom Ziemskim Trockim w iednym tylko Mieście Trokach *Legge presenti* mieysce wyznaczamy.

Ubepieczenie Sądowney Sprawiedliwości.

37mo. **L** Ubo Prowincya W. Xięstwa Litewskiego przez wyznaczonych do ułożenia Korrektury *Iurium* Seymem przeszłym Konwokacyinym Kommissarzow Fundowanie Trybunału Seymiki y porządek onych opisawszy *processum judicarium* krotszym sposobem ułożyła, na którym Dziele szczęśliwość Pannowania Naszego y zplywające na cały kray Błogosławieństwo Boskie zakładamy. Iednak że ta, tak ważna iak naydoskonalszego sprawiedliwości u stanowienia materya *ex abusu Legum* udoskonalenia siebie potrzebować może; Przeto ażeby po złączeniu Izby Posselskiej przy powitaniu Nas gdy Kommissya Skarbowa y Woyskowa stanom Rzeczy-Pospolitey *de transactis suis* sprawią się y relacyą swoią uczynią, y defideria onych rezolwowane będą, tudzież materye Podatku Pogłownego w Koronie, a Podymnego w Litwie decydowane będą. Naypierwey, w żadne insze nie wchodząc materye, Ta iak naydoskonalszego Ustanowienia y Poprawy *Processus Iuris & abusuum* Praw do sprawiedliwości zciągających się materya bywała zawsze zaczęta, nayzupełnieyszą uwagą roztrząsniona, *& formâ Iudiciariâ* konkludowana, teraznieyszym postanowieniem mieć chcemy, *non derogando* Konstytucyom dawnieyszym y teraznieyszey *de valore* Dekretow oczywistych Trybunałskich y Assessoriskich postanowionym.

Uspokoienie roznicy Granic między Miastem Naszym Wohyniem do Ekonomij Brzeskiej Li-

tewskiej należącym a Dobrami Urodzonych Kuczyńskich Dziedzicznymi w Woiewodztwie Lubelskim leżącemi.

38vo. **P**onieważ między Dobrami Zbilitowem, Branica, Suchowolą y Kopiną Ziemskimi Pozostały y Sukcessorow nigdy Urodzonego Mikołaja Kuczyńskiego Dziedzicznymi, a Miastem Naszym Wohyniem do Ekonomij Brzeskiej należącym, Roznica o grunta, Lasy, y Sianożęcia przez nie mały czas u spokoic się nie mogła, a ztąd inkonweniencye różne praktykowały się, którym zapobiegając Pozostała Wdowa y Sukcessorowie nigdy Urodzonego Mikołaja Kuczyńskiego Podstolego Drohickiego z iedney, a Mieszczanie Miasta Naszego Wohynia za wiadomością Kommissyi Skarbowey Naszey z Drugiey Strony, ugodę różnice Granic ułatwiającą umowili y postanowili; Przeto dla tym dostateczniejszego Stron uspokoienia potrzebne bydź ziechanie Urodzonych Iozefa Wilczewskiego, Wizkiego, Tadeusza Iundziłła Grodzieńskiego, Podkomorznych, na miejsce Granic między wzwyż wyrazonemi Dobrami uznaiemy. Ktorzy Urodzeni Podkomorzowie, albo ieden z nich *absentia alterius non obstante precisé* na dzien trzynasty Miesiaca Maia w Roku następującym 1765 za poprzedzającym Niedziel Dwoma wydaniem Stronom Innotescencyi, ziechawszy podług umowionej y postanowionej między Stronami ugody, kopce, Granice oznaczające usypią, lub usypie, usypanym moc y ważność niedomienną w potomne czasy utwierdzą, lub utwierdzi, a na sprzeciwiających się, winy Prawne, warować będą, lub będzie *in Actum q. sui Officium sum premissis transactum* Stronom wydadzą, lub wyda, ktore Granice przez Tychże Urodzonych Podkomorznych lub Iednego z nich sposobem opisanym zakończone, ustawą Seymu niniejszego za ważne mieć chcemy y postanowiamy.

Gratitudo Wielmoz: Xiążęciu Michałowi Czartoryskiemu Kanclerzowi Wielkiemu W. X. Litt:

39no. **J**ako Czterdziestoletnie *in Ministerio Reipublice* Wielmożnego Xiążęcia Michała Czartoryskiego Kanclerza Wielkiego W. Xięstwa Litewskiego prace y chwalebne zawsze Czyny, nietylko w przytomnym czasie, powinna w Rzeczypltey znayduią wdzięczność, ale też znamienitą na potomne wieki ziednały Sławę; tak pokazana Tegoż Xiążęcia Kanclerza na Seymie przeszłym *Convocationis*, gorliwa dla Dobra powszechnego miłość, & *Animi magnitudo*, że w Osobie Naszey będąc Sądow Naszych

Affc.

Assessorckich *Supremus Iudex* dla pokazania iak jest w administrowaniu S. sprawiedliwości ostrożnym, y do przyięcia dobrych Rady rozśadnych zdań przychylnym, Wielmożnych, Urodzonych Assessorow *ad ferendam decisivam sententiam, admittendos*, Sam dopraszał się, tym większą pomnożyła mu Całego Narodu Rekognicyą; przez którą Rzecz-Pospolita na tymże Seymie *Convocationis* zgromadzona, *in vim publice gratitudinis* corocznią dożywotnią osmiudziesiąt tysięcy Złotych Polskich pensyą Przerzeczonemu Xiążęciu Kanclerzowi Wielkiemu W. Xięstwa Litewskiego ofiarowała. A że tey pomienioney pensyi, Xiążę Kanclerz wszelkie ukontentowanie swoje *in conscientia rectifactorum* zakładając *excelsâ & generosâ mente* przyiąć niechciał; Przeto tak My w Osobie Naszey Krolewskiej, iako y Obydwa Rzeczypospolitey Stany *in perennis glorie monumentum*, y na wiekopomny wfszystkich zyczliwych Oyczyzny synow przykład, wielkie Onego dla Rzeczy-Pospolitey czynione dzieła; nie interessowaną dla Dobra powszechnego miłość, y ten *spontanei* Władzy Jego Kanclerskiej *facrificij* Heroizm, ninieyszym publicznym zawdzięczamy, *& celebramus* wyznaniem: Y ażeby iak nayprędzey Statuę na Rynku Wilenskim z wyrażeniem y wypisaniem wielkich Jego y dzielnych czynow; *A post fera fata* Tegoż Xiążęcia Kanclerza Mauzoleum z podobnym wyrażeniem na nim *meritorum* w Kościele Katedralnym Wilenskim, dzielność y wspaniałość Duszy Wielkiego w Oyczyźnie Męża wyobrażającym, kosztem Skarbu Wielkiego Xięstwa Litewskiego wystawione być, mieć chcemy.

Obiaśnienie Omyłki Kwitu Wielmo: Hrabi Fleminga przeszłego Podskarbiego W.W. Xięstwa Litewskiego na Seymie Konwokacyinym danego.

40mo. **P**onieważ Wielmożny Fleming przeszły Podskarbi Wielki W. Xięstwa Litewskiego na odeszłym Seymie Konwokacyinym, zdając Kalkulacyą z Prowentow Celnych Rzeczy-Pospolitey za lat puśdwnasta *idę, a die 1ma Martij Anni 1753. ad diem primam Septembris Anni presentis*, z Prowentow zaś Dobr Naszych Stołowych, y Cła Starego *a die 24ta Iunij Anni 1763. do takowegoż dnia itidem Anni presentis* rachował się; y na to przez Delegowanych *ex Senatu & ex Equestri Ordine* Kommissarzow, podpisane produkował Regestra, a z Oboygą Prowentow w wspomnioney Seymu Konwokacyinego Konstytucyi jest tylko do dnia 24. *Iunij* zakwitowany: Przeto Obiaśniając ta-

kową omyłkę, y utwierdzając Kwit względem Dobr Naszych Stofowych y Cła Starego; Warujemy, iż przyszła Kalkulacya W. Fleminga przeszłego Podskarbiego W. Wielkiego Xięstwa Litewskiego z Cella Rzeczy-Pospolitey na nadchodzącey Kommissyi Skarbowey nie inaczey tylko od dnia Pierwszego Septembra Roku teraznieyszego 1764 ma być czyniona.

Ubezpieczenie Pensyi Podskarbinskiej.

41mo. **G**Dy Pensya Podskarbińska, Sto Dwadzieścia Tyśięcy Złotych Polskich Wielmożnemu Jerzemu Flemingowi na ten czas Podskarbiemu Wielkiemu Wielkiego Xięstwa Litewskiego *sancito* Seymu *Convocationis*, do życia Jego jest assekurowana, a *post resignationem* Onego toż Podskarbstwo Wielkiego Xięstwa Litewskiego, Wielmożnemu Michałowi Brzostowskiemu Podskarbiemu Wielkiemu Litt: dostało się, więc *ex vi* wyżej wyrażoney Konstytucyi Seym *Convocationis*, oraz dla zasług *in publico* dawnieyszych y teraz przy Łasce Marszałkowskiej Konfederackiej *summo dispendio* własney Substancyi y zdrowia.łożonych, tegoż Wielmoż: Michała Brzostowskiego *in omni* ubezpieczamy, iż do życia Wielmożnego Jerzego Fleminga Pensya zupełna Podskarbinska Sto dwadzieścia Tyśięcy Złotych Polskich Wielmożnemu Brzostowskiemu teraznieyszemu Podskarbiemu Wielkiego Xięstwa Litt: płacona będzie.

Dług Sukcessorowi Wielmoż: Kociella Podskarbiego Wielkiego W. Xięstwa Litt:

42do. **P**onieważ z Kalkulacyi Wielmożnego Kociella Podskarbiego Wielkiego Wielkiego Xięstwa Litewskiego w Roku 1726 przed Stany Rzeczy-Pospolitey w Grodnie na Seymie uczynioney *liquidé constat*: Iż na potrzebę Rzeczypltey nad Prowenta Skarbu *de proprio erario* wydał Summę trzykroć sześćdziesiąt y jeden Tyśięcy, Trzysta sześćdziesiąt y trzy Złotych Polskich y groszy dziesięć, y takowa Summa z okazji rożnych *expensow* z Skarbu Litewskiego nie mogła być dotąd wypłacona, ale *recessum* Seymu tak *Anni* 1736. iako też Konwokacyinego *Anni* 1764. takowa *exolucya* do dalszego czasu jest odłożona: niemniej ponieważ Urodzony Tadeusz Kociell Sukcessor Wielmo: Kociella Podskarbiego Wielkiego W. Xięstwa Litewskiego z tey Summy, Sto sześćdziesiąt y jeden Tyśięcy, Trzysta sześćdziesiąt trzy Złotych Polskich y groszy dziesięć Rzeczy-pltęy ustepnie; Przeto Kommissyi Skarbowey Wielkiego Xięstwa Li-

123.

tewskiego *residuum* Summy Dwakroć Sto Tyficy Złotych Pol-
skich, Czterema Ratami przez lat cztery od daty ninieyszey w rok
po Złotych Pięćdziesiąt Tyficy Urodzonemu Tadeuszowi Ko-
cieńowi wypłacić zlecamy, *Salvis quietationibus in rem* Skarbu
W. Xięstwa Litewskiego *si quæ producentur*, y że *in calculo* przy-
ięta będzie ubezpieczamy.

Dług Urodzonych Romerow.

43to. **P**onieważ dług Urodzonych Romerow *ex Capite* Ma-
teusza Romera Generała Artylleryi W. Xięstwa Li-
tewskiego pochodzący na expensa Artylleryi W. Xięstwa Litew-
skiego erogowany, a Konstytucyą *Anni* 1690. za rzetelny uznany
in quantitate Sto Czterdzieści trzy Tyficy siedemset siedmdziesiąt
ieden Złotych Polskich, tudzież dalszych Summ pretenzye, gdy
na ostatnim dniu kończącego się Seyuru Stany Rzeczy-Pospolitey
in cognitionem weyść niemogły, zaczym dla roztrząśnienia tako-
wey pretenzyi, Urodzonych Romerow ten intereś do Kommissyi
Skarbowey W. Xięstwa Litewskiego odsyłamy. Ktora to Kom-
missya na przyszłym Seymie Stany Rzeczy-Pospolitey informo-
wać będzie.

Zamiana Dobr Parafianowa.

44to. **D**obra Parafianow do Archidyakonii Wileńskiej na-
leżące *Collationis Nostræ Regiæ* na Dobra Dziedzic-
zyczne Lyntupy w Powiecie Oszmiańskim sytuowane Wielmo-
żnego Michała Brzostowskiego Podskarbiego Wielkiego W. Xię-
stwa Litewskiego zamienić pozwalamy. Oraz aby takowa za-
miana *equivalenter* uczyniona była, tak na z weryfikowanie *utri-
usq; Possessionis*, iako też na uczynienie Prawney zamiany, za
Kommissarzow Xiędza Franciszka Kononowicza Kanonika Smo-
leńskiego y Urodzonego Adama Wyfogierda Podstołego Smo-
leńskiego wyznaczamy y authoryzujemy.

Rozgraniczenie Starostw Pieniańskiego y Kupiskiego.

45to **P**onieważ Starostwa Pieniańskie y Kupiskie w Powiecie
Wiśkomirskim leżące, w aktualney Possessyi Wiel-
możnych Xiążąt Czartoryskich Kanclerzow Wielkich W. Xię-
stwa Litewskiego Mażonkow będące, są w różnych dyfferen-
cyach z Graniczącemi, przeto na rozgraniczenie onych ze wszy-
stkimi Graniczącemi, przy Urodzonym Jerzym Jodce Podko-
morzym Powiatu Lidzkiego *decisvum sententiam* mieć mającym,
za Kommissarzow naznaczamy: Urodzonych Horaina Podsto-
łego Wileńskiego, Felicyana Zmijewskiego Łowczego Wileń-
skiego, Jozefa De Reasa Woyskiego y Podwoiewodzkiego Troc-
kiego,

kiego, Jozefa Stypańkowskiego Sędziego Grodz: Lidzkiego, Kajotana Podbereskiego Podstarościego Powiatu Rzeczyckiego, Teodora Bilewicza Starostę Łoyciewskiego, Dominika Zajarskiego Cześnika Upitskiego, Jakoba Puzyńę Oboźnego Upitskiego, Antoniego Świętorzecznego Podczaszego Mińskiego, Antoniego Przyańgowskiego Podczaszego Zmuydzkiego, Marcina Dołęgę Oberzteleytnanta Woyfk Naszych, którzy według przepisu Praw o Kommissyach y Kommissarzach opisanych, w czasie iak nayprętszym sposobność upatrzywszy, y z sobą zniósłszy się, wydadzą Innotescencye wszystkim Graniczającym, y *absentiâ nonnullorum non obstante*, byleby Ich tylko pięciu było, do tych Starostw ziada, y dyfferencye wszystkie rozśadzą, Starostwa pomienione Pieniańskie y Kupiskie *cum omnibus Collateralibus* rozgraniczą, y to wszystko wypełnią, cokolwiek do Sądow Kommissarskich będzie należało. Jeżeliby zaś Podkomorzy, lub który z Kommissarzow albo Ich kilku przed expedyowaniem y dokończeniem umrzeć miał, *in eo casu* aby Sąd Assessorzki Litewski innego Podkomorzego, y Kommissarzow wyznaczył moc daemy, y mieć chcemy.

Approbacya Kommissyi między Starostwem
Ziołowskiem a Dobrami Antopol na
zwanemi.

46to **P**Onieważ *Constitutione Seymu Convocationis* do zamiany Wsiow, Gruntow, y ich ograniczenia między Starostwem Ziołowskiem *Possessionis* Ur: Michała Paca Kasztelanica X. Zmuydzkiego, a Dobrami Antopol zwanymi Ur: Jozefa Bystrego Starosty Hutowskiego Dziedzicznymi, w Woiewodztwie Brzeskim Litt: leżącemi, wyznaczona Kommissya swoy skutek wzięła; y zamianę Wsiow Sukacze, y Raszeń Dziedzicznych Ziemskich, na Krolewskie, a Wsiow Podlesie, Borodycze, y Tołkowa Krolewskich, na Ziemskie Dziedziczne uczyniła; więc takową zamianę, y całe przez wżwyż wyrażoną Kommissyą ograniczenie, *Et omnem Actum* tey Kommissyi dnia 14. Miesiąca *Novembra* w Roku ninieyszym odprawioney y zakończoney, mocą ninieyszego Seymu (*Salvis pro utraque naturâ* Wsiow zamienionych Rzeczy-Pospolitey *Juribus*) ztwierdzamy y approbujemy.

Securitas Dobr Hybernowych Rypuana.

47mo. **D**obra Rypuan *Juri Regali* podległe *quondam* do Starostwa Chosławskiego przyśluchające, Przywileiem J. K. Mci s. p. Augusta III, a *Corpore* tegoż Starostwa odśączone, *ad presens* za Konsensem y przyznaną Cessyą w dożywotniey
Poffe-

125

Possessyi Urodzonego Nepomucena Ciechanowieckiego będące, iako iuż à Fundo Dobr Chosławicz odeszłe, & seorswò Privilegiò chodzące, a Corpore przereczonego Słwa Chosławskiego presenti Lege in perpetuum odłączamy, y że in posterum do tegoż Starostwa inkorporowane nie będzie, terażnieyszego, y po nim następujących Possessorow upewniamy.

Ubepieczenie sześciu Włok Gruntu Treygi nazwanych.

48vo. **P**onieważ Urodzony Dominik Alexandrowicz Pifarz Ziemski Powiatu Lidzkiego, przed Unią od s. p. Krola IMci Zygmunta Augusta, sześć Włok Gruntu Treygi nazwane w Powiecie Lidzkim leżące, Antecessorom swoim Woyciechowi Alexandrowiczowi, a potym Urodzonemu Janowi Alexandrowiczowi Marzałkowi Grodzieńskiemu *jure successivo* spadłe, wiecznością ma nadane, na ktore Włoki, iako też y na inne Dziedziczne Dobra, lubo Prawa *per hostilitatem* y przez ogień poginęły, iednak *vigore* Prawa *unionis* kto był dzierżącym Dobr iakich *ante unionem* by też y bez Listow, wiecznie przy nich zostawać ma, Pomienione sześć Włok Gruntu Treygi nazwane, z poddanemi na nich mieszkającemi *pro bonis terrestribus, sine ulla disquisitione* objaśniamy.

Ubepieczenie Folwarku Werfztoku.

49no. **F**olwark Werfztok z Wioskami Kuraszewem, Wołgostawem y zaroślami Podwołocze nazwanemi, w Wojewodztwie Brzeskim Lirewskim leżący, lubo pod Taryffy y Tranzakcye Ziemskie podpadał, ani płacy Hybernowey nie podlegał, gdy iednak *circa quesita jura*, niciakie zachodziły *perplexitates*; a zatym za zgodą wśzech Stanow pomienione Dobra w Possessyi teraz Urodzonego Jozefa Wilczewskiego Podkomorze-go Ziemi Wiskiej zostające, znosząc iakiekolwiek zawikłania, Temuż Urodzonemu Jozefowi Wilczewskiemu, za Ziemskie wieczyste, *salvo onere* Dobr Ziemskich uznaiemy.

Dobra Kuszliki.

50mo. **P**onieważ *ob ingruentiam publicorum negotiorum* na Seymie terażnieyszym Koronacyinym nie przyzło do weyrzenia w Dokumenta, na Dobra Kuszliki Urodz: Jerzego Korsaka y w dowody *ut asserit*, że Imieniowi Jego *ante unionem* lennością są nadane, zacyim Sądom naszym Zadwornym Assessoriskim W. X. Litt: rozeznanie dokumentow y Decyzyz *committimus*.

Pozwolenie Zamiany Gruntow Wincze nazwa- nych Hibernowych.

51mo. **P**onieważ między Dobrami Ziemskimi Urodzonego Ludwika Orzeszka Stolnika Pińskiego w Powiecie Pińskim Grunta Hibernowe Wincze nazwane, *sub jure advitalitio* Onego y Mażonki Jego zostające *reperiuntur*, & *ex hac contiguitate & mixtura* z Gruntami Jego Dziedzicznymi majątności Założa *pro publico commodo* na sypanie Grobel y Rowow bicie, nie mało expensu wyłożył; Tedy *favore meritorum* Onego, iako też względ mając, aby *post fata* terażnieyszych Possessorow *Successores* Ich, z nowym Donataryuszem o spor w Gruntach do utraty nie przychodzili, na zamianę wspomnianych Gruntow Hibernowych na Grunta dziedziczne Wfi Założa, w tymże Powiecie leżące, lub inne obrębne zezwalamy. Na którą przy Urodz: Stefanie Slizienie Podkomorzym Słonimskim Kommissarzow UU. Kazimierza Wyganowskiego Podczaszego Trockiego, Franciszka Grabowskiego Obożnego Brzeskiego, Jozefa Bystrego Sstę Hutowskiego, Bohusława Wereszczakę Łowczego Breskiego, Antoniego Swieżyńskiego Sędziego Grodzkiego, y Franciszka Hołowkę Horodniczego Powiatu Pińskiego dezygnujemy. Ktorzy to Urodzeni Podkomorzy, y Kommissarze *non obstante nonnullorum absentia*, *dummodo* przy Podkomorzym czterech *adsint*, umowiwszy się między sobą o czasie, na Grunta przerzeczzone Ziemskie y Hibernowe ziechawszy, *pensata qualitate & valore*, y wymiar onych uczyniwszy, zamianę w rowney dobroci y szacunku Gruntow Ziemskich z Hibernowemi uczynią, y te Grunta Winczańskie podług dawnych rewizyi y ograniczeń, *in hereditariam possessionem* Urodzonego Stolnika Pińskiego podadzą, y do dobr Jego dziedzicznych przyłączą, a Grunta Wfi Założa lub inne niezawodne, dziedziczne tegoż Urodzonego Stolnika Pińskiego *in pari bonitate & valore* z Hibernowemi, w Hibernowe obrocą, Kopcami osypią, & *sub Jura Nostra Regia* podadzą; y wszystko *pro exigentia rei* przezornie y sprawiedliwie wykonaia, *non prejudicando quidquam Possessyi ad vitæ tempora modernorum Possessorum*; którą to zamianę iaka przez wyznaczonych Kommissarzow nastąpi, za ważną *in perpetuum* mieć chcemy; a podatek Publiczny iak był płacony w Hibernowych y Ziemskich, tak z zamiennych Gruntow, według Prawa do Skarbu Rzeczy-Pospolitey płacony bydz ma.

Modyfikacya Dekretu Sądow Generalney Konfederacyi W. X. Litt.

52do. **U**Rodzonych Jerzego Abramowicza Starostę Starodubowskiego, Jozefa Pruszyńskiego Podstarościego Mińskiego, Muśnickiego Koniuszego Wdztwa Wileńskiego, Antoniego y Tomaszę Tyzenhauzow Chorążycow Wileńskich, *à Rigore* Dekretu Konfederacyi W. X. Litt: Roku 1764. Miesiąca Augusta Szesnastego Dnia w Grodnie zaszłego, na proźbę UU. Posłow W. X. Litt: za powszechną zgodą Stanow Rzeczy-Pospolitey *presenti lege* uwalniamy.

Uwolnienie od Wieży UU: Kaszyca, Janowicza, y Bogusza.

53tio. **U**Rodzonych Jozefa Kaszyca Sstę Kudziańskiego, Antoniego Janowicza Cześnika Wiłkomirskiego, y Antoniego Bogusza Rotmistrza Mozyrskiego, od siedzenia Wieży *in Fundo* z delacyi Urodzonego Wiktoryna Buchowieckiego, w Sądach Generalney Konfederacyi W. X. Litt: *ad Instantiam publicam* uznanej, na proźbę UU. Posłow W. X. Litt. uwalniamy.

Indygenat na Rekommendacyą WW. Hetmanow W. X. Litt.

54to. **M**Aiąc wzgląd na Rekommendacyą WW. Hetmanow W. X. Litt: tudzież doświadczone *in re militari merito* Jana Larzaka, y Karola Peterfenna Pułkownikow, Teodora Laskarysa Oberzstleytnanta, Jerzego y Jakoba d' Obyrn; Piotra Deskoura Oberzstleytnanta Sukcesorow z Ich Sukcesorami do Indygenatu przypuszczamy, *salva deductione* Szlachectwa swoiego na Seymie następującym *Et præstando super fidelitatem Juramento; post quod deductum Et præstitum* przed Kanclerzami, *Diplomata Nostra Regia* wydać Kancellaryom Naszym rozkażemy.

Nobilitacya niektorych Neofitow czyli od nich pochodzących.

55to. **N**A Instancyą UU. Posłow Prowincyi W. X. Litt: upraszających o modyfikacyą Konstytucyi Seymu przeszłego Konwokacyjnego, *titulo* o Neofitach nastąpioną, nie tylko Osobom Gatunku tegoż Neofitow, którzy omylnym y podchlebnym tłumaczeniem Statutu W. X. Litt: żydow Chrześ y Wiare Świętą przyimujących za Szlachtę poczytać deklarującego uwiedzeni, udawszy się drogą obyczajow Rodowitym Szlachcie przyzwoitych, do prerogatyw Szlacheckich y do rożnych Urzędow, oraz tak do Dziedzicznych iako y zastawnych Dobr Possessyi, z czasem przyszli, pod takową zassoną z rożnemi Imieniami y Do-

imami Szlacheckimi spokrewnili się, ale też y tym samym spokrewnionym Domom Szlacheckim wniesioną. Lubo Konstytucya wspomniona y na terażnieyszym Seymie, *sub titulo Actorum Interregni* jest w swey mocy zostawiona; Jednak za iedynym Kompasyi Naszey powodem, y usilnym wspomnionych Posłow dopraszaniem się; Dystyngwowańsze z pomiędzy tegoż Gatunku Neofitow, iako y od tychże pochodzące Osoby Nam rekomendowane, iako to Franciszka y Ludwika Łyżyńskich, Abramowiczow, Ignacego y Jozefa Gurskich, Felicjana Kazimirskiego, Teodora Lutyńskiego, Michała Oświecimskiego, Andrzeia Przewłockiego, Święteckich, Antoniego Majoskiego, Jana Nowakowskiego, Franciszka, Macieia, y Antoniego Dobrzyńskich, Adama, Pawła, Piotra, Ignacego, Jana Zbitniewskich, Antoniego Trajanowskiego, Kazimierza Pawłowskiego, Jana Michałowskiego, Piotra Pawłowicza, Jakuba Jeleńskiego, Mateusza Jeleńskiego, Stanisława Jeleńskiego, Jana Lipińskiego, Orłowskiego, Mańkowskiego, Teodora Dessawa, Jozefa Kwiecińskiego, Dominika Dobrowolskiego, Bergina Jakubowskiego, Tomasz y Antoniego Poziomkowskich, Jana Dobrowolskiego, Franciszka Krzyżanowskiego, Woyciecha Szymańskiego, Tadeusza Bielskiego, Jozefa Szpaczkiewicza, Nizielskiego, Stanisława Jarmunda, Bonawenturę Bartoszewicza, Jozefa Poznańskiego, Andrzeia Manina Niewierawskiego, Felicjana Jankowskiego nobilituujemy, za powszechną Stanow zgodą, y onym *preciso etiam scartabellatu, Prærogativis Nobilitaribus* w samey Litwie *gaudere cum Successoribus* pozwalamy; oraz każdemu z nich do Nas supplikuiącemu osobne z Kancellaryi W. X. Litt: na to Przywileie z nadaniem Herbow wydać roskażemy, *salvo prestando super fidelitatem Reipublice Juramento*. Oprócz tego gdy Nam Krolowi Stany Rzeczy-Pospolitey za takowąż powszechną zgodą, teyże Neofitow Kondycyi czyli od nich pochodzącym Osobom nie więcej iako dzieściu, y to nie Duchownego lecz Swieckiego Stanu, bądź z Korony, bądź z W. X. Litt: ktorychbyśmy takowego łaskawego Naszego względu godnemi bydz uznali, *preciso similiter scartabellatu*, tymże Kleynotem Szlachectwa zaszczyć dozwoliły, My Krol takowe Przywileie, naydaley w czasie Roku Casęgo, pod nieważnością późnieyszych, lub nad liczbę wyrażoną danych Przywilejow tym Osobom z tychże Naszych Kancellaryi Oboyg Narodow, mocą niniejszey Konstytucyi wydać każemy, a ci po odebranych Przywilejach, Przyśięgi wierności Rzeczy-Pospolitey przed Kanclerzami lub Podkanclerzami, Koronni przed Koronnemi, a Litewscy przed Litewskimi wykonać mają, ktore Przywileie, ze tey wagi

129.

co y Seymowe Nobilitacye mieć chcemy, one *exnunc* za powzię-
chną Stanow zgodą approbuiemy. Ta zaś wyżej wzmianko-
wana o Neofitach Konstytucya Konwokacyina, że we wszystkich
Punktach, *plenè, ac integrè* zawsze obserwowana y zachowana
bydź ma, waruiemy.

Ocalenie Honoru Urodzonych Mikła- szewiczow.

56to. **L** Ubo w Roku 1705. *ad obloquentiam Juris* na Seymiku
Gromnicznym Wojewodztwa Witebskiego wywo-
dem Solennym, a w Roku 1717. y 1725. Dekretami Trybunal-
skimi Urodzeni Mikłaszewiczowie zarzut Imieniowi swemu od
Urodzonych Szemiothow uczyniony zniesli, lecz kiedy *Fata* U-
rodzonych Delatorow oczywistą rozprawę zařtanowily; Przeto
mając wzgląd na zařlugi Urodzonego Jozefa Mikłaszewicza Me-
trykanta W. X. Litt: *cum descendantibus modernâ fixâ Lege No-
bilitatem indisputabilem* przyznaiemy.

Uspokoienie *Desideriorum* Synagogi y Kahału Pińskiego.

57mo. **P** Onieważ Synagoga *è respectivè* Kahał Piński kilko-
krotnym ognia pożarem iest zdezolowany, dŕugami,
wyderkaffami y uciążliwym Hiberny pŕaceniem, nie trzymając
żadnych Gruntow Mieyŕkich iest obciążony y pokrzywdzony,
przeto ażeby *ad toleranda onera publica* byli zdolnieyszemi, Kom-
missyi Skarbowey W. X. Litt: zalecamy, aby weyrzawszy *in
gravamina* y krzywdy teyże Synagogi Pińskiej *non derogando*
Pogłownem Generalnemu, *postulata* Jey z Prawem y szuszno-
ścią *concordantia, non obstantibus Decretis evocatoriè obtentis*
rozeznala y rozsądziła, y oney *circa debitam Justitiam* allewia-
cya, iezeli się aggrawacya pokaże, uczyniła, oraz *respectivè* oder-
wanych od niey Partykularzow y Przykahałkow, *Forum* teyże
Synagodze *cum renitentibus* w teyże Kommissyi Skarbowey W.
Xięstwa Litt: *presenti Lege* naznaczamy.

Kościół Mieleyczycki.

58vo. **P** Rzywiley Nayiaśnieyszego Augusta III. Antecessora
Naszego, Prawa y Przywileie dawnieysze Kościoła
Farnego Mieleyczyckiego *Juris Patronatûs è Collationis No-
stræ Regiæ* Roku 1744. Miesiãca Listopada dnia 12. w Warsza-
wie konfirmujący, *in omnibus punctis* ztwierdzamy y appro-
buiemy.

Miaŕto Witebsk.

59no. **M** iaŕta Naszego Witebska porownanego *in omnibus*
Prærogatiwis, z Miaŕtem Stołecznym Wilnem
wŕzy-

wszystkie Przywileie y Prawa, *ante unionem* onemu nadane, za zgodą wŹech Stanow approbuiemy; oraz Magistratowym Osobom na wŹasn tylko domową potrzeb wszelakie Trunki miec pozwalamy, y od extorsyi przez Kontrahentow Czopowego, Szeleżnego *abusiv* czynionych uwalniamy.

Seymiki Relacyine w W. X. Litt.

60mo. **S**eymiki *Relationis* Woiewodztwom y Powiatom W. Xięstwa Litt: Xięstwu Zmuydzkiemu y Inflantskiemu w mieyscach Prawami oznaczonych na Seymiki Pogromniczne w Roku następującym 1765. naznaczamy.

- Hiacynt Nałęcz Małachowski Podstoli Koron: Słta Piotrkowski Marszałek Kola Rycerskiego, mpp.
- Antoni Ostrowski, Biskup Kujawski y Pomorski.
- Ignacy z Skrzypna Twardowski Wda Kaliski Deputat do Konstyt: z Senatu z Prowincyi Wielko-Polskiej.
- Ignacy Cerner Wda Bełz: Dep: do Konstyt: z Prow: Mało-Polsk.
- Jozef Dowoyna Sokobub Wda Witebski Deputat do Konstytucyi z Prowincyi W. X. Litt.
- Antoni z Głogowy Kossowski Gene: Woysk Koron: Posel Wdzstwa Brzesk: Kujaw: y Dep: do Konstyt: z Prow: Wielko-Polskiej.
- Jan Chryz: Krajewski Instyg: Koron: Posel Wdzstwa Plock: y Dep: do Konstyt: z Prow: Wielko-Polskiej mpp.
- Stanisław Lubomirski Strażnik W. Koron: Posel Wdzstwa Sandomierskiego. Deputat do Konstyt: z Prow: Mało-Polskiej.
- Tadeusz Dzieduszycki Podkomorzy y Posel Ziemi Halic: z Prowincyi Mało-Polskiej do Konstyt: Deputat.
- Antoni Tyzenhauz Koniuszy W. X. Litt: Posel z Pow: Grodzień: Deputat do Konstyt: z Prowincyi W. X. Litt.
- Jozef Sosnowski Pisarz Polny W. X. Litt: Słta y Posel Wdzstwa Brześcian: Deputat do Konstyt: z Prowincyi W. X. Litt.
- Wincenty Czarny Zawisza Łowczy Wdzstwa Łęczyckiego Podkom: Nadwor: J. K. Mei Sekretarz do Konstytucyi.

ORDYNACYA ¹³¹

Sądów Zadwornych Assessorskich w exekucyi
Konstytucyi Seymu *Convocationis* Roku 1764.
sporządzona.

STANISŁAW AUGUST

Z BOZEY Łaski Krol Polski, Wielki Xiążę Li-
teński, Ruski, Pruski, Mazowiecki, Zmuydzki,
Kiewski, Wołyński, Podolski, Podlaski, Inflant-
ski, Smoleński, Siewierski y Czerniechowski.

W Szem w obec y każdemu z osobna, teraz y na potym będącym wia-
domo czyniemy; Ze jako przy pierwszym wstępie Naszym na
Tron, na którym za dobrowolnym Obojga Narodow Korony Pol-
skiej, y Wielkiego Xięstwa Litewskiego wybraniem, Pan BOG z Łaski
y Woli swojej Świętej osadzić Nas raczył, naywięcey pragnęliśmy,
aby ta Oycyzna, co Nam przedtym była wspólną, a teraz Rządowi
Naszym jest powierzona, nietylko dawnych Praw zachowaniem, ale
też onychże dla potrzeby publiczney polepszeniem, coraz więcey u-
szczęśliwiała się; Tak z równym upodobaniem wykonywać Nam przy-
chodzi, co Uchwała Seymu Konwokacyjnego Warszawskiego w Roku
1764. przez Stany Rzeczypospolitey względem uczynienia nowey Or-
dynacyi w Sądach Naszych Zadwornych Assessorji Koronney y W. X.
Litt. ustanowiła.

Ktorą do Exekucyi przywodząc, y przyrzeczenie Nasze *in Pa-
tris Conventis* dopełniając, gdy dawnieysza Ordynacya na samę tylko
Assessorją Koronną w Roku 1680 sporządzona, y Konstytucją 1683.
ztwierdzona, nie jest dostateczna, y owszem dla nowych przypadkow
w późniejszym czasie zaśszych, dodatku w wielu materyach y odmia-
ny (zabiegając wszelkim wątpliwościom y trefunkowym nienależyto-
ściom) potrzebuie; Przeto dla większego ugruntowania Powagi tego
Naszego Krolewskiego Trybunału, y przychylenia pewnieyszey spra-
wiedliwości uciekającym się do niego tak w Koronie iako y w Wielkim
Xięstwie Litewskim, następujące czyniemy rozporządzenie.

Ustanowienie Decyzji per Pluralitatem.

N Ayprzed: iako Nayiasnieysi Antecessorowie Nasi, tudzież y My sa-
mi ofiarowaliśmy *per Pacta Conventa* Rzeczypospolitey, w wizeł-
kich Radach, y Sądach *ad Pluralitatem* łączyć swoje zdania, tak w
tym Sądzie Naszym własnym, wzięwszy Sprawy z Appellacyi od Są-
du Mieyskiego tak z Polski, iako y Prowincyi Pruskiej, tudzież W.
X. Litewskiego do niego przychodzące, także y te, coby się do Praw
Mieyskich y Przywileiow im nadanych ściągają, ponieważ te Nam sa-
mym iedynie *ex vi directi Dominij* nad Miastami do rozsządzania nale-
żą

z y Konfytucyą *Coronationis* ostrzeżone zostały, nie inaczej mieć chcemy, tylko aby każda Decyzya ktorzykolwiek innych spraw *ex sola Pluralitate votorum* ferowana była.

Dlaczego do Wielmożnych Kanclerzow y Podkanclerzych Oboygą Narodow, ktorzy w reprezentacyi Osoby Naszey Krolewskiej w tym Sądzie tak w Koronie, iako y Litwie przydują, y Urzędnikow tamże z ustanowienia swych Urzędow zasiadających, to iest: Sekretarzow Wielkich, Referendarzow, Pisarzow, Instygatorow, y Vice-Instygatorow, Regentow, Pisarza Dekretowego, y czterech *ex Ordine Senatorio*, a dwunastu *ex Ordine Equestri*, tak z Korony, iako y Litwy za Assessorow przyłączamy.

Przydanie Assessorow ex Ordine Senatorio & Equestri.

K Torzy to Wielmożni y Urodzeni Assessorowie przez Nas teraz *ex Ordine Senatorio* w czasie Seymu *Coronationis*, a *ex Ordine Equestri* przez Marszałka Seymowego wyznaczeni, *in futurum* na każdym Seymie Ordynarynym większością głosow po złączeniu się zaraz Izby Poselskiej z Senatem do powitania Naszego, Senatorowie od Senatu a *Equestris Ordinis*, *ab Equestri* obierani od Seymu do Seymu Ordynarynego być mają. A gdyby w czasie średnim między Seymem a Seymem, który czyli z Senatu, lub *ex Equestri Ordine per ascensum, cessum, sine decessum* w Koronie y Litwie z nich ubył, to na miejsce Jego wolność sobie zostawiamy, inszego, aż do przyszłego Seymowego wybrania naznaczyć, a Podskarbieh Nadwornych Koronnych y Litewskich lubo w Konfytucyi Roku 1764. między Assessorami położeni, że iednak Kommissyi Skarbowey zawżę *adesse* powinni, aby dwoiakiego Urzędu obowiązkiem nie byli uciążeni, *ab Officio Assessoriatūs* w Sądzie Naszym Assessorskim uwalniamy.

Porządek zasiadania na Sądach.

Z Asiadanie zaś Ich tak w Koronie iako y Litwie przy Wielmożnych Kanclerzach, lub Podkanclerzych tegoż Sądu Naszego Assessorkiego pierwszych Prezydentach wyznaczamy, podług rangi aby zaraz przy Kanclerzach lub Podkanclerzych pierwsze mieli miejsce Senatorowie, drugie Urzędnicy Koronni, y Litt: trzecie *Electi* z Stanu Rycerskiego na Seymie, a czwarte Urzędnicy Kancellaryi Koronnych y Litewskich, po nich Pisarze Dekretowi.

Assessorowie przysięgać mają.

C I wszyscy Assessorowie, wyjąwszy Wielmożnych Kanclerzow y Podkanclerzych tudzież Wielmożnych Senatorow Oboygą Narodow *circa Ministeria & Dignitates* przysięgłych, zaraz przy zagsieniu Sądow Naszych Assessorkich mają wykonać Jurament przed Wielmożnemi Kanclerzami lub Podkanclerzami, to iest: Sekretarze Wielcy, Referendarze, Pisarze w Koronie y w W. X. Litt: y *Electi ex Ordine Equestri* w tę Rotę następującą.

Rota Przysięgi.

„ JA N.N. przysięgam Panu Bogu Wszchemogącemu w Troycy S.
 „ iedynemu. Ze w tym Sądzie Assessorkim Krolewskim według
 „ sumnienia, Prawa y Przywilejow każdemu służących, niemając
 „ wzglę-

„względu na bogatego, lub ubogiego, Przyjaciela, Krewnego, y Nie-
„przyjaciela, każdą Sprawę sądzić będę, darow żadnych od nikogo
„przed Sprawą, podczas Sprawy, y po Sprawie brać, Rady prawującym
„się dodawać, praktyk w Sprawach toczących się czynić, Sekretow
„Jzby Sądowej y zdania wotujących wydawać nie będę. Tak mi Boże
„dopomoż &c:

A Urodzeni Instygatorowie, y Vice-Instygatorowie, tudzież
Regenci Kancellaryi, Pisarze Dekretowi Obojga Narodow (ponieważ
Votum tylko *consultivum* w tym Sądzie Naszym mieć będą) i uż nie na
Sądzenie, ale na dawanie *in suo voto* sprawiedliwej w każdej Sprawie
rady podług wyżej opisaney Roty (ieżeli w Sądzie zasiadać zechcą)
Przyśięgę uczynią, y mieysca wszyscy swoje, iako są w wyższym pun-
kcie oznaczone obeymą.

Ustanowienie Kadencyi Sądow Assessoriskich w Koronie y Litwie.

Kadencye w każdym Roku dla tychże Sądow Naszych Assessoriskich
Koronnych, y Litewskich, tylko dwie determinujemy. To iest: Je-
dnę *per Majum, Junium, Julium, & Augustum*, a Drugą *per Novembrē,
Decembrem, Januarium & Februarium*, w Koronie pierwsza zaczynać się
ma *in Majo*, a w Wielkim Xięstwie Litewskim *in Novembri*. W czasie
ktorym tym porządkiem sprawy wszelkie do Naszey Juryzdykcyi Kro-
lewskiej z Prawa należące odprawowane być powinny.

W Pierwszey y drugiej Kadencyi przez całe trzy Miesiące
Sprawy Mieyskie, *tam ex Appellationibus*, bądź od Sądow Mieyskich,
bądź Kommissyjnych, także *ex Crudis Citationibus per Communitates,*
czyli *contra Communitates, exportatis. Item, Cause cognitionis Privilegio-*
rum, differentie limitum inter Bona Nostra Regalia, & Terrestria, sive
Spiritualia, między ktoremi (w swey Kadencyi przez Sejm *Convocatio-*
nis 1764. wyznaczoney) y Sprawy Xięstwa Infantyskiego w Assessoryi
Koronney mieć się powinny. Czwarty zaś Miesiąc przy każdej Ka-
dencyi (ponieważ *Cause Colonares*, - co ich przed tym ku pomocy tylko
Wielmożnym Kanclerzom lub Pod-Kanclerzom osobno Wielebni y U-
rodzeni Referendarze Naši Koronni y Litewscy sądziwali, do Sądu na-
szego Assessoriskiego teraznięszą Ordynacyą za požądaniem Stanow
Rzeczypospolitey przyłączamy) na ich samych rozsządzenie, aby był
obrocony, mieć chcemy.

Wyznaczenie mieysca na Sądy w Koronie y Litwie.

Mieysce tym Kadencyom dla Assessoryi Koronney Miasto rezydency-
alne Nasze Warszawę, a dla Litewskiej także Miasto Warszawę,
y w Wielkim Xięstwie Litewskim Miasta, Grodno, Brzeście Litewskie,
y Mińsk, za Uniwersałami iednak Wielmożnych Pieczętarzow nazna-
czamy. Nieskracając iednak niniejszym naznaczeniem woli Naszey,
gdybyśmy to mieć chcieli, aby te obie Assessorye Koronna, y Litewska
w mieyscu, gdzie będziemy w Granicach Państw Naszych rezydowali
sądzone były.

Opisanie Kompletu Sądowego.

NAd to, aby te Kadencye uczyniliśmy zawsze pewne, y *Litigantes* nie
zawodną dla siebie mieli Sprawiedliwość, stanowimy. Jż gdyby
Wielmożni Kanclerz lub Pod-Kanclerzy Obojga Narodow publicznie-
mi zatrudnieni Interesami, po odsądzonych sprawach Mieyskich (kto-

ie wszystkie pod Artykułem *Pluralitatis* tak w Koronie iako y w X Lit. Nam samym y Wielmożnym Kanclerzom, lub Pod Kanclerzym do sądzenia *à pluralitate votorum decisivorum* wyłączyliśmy) oddalić się czyli absentować chcieli; To Senator na miejscu Wielmożnych Kanclerza, lub Podkanclerzego przydować będzie, y z czterema Assessorami *Vota decisiva* mającemi, tudzież szóstym Pisarzem Dekretowym Sądy do zakończenia każdej Kadencyi kontynuować będzie, co samo y w przytomności Wielmożnych Kanclerza, albo Pod Kanclerzego zachowano być ma przy sądzeniu Spraw do Miast się nie ściągających dla zupełnego uformowania kompletu, bądź w Koronie, bądź w Litwie.

W Dekretach iednak nie infa ma być *formalitas* zachowana, tylko ta, co y przedtym; Ponieważ to Sąd jest Nasz własny, y podpisywać one sami Kanclerze lub Pod-Kanclerze Obojga Narodow będą.

O powtorzeniu Wotow.

A że trafia się, że nie wszyscy Assessorowie równą pojętnością Interes zrozumieją, y dopiero *circa vota* swych Kollegow lepiej go poznają; Zaczyn gdyby to z wotowania Wielmożni Kanclerz, lub Pod-Kanclerzy, albo na ich miejscu przydujący Senator porozumiał, ma pozwolić tymże Assessorom, y powtornie wotować.

Deklaracya inappellabilitatis.

W Takim tedy uregulowanym przez terażniejszą Ordynacyą Sądzie Naszym, aby wszelka na potym wątpliwość *in publico* z zakładania od Dekretow Naszych Assessorskich do Sądow Relacyjnych Appellacyi, lub bez fundamentu wznowiona, umorzona na zawsze została, mocą Powagi Naszey Krolewskiej teraz y napotym deklarujemy; Ze wszelakie Dekreta Nayiasn: Antecessorow Naszych, y Nasze w Assessoroyi Koronney y Litewskiej z oczywistych kontrowersyi, lub zaocznie ferowane były, są, y być powinny tey ważności y mocy, iako Dekreta Seymowe, Relacyjne, y Trybunalskie, żadney Appellacyi ani na Seym walny, ani do Sądow Naszych Relacyjnych niepodlegające, y iey nieprzyimujące. A gdyby kto mimo tey Naszey Deklaracyi ważył się od Dekretu Sądu naszego Appellacyą zakładać, natychmiast *ex Termino Tacto*, siedzeniem więzy przez Niedziel sześć karany być ma.

O Exekucyi Dekretow Krolewskich.

POstanawiamy oraz, aby te Dekreta Nasze tak, iak Trybunalskie w P obmowie Konstytucyi *Titt. O Exekucyi Dekretow* tak na Koronę iako y Litwę zformowanych, przez Starosty y Urzędy Grodzkie wykonywane bywały, a to pod rygorem *contra non Exequentes* w tychże Konstytucyach wyrażonym.

De Restitutione Cause in integrum de noviter repertis.

Gdy się zaś zdarzy, osobliwie *in Causis Juris*, że *Litigans* po utraconey iuz przez Dekret z oczywistych strony Oboiey Kontrowersyi ferowany swoiey sprawie, nowe Dokumenta tey ważności wynaydzie, ktoroby pomienionego Dekretu nayistotniejszye *motiva* sprawę decydujące wzruszały, powinien wprzody przez Illacyą *in pleno Iudicio* prosić o Deputacyą do ich zrewidowania, ktorzy Deputowani *è gremio* zakładać-

132
siadających w Sądzie Assessoriskim zrewidowawszy takowe Dokumenta, nakazą *Producenti* wypełnić Jurament w ten sposób: „ Ze o tych Dokumentach przed zaczęciem sprawy nie wiedział, y dopiero po zakończoney, y zaszłym Dekrecie one wynalazł „ A potym dadzą mu *super eo attestatum* z podpisem własnych rąk swoich, za którym dopiero Kancellarya Nasza da mu Reskrypt *Restitutionis Cause in integrum*, a takowa sprawa *remota omni dilatione* z Przy pozwu zaraz rozszadzona być powinna, co tylko w Koronie podług Konstytucyi 1726 *et juxta usitatam praxim Curiae* zachowano być ma; w Wielkim zaś Xięstwie Litewskim *ex noviter repertis Documentis*. Dekreta oczywiste podług dawnych Praw wzruszane być nie powinny.

Ubezpieczenie Sądow y Osob w nich stawających.

Ponieważ Powaga Sądu Naszego, iako nayspierwszego z Natury swey Trybunału, nie tylko od należytego rozporządzenia sądzących, ale też uszanowania Ich Osob, a ubezpieczenia tych, co Sprawy w nim mają, y one utrzymują, zależy. Więc w tey materiy dawniejszą Ordynacyą 1680. *in toto* ponawiając, mieć chcemy; Zeby każdy iakieyżkolwiek godności, Kondycyi, y Staniu sprawę swoię w Sądzie Naszym Zadwornym Assessoriskim mający, skromnie y przystoynie u Sądu zachowywał się, Stronie, ani Patronom przeciwny Interes utrzymującym nie odgrazał, y przykrości żadney nie wyrządzał, Indukty Sprawy nie przerywał, ale z swego miejsca to wnosił, co do Obrony przez się lub stawającego od siebie Patrona potrzeba wyciągać będzie, a to pod ukaraniem wykraczającego *pro Arbitrio Judicij ex Termino Tacti* w tymże samym Sądzie. Ktoemu obmyślając *securitatem* tak w Koronie, iako y w Wielkim Xięstwie Litewskim Kommissya Woyskowa, *ad Requisitionem* Wielmożnych Kanclerza lub Pod-Kanclerzego, albo Prezydującego w miejscu Ich Senatora, dostateczne *Presidium* z Ludzi Woyskowych dodawać powinna.

Ostrzeżenie Patronow.

Tę samę skromność przykazujemy, y Patronom tam stawającym, aby trzeźwo y gotowi do Spraw przystępowali, ieden drugiemu w Indukty y Repliky nie wpadali, ale to wszystko, co w Sądzie wniosą Prawem y Dokumentami zmącniali, z przygotowanych sobie na piśmie *mature* Preparamentow, sprawy indukowali, a to pod rygorem w teyż Ordynacyi wyrażonym, to jest: *in levioribus* zaplaceniem Grzywien trzech na Szpital, a *in gravioribus* ukaraniem *pro Arbitrio* Sądu Naszego.

Liczba Palestry.

Tych zaś Patronow w Sądach Naszych Assessoriskich nie większą liczbę mieć chcemy, iak dwunastu na zawsze ustanowioną, y aby do stawania przez Wielmożnych Kanclerzow y Pod-Kanclerzych famych byli przypuszczani, *modernis* ktorzyby się nad tę liczbę znajdowali, *salvis manentibus*.

Aby byli przysięgli.

A iako sądzących *probatum Fides* przez wykonany Jurament, tak stawających Palestra przy zaczęciu Sądow tychże Naszych *super fide-litate Patrocinij* raz tylko na pierwszej Kadencyi podobną Przysięgę
m (non

(*non obstante* choćby w innym Sądzie już był przyśięgły) wykona w Rotę następującą. „Ja NN. przyśięgam Panu BOGU Wszchemogą, „cemu w Troycy S. Jedynemu; Jż sronie tey, która mnie do sprawy „swey zażyie wiernie służyć będę, zbytecznego od niey nad pracę „*Salarium* wymagać, ani rady na zwłokę świętey Sprawiedliwości, lub „wyniszczenia Strony dawać, ani po wziętym *Salarium* od zaczętey „Sprawy odstępować nie będę, Dokumentow także do Sprawy mi „powierzonych nikomu ku szkodzie Pryncypała mego nie wydam, „ani onych dla uniknienia Sprawiedliwości nie zataię, Tak mi &c. Do ktorey wykonania, & *assumendi* zaraz *circa admissionem tenebuntur*, a Urodzony Pisarz Dekretowy zakonnotowaną *in Actis ad requisitione* każdemu *ex admissis authenticè* wydać tę Przyśięgę powinien.

Lubo Ordynacya dawnieysza 1680. dla Assessorji Koronney ustanawiając Regestra pewne y nieodmienne, Wpisy spraw na różność ich podzieliła, z wyznaczeniem dai dla każdego, czego dotąd w Assessorji W. X. Lit. nie używano, ale tylko w ieden Regestr sprawy wszystkie tak z Appellacyi Mieyskie, iako y z Szlachtą o Granice, tudzież uznawania Przywileiow, y inne *ex crudis Citationibus* mieszczono, y takowy Regestr na każdą kadencyą znowu układano; (Dlaczego możniejsi słabszym zawsze cięższemi stawali się, uchylając tym iposobem dla nich nadal świętą Sprawiedliwość, którą My między Pierwszemi Panowania Naszego mając celami, pragniemy onę ku wszystkim przybliżyć) Zaczynam względem tychże Regestrów, w nie wpisow, y przywoływania z porządku ich Spraw, żadney nie przestępując, to czyniemy Rozządzenie.

Rozządzenie względem Regestrów Sądowych y Spraw co w nie wpisywane będą.

W Assessorji Koronney polepszając powyżey wspomnioną Ordynacyą.

Tak w Sprawach tych, co *ex Appellatione*, albo *per gravamen* do Sądu Naszego już przedrabowane, *in Prima*, a czasem & *in Secunda Ordinaria*, albo zwyczajney Kommissji *Instantia*, y po wyższych wszystkich Dylacyach do rozządzenia przychodzą, ieden tylko Regestr proszę chcemy mieć zachowany w Koronie, y Litwie, z ktorego *Appellantes*, lub *per gravamen provocantes* rozprawiać się za pierwszym przywołaniem sprawy *peremptoriè* powinni.

A gdyby ktory na zwłokę Sprawiedliwości zamiast Rozprawy dał się kondemnować, ma być wzdany *in Lucro succubitionis in Appellatione, sive Provocatione & refusione Expensarum Litis*; Co w Assessorji Koronney y Litewskiej zachowane na zawsze mieć chcemy.

Także w Sprawach ktore *ex cruda Radice*, iako do pierwszej Instancyi do Assessorji przychodzą, a bez Kommissji *in fundo* obeysć się nie mogą, tak w Koronie, iako y Litwie zaraz *ex simplici Regestro* bądź przez Dekret oczywisty, bądź zaoczny odlyśiane na Kommissyą być mają. A w tych co Kommissji nie potrzebują, y na Stole Sądowym rozządzone być mogą, znaszając mniey potrzebne Areszta w Assessorji Koronney praktykowane, tudzież innym nazwiskiem w Assessorji Litewskiej obyczajem dawnego Processu zażywane Dylacye, te tylko na potym ustanawiamy; To jest: w Koronie zamiast Dylacyi *ad munimenta*, ma być brana Komunikacya wzajemna Dokumentow wszelkich dla oboiey strony służyących, bądź wspólne Aktoraty, y Reaty, bądź tylko *Aktoratam & Reatum* po między sobą mających tym obyczajem, skoro
z Wpisu

z Wpisu rejestrowego Sprawa, ku Rozprawie w Sądzie Naszym przywołana będzie, po zapisaney Komparycyi Pisarz w Protokule extendować ma Dekret *Communicationis hinc inde omnium Jurium & Documentorum ad futuram Cadentiam*, a po takowym Dekrecie strony obie zszedły się do Kancellaryi Dekretowej, tam te Dokumenta zniosą wraz z pisaniem porządnie każda od siebie swoich Dokumentow Summaryuszami, które Kancellarya Dekretowa zweryfikowawszy, każdy z osobna Summaryusz podpisze Pisarz Dekretowy Koronny, a iako ie podług Summaryuszow strona od strony weźmie, tak według nichże po wypłynieniu Niedziel czterech à *Data* komunikacyi, oddać sobie wzajemnie za Kwitem strony, lub Patronowie od nich stawiający, powinny. A gdyby potym przy rozprawie oczywistej strona ktorakolwiek iaki Dokument produkowała, a tenby się nie znajdował w Summaryuszu podpisanym, nie ma mieć u Sądu żadnego waloru, chybaby też zaprzyjęła, że o tym Dokumentcie, aż dopiero po zaszłej komunikacyi dowiedziała się, y on wynalazła. Co y w sprawach z Kommissyi do Assessoryi *per Appellationem* powracających się, gdyby *in tractu* iey podobna Kommunikacya nie nastąpiła, zachowano mieć chcemy. A w Assessoryi Xięstwa Litewskiego już używaną dawniey na pierwszym zaraz Terminie Dylacyą kopii spraw wszystkich *ad obloquentiam* Konstytucyi 1726. *ac in tractu* naznaczonych Komissyi, aby zachowana na zawsze była, ostrzegamy. Na drugim zaś Terminie podług Prawa Statutowego W. X. Lit. Dylacyi *ad munimenta specificata*, za wykonaniem iednak przez stronę, o to proszącą w Sądzie Juramentu, już nie do Niedziel czterech, ale do następującej tylko kadencyi użyczymy. Wolność zaś mazania w Regestrze Sądowym wpisanych Aktorow dotąd polubownie od iedney tylko strony praktykowaną, bez dołożenia się w tym Sądzie, lub drugiey strony zapozwanej, wcale znosiemy.

W tym tedy terażnieyszym ułożeniu w Assessoryi Koronnej co do Spraw z Małej Polki, Wielko-Polki, y Pruskiej Prowincyi te Regestra stanowią.

- 1mo. Regestr prosty Magdeburki *ex Appellationibus Causarum Juris Civilis*, w ktory y sprawy *Communitatum contra Magistratus* z Polskich Miast wpisywane będą.
- 2do. Regestr prosty Pruski, także *Causarum Juris Civilis ex Appellationibus*, w iakowypodobne Sprawy z Miast Prowincyi Pruskiej *Communitatum Civicarum* mieścić się powinny.
- 3tio. Regestr *Fisci* prosty, do ktorego także same sprawy, o Uznanie Przywileiow na Dobra y Wakanse, o Exekucyą onychże, o Granice między Dobrami Naszemi y Szlacheckimi, lub Duchownemi, o niewydanie Dzieścięcin z Dobr Naszych Krolewskich, tudzież *Communitatum* Miast przeciw Starostom wpisywać będzie należało, podług terażniejszego ułożenia.

A ponieważ w Regestrze *Fisci* pomieszczone *eiusdem qualitatis* Sprawy, iakie więc Duchowni w Assessoryi miewają, lub z Woiewodztwa Wołyńskiego trafiają się, zaczym używanie tych Regestrów przedtym praktykowanych iako y Aresztowego ustanie.

- 4to. Regestr *Expulsionum* prosty, do ktorego należeć będą nietylko Sprawy *Expulsyine* z Dobr, ale też *& violationis Privilegiorum*, tudzież *Evocationum extra Forum*, *ac Personarum verè miserabilium*, Ktore to *species* Spraw, że są uprzywileiowane, *& stricta iustitia*, waruiemy to na zawsze, iż w nich żadne Dylacye iść nie powinny,

ale każdy *Citatus præmissa unica Citatione* z prosteo Regestru z przywołaniem u Sądu *peremptoriè* rozładzi się.

5to. Dla Spraw Xięstwa Inflantskiego sam także Regestr Prosty, z tym jednak iak wyżej ostrzeżeniem, że Sprawy iuż *in prima Instantia* drabowane, lub na Kommissyą iść mające, zaraz z tegoż Prosteo expedyowane być mają.

6to. *Verè Incarceratorum*, w iaki same szczegulnie Sprawy ich y kryminalne mieścić się będą.

7mo. Regestr *Causarum Colonarium*, do ktorego wszystkie sprawy *Colo- nares* wpisywane, y z niego wołane być powinny.

Po ułożeniu Regestrów, branie ich u Sądu w każdej kadencyi tak ordynuiemy. W Kadencyi Listopadowey zaraz z początku Regestr Magdeburki ma być wzięty y kontynuowany przez całe Niedziel cztery. Po nim Regestr Pruski przez następujące w Grudniu Niedziel trzy. Potym Regestr *Fisci* przez następujący czas, aż do ostatnich dni Stycznia. A na koniec Regestr *Causarum Colonarium* przez cały Miesiąc Luty brane, y *juxta Ordinem* Wpisów w nich znaydujących się, odsądzone mieć chcemy.

A w kadencyi Majowey od początku Miesiaca Maia ten porządek brania Regestrów ustanawiamy.

Nayprzod Regestr Magdeburki od pierwszych dni Maia, aż do piętnastego tegoż Miesiaca, a od dnia piętnastego Regestr Spraw Inflantskich *ad ultimos dies* Czerwca. Potym Regestr Pruski przez Niedziel dwie poczynaającego się Lipca; Za tym *Fisci* aż do końca wspomnionego Miesiaca.

A iezeliby się trafiło, że na tę swoją Kadencyą nie ziadą Obywatele Xięstwa Inflantskiego, to Regestra tak być brane mają, y po sobie odsądzone, iak w pierwszey kadencyi są ułożone, w małości zaś Spraw Inflantskich, Regestr Pruski sam zastępować resztę czasu dla nich wyznaczonego *ad ultimos dies* Czerwca będzie. *Causarum* zaś *Colonarium* przez cały Sierpień (zachowując w nich przywołanie podług porządku Wpisów) brane y odsądzone będą.

Regestr *Incarceratorum, Expulsionum, Violationis, Privilegiorum, Evocationum, & Personarum miserabilium*, tak w pierwszey, iako drugiey kadencyi, każdego dnia w godziny poobiedne brane y sądzone być mają.

Toż samo Rozrządzenie y w Litewskiej Assessoryi.

A w Litewskiej Assessoryi taki porządek Regestrów przepisuiemy.

Pierwszy Magdeburki Spraw Mieyskich z Appellacyi, lub przez *gravamen à primis Instantiis*, albo *ex cruda Citatione* przychodzących, w ktory wszystkie takowe sprawy wpisywane będą, a za przywołaniem, podobnie iak w Koronie, z swych Wpisów nicopuszczając żadnego *peremptoriè* odsądzywane.

Drugi *Fisci*, a do tego Sprawy wszystkie, to iest: Uznania ważności Przywileiów, bądź między Swieckimi, bądź Duchownemi, tudzież o uznanie Granic między Dobrami Naszemi, a Ziemskimi, albo Duchownemi należeć będą. Przypadające zaś z niego, iczeli ktore Kommissyi *in Fundo* potrzebowalyby, *peremptoriè* za przywołaniem odsyłane być na nie mają; A te co ich Kommissya *in Fundo* rozładzi, y z Appellacyi, czyli *per gravamen* do Sądu naszego Assessorkiego powrocą, bez innych wszelkich Dylacyi, iako *in Prima Instantia* drabowane,

ne, decidetur. Inne zaś sprawy Juris co ex cruda radice do tego Rege-
stru przez Pozwy wprowadzone, a na Stole bez Kommissyi rozładzone
być mogą, circa modum po wyzey opifanych Dylacyi Processu ordyna-
rynego zostawiamy.

Trzeci, *Expulsionum*, do ktorego Sprawy o gwałtowne z
Dobr wybicie, o Ewokacyą do Sądu nieprzyzwoitego, o zgwałcenie
Przywileiow Naszych, tudzież y Sprawy ludzi prawdziwie ubogich
należą.

Czwarty, *Incarceratorum*.

Pigty Causarum Colonarium, Poddanych Naszych z Dzierżaw-
cami, na tych tedy przywołanie y odsądzenie tym sposobem Kadencye
dwie dzielemy.

W Kadencyi iak w Koronie tak y Litwie Listopadowey bę-
dzie wzięty Regestr Magdeburki y kontynuowany aż do połowy Mie-
siąca Grudnia; Po nim zaraz Regestr *Fisci* wzięty aż do końca Miesiąca
Stycznia, w Lutym zaś Regestr *Causarum Colonarium*, przywołane y od-
sądzone będą.

Tym samym porządkiem odprawiać się ma y Majowa Ka-
dencya, począwszy od dni pierwszych Maja.

Regestr iednak *Incarceratorum*, y *Expulsiy*iny w czasie tym
póczas każdej Kadencyi, iak y w Koronie, brane być mają.

*Zalecenie WW. Ministrom Xięstwa Litewskiego Ułożenia
Regestrów Sądowych.*

A By zaś ten porządek Regestrów był wprowadzony, y raz na zawsze
ustanowiony w Naszey Assessoryi Litewskiej, Jego Exekucyą WW
Kancelerzowi, y Pod-Kancelerzemu tego Narodu zalecamy.

A kiedy przez tę punktualność odsądzania nie stanie Spraw
w ktorym Regestrze, to na to miejsce Sąd nieoglądając się na wyzna-
czenie dla niego czasu, drugi po nim do sądzenia następujący zaraz brać
powinien w Koronie, y Litwie, tak aby żadne opóźnienie w uczynie-
niu sprawiedliwości nikomu nie działa się.

Ustanawiamy także, iż ci Wielmożni y Urodzeni Assessoro-
wie, co *vota Activa* w Sądach Naszych Assessorских mieć będą, ani Pa-
tronowie tamże stawiający, na żadne Kommissye z Sądu tegoż wyzna-
czeni być niepowinni.

Warunek dla Xięstwa Inflantskiego.

A Xięstwo Inflantskie przy ostrzeżeniu w Konstytucyi Seymu Kon-
wokacyjnego w Roku 1764 odprawionego zachowując, względem
rozładzenia Spraw wszelkich z tegoż Xięstwa do Assessoryi Naszey Ko-
ronney przychodzących czyniemy dispozycyą. To jest: żeby te Sądy
przez samych tylko Wielmożnych Kancelerza, lub Pod-Kancelerzego Ko-
ronnych odsądzone bywały, iako *à Pluralitate Decyzyi* innych Asses-
sorum wyięte. Także iak na nie Urodz Referendarz, lub Pisarz W. X.
Lit. y Assessor uprzywileiowany Narodu Inflantskiego *sub nomine* Se-
kretarz *ad mentem* Ordynacyi 1677. ziedzie, miejsce dla nich do zasiada-
nia Urodz Referendarzowi, albo Pisarzowi między Urzędnikami
Koronnemi, a Assessorowi Inflantskiemu przed Officyalistami Kancellar-
ryi Naszych Koronnych wyznaczamy. Ktory podobny Jurament, iak
y wspomnieni Officyalistowie *pro dando voto Consultivo* przed zasiada-
niem

niem wykona, kreacyą zaś tego Sekretarza *juxta praxim* dotąd *usitatam* Nam y Sukcessorom Naszym, przez Przywilej dożywotni zachowuiemy

Ostrzeżenie w Sprawach Granicznych z Dobrami f. K. Mci.

W Sprawach Granicznych ostrzegając *avulsionem* Dobr Rzeczypospolitey, aby te przez praktyki Dzierżawcow zaprzywileiowanych Naszych *cum Collateralibus Bonorum Terrestrium, sive Spiritualium*, mianowicie przez Kommissye z Reskryptow Naszych odprawione w swych granicach szkody nie ponosiły, y coraz nieuszczuplały się, to na zawsze ustanawiamy; żeby po kommissyi y zaśłym Dekrecie za Reskryptem każdy Dzierżawca gdy takowy Dekret *pro Re judicata* przyjmie w Sądzie Naszym Assessoriskim stanąwszy, zaprzyśiągł, iż pod czas odprawionego Aktu tey Kommissyi wszelkiego dokładał starania, które tylko do uchrony Granic Dobr Krolewskich, y do obronienia Ich całości Prawo mu zażyć pozwoiło, y Akt Kommissarski *per oblatam ad Acta* Metryki Koronney iezeli w Koronie, do Litewkiewy iezeli w Litwie to Rozgraniczenie będzie z przyłączeniem Mapp podał.

Ubezpieczenie dla Miast Fori.

Ubezpieczając na potym Jurysdykcyą Naszą Sądow Assessoriskich dawnieyszemi Konstytucyami, iako to Pierwszą 1578. *Tit. co sądzić mają*, Drugą 1627. *Tit. o Dekretach Trybunalskich*, Trzecią 1611. *Tit. Miast Koronnych extra Forum Evocatio*, Czwartą 1633. *Tit. o niewynoszeniu Mandatow za Dworem ostrzeżoną*. Tudzież zabiegając tym bezprawiom, iakowe *privati* pozywając Miasta Nasze y Mieszczan bądź do Trybunałow głównych, bądź do innych Jurysdykcyi Miastom y Mieszczanom nieprzyzwoitych przestępować Opis Prawa wyraźnego zwykli, aby się dostateczniej tym przestępstwom zabezpieć mogło, a taż jurysdykcyą Naszą w swey niewzruszoney Powadze ocalała (ktorą iak naydoskonaley ubezpieczyć Ordynacyą terażnieyszą w obmowie Konstytucyi Konwokacyney Roku 1764. staramy się) Zaczym w mocy po wyżej cytowanych Praw waruiemy; iż gdyby odtąd któżkolwiek czyli Magistraty Miast Naszych, czyli Mieszczan pominąwszy ich własną, y naturalną Jurysdykcyą, do Trybunałow, Ziemstw, lub Grodu *Evocatorie* mimo Praw po wyżej wyrażonych zapozwał, takowy *ad Instantiam* Instygatora, lub Vice-Instygatora Koronnych y W. X. Lit. *absque Delatore*, iako w Sprawie *Jurium Nostorum Regalium* do tegoż Trybunałow, Ziemstwa, lub Grodu *conventus penis Evocationis*, to jest siedzeniem więzy przez Niedziel dwanaście, y pięciu set grzywien karany być ma, pod który rýgor *pro Evocationibus* przez Prawo Koronne ustanowiony y sposób Processu, Urzędy *evocatorie* otrzymane Dekreta exekwujące, podlegać mają.

Na koniec ułożoną Tabelłę *Jurium Cancellarie*, y od WW. Kanclerzow, y Pod-Kanclerzych Obojga Narodow podpisaną Powagę Naszą Krolewską stwierdzamy, y aby od wżyskich zachowana była, mieć chcemy.

Tę więc Ordynacyą Naszą Assessoriy Koronney, y W X. Lit. ku używaniu na potomne czasy, (bez ubliżenia iednak Wolności gdyby potrzeba wyciągała iey poprawy, ktorą sobie, y Nayiasnieyszym Sukcessorom Naszym w cale zachowuiemy) M Y K R O L sporządziwszy, wyraźnie y na zawsze mieć chcemy, aby ją w powyżey wzmiankowanym

72
kowanym własnym Sądzie Naszym nie tylko zupełnie zachowano, ale podług niey wszystkie Sprawy sądowe, począwszy od Roku 1765. po szczęśliwey Koronacyi Naszey odprawiano.

A iżby tym rychley wszystkim ku wiadomości przyiść mogła; Przeto onę podpisem Ręki Naszey, y czterech Obojga Narodow WW. Kanclerzow, y Pod-Kanclerzych ztwierdzoną, z Kancellaryi Naszych pod Pieczęciami wydać, & *inter Acta Seymu Coronationis* pomieścić rozkazaliśmy, Dań w Warszawie pod czas Seymu szczęśliwey Koronacyi Naszey, Dnia piętnastego Miesiąca Grudnia, Roku Pańskiego MDCCLXIV. Panowania Naszego Pierwszego Roku.

STANISŁAW AUGUST KROL.

Locus Sigilli Majoris Regni.

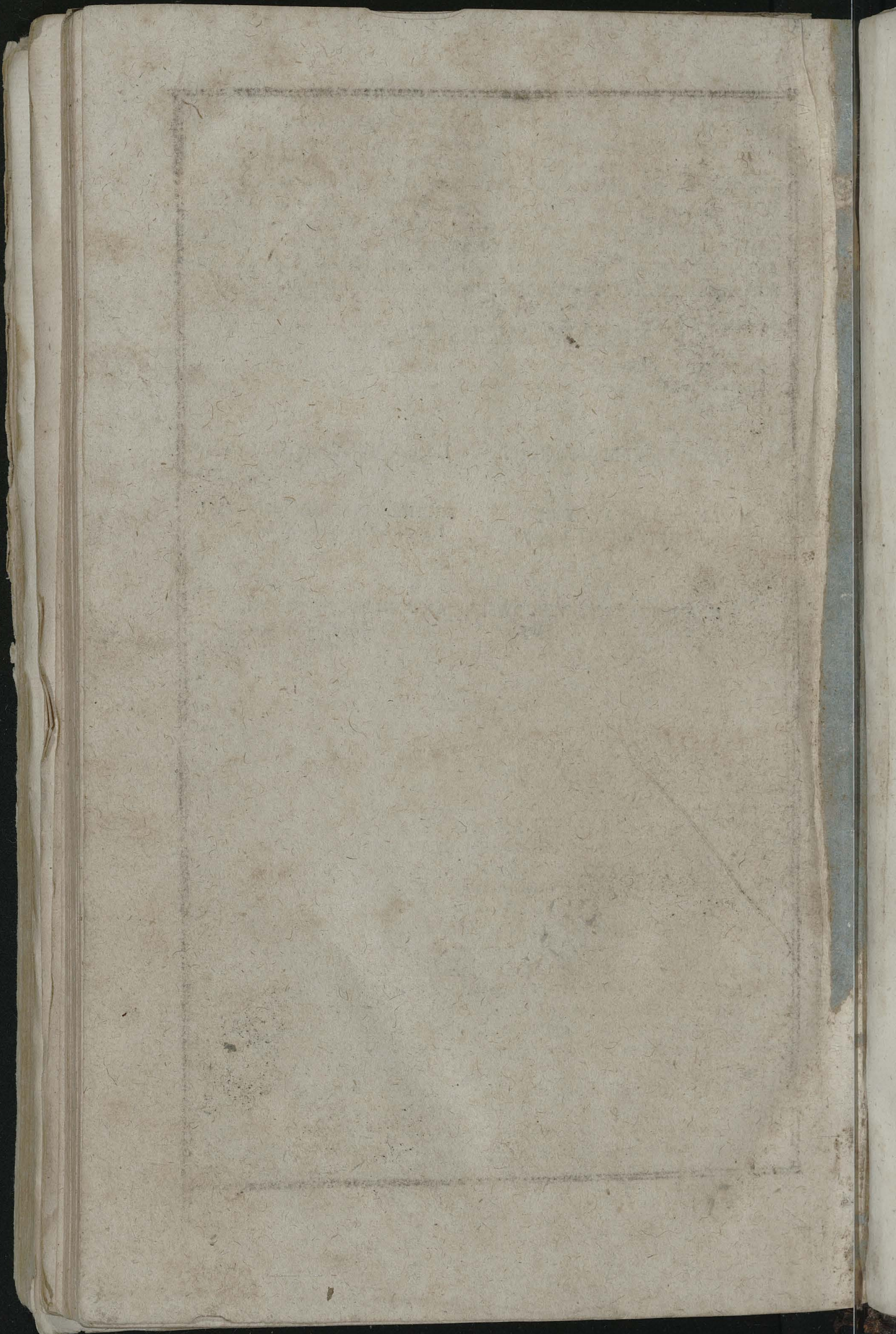
Locus Sigilli Majoris M.D Lit.

ANDRZEY ZAMOYSKI
Kanclerz Wielki Koronny

MICHAŁ XIĄŻĘ CZARTORYSKI.
Kanclerz Wielki W. X. Lit.

X. ANDRZEY MŁODZIEIOWSKI,
Pod-Kanclerzy Koronuy.

ANTONI PRZEZDZIECKI.
Pod-Kanclerzy W. X. Lit.

KSIĘGARNIA

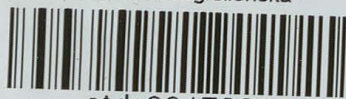
ANTYKWARIAT

735603

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Biblioteka Jagiellońska

stdr0017336

